N:o 5.

Konvention mellan Sverige och Norge angående flyttlapparnas rätt till renbetning. Kristiania den 5 febr. 1919.

(Ratificerad av Sverige den 27 maj 1919.)

Konvention

mellan Sverige och Norge angående flyttlapparnas rätt till renbetning.

Sedan genom en den 8 april 1913 avslutad konvention, som ratificerats i Sverige den 9 och i Norge den 15 maj samma år, överenskommits bland annat följande:

»I anslutning till art. 3 av konventionen den 26 oktober 1905 angående flyttlapparnas rätt till renbete m. m. öppnas förhandlingar mellan Sverige och Norge om revision av de mellan rikena härutinnan gällande bestämmelser, i syfte att för längre tid framåt fastställa en för bägge rikena tillfredsställande ordning; och förbinda sig de höga fördragsslutande parterna att inom en månad efter ratificerandet av detta avtal utse tre delegerade från vardera sidan att efter överläggning sinsemellan till sina regeringar avgiva förslag till de bestämmelser, som böra i ämnet bliva gällande»,

och delegerade från ömse sidor blivit utsedda, vilka — efter att med bägge regeringarnas samtycke hava låtit anställa omfattande

Konvention

mellem Norge og Sverige angaaende flytlappenes adgang til renbeitning.

Efterat det ved konvention av 8 april 1913, ratifisert i Norge 15 mai og i Sverige 9 mai samme aar, var blit bestemt blandt andet følgende:

»I henhold til art. 3 i konventionen av 26 oktober 1905 om flytlappenes ret til renbeite m. m. aapnes forhandlinger mellem Norge og Sverige om revision av de mellem rikene herom gjældende bestemmelser i det øiemed at fastsætte for en længere fremtid en for begge riker tilfredsstillende ordning; og de høie kontraherende parter forpligter sig til inden en maaned efter ratifikationen av nærværende avtale at utse tre delegerte fra hver side til efter forhandling sig imellem til sine regjeringer at avgi forslag til de bestemmelser, som bør bli gjeldende i emnet»,

og der fra begge sider var blit opnævnt delegerte, som — efter med begge regjeringers samtykke at ha latt anstille omfattende lo-

lokala undersökningar och efter slutförande av sina inbördes förhandlingar — till sina regeringar avgivit ett förslag till överenskommelse om bestämmelser angående svenska flyttlappars rätt till renbetning i Norge och norska flyttlappars rätt till renbetning i Sverige,

hava Hans Maj:t Konungen av Sverige och Hans Maj:t Konungen av Norge beslutit att ingå en konvention i ämnet samt för sådant ändamål till Sine fullmäktige utsett:

Hans Maj:t Konungen av Sverige:
Sin envoyé extraordinarie och ministre plénipotentiaire hos Hans Maj:t Konungen av Norge friherre Sten Gustaf Fredrik Troil Ramel,

Hans Maj:t Konungen av Norge:
Sin utrikesminister Nils Claus Ihlen.

Efter att hava meddelat varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, hava dessa fullmäktige överenskommit om följande konvention:

FÖRSTA AVDELNINGEN.

Svenska lappars rätt till renbetning i Norge.

I. Troms fylke och vissa angränsande trakter.

Betesområdet i fylket.

1 §.

I Troms fylke må betning av svenska renar äga rum allenast inom ett område med följande gränser:

kale undersøkelser og efter at ha forhandlet sig imellem har avgit til sine regjeringer et forslag til overenskomst om bestemmelser angaaende svenske flytlappers adgang til renbeitning i Norge og norske flytlappers adgang til renbeitning i Sverige,

har Hans Majestæt Norges Konge og Hans Majestæt Kongen av Sverige besluttet at indgaa en konvention i emnet og i det øiemed opnævnt til sine befuldmægtigede:

Hans Majestæt Norges Konge:
Sin utenriksminister Nils Claus Ihlen,

Hans Majestæt Kongen av Sverige:
Sin envoyé extraordinaire og ministre plénipotentiaire hos Hans Maj:t Norges Konge friherre Sten Gustaf Fredrik Troil Ramel.

Efter at ha utvekslet sine fuldmagter, som blev fundet i god og behørig form, er disse befuldmægtigede kommet overens om følgende konvention:

FØRSTE AVDELNING.

Svenske lappers adgang til renbeitning i Norge.

I. Troms fylke og visse tilgrænsende trakter.

Beiteområdet i fylket.

§ 1.

I Troms fylke maa svensk renbeitning alene foregaa i et omraade med følgende grænser:

en rät linje från riksröset n:r 302 till Mandalselvens översta källsjö, därifrån nämnda älv till det ställe, där den skäres av gränsen för det sammanhängande vegetationsfria området (impedimentområdet) omkring Mandalen, sagda gräns i dess sträckning på västra sidan av Mandalen till Kjerringdalselven, denna älv och Mandalselven till dess utlopp i Kaafjorden, vidare Kaafjorden, Lyngenfjorden, Ulfsfjorden, Grötsundet, Tromsösundet och Balsfjorden till Höleelvens mynning, vidare denna älv och Storvandet till sjöns södra ända och därifrån en rät linje till Lillevandets norra ända, denna sjö och bäcken, som därifrån rinner till Svensborgelven, denna älv, Fjeldfröskvandet till dess östligaste bukt en kilometer söder om gården Österli, lägsta sträckningen i Österliskaret till Skarbækkens utflöde i Tamokelven, denna älv till Maalselven, denna älv till Andselvens mynning, denna älv och Andsvandet till dettas västra ända, landsvägen till gården Sæterli och vidare den bäck, som rinner förbi samma gård, fram till Tömmerelven, denna älv, Reisvandet, Reisenfjorden till Skövelvens mynning, sagda älv och Skövandet, därifrån Salangseidets lägsta sträckning till Rörelvens sammanflöde med Grönlielven, sistnämnda älv, Rörvandet (Röyrbakvatnet), Löksebotnelven, Löksefjorden, Salangen och Sagfjorden till Sagelvens mynning, vidare den nya landsvägen över Lavangseidet till Aa vid Lavangen, denna fjord, Astafjorden, Gratangen och Gratangsbotn till Storelvens mynning, denna älv och Mellemvaselven till Storvandet (Övrevand), denna sjö till dess sydöstra bukt,

En ret linje fra riksrøs nr. 302 til Mandalselvens øverste kildesjø, derfra nævnte elv til det sted, hvor denne skjæres av grænsen for det sammenhængende vegetationsfrie omraade (impedimentomraadet) omkring Mandalen, nævnte grænse paa vestsiden av Mandalen indtil Kjerringdalselven, denne elv og Mandalselven indtil utløpet i Kaafjorden, videre Kaafjorden, Lyngenfjorden, Ulfsfjorden, Grøtsundet, Tromsøsundet og Balsfjorden indtil Høleelvens munding, videre denne elv og Storvandet til dettes søndre ende og derfra en ret linje til Lillevandets nordre ende, detta vand og bækken, som derfra rinder ut i Svensborgelven, denne elv, Fjeldfrøskvandet til dets østligste bugt en kilometer søndenfor gaarden Østerli, laveste sænkning i Østerliskaret til Skarbækkens utløp i Tamokelven, denne elv til Maalselven, denne elv til Andselvens munding, denne elv og Andsvandet til dettes vestre ende, landeveien til gaarden Sæterli og videre den bæk, som rinder forbi nævnte gaard, frem til Tømmerelven, denne elv, Reisvandet, Reisenfjorden til Skøelvens munding, denne elv og Skøvandet, derfra Salangseidets laveste sænkning til Rørelvens sammenløp med Grønlielven, denne elv, Rørvandet (Røyrbakvatnet), Løksebotnelven, Løksefjorden, Salangen og Sagfjorden til Sagelvens munding, videre den nye landevei over Lavangseidet til Aa ved Lavangen, denne fjord, Astafjorden, Gratangen og Gratangsbotn til Storelvens munding, denne elv og Mellemvaselven til Storvandet (Øvrevand), dette vand til dets sydøstre bugt, derfra en ret linje til et punkt i grænsen mel-

därifrån en rät linje till en punkt på gränsen mellan Nordlands och Troms fylken, belägen två kilometer väster om Ročmes topp, nämnda fylkesgräns till riksgränsen vid riksröset n:r 268 samt riksgränsen till riksröset n:r 302.

lem Nordland og Troms fylker, beliggende to kilometer vest for Ročmes top, nævnte fylkesgrænse til riksgrænsen ved riksrøs nr. 268 samt riksgrænsen til riksrøs nr. 302.

Trakter, som skola begagnas i samband med vissa delar av betesområdet i fylket.

2 §.

I samband med det i 1 § beskrivna betesområde skola, på sätt i 4 § närmare bestämmes, följande trakter begagnas till renbetning:

a) en trakt i Ankenes härad i Nordlands fylke med följande gränser:

gränsen mellan Nordlands och Troms fylken från riksröset n:r 268 till en punkt belägen en kilometer öster om Græsvatnets östra strand, därifrån en rät linje till Bukkefjellets högsta topp (1,146), en linje rakt i söder tvärs över Bukkedalen till fjällstupet på dalens södra sida, fjällstupet väster- och söderut förbi Storebalaks topp (763) till Lillebalaks topp (572), därifrån en rät linje över sydvästra ändan av Nedre Jernvand till Haugfjellets stup, därifrån detta fjällstup mot väster samt Store Haugfjellets och Raubergets stup mot väster och söder och vidare Trangdalsfjellets västra, södra och östra stup fram till den strax i nordväst om Norddalsbron belägna sjön (433), därifrån en rät linje till norra ändan av den mellan Björnefjells station och Björnefjellet belägna sjön (464), denna sjö till dess sydöstra ända, vidare en rät linje till den punkt på riks-

Trakter, som skal benyttes i forbindelse med visse deler av beiteområdet i fylket.

§ 2.

I forbindelse med det i § 1 beskrevne beiteområde skal benyttes til renbeitning nedenfor anførte trakter paa saadan maate, som nærmere angives i § 4:

a. En trakt i Ankenes herred i Nordland fylke med følgende grænser:

Grænsen mellem Nordland og Troms fylker fra riksrøs nr. 268 til et punkt beliggende en kilometer østenfor Græsvatnets østre strand, derfra en ret linje til Bukkefjellets høieste top (1146), en linje ret mot syd tvers over Bukkedalen til fjeldstupet paa dalens søndre side, fjeldstupet vest- og sydover forbi Storebalaks top (763) til Lillebalaks top (572), derfra en ret linje over Nedre Jernvands sydvestre ende til Haugfjellets stup, derfra dette fjeldstup mot vest og Store Haugfjellets og Raubergets stup mot vest og syd og videre Trangdalsfjellets vestre, søndre og østre stup frem til vandet (433) straks nordvest for Norddalsbroen, derfra en ret linje til nordre ende av vandet (464) mellem Bjørnefjell station og Bjørnefjellet, dette vand til dets sydøstre ende, videre en ret linje til det punkt paa riksgrænsen, hvor denne skjæres av den bæk, som

gränsen, där denna skäres av den bäck som från väster infaller i Vassijaure samt riksgränsen till riksröset n:r 268;

b) en trakt i Ankenes härad med följande gränser:

räta linjer från en punkt på gränsen mellan Nordlands och Troms fylken, belägen två kilometer väster om Ročmes topp, till Örnfjellets högsta topp (676), över Læigasvatnet till utloppet för den tjärn, som ligger omedelbart öster om nämnda sjö, och till en punkt på omförmälda fylkesgräns, belägen en kilometer väster om Græsvatnets västra strand, samt fylkesgränsen till ovannämnda punkt två kilometer väster om Ročmes topp;

c) en trakt i Karesuando socken i Sverige, här benämnd Peldsa, med följande gränser:

en rät linje från riksröset n:r 293 till Nirjijokks och Kummajokis sammanflöde, därifrån sistnämnda älv och Kummajärvi till riksröset n:r 289 samt vidare riksgränsen till riksröset n:r 293;

d) en trakt i Karesuando socken, här benämnd norra Salmijärvi, med följande gränser:

Rostojaure från riksröset n:r 287 till utloppet av den från Åmakvardo kommande bäcken, därifrån räta linjer till den med höjdsiffran 809,4 betecknade fjälltoppen, till den punkt, där den från sjön med höjdsiffran 883,3 rinnande bäcken utfaller i Jukkijoki, och till Salmijokis östligaste krök, vidare sistnämnda älv samt Ala Salmijärvi och Yli Salmijärvi till riksröset n:r 285 samt därifrån riksgränsen till riksröset n:r 287;

e) en trakt i Karesuando socken, här benämnd södra Salmijärvi, med följande gränser:

fra vest rinder ut i Vassijaure, samt riksgrænsen til riksrøs nr. 268.

b. En trakt i Ankenes herred med følgende grænser:

Rette linjer fra et punkt i grænsen mellem Nordland og Troms fylker, beliggende to kilometer vest for Ročmes top, til Ørnfjellets høieste top (676), over Læigasvatnet til utløpet av det tjern, som ligger umiddelbart østenfor nævnte vand, og til et punkt i nævnte fylkesgrænse, beliggende en kilometer vestenfor Græsvatnets vestre strand, samt fylkesgrænsen til ovennævnte punkt to kilometer vest for Ročmes top.

c. En trakt i Karesuando sogn i Sverige, her benævnt Peldsa, med følgende grænser:

En ret linje fra riksrøs nr. 293 til Nirjijokks og Kummajokis sammenløp, derfra sidstnævnte elv og Kummajärvi til riksrøs nr. 289 og videre riksgrænsen til riksrøs nr. 293.

d. En trakt i Karesuando sogn, her benævnt Norra Salmijärvi, med følgende grænser:

Rostojaure fra riksrøs nr. 287 til utløpet av bækken fra Åmakvardo, derfra rette linjer til den med høidetallet 809,4 avmerkede fjeldtop, til det sted, hvor bækken fra den med høidetallet 883,3 betegnede indsjø falder ut i Jukkijoki, og til Salmijokis østligste krok, videre sidstnævnte elv samt Ala Salmijärvi og Yli Salmijärvi til riksrøs nr. 285 og derfra riksgrænsen til riksrøs nr. 287.

e. En trakt i Karesuando sogn, her benævnt Södra Salmijärvi, med følgende grænser:

Yli Salmijärvi och Ala Salmijärvi från riksröset n:r 285 samt Salmijoki till dess sammanflöde med Korvijoki, denna älv, Sinnukkalompolo och Korvijärvi till riksröset n:r 284 samt därifrån riksgränsen till riksröset n:r 285;

f) en trakt i Jukkasjärvi socken i Sverige, här benämnd Torneträsk, med följande gränser:

en rät linje från riksröset n:r 277 till Tuoptijokks utflöde i Torneträsk, denna sjö till Pålnovikens innersta bukt och därifrån en rät linje till riksröset n:r 272 samt vidare riksgränsen till riksröset n:r 277;

g) en trakt i Jukkasjärvi socken, här benämnd Njuorajaure, med följande gränser:

en rät linje från riksröset n:r 272 till Pålnovikens innersta bukt, vidare Torneträsk, Njuorajokk, Vuolle Njuorajaure och Paijeb Njuorajaure till riksgränsen två kilometer söder om riksröset n:r 267 och därifrån riksgränsen till riksröset n:r 272.

Yli Salmijärvi og Ala Salmijärvi fra riksrøs nr. 285 og Salmijoki til denne elvs sammenløp med Korvijoki, denne elv, Sinnukkalompolo og Korvijärvi til riksrøs nr. 284 og derfra riksgrænsen til riksrøs nr. 285.

f. En trakt i Jukkasjärvi sogn i Sverige, her benævnt Torneträsk, med følgende grænser:

En ret linje fra riksrøs nr. 277 til Tuoptijokks utløp i Torneträsk, denne sjø til Pålnovikens inderste bugt og derfra en ret linje til riksrøs nr. 272 samt videre riksgrænsen til riksrøs nr. 277.

g. En trakt i Jukkasjärvi sogn, her benævnt Njuorajaure, med følgende grænser:

En ret linje fra riksrøs nr. 272 til Pålnovikens inderste bugt, videre Torneträsk, Njuorajokk, Vuolle Njuorajaure og Paijeb Njuorajaure til riksgrænsen to kilometer søndenfor riksrøs nr. 267 og derfra riksgrænsen til riksrøs nr. 272.

Från vilka lappbyar inflyttning kan försiggå.

3 §.

Rätt att inflytta med renar i de i 1 och 2 §§ beskrivna områden tillkommer allenast lappar från Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma och Talma lappbyar.

Fra hvilke lappebyer indflytning kan foregaa.

§ 3.

Adgang til at indflytte med ren i de i §§ 1 og 2 nævnte omraader tilkommer alene lapper fra Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma og Talma lappebyer.

Renantal. Betestid. Renbetesdistrikt.

4 §.

I förenämnda betesområden må ej inkomma mera än sammanlagt 39,000 renar, häri icke inbegripna kalvar, som födas under inflytt-

Renantal. Beitetid. Renbeitedistrikter.

§ 4.

I ovennævnte beiteomraader maa ikke komme ind flere end ialt 39 000 ren, heri ikke medregnet kalver, som fødes i indflyt-

ningsåret. Av detta antal beräknas 4,200 kunna finna bete i de i 2 § c)—g) omförmälda områden i Sverige.

Av nämnda 39,000 renar må 16,000 beta i de i 1 § och 2 § a) beskrivna områden under tiden från och med den 1 maj till och med den 14 juni. De övriga 23,000 må icke inkomma före den 15 juni. Samtliga renarna skola vara bortförda från norskt område före utgången av september.

5 §.

De i 1 § samt 2 § a) och b) beskrivna betesområden indelas i följande renbetesdistrikt med de gränser som nedan omförmälas. I varje särskilt distrikt må icke inkomma flera renar än i förevarande § angives.

A. För vårtiden, vilken där ej annat särskilt stadgas, räknas från och med den 1 maj till och med den 14 juni (vårdistrikt).

Helligskogen.

Gränser: En rät linje från riksröset n:r 302 till Mandalselvens översta källsjö, därifrån nämnda älv till det ställe, där den skäres av gränsen för det sammanhängande vegetationsfria området (impedimentområdet) omkring Mandalen, sagda gräns i dess sträckning på västra sidan av Mandalen till Kjerringdalselven, denna älv och Mandalselven till dess utlopp i Kaafjorden, vidare denna fjord och Lyngenfjorden till Skibotnelvens mynning, nämnda älv till mynningen av Didnojokka, denna älv till dess utlopp ur Didnojavrre, därifrån en rät linje till riksröset n:r 301 samt riksgränsen till riksröset n:r 302.

Högsta renantal: 1,700.

ningsaaret. Av dette antal er 4 200 beregnet at kunne finde beite i de i § 2 litr. c—g nævnte omraader i Sverige.

Av ovennævnte 39 000 ren kan 16 000 komme ind i de i § 1 og § 2 litr. a beskrevne omraader i tiden fra og med 1 mai til og med 14 juni. De øvrige 23 000 ren maa ikke komme ind før den 15 juni. Samtlige ren maa være bortført fra norsk omraade før utgangen av september.

§ 5.

De i § 1 og § 2 litr. a og b beskrevne omraader inddeles i følgende renbeitedistrikter med grænser som nedenfor angives. I hvert distrikt maa ikke indkomme flere ren end i denne § anføres.

A. For vaartiden, som, hvor ikke andet angives, regnes fra og med 1 mai til og med 14 juni (vaardistrikter).

Helligskogen.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 302 til Mandalselvens øverste kildesjø, derfra nævnte elv til det sted, hvor den skjæres av grænsen for det sammenhængende vegetationsfrie omraade (impedimentomraadet) omkring Mandalen, nævnte grænse paa vestsiden av Mandalen indtil Kjerringdalselven, denne elv og Mandalselven indtil utløpet i Kaafjorden, videre denne fjord og Lyngenfjorden til Skibotnelvens munding, denne elv til mundingen av Didnojokka, denne elv til dens utløp av Didnojavrre, derfra en ret linje til riksrøs nr. 301 og riksgrænsen til riksrøs nr. 302.

Høieste renantal: 1 700.

Rieppe.

Gränser: En rät linje från riksröset n:r 301 till Didnojokkas utlopp ur Didnojavrre, Didnojokka, Skibotnelven till Lavkkajokkas (Loakkajokkas) mynning, sistnämnda älv och Lavkajavrre (Loakkajavrre) till dess sydvästra ända, därifrån räta linjer till Reppovarres högsta topp, Saloraššas högsta topp och över Goallaroaivves topp till riksgränsen samt denna gräns till riksröset n:r 301.

Högsta renantal: 700.

Horsnesfjellet.

Gränser: Räta linjer från Nuorttavuovddevarres (Nuortavuovddes) högsta topp till Falsnesfjellets högsta topp och till den punkt vid Storfjordens strand, där rågången mellan gårdarna n:r 46 Falsnes och n:r 47 Bentsjord stöter till fjorden, vidare denna fjord till rågången mellan gårdarna n:r 51 Berg och n:r 52 Hatten samt därifrån räta linjer till Hattefjellets högsta topp och Nuorttavuoddevarres högsta topp.

Högsta renantal: 150.

Markusfjellet.

Gränser: Räta linjer från riksgränsen vid Goallaroaivve till Saloraššas högsta topp, Reppovarres högsta topp, sydvästra ändan av Lavkkajavrre (Loakkajavrre), högsta topparna på Vesegasvarre, Nuortavuovddevarre och Hattefjellet samt den punkt vid Storfjordens strand, där rågången mellan gårdarna n:r 51 Berg och n:r 52 Hatten stöter till densamma, Storfjorden till mynningen av Storfjordelven (Lyngselven, Signalelven), denna älv och Paraselven till den nedersta av de två sjöar, från vilka sistnämnda älv

Rieppe.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 301 til Didnojokkas utløp av Didnojavrre, Didnojokka, Skibotnelven til Lavkkajokkas (Loakkajokkas) munding, denne elv og Lavkkajavrre (Loakkajavrre) til dettes sydvestre ende, derfra rette linjer til Reppovarres høieste top, Saloraššas høieste top og over Goallaroaivves top til riksgrænsen samt riksgrænsen til riksrøs nr. 301.

Høieste renantal: 700.

Horsnesfjellet.

Grænser: Rette linjer fra Nuorttavuovddevarres (Nuortavuovddes) høieste top til Falsnesfjellets høieste top og til Storfjorden ved eiendomsgrænsen mellem g. nr. 46 Falsnes og g. nr. 47 Bentsjord, videre denne fjord til eiendomsgrænsen mellem g. nr. 51 Berg og g. nr. 52 Hatten og derfra rette linjer til Hattefjellets høieste top og til Nuorttavuovddevarres høieste top.

Høieste renantal: 150.

Markusfjellet.

Grænser: Rette linjer fra riksgrænsen ved Goallaroaivve til Saloraššas høieste top, Reppovarres høieste top, Lavkkajavrres (Loakkajavrres) sydvestre ende, de høieste topper paa Vesegasvarre, Nuorttavuovddevarre og Hattefjellet samt Storfjordens strand ved eiendomsgrænsen mellem g. nr. 51 Berg og g. nr. 52 Hatten, Storfjorden til mundingen av Storfjordelven (Lyngselven, Signalelven), denne elv og Paraselven til det nederste av de to vand, hvorfra Paraselven kommer, derfra en ret linje til riksrøs nr. 293 paa

kommer, därifrån en rät linje till riksröset n:r 293 på Gapovarre samt riksgränsen till Goallaroaivve.

Högsta renantal: 500.

Lyngsdalen.

Gränser: Storfjorden från mynningen av Storfjordelven till Lyngenfjorden, denna fjord till landsvägen över Lyngseidet, denna väg till Kjoselvens krök, Kjoselven, Kjosen, Ulfsfjorden, Sörfjorden till en punkt på stranden under Skarvknausen en kilometer söder om gården Holmebugt, därifrån en rät linje till Balgesvarres högsta topp, vidare gränsen mellan Sörfjords och Lyngens härader till Biellogaisses högsta topp, därifrån räta linjer till Davgelækkes topp och övre ändan av rågången mellan gårdarna Sommersæt och Mælen, nämnda rågång ned till Storfjordelven och denna älv till Storfjorden.

Högsta renantal: 350.

Rendalen.

Gränser: Lyngenfjorden norrut från landsvägen över Lyngseidet, Ulfsfjorden, Kjosen, Kjoselven till dess krök vid ovannämnda landsväg och denna väg till Lyngenfjorden.

Högsta renantal: 150.

Lakselvdalen.

Gränser: Rågången mellan gårdarna Sommersæt och Mælen från den punkt, där denna stöter till Storfjordelven, fram till dess ändpunkt, därifrån räta linjer till Davgelækkes topp och Biellogaisses högsta topp, vidare gränsen mellan Sörfjords och Lyngens härader till Balgesvarres högsta topp, därifrån en rät linje till en punkt vid Sörfjordens strand under Skarvknausen en kilometer söder om gården Holmebugt, vidare Sör-

Gapovarre og riksgrænsen til Goallaroaivve.

Høieste renantal: 500.

Lyngsdalen.

Grænser: Storfjorden fra mundingen av Storfjordelven til Lyngenfjorden, denne fjord til landeveien over Lyngseidet, denne vei til Kjoselvens krok, Kjoselven, Kjosen, Ulfsfjorden, Sørfjorden til et punkt paa stranden under Skarvknausen en kilometer søndenfor gaarden Holmebugt, derfra en ret linje til Balgesvarres høieste top, videre grænsen mellem Sørfjord og Lyngen herreder til Biellogaisses høieste top, derfra rette linjer til Davgelækkes top og øvre ende av eiendomsgrænsen mellem gaardene Sommersæt og Mælen, denne grænse ned til Storfjordelven og denne elv til Storfjorden.

Høieste renantal: 350.

Rendalen.

Grænser: Lyngenfjorden nordover fra landeveien over Lyngseidet, Ulfsfjorden, Kjosen, Kjoselven til dens krok ved ovennævnte landevei og denne vei til Lyngenfjorden.

Høieste renantal: 150.

Lakselvdalen.

Grænser: Eiendomsgrænsen mellem gaardene Sommersæt og Mælen fra Storfjordelven til dens endepunkt, derfra rette linjer til Davgelækkes top og Biellogaisses høieste top, videre grænsen mellem Sørfjord og Lyngen herreder til Balgesvarres høieste top, derfra en ret linje til et punkt paa Sørfjordens strand under Skarvknausen en kilometer sønden for gaarden Holmebugt, videre Sørfjorden og Sjøvasbotn, derfra en ret linje

fjorden och Sjövasbotn, därifrån en rät linje till Laksvandets östra ända, nämnda sjö, Laksvandselven, Balsfjorden till Nordkjoselvens mynning, denna älv till dess krök mellan gårdarna Elvekroknes och Övergaard, därifrån en rät linje till Balsfjordelvens källbäck vid Övergaard, denna bäck, Balsfjordelven och Storfjordelven till rågången mellan Sommersæt och Mælen.

Högsta renantal: 200.

Andersdalen.

Gränser: Gränsen mellan Balsfjords och Sörfjords härader från den punkt, där denna gräns skäres av en rät linje mellan Sjövasbotn och Laksvandets östra ända, fram till Björnskartinden, därifrån en rät linje till Divrrevarrebækkens utlopp i Björnskarelven, denna älv till en punkt rakt väster om gården Storslaatten, därifrån en rät linje till Ramfjordens nordligaste bukt, nämnda fjord, Balsfjorden till Laksvandselvens mynning, denna älv och Laksvandet samt den räta linjen mellan Laksvandets östra ända och Sjövasbotn fram till omförmälda häradsgräns.

Högsta renantal: 250.

Tromsdalen.

Gränser: Ulfsfjorden från Breivikelvens mynning, Grötsundet, Tromsösundet, Balsfjorden, Ramfjorden till dess nordligaste bukt, därifrån en rät linje till en punkt i Björnskarelven rakt väster om gården Storslaatten, nämnda älv och Breivikelven till Ulfsfjorden.

Högsta renantal: 500.

Tamok.

Gränser: Paraselven från den punkt, där denna skäres av en rät linje mellan toppen av Paras och Vasdalstindens högsta topp, fram till dess sammanflöde med Stortil Laksvandets østre ende, dette vand, Laksvandselven, Balsfjorden til Nordkjoselvens munding, denne elv til kroken mellem gaardene Elvekroknes og Øvergaard, derfra en ret linje til Balsfjordelvens tilløp ved Øvergaard, denne bæk, Balsfjordelven og Storfjordelven til eiendomsgrænsen mellem Sommersæt og Mælen.

Høieste renantal: 200.

Andersdalen.

Grænser: Grænsen mellem Balsfjord og Sørfjord herreder fra det punkt, hvor denne grænse skjæres av en ret linje mellem Sjøvasbotn og Laksvandets østre ende, til Bjørnskartinden, derfra en ret linje til Divrrevartebækkens munding i Bjørnskarelven, denne elv til et punkt ret i vest for gaarden Storslaatten, derfra en ret linje til Ramfjordens nordligste bugt, denne fjord, Balsfjorden til Laksvandselvens munding, denne elv og Laksvandet samt den rette linje mellem Laksvandets østre ende og Sjøvasbotn indtil ovennævnte herredsgrænse.

Høieste renantal: 250.

Tromsdalen.

Grænser: Ulfsfjorden fra Breivikelvens munding, Grøtsundet, Tromsøsundet, Balsfjorden, Ramfjorden til dennes nordligste bugt, derfra en ret linje til et punkt ved Bjørnskarelven ret i vest for gaarden Storslaatten, denne elv og Breivikelven til Ulfsfjorden.

Høieste renantal: 500.

Tamok.

Grænser: Paraselven fra det punkt, hvor den skjæres av en ret linje mellem toppen av Paras og Vasdalstindens høieste top, til dens sammenløp med Storfjord-

fjordelven, denna älv till Balsfjordelvens mynning, sistnämnda älv och dess källbäck till Övergaard på Balsfjordeidet, därifrån en rät linje till Nordkjoselvens krök mellan Övergaard och Elvekroknes, nämnda älv till Tamokvandet och denna sjö till dess södra ända, därifrån en linje rakt i söder till Tamokelven, denna älv till Rostaelven, denna älv genom Lille Rostavand till Tverelvens mynning, sistnämnda älv till den punkt, där den skäres av en rät linje från Vasdalstindens högsta topp över högsta toppen på Gallagaibbe (fjället mellan Dopparčacca och översta delen av Tverelvdalen), vidare denna räta linje till Vasdalstindens högsta topp och därifrån ovannämnda räta linje mellan denna topp och toppen av Paras i dess sträckning till Paraselven.

Högsta renantal: 150.

Dödesfjellet.

Gränser: Store Rostavand från riksgränsen till Rostaelvens utflöde, därifrån räta linjer till vattendelaren i Aslakčacca, högsta toppen (den trigonometriska punkten) på mellersta Likkavarre och södra ändan av det i 12 § b) omförmälda gärdet i Rostadalen, detta gärde till Rostaelven, denna älv genom Lille Rostavand till älvens sammanflöde med Divielven, denna älv till Skakterelvens mynning, denna älv och Čuolmajavrre till sjöns sydöstra ända, därifrån en rät linje till riksröset n:r 285 samt riksgränsen till Store Rostavand.

Högsta renantal: 950.

Sarivoma.

Gränser: Sarivuomejokka från riksgränsen till Doarrojokkas (Multojokkas) mynning, sistnämnda älv till sträckningen för det i 12 §

elven, denne elv til Balsfjordelvens munding, denne elv og dens tilløp til Øvergaard paa Balsfjordeidet, derfra en ret linje til kroken i Nordkjoselven mellem Øvergaard og Elvekroknes, denne elv til Tamokvandet og dette vand til dets søndre ende, derfra en linje ret mot syd til Tamokelven, denne elv til Rostaelven, denne elv gjennem Lille Rostavand til Tverelvens munding, denne elv til det punkt, hvor den skjæres av en ret linje fra Vasdalstindens høieste top over høieste top paa Gallagaibbe (fjellet mellem Dopparčacca og Tverelvdalens øverste del), videre denne rette linje til Vasdalstindens høiste top og derfra ovennævnte rette linje mellem denne top og toppen av Paras indtil Paraselven.

Høieste renantal: 150.

Dødesfjellet.

Grænser: Store Rostavand fra riksgrænsen til Rostaelvens utløp, derfra rette linjer til vandskillet i Aslakčacca, høieste top (det trigonometriske punkt) paa midtre Likkavarre og søndre ende av det i § 12 litr. b omhandlede gjærde i Rostadalen, detta gjærde til Rostaelven, denne elv gjennem Lille Rostavand til elvens sammenløp med Divielven, denne elv til Skakterelvens munding, denne elv og Cuolmajavrre til vandets sydøstre ende, derfra en ret linje til riksrøs nr. 285 og riksgrænsen til Store Rostavand.

Høieste renantal: 950.

Sarivoma.

Grænser: Sarivuomejokka fra riksgrænsen til Doarrojokkas (Multojokkas) munding, denne elv til linjen for det i § 12 litr. **c** om-

c) omförmälda gärde som svenska staten äger uppföra från Gaiccaluokta till Skakterklyftan, nämnda gärdes sträckning till Gaiccaluokta, denna vik Altevandet, Astojokka och Leinavandet till riksgränsen samt denna gräns till Sarivuomejokka.

Högsta renantal: 2,000.

Anavasdalen.

Vårtiden räknas i fråga om detta distrikt till och med den 23 juni.

Gränser: En rät linje från riksröset n:r 285 till Čuolmajavrres sydöstra ända, denna sjö och Skakterelven till dess utloppi Divielven, denna älv till Kuelvens mynning, denna älv till Langfjelltindens topp, därifrån räta linjer till Čoardajavrres södra ända, Gævletgaisses (Maddanipas) högsta topp, den lilla sjö omkring tre kilometer väster om Anavandene, från vilken en bäck mot nordost nedrinner i Maddajokka, och Gaibajavrres (Gaibbejavrres) norra ända, vidare denna sjö, Gaibajokka (Gaibbejokka) och Vuomajavrre (Vuobmasjavrre) till dess östra ända, därifrån en rät linje till Doarrojokkas (Multojokkas) översta källsjö, vidare Doarrojokka till dess sammanflöde med Sarivuomejokka, denna älv till riksgränsen samt riksgränsen till riksröset n:r 285.

Högsta renantal: 3,000.

Dessutom må de renar, som anmälts till sommardistriktet Dividalen men icke till vårdistriktet Anavasdalen, införas i sistnämnda distrikt från och med den 15 juni.

Alappen.

Vårtiden räknas i fråga om detta distrikt till och med den 23 juni.

Gränser: Divielven från Kuelvens mynning till dess sammanflöde med Rostaelven, vidare Maalshandlede gjærde, som den svenske stat har adgang til at opføre fra Gaiccaluokta til Skakterkløften, denne gjærdelinje til Gaiccaluokta denne bugt, Altevandet, Astojokka og Leinavandet til riksgrænsen samt riksgrænsen til Sarivuomejokka.

Hoieste renantal: 2 000.

Anavasdalen.

Vaartiden regnes for dette distrikts vedkommende til og med 23 juni.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 285 til Čuolmajavrres sydøstre ende, dette vand og Skakterelven til dens utløp i Divielven, denne elv til Kuelvens munding, denne elv til Langfjelltindens top, derfra rette linjer til Čoardajavrres søndre ende, Gævletgaisses (Maddanipas) høieste top, det lille vand omkring tre kilometer vestenfor Anavandene, hvorfra en bæk rinder mot nordost ned til Maddajokka, og Gaibajavrres (Gaibbejavrres) nordre ende, videre dette vand, Gaibajokka (Gaibbejokka) og Vuomajavrre (Vuobmasjavrre) til dets østre ende, derfra en ret linje til Doarrojokkas ((Multojokkas) øverste kildesjø, videre Doarrojokka til dens sammenløp med Sarivuomejokka, denne elv til riksgrænsen og riksgrænsen til riksrøs nr. 285.

Høieste renantal: 3 000.

Desuten kan de ren, som er anmeldt til sommerdistriktet Dividalen, men ikke til vaardistriktet Anavasdalen, komme ind i sidstnævnte distrikt fra og med 15 juni.

Alappen.

Vaartiden regnes for dette distrikts vedkommende til og med 23 juni.

Grænser: Divielven fra Kuelvens munding til dens sammenløp med Rostaelven, videre Maalselven til

elven till Kirkeselvens mynning, denna älv och dess tillflöde från passet mellan Gævletgaisse (Maddanipa) och Kirkestinden fram till samma tillflödes källa, därifrån räta linjer till Gævletgaisses högsta topp, Coardajavrres södra ända och Langfjelltindens topp samt vidare Kuelven till dess utlopp i Divielven.

Högsta renantal: 450.

Kistefjellet.

Vårtiden räknas i fråga om detta distrikt till och med den 23 juni.

Gränser: Doarrojokka (Multojokka) från den punkt, där denna älv skäres av det i 12 § c) omförmälda gärde, fram till dess översta källsjö, därifrån en rät linje till Vuomajavrres östra ända, denna sjö, Gaibajokka och Gaibajavrre till dess norra ända, därifrån räta linjer till den lilla sjö omkring tre kilometer väster om Anavandene, från vilken en bäck mot nordost nedrinner i Maddajokka, till Gævletgaisses (Maddanipas) högsta topp och till källan för Kirkeselvens tillflöde från passet mellan nämnda fjälltopp och Kirkestinden, därifrån räta linjer till Jiednjaskuppejavrre Njirpičokkas topp och Fonnelvens källa, denna älv till dess utflöde i Paavemoelven, denna älv till Malmelvens mynning, denna älv till dess källa, därifrån räta linjer till Bangklettens (Duolljegaisses) högsta topp (Bangsbotten), samma fjälls sydligaste topp och skärningspunkten mellan Skindskarelven och skogsgränsen, vidare nämnda älv och Straumsli-Tverelven till dess utlopp i Barduelven, denna älv, Altevandet och Gaiccaluokta samt sträckningen för ovannämnda gärde fram till Doarrojokka.

Högsta renantal: 500.

Kirkeselvens munding, denne elv og dens tilløp til utspringet i skaret mellem Gævletgaisse (Maddanipa) og Kirkestinden, derfra rette linjer til Gævletgaisses høieste top, Coardajavrres søndre ende og Langfjelltindens top samt videre Kuelven til dens utløp i Divielven.

Høiste renantal: 450.

Kistefjellet.

Vaartiden regnes for dette distrikts vedkommende til og med 23 juni.

Grænser: Doarrojokka (Multojokka) fra det punkt, hvor denne elv skjæres av det i § 12 litr. c omhandlede gjærde, frem til dens øverste kildesjø, derfra en ret linje til Vuomajavrres østre ende, dette vand, Gaibajokka og Gaibajavrre til dettes nordre ende, derfra rette linjer til det lille vand omkring tre kilometer vestenfor Anavandene, hvorfra en bæk rinder mot nordost ned til Maddajokka, til Gævletgaisses (Maddanipas) høieste top og til utspringet av Kirkeselvens tilløp i skaret mellem nævnte fjelltop og Kirkestinden, derfra rette linjer til Jiednjaskuppejavrre, Njirpičokkas top og Fonnelvens utspring, denne elv til dens utløp i Paavemoelven, denne elv til Malelvens munding, denne elv til dens utspring, derfra rette linjer til Bangklettens (Duolljegaisses) høieste top (Bangsbotten), dette fjells sydligste top og skjæringspunktet mellem Skindskarelven og skoggrænsen, videre nævnte elv og Straumsli-Tverelven til dens utløp i Barduelven, denne elv, Altevandet og Gaiccaluokta samt linjen for ovennævnte gjærde frem til Doarrojokka.

Høieste renantal: 500.

Dessutom må de renar, som anmälts till sommardistriktet Altevand men icke till vårdistriktet Kistefjellet, införas i sistnämnda distrikt från och med den 15 juni.

Istinderne.

Vårtiden räknas i fråga om detta distrikt till och med den 23 juni.

Gränser: Kirkeselvens tillflöde från passet mellan Gævletgaisse (Maddanipa) och Kirkestinden fram till Kirkeselven, denna älv till dess utflöde i Maalselven, denna älv till Barduelvens mynning, denna älv till Straumsli-Tverelvens mynning, denna älv till Skindskarelvens mynning, denna älv till skogsgränsen, därifrån räta linjer till Bangklettens (Duolljegaisses) sydligaste topp, samma fjälls högsta topp (Bangsbotten) och Malmelvens källa, denna älv till dess utflöde i Paavemoelven, denna älv till Fonnelvens mynning, denna älv till dess källa, därifrån räta linjer till Njirpičokkas topp, Jiednjaskuppejavrre och källan för Kirkeselvens tillflöde från passet mellan Gævletgaisse och Kirkestinden.

Högsta renantal: 800.

Hjerttinden.

Gränser: Barduelven från Kobbrygelvens (Sæterelvens) mynning till dess sammanflöde med Maalselven, denna älv till Andselvens mynning, denna älv och Andsvandet till dess västra ända, landsvägen till gården Sæterlj och vidare den bäck, som rinner förbi samma gård, fram till Tömmerelven, denna älv, Reisvandet, Reisenfjorden till Sköelvens mynning, sagda älv och Skövandet, därifrån Salangseidets lägsta sträckning till Rörelvens sammanflöde med Grönlielven, sistnämnda älv, Rörvandet (Röyrbakvatnet), Löksebotn-

Desuten kan de ren, som ej anmeldt til sommerdistriktet Altevand, men ikke til vaardistriktet Kistefjellet, komme ind i sidstnævnte distrikt fra og med 15 juni.

Istinderne.

Vaartiden regnes for dette distrikts vedkommende til og med 23 juni.

Grænser: Kirkeselvens tilløb fra skaret mellem Gævletgaisse (Maddanipa) og Kirkestinden indtil Kirkeselven, denne elv til dens utløp i Maalselven, denne elv til Barduelvens munding, denne elv til Straumsli-Tverelvens munding, denne elv til Skindskarelvens munding, denne elv til skoggrænsen, derfra rette linjer til Bangklettens (Duolljegaisses) sydligste top, samme fjells høieste top (Bangsbotten) og Malmelvens utspring, denne elv til dens utløp i Paavemoelven, denne elv til Fonnelvens munding, denne elv til dens utspring, derfra rette linjer til Njirpičokkas top, Jiednjaskuppejavrre og utspringet av Kirkeselvens tilløp i skaret mellem Gævletgaisse og Kirkestinden.

Høieste renantal: 800.

Hjerttinden.

Grænser: Barduelven fra Kobbrygelvens (Sæterelvens) munding til sammenløpet med Maalselven, denne elv til Andselvens munding, denne elv og Andsvandet til dettes vestre ende, landeveien til gaarden Sæterli og videre den bæk, som rinder forbi nævnte gaard, frem til Tømmerelven, denne elv, Reisvandet, Reisenfjorden til Skøelvens munding, denne elv og Skøvandet, derfra Salangseidets laveste sænkning til Rørelvens sammenløp med Grønlielven, denne elv, Rørvandet (Røyrbakvatnet), Løksebotnelven, Løksefjorden, Sa-

elven, Löksefjorden, Salangen och Sagfjorden till Salangselvens mynning, denna älv genom Nedrevandet och Övrevandet till gården Brandvoll, vidare landsvägen till bron över Kobbrygelven i närheten av gården Lian och denna älv till dess sammanflöde med Barduelven.

Högsta renantal: 800.

Jevnavandet.

Gränser: Leinavandet från riksgränsen till Astojokka, denna älv och Altevandet till mynningen av den bäck, som flyter genom dalen mellan Salvasskarfjellet och Kofjellet, nämnda bäck till skogsgränsen, sagda gräns till riksröset n:r 275 och riksgränsen till Leinavandet.

Högsta renantal: 900.

Liveltskaret.

Gränser: Sördalselven från Tverelvens mynning väster om gården Tönset till dess sammanflöde med Barduelven, denna älv till Kobbrygelvens mynning, denna älv till bron i närheten av gården Lian, vidare landsvägen till gården Brandvoll, därifrån Salangselven till mynningen av Budalselven, denna älv till mynningen av Doggejokka, denna älv till vattendelaren vid dess källa samt därifrån räta linjer till Snehættens högsta topp, Melhusklettens högsta topp och Tverelvens utlopp i Sördalselven.

Högsta renantal: 400.

Snörken.

Gränser: Salangselven från gården Nordre Lund genom Övrevandet och Nedrevandet till Sagfjorden, denna fjord till Sagelvens mynning, vidare den nya landsvägen över Lavangseidet till Aa vid Lavangen, denna fjord till Spanselvens mynning, denna älv

langen og Sagfjorden til Salangselvens munding, denne elv gjennem Nedrevandet og Øvrevandet til gaarden Brandvoll, videre landeveien til broen over Kobbrygelven i nærheten av gaarden Lian og denne elv til dens sammenløp med Barduelven.

Høieste renantal: 800.

Jevnavandet.

Grænser: Leinavandet fra riksgrænsen til Astojokka, denne elv og Altevandet til mundingen av den bæk, som rinder gjennem dalen mellem Salvasskarfjellet og Kofjellet, denne bæk til skoggrænsen, denne skoggrænse til riksrøs nr. 275 og riksgrænsen til Leinavandet.

Høieste renantal: 900.

Liveltskaret.

Grænser: Sørdalselven fra Tverelvens munding vestenfor gaarden Tønset til dens sammenløp med Barduelven, denne elv til Kobbrygelvens munding, denne elv til broen i nærheten av gaarden Lian, videre landeveien til gaarden Brandvoll, derfra Salangselven til Budalselvens munding, denne elv til Doggejokkas munding, denne elv til vandskillet ved elvens utspring samt derfra rette linjer til Snehættens høieste top, Melhusklettens høieste top og Tverelvens munding i Sørdalselven.

Høieste renantal: 400.

Snørken.

Grænser: Salangselven fra gaarden Nordre Lund gjennem Øvrevandet og Nedrevandet til Sagfjorden, denne fjord til Sagelvens munding, videre den nye landevei over Lavangseidet til Aa ved Lavangen, denne fjord til Spanselvens munding, denne elv til Bak-

till Bakdalsbækkens mynning, denna bäck till Trosens sydöstligaste topp (höjdsiffran 837 på kartbladet Salangen) och därifrån en rät linje till Salangselven vid gården Nordre Lund.

Högsta renantal: 550.

Stormyrbotn.

Gränser: Riksgränsen från riksröset n:r 268 till fjällbranterna på Stordalens västra sida, dessa branter till Röddalselven omkring en kilometer ovanför dess mynning, denna älv till dess utflöde i Stordalselven, denna älv till dess sammanflöde med Budalselven, vidare Salangselven till gården Nordre Lund, därifrån en rät linje till Trosens sydöstligaste topp (höjdpunkten 837 på kartbladet Salangen), vidare Bakdalsbækken till dess utflöde i Spanselven, denna älv till Middagselvens (Jalgisaiddebækkens) mynning, denna älv till vattendelaren på Fjordbotneidet, vidare den bäck som nedrinner i Gratangsbotn, denna senare till Storelvens mynning, denna älv och Mellemvaselven till Storvandet (Övrevand), denna sjö till dess sydöstra bukt, därifrån en rät linje till en punkt på gränsen mellan Nordlands och Troms fylken belägen två kilometer väster om Ročmes topp samt nämnda fylkesgräns till riksröset n:r 268.

Högsta renantal: 300.

Gratangen.

Gränser: Den bäck, som från Fjordbotneidet nedrinner i Gratangsbotn, från bäckens mynning till vattendelaren på Fjordbotneidet, vidare Middagselven till dess utflöde i Spanselven, denna älv till dess utflöde i Lavangen, denna fjord, Astafjorden, Gratangen och

dalsbækkens munding, denne bæk til Trosens sydøstligste top (høidepunkt 837 paa kartbladet Salangen) og derfra en ret linje til Salangselven ved gaarden Nordre Lund.

Høieste renantal: 550.

Stormyrbotn.

Grænser: Riksgrænsen fra riksrøs nr. 268 til stupene paa vestsiden av Stordalen, disse stup til Røddalselven ca. en kilometer ovenfor dens munding, denne elv til dens utløp i Stordalselven, denne elv til dens sammenløp med Budalselven, videre Salangselven til gaarden Nordre Lund, derfra en ret linje til Trosens sydøstligste top (høidepunkt 837 paa kartbladet Salangen), videre Bakdalsbækken til dens munding i Spanselven, denne elv til Middagselvens (Jalggisaiddebækkens) munding, denne elv til vandskillet paa Fjordbotneidet, videre bækken ned til Gratangsbotn, denne fjordbotn til Storelvens munding, denne elv og Mellemvaselven til Storvandet (Øvrevand), dette vand til dets sydøstre bugt, derfra en ret linje til et punkt i grænsen mellem Nordland og Troms fylker, beliggende to kilometer vest for Ročmes top, og nævnte fylkesgrænse til riksrøs nr. 268.

Høieste renantal: 300.

Gratangen.

Grænser: Bækken, som fra Fjordbotneidet rinder ned til Gratangsbotn, fra dens munding til vandskillet paa Fjordbotneidet, videre Middagselven til dens munding i Spanselven, denne elv til dens munding i Lavangen, denne fjord, Astafjorden, Gratangen og Grat-

Gratangsbotn till mynningen av ovannämnda bäck från Fjordbotneidet.

Högsta renantal: 400.

Harjangen.

Gränser: Gränsen mellan Nordlands och Troms fylken från riksröset n:r 268 till en punkt belägen en kilometer öster om Græsvatnets östra strand, därifrån en rät linje till Bukkefjellets högsta topp (1,146), en linje rakt i söder tvärs över Bukkedalen till fjällstupet på dalens södra sida, fjällstupet väster- och söderut förbi Storebalaks topp (763) till Lillebalaks topp (572), därifrån en rät linje över sydvästra ändan av Nedre Jernvand till Haugfjellets stup, därifrån detta fjällstup mot väster samt Stora Haugfjellets och Raubergets stup mot väster och söder och vidare Trangdalsfjellets västra, södra och östra stup fram till den strax i nordväst om Norddalsbron belägna sjön (433), därifrån en rät linje till norra ändan av den mellan Björnefjells station och Björnefjellet belägna sjön (464), denna sjö till dess sydöstra ända, vidare en rät linje till den punkt på riksgränsen, där denna skäres av den bäck som från väster infaller i Vassijaure, samt riksgränsen till riksröset n:r 268.

Högsta renantal: 300.

B. För sommartiden, vilken, där ej annat särskilt stadgas, räknas från och med den 15 juni till och med den 30 september (sommardistrikt).

Nordnesset.

Gränser: En rät linje från riksröset n:r 302 till Mandalselvens översta källsjö, därifrån nämnda älv till det ställe, där den skäres av gränsen för det sammanhängande

angsbotn til mundingen av ovennævnte bæk fra Fjordbotneidet.

Hoieste renantal: 400.

Harjangen.

Grænser: Grænsen mellem Nordland og Troms fylker fra riksrøs nr. 268 til et punkt beliggende en kilometer østenfor Græsvatnets østre strand, derfra en ret linje til Bukkefjellets høieste top (1 146), en linje ret mot syd tvers over Bukkedalen til fjellstupet paa dalens søndre side, fjellstupet vest- og sydover forbi Storebalaks top (763) til Lillebalaks top (572), derfra en ret linje over Nedre Jernvands sydvestre ende til Haugfjellets stup, derfra dette fjellstup mot vest og Store Haugfjellets og Raubergets stup mot vest og syd og videre Trangdalsfjellets vestre, søndre og østre stup frem til vandet (433) straks nordvest for Norddalsbroen, derfra en ret linje til nordre ende av vandet (464) mellem Bjørnefjell station og Bjørnefjellet, dette vand til dets sydøstre ende, videre en ret linje til det punkt paa riksgrænsen, hvor denne skjæres av den bæk, som fra vest rinder ut i Vassijaure, samt riksgrænsen til riksrøs nr. 268.

Hoieste renantal: 300.

B. For sommertiden, som, hvor ikke andet angives, regnes fra og med 15 juni til og med 30 september (sommerdistriktet).

Nordnesset.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 302 til Mandalselvens øverste kildesjø, derfra nævnte elv til det sted, hvor den skjæres av grænsen for det sammenhængende vege-

gande vegetationsfria området (impedimentområdet) omkring Mandalen, sagda gräns i dess sträckning på västra sidan av Mandalen till Kjerringdalselven, sistnämnda älv och Mandalselven till dess utlopp i Kaafjorden, vidare denna fjord och Lyngenfjorden till Skibotnelvens mynning, nämnda älv och Galggojavrre till denna sjös södra ända, därifrån en linje rakt i söder till riksgränsen samt riksgränsen till riksröset n:r 302.

Högsta renantal: 2,600.

Falsnesfjellet.

Gränser: En linje rakt mot norr från riksgränsen till Galggojavrres södra ända, denna sjö och Skibotnelven till dess utflöde i Lyngenfjorden, denna fjord och Storfjorden till rågången mellan gårdarna n:r 51 Berg och n:r 52 Hatten, därifrån räta linjer till högsta topparna på Hattefjellet, Nuorttavuovddevarre och Vesegasvarre, till Lavkkajavrres sydvästra ända och vidare till högsta topparna på Reppovarre och Salorašša samt över Goallaroaivves topp till riksgränsen och vidare denna gräns till ovannämnda punkt rakt söder om Galggojavrres södra ända.

Högsta renantal: 900.

Markusfjellet.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Markusfjellet.

Högsta renantal: 1,600.

Lyngsdalen.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Lyngsdalen.

Högsta renantal: 1,200.

Rendalen.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Rendalen.

Högsta renantal: 550.

tationsfrie omraade (impedimentomraadet) omkring Mandalen, nævnte grænse paa vestsiden av Mandalen indtil Kjerringdalselven, sidstnævnte elv og Mandalselven indtil utløpet i Kaafjorden, videre denne fjord og Lyngenfjorden til Skibotnelvens munding, denne elv og Galggojavrre til dette vands søndre ende, derfra en linje ret mot syd til riksgrænsen og riksgrænsen til riksrøs nr. 302.

Høieste renantal: 2 600.

Falsnesfjellet.

Grænser: En linje ret mot nord fra riksgrænsen til Galggojavrres søndre ende, dette vand og Skibotnelven til dens munding i Lyngenfjorden, denne fjord og Storfjorden til eiendomsgrænsen mellem g. nr. 51 Berg og g. nr. 52 Hatten, derfra rette linjer til de høieste topper paa Hattefjellet Nuorttavuovddevarre og Vesegasvarre, til Lavkkajavrres sydvestre ende og videre til de høieste topper paa Reppovarre og Salorašša samt over Goallaroaivves top til riksgrænsen og riksgrænsen til ovennævnte punkt ret syd for Galggojavrres søndre ende.

Høieste renantal: 900.

Markusfjellet.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Markusfjellet.

Høieste renantal: 1 600.

Lyngsdalen.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Lyngsdalen.

Høieste renantal: 1 200.

Rendalen.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Rendalen.

Høieste renantal: 550.

Lakselvdalen.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Lakselvdalen.
Högsta renantal: 1,050.

Stormheimen.

Gränser: Sjövasbotn, Sörfjorden och Ulfsfjorden till Breivikelvens mynning, denna älv och Björnskarelven till Divrrevarrebækkens mynning, därifrån en rät linje till Björnskartinden, vidare gränsen mellan Sörfjords och Balsfjords härader till den punkt, där denna gräns skäres av en rät linje mellan Laksvandets östra ända och Sjövasbotn, samt nämnda linje till Sjövasbotn.
Högsta renantal: 650.

Andersdalen.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Andersdalen.
Högsta renantal: 1,000.

Tromsdalen.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Tromsdalen.
Högsta renantal: 1,800.

Rosta.

Gränser: En rät linje från riksröset n:r 293 på Gapovarre till den nedersta av de två sjöar, från vilka Paraselven kommer, nämnda älv till den punkt, där den skäres av en rät linje mellan toppen av Paras och Vasdalstindens högsta topp, denna linje till sistnämnda fjälltopp, därifrån en rät linje över Gallagaibbes högsta topp till Tverelven, denna älv till dess utflöde i Rostaelven, denna älv till det i 12 § b) omförmälda gärdet i Rostadalen, nämnda gärde till dess södra ända, därifrån räta linjer till högsta toppen (den trigonometriska punkten) på mellersta Likkavarre, vattendelaren i Aslakčacca och Rostaelvens utflöde

Lakselvdalen.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Lakselvdalen.
Høieste renantal: 1 050.

Stormheimen.

Grænser: Sjøvasbotn, Sørfjorden og Ulfsfjorden til Breivikelvens munding, denne elv og Bjørnskarelven til Divrrevarrebækkens munding, derfra en ret linje til Bjørnskartinden, videre grænsen mellem Sørfjord og Balsfjord herreder til det punkt, hvor denne grænse skjæres av en ret linje mellem Laksvandets østre ende og Sjøvasbotn, samt denne linje til Sjøvasbotn.
Høieste renantal: 650.

Andersdalen.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Andersdalen.
Høieste renantal: 1 000.

Tromsdalen.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Tromsdalen.
Høieste renantal: 1 800.

Rosta.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 293 paa Gapovarre til det nederste av de to vand, hvorfra Paraselven kommer, denne elv til det punkt, hvor den skjæres av en ret linje mellem toppen av Paras og Vasdalstindens høieste top, denne linje til sidstnævnte top, derfra en ret linje over Gallagaibbes høieste top til Tverelven, denne elv til dens munding i Rostaelven, denne elv til det i § 12 litr. b omhandlede gjærde i Rostadalen dette gjærde til dets søndre ende, derfra rette linjer til høieste top (det trigonometriske punkt) paa midtre Likkavarre, vandskillet i Aslakčacca og Rostaelvens utløp av Store Rostavand, dette vand

ur Store Rostavand, denna sjö till riksgränsen och denna gräns till riksröset n:r 293.

Distriktet skall tillsammans med trakten Peldsa utgöra ett gemensamt betesområde. Betet har beräknats förslå, i distriktet till 1,600 renar och i Peldsa till 400 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma området utgör 2,000.

Tamok.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Tamok.

Högsta renantal: 1,500.

Marknes.

Gränser: Tamokvandet, Nordkjoselven till dess utflöde i Nordkjosen, Nordkjosen och Balsfjorden till Höleelvens mynning, vidare denna älv och Storvandet till sjöns södra ända och därifrån en rät linje till Lillevandets norra ända, denna sjö och bäcken, som därifrån rinner till Svensborgelven, denna älv, Fjeldfröskvandet till dess östligaste bukt en kilometer söder om gården Österli, lägsta sträckningen i Österliskaret till Skarbækkens utflöde i Tamokelven, denna älv till en punkt rakt söder om Tamokvandets södra ända och därifrån en rät linje till Tamokvandets södra ända.

Högsta renantal: 600.

Dödesfjellet.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Dödesfjellet.

Distriktet skall tillsammans med trakten norra Salmijärvi utgöra ett gemensamt betesområde. Betet har beräknats förslå, i distriktet till 2,500 renar och i norra Salmijärvi till 300 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma området utgör 2,800.

til riksgrænsen og riksgrænsen til riksrøs nr. 293.

Distriktet utgjør i forbindelse med trakten Peldsa et fælles beiteomraade. Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 1 600 ren og den svenske trakt Peldsa til 400 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles omraade er 2 000.

Tamok.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Tamok.

Hoieste renantal: 1 500.

Marknes.

Grænser: Tamokvandet, Nordkjoselven til dens utløp i Nordkjosen, Nordkjosen og Balsfjorden indtil Høleelvens munding, videre denne elv og Storvandet til dettes søndre ende og derfra en ret linje til Lillevandets nordre ende, dette vand og bækken, som derfra rinder ut i Svensborgelven, denne elv Fjeldfrøskvandet til dets østligste bugt en kilometer søndenfor gaarden Østerli, laveste sænkning i Østerliskaret til Skarbækkens utløp i Tamokelven, denne elv til et punkt ret i syd for Tamokvandets søndre ende og derfra en ret linje til Tamokvandets søndre ende.

Høieste renantal: 600.

Dødesfjellet.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Dødesfjellet.

Distriktet utgjør i forbindelse med trakten Norra Salmijärvi et fælles beiteomraade. Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 2 500 ren og den svenske trakt Norra Salmijärvi til 300 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles omraade er 2 800.

Dividalen.

Sommartiden räknas i fråga om detta distrikt från och med den 24 juni.

Gränser: en rät linje från riksröset n:r 285 till Čuolmajavrres sydöstra ända, denna sjö och Skakterelven till dess utlopp i Divielven, denna älv till dess sammanflöde med Rostaelven, vidare Maalselven till Kirkeselvens mynning, denna älv och dess tillflöde från passet mellan Gævletgaisse (Maddanipa) och Kirkestinden fram till samma tillflödes källa, därifrån räta linjer till Gævletgaisses högsta topp, den lilla sjö omkring tre kilometer väster om Anavandene, från vilken en bäck mot nordost nedrinner i Maddajokka, och Gaibajavrres norra ända, vidare denna sjö, Gaibajokka och Vuomajavrre till dess östra ända, därifrån en rät linje till Doarrojokkas (Multojokkas) översta källsjö, vidare Doarrojokka till dess sammanflöde med Sarivuomejokka, denna älv till riksgränsen samt riksgränsen till riksröset n:r 285.

Distriktet skall tillsammans med trakten södra Salmijärvi utgöra ett gemensamt betesområde. Betet har beräknats förslå, i distriktet till 5,200 renar och i södra Salmijärvi till 300 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma området utgör 5,500.

Altevand.

Sommartiden räknas i fråga om detta distrikt från och med den 24 juni.

Gränser: Doarrojokka (Multojokka) från den punkt, där denna älv skäres av det i 12 § c) omförmälda gärde, fram till dess översta källsjö, därifrån en rät linje till Vuomajavrres östra ända, den-

Dividalen.

Sommertiden regnes for dette distrikts vedkommende fra og med 24 juni.

Grænser: En ret linje fra riksrøs nr. 285 til Čuolmajavrres sydøstre ende, dette vand og Skakterelven til dens utløp i Divielven, denne elv til dens sammenløp med Rostaelven, videre Maalselven til Kirkeselvens munding, denne elv og dens tilløp til utspringet i skaret mellem Gævletgaisse (Maddanipa) og Kirkestinden, derfra rette linjer til Gævletgaisses høieste top, det lille vand omkring tre kilometer vestenfor Anavandene, hvorfra en bæk rinder mot nordost ned til Maddajokka, og Gaibajavrres nordre ende, videre dette vand, Gaibajokka og Vuomajavrre til dets østre ende, derfra en ret linje til Doarrojokkas (Multojokkas) øverste kildesjø, videre Doarrojokka til dens sammenløp med Sarivuomejokka, denne elv til riksgrænsen og riksgrænsen til riksrøs nr. 285.

Distriktet utgjør i forbindelse med trakten Södra Salmijärvi et fælles beiteomraade. Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite for 5 200 ren og den svenske trakt Södra Salmijärvi til 300 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles omraade er 5 500.

Altevand.

Sommertiden regnes for dette distrikts vedkommende fra og med 24 juni.

Grænser: Doarrojokka (Multojokka) fra det punkt, hvor denne elv skjæres av det i § 12 litr. c omhandlede gjærde, frem til dens øverste kildesjø, derfra en ret linje til Vuomajavrres østre ende,

na sjö, Gaibajokka och Gaibajavrre till dess norra ända, därifrån räta linjer till den lilla sjö omkring tre kilometer väster om Anavandene, från vilken en bäck mot nordost nedrinner i Maddajokka, till Gævletgaisses (Maddanipas) högsta topp och till källan för Kirkeselvens tillflöde från passet mellan nämnda fjälltopp och Kirkestinden, vidare detta tillflöde fram till Kirkeselven, denna älv fram till dess utflöde i Maalselven, denna älv till Barduelvens mynning, denna älv, Altevandet och Gaiccaluokta samt sträckningen för ovannämnda gärde fram till Doarrojokka.

Högsta renantal: 4,200.

Hjerttinden.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Hjerttinden.

Högsta renantal: 1,300.

Salvasskaret.

Gränser: Leinavandet från riksgränsen till Astojokka, denna älv, Altevandet och Barduelven till dess sammanflöde med Sördalselven, denna älv till riksröset n:r 272 och riksgränsen till Leinavandet.

Distriktet skall tillsammans med trakten Torneträsk utgöra ett gemensamt betesområde. Betet har beräknats förslå, i distriktet till 3,900 renar och i Torneträsk till 2,500 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma området utgör 6,400.

Liveltskaret.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Liveltskaret.

Högsta renantal: 400.

Snörken.

Gränser: Samma gränser som för vårdistriktet Snörken.

Högsta renantal: 550.

dette vand, Gaibajokka og Gaibajavrre til dettes nordre ende, derfra rette linjer til det lille vand omkring tre kilometer vestenfor Anavandene, hvorfra en bæk rinder mot nordost ned til Maddajokka, til Gævletgaisses (Maddanipas) høieste top og til utspringet av Kirkeselvens tilløp i skaret mellem nævnte fjelltop og Kirkestinden, videre dette tilløp indtil Kirkeselven, denne elv til dens utløp i Maalselven, denne elv til Barduelvens munding, denne elv, Altevandet og Gaiccaluokta samt linjen for ovennævnte gjærde frem til Doarrojokka.

Høieste renantal: 4 200.

Hjerttinden.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Hjerttinden.

Høieste renantal: 1 300.

Salvasskaret.

Grænser: Leinavandet fra riksgrænsen til Astojokka, denne elv, Altevandet og Barduelven til dens sammenløp med Sørdalselven, denne elv til riksrøs nr. 272 og riksgrænsen til Leinavandet.

Distriktet utgjør i forbindelse med trakten Torneträsk et fælles beiteomraade. Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 3 900 ren og den svenske trakt Torneträsk til 2 500 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles omraade er 6 400.

Liveltskaret.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Liveltskaret.

Høieste renantal: 400.

Snørken.

Grænser: Samme grænser som for vaardistriktet Snørken.

Høieste renantal: 550.

Stordalen.

Gränser: Sördalselven från riksröset n:r 272 till Tverelvens mynning väster om gården Tönset, därifrån räta linjer till högsta topparna av Melhuskletten och Snehætten samt till vattendelaren vid Doggejokkas källa, denna älv till dess sammanflöde med Budalselven, denna älv till dess sammanflöde med Stordalselven, vidare Salangselven till gården Nordre Lund, därifrån en rät linje till Trosens sydöstligaste topp (höjdpunkten 837 på kartbladet Salangen), vidare Bakdalsbækken till dess utflöde i Spanselven, denna älv till Middagselvens mynning, denna älv till vattendelaren på Fjordbotneidet, vidare den bäck som nedrinner i Gratangsbotn, denna senare till Storelvens mynning, denna älv och Mellemvaselven till Storvandet (Övrevand), denna sjö till dess sydöstra bukt, därifrån en rät linje till en punkt på gränsen mellan Nordlands och Troms fylken, belägen två kilometer väster om Ročmes topp, vidare räta linjer till Örnfjellets högsta topp (676), över Læigasvatnet till utloppet för den tjärn, som ligger omedelbart öster om nämnda sjö, och till en punkt på omförmälda fylkesgräns, belägen en kilometer väster om Græsvatnets västra strand, vidare fylkesgränsen till en punkt, belägen en kilometer öster om Græsvatnets östra strand, därifrån en rät linje till Bukkefjellets högsta topp (1,146), en linje rakt i söder tvärs över Bukkedalen till fjällstupet på dalens södra sida, fjällstupet väster- och söderut förbi Storebalaks topp (763) till Lillebalaks topp (572), därifrån en rät linje över sydvästra ändan av nedre Jernvand till Haugfjellets

Stordalen.

Grænser: Sørdalselven fra riksrøs nr. 272 til Tverelvens munding vestenfor gaarden Tønset, derfra rette linjer til de høieste topper paa Melhuskletten og Snehætten samt til vandskillet ved Doggejokkas utspring, denne elv til sammenløpet med Budalselven, denne elv til dens sammenløp med Stordalselven, videre Salangselven til gaarden Nordre Lund, derfra en ret linje til Trosens sydøstligste top (høidepunkt 837 paa kartbladet Salangen), videre Bakdalsbækken til dens munding i Spanselven, denne elv til Middagselvens munding, denne elv til vandskillet paa Fjordbotneidet, videre bækken ned til Gratangsbotn, denne fjordbotn til Storelvens munding, denne elv og Mellemvaselven til Storvandet (Øvrevand), dette vand til dets sydøstre bugt, derfra en ret linje til et punkt i grænsen mellem Nordland og Troms fylker, beliggende to kilometer vest for Ročmes top, videre rette linjer til Ørnfjellets høieste top (676), over Læigasvatnet til utløpet av det tjern, som ligger umiddelbart østenfor nævnte vand, og til et punkt i ovennævnte fylkesgrænse, beliggende en kilometer vestenfor Græsvatnets vestre strand, videre fylkesgrænsen til et punkt, beliggende en kilometer østenfor Græsvatnets østre strand, derfra en ret linje til Bukkefjellets høieste top (1146), en linje ret mot syd tvers over Bukkedalen til fjellstupet paa dalens søndre side, fjellstupet vest- og sydover forbi Storebalaks top (763) til Lillebalaks top (572), derfra en ret linje over Nedre Jernvands sydvestre ende til Haugfjellets stup,

stup, därifrån detta fjällstup mot väster samt Store Haugfjellets och Raubergets stup mot väster och söder och vidare Trangdalsfjellets västra, södra och östra stup fram till den strax i nordväst om Norddalsbron belägna sjön (433), därifrån en rät linje till norra ändan av den mellan Björnefjells station och Björnefjellet belägna sjön(464), denna sjö till dess sydöstra ända, vidare en rät linje till den punkt på riksgränsen, där denna skäres av den bäck som från väster infaller i Vassijaure, samt riksgränsen till riksröset n:r 272.

Distriktet skall tillsammans med trakten Njuorajaure utgöra ett gemensamt betesområde. Betet har beräknats förslå, i distriktet till 1,700 renar och i Njuorajaure till 700 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma området utgör 2,400. De renar, som betat i vårdistriktet Gratangen, må inkomma i sommardistriktet Stordalen redan den 10 juni.

6 §.

I de i 5 § nämnda renbetesdistrikt må under tiden från och med den 1 maj till och med den 30 september ej andra lappar än svenska äga rätt att låta renar beta i vidare mån än som kan erfordras under tillåten genomflyttning.

Renräkningar.

7 §.

Minst vart tredje år skall landshövdingen, så framt ej väderleksförhållanden lägga hinder i vägen, låta verkställa tillförlitlig räkning av alla renar inom de områden som upptagas av de nuvarande lappbyarna Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma och Talma.

derfra dette fjellstup mot vest og Store Haugfjellets og Raubergets stup mot vest og syd og videre Trangdalsfjellets vestre, søndre og østre stup frem til vandet (433) straks nordvest for Norddalsbroen, derfra en ret linje til nordre ende av vandet (464) mellem Bjørnefjell station og Bjørnefjellet, dette vand til dets sydøstre ende, videre en ret linje til det punkt paa riksgrænsen, hvor denne skjæres av den bæk, som fra vest rinder ut i Vassijaure, samt riksgrænsen til riksrøs nr. 272.

Distriktet utgjør i forbindelse med trakten Njuorajaure et fælles beiteomraade. Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 1 700 ren og den svenske trakt Njuorajaure til 700 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles omraade er 2 400. De ren, som har beitet i vaardistriktet Gratangen, kan komme ind i sommerdistriktet Stordalen allerede den 10 juni.

§ 6.

I de i § 5 nævnte renbeitedistrikter har ikke andre lapper end svenske adgang til at la ren beite i tiden fra og med 1 mai til og med 30 september, uten forsaavidt fornødent er under tillatt gjennemflytning.

Rentællinger.

§ 7.

Mindst hvert tredie aar, saafremt veirforholdene ikke hindrer det, skal landshøvdingen la foreta betryggende tælling av alle ren inden de omraader, som utgjør de nuværende lappebyer Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma og Talma.

Om utgången av räkningen skall landshövdingen snarast möjligt lämna fylkesmannen meddelande.

8 §.

För tillsyn därå, att större antal renar än som är tillåtet icke inkommer i Norge, äger fylkesmannen befogenhet att låta vid inflyttningen över riksgränsen eller senare under flyttningen på norsk mark verkställa räkning av svenska renar, där sådan kan utan väsentlig olägenhet för lapparna hållas.

Renarnas ägare och vaktare äro på anfordran pliktiga att lämna nödigt biträde vid räkningen.

Flyttningsvägar.

9 §.

Flyttning med renar till och från följande renbetesdistrikt skall försiggå längs vissa flyttningsvägar. Dessa äro här nedan beskrivna, varvid bokstäver och siffror hänföra sig till motsvarande beteckningar å två vid denna konvention fogade kartor (bilagorna n:r 4 och 6).

Där fylkesmannen så prövar erforderligt, må han efter överenskommelse med landshövdingen närmare bestämma flyttningsvägs sträckning samt låta utmärka eller uppröja densamma.

Om tællingens resultater skal han snarest mulig meddele fylkesmanden opgave.

§ 8.

Til kontrol med, at ikke flere ren end tillatt kommer ind i Norge, har fylkesmanden adgang til ved indflytningen over riksgrænsen eller senere under flytningen paa norsk grund at la foreta tælling av de svenske ren, naar saadan kan foretages uten væsentlig ulempe for lapperne.

Renens eiere og vogtere er paa forlangende pligtige til at yde fornøden bistand ved tællingen.

Flytteveier.

§ 9.

Flytning med ren til og fra følgende renbeitedistrikter skal foregaa efter bestemte flytteveier. Disse er her nedenfor beskrevne. Bokstaver og siffrer refererer sig til tilsvarende betegnelser paa to karter, som følger nærværende konvention (bilag nr. 4 og 6).

Hvor fylkesmanden finder det paakrævet, skal han efter overenskomst med landshøvdingen bestemme flytteveienes nærmere beliggenhet og la dem opmerke eller oprydde.

A. Vårdistrikt.

Helligskogen.

Ingen bestämd flyttningsväg.

Horsnesfjellet.

Från det i 85 § beskrivna östra områdets gräns ned i Juovagge (C, 25 c).

Lyngsdalen.

Från östra områdets gräns *antingen* i Gaskasuorgge (D^1) *eller* i

A. Vaardistrikter.

Helligskogen.

Ingen bestemt flyttevei.

Horsnesfjellet.

Fra det i § 85 beskrevne østre omraades grænse ned i Juovagge (C, 25 c).

Lyngsdalen.

Fra det østre omraades grænse *enten* i Gaskasuorgge (D^1) *eller* i

Sördalen (D^{II}) genom endera av nämnda dalar, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovanför gårdarna Grönlien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes, dock med rätt att taga viloplats på Kitdalselvens norra sida nära mynningen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Gievdnejokka (47, 50), därifrån i liden ovanför gårdarna till »fjällakseln» ovanför gården Sandören, ned till mynningen av älven från Langdalen (Stallovagge), utefter stranden förbi Elvevollen, upp i liden mellan nämnda gård och gården Skrevollen samt ovanför gårdarna till Stendalselven (älven som utfaller vid Selnes), över fjällplatån öster om Ritavarre och Njallavarre fram till Lyngsdalen omkring två kilometer ovanför gårdarna (51, 52, 62, 57), därifrån *antingen* till Ungajokka, över Ungačacca till Kvalvikdalen och Goalssevagge (58) *eller* längs Lyngsdalen och fjordstranden till Pollens innersta del, efter landsvägen förbi Mellemjord och upp genom Kvalvikdalen till Goalssevagge (55, 55 a, 58), därifrån genom Goalssevagge, över vattendelaren till Röddalen, genom denna dal till Kjosen och längs stranden ut till Jövikhalvön (59).

Rendalen.

Samma väg som ovan nämnda väg till distriktet Lyngsdalen fram till Lyngsdalen (57) [nämligen från östra områdets gräns *antingen* i Gaskasuorgge (D^{I}) *eller* i Sördalen (D^{II}) genom endera av nämnda dalar, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovanför gårdarna Grön-

Sørdalen (D^{II}) gjennem den ene eller den anden av disse daler, videre gjennem Kitdalen oppe i lien ovenfor gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes, dog med adgang til at ta hvileplads paa Kitdalselvens nordside nær mundingen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), over Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50), derfra i lien ovenfor gaardene til fjellakslen ovenfor gaarden Sandøren, ned til mundingen av elven fra Langdalen (Stallovagge), efter stranden forbi Elvevollen, op i lien mellem denne gaard og gaarden Skrevollen samt ovenfor gaardene til Stendalselven (elven som falder ut ved Selnes), over fjellplataaet østenom Ritavarre og Njallavarre frem til Lyngsdalen omtrent to kilometer ovenfor gaardene (51, 52, 62, 57), derfra *enten* til Ungajokka, over Ungačacca til Kvalvikdalen og Goalssevagge (58) *eller* langs Lyngsdalen og fjordstranden til bunden av Pollen, efter landeveien forbi Mellemjord og op gjennem Kvalvikdalen til Goalssevagge (55, 55 a, 58), derfra gjennem Goalssevagge, over vandskillet til Røddalen, gjennem denne dal til Kjosen og langs stranden ut til Jøvikhalvøen (59).

Rendalen.

Samme vei som ovennævnte vei til distriktet Lyngsdalen indtil Lyngsdalen (57), [nemlig fra det østre omraades grænse *enten* i Gaskasuorgge (D^{I}) *eller* i Sørdalen (D^{II}) gjennem den ene eller den anden av disse daler, videre gjennem Kitdalen oppe i lien ovenfor

lien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes, dock med rätt att taga viloplats på Kitdalselvens norra sida nära mynningen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Gievdnejokka (47, 50), därifrån i liden ovanför gårdarna till »fjällakseln» ovanför gården Sandören, ned till mynningen av älven från Langdalen (Stallovagge), utefter stranden förbi Elvevollen, upp i liden mellan nämnda gård och gården Skrevollen samt ovanför gårdarna till Stendalselven (älven som utfaller vid Selnes), över fjällplatån öster om Ritavarre och Njallavarre fram till Lyngsdalen omkring två kilometer ovanför gårdarna (51, 52, 62, 57)]; från Lyngsdalen *antingen* till Ungajokka, över Ungačacca till Kvalvikdalen, över Kvalvikelven, upp på Goalssevarres östra sluttning och ned till Lyngseidet på dess högsta punkt (58, 56) *eller* längs Lyngsdalen och fjordstranden till Pollens innersta del samt efter landsvägen till Lyngseidet (55, 55 a, 56), vidare längs landsvägen till Kjosen, denna fjords norra strand förbi Storsteinnes i liden nordost om gårdarna, upp längs Storsteinneselven och förbi Troldvandet till Jægervandet (64, 65, 67, 68).

Lakselvdalen.

a. Samma väg som ovan nämnda väg till distriktet Lyngsdalen fram till bron över Gievdnejokka (50) [nämligen från östra områdets gräns *antingen* i Gaskasuorgge (D^{I}) *eller* i Sördalen (D^{II}) genom endera av nämnda dalar, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovan-

gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes, dog med atgang til at ta hvileplads paa Kitdalselvens nordside nær mundingen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), over Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50), derfra i lien ovenfor gaardene til fjellakslen ovenfor gaarden Sandøren, ned til mundingen av elven fra Langdalen (Stallovagge), efter stranden forbi Elvevollen, op i lien mellem denne gaard og gaarden Skrevollen samt ovenfor gaardene til Stendalselven (elven som falder ut ved Selnes), over fjellplataaet østenom Ritavarre og Njallavarre frem til Lyngsdalen omtrent to kilometer ovenfor gaardene (51, 52, 62, 57)]; fra Lyngsdalen *enten* til Ungajokka, over Ungačacca til Kvalvikdalen, over Kvalvikelven, op paa Goalssevarres østre skraaning og ned til Lyngseidet paa dettes høieste punkt (58, 56) *eller* langs Lyngsdalen og fjordstranden til bunden av Pollen og efter landeveien til Lyngseidet (55, 55 a, 56), videre efter landeveien til Kjosen, denne fjords nordre strand, forbi Storsteinnes i lien nordost om gaardene, op langs Storsteinneselven og forbi Troldvandet til Jægervandet (64, 65, 67, 68).

Lakselvdalen.

a. Samme vei som ovennævnte vei til distriktet Lyngsdalen indtil broen over Gievdnejokka (50), [nemlig fra det østre omraades grænse *enten* i Gaskasuorgge (D^{I}) *eller* i Sørdalen (D^{II}) gjennem den ene eller den anden av disse daler, videre gjennem Kitdalen oppe i

för gårdarna Grönlien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes, dock med rätt att taga viloplats på Kitdalselvens norra sida nära mynningen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Gievdnejokka (47, 50)]; därifrån genom Gievdnevagge och Gukkesvagge till Vela i dalens mynning (60, 61, 73);

b. från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen till Otertindens norra sluttning, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), till Lago och till Lakselvdalens östra sida (111, 112).

Andersdalen.

a. Från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen till Otertindens norra sluttning, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), till Lago, ned till Balsfjordens strand vid Indre Tomasjord, längs stranden till Lavangsdalens mynning (111, 113, 131), upp genom nämnda dal till Smalavagges mynning och genom Anderskjæften till Andersdalen (119, 120, 132, 133);

b. från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Postdalen, öster om Övergaard och förbi Storvandet till Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) samt vidare den under **a** här ovan upptagna vägen till Andersdalen.

lien ovenfor gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes, dog med adgang til at ta hvileplads paa Kitdalselvens nordside nær mundingen (D^{I}, 35, 36 eller D^{II}, 35, 36), over Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50)]; derfra gjennem Gievdnevagge og Gukkesvagge til Vela i dalens munding (60, 61, 73).

b. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen til Otertindens nordre skraaning, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), til Lago og til Lakselvdalens østside (111, 112).

Andersdalen.

a. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen til Otertindens nordre skraaning, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), til Lago, ned til Balsfjordens strand ved Indre Tomasjord, langs stranden til Lavangsdalens munding (111, 113, 131), op gjennem denne dal til mundingen av Smalavagge og gjennem Anderskjæften til Andersdalen (119, 120, 132, 133).

b. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Postdalen, østenom Øvergaard og forbi Storvandet til Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) og videre ovennævnte vei **a** til Andersdalen.

Tromsdalen.

De här ovan under distriktet Andersdalen upptagna vägarna **a** och **b** från östra områdets gräns till Smalavagge i Lavangsdalen (120) [nämligen **a.** från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen till Otertindens norra sluttning, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), till Lago, ned till Balsfjordens strand vid Indre Tomasjord, längs stranden till Lavangsdalens mynning (111, 113, 131) och upp genom nämnda dal till Smalavagges mynning (119, 120); **b.** från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Postdalen, öster om Övergaard och förbi Storvandet till Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111), ned till Balsfjordens strand vid Indre Tomasjord, längs stranden till Lavangsdalens mynning (111, 113, 131), upp genom nämnda dal till Smalavagges mynning (119, 120)]; vidare genom Lavangsdalen till Ramfjorden (121, 123), snett över Fagerfjellets »aksel», ned på Breivikeidet vid gården Storslaatten (124), över Breivikeidet och genom Goatteročče till Tönsviksdalen (Goattevuobme) (125, 126).

Tromsdalen.

De ovenfor under distriktet Andersdalen nævnte veier **a** og **b** fra det østre omraades grænse indtil Smalavagge i Lavangsdalen (120), [nemlig **a.** fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen til Otertindens nordre skraaning, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen (94, 95, 96, 97, 98, 99), til Lago, ned til Balsfjordens strand ved Indre Tomasjord, langs stranden til Lavangsdalens munding (111, 113, 131) og op gjennem denne dal til mundingen av Smalavagge (119, 120); **b.** fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Postdalen, østenom Øvergaard og forbi Storvandet til Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111), ned til Balsfjordens strand ved Indre Tomasjord, langs stranden til Lavangsdalens munding (111, 113, 131), op gjennem denne dal til mundingen av Smalavagge (119, 120)]; videre gjennem Lavangsdalen til Ramfjorden (121, 123), paa skraa over Fagerfjellets aksel, ned paa Breivikeidet ved gaarden Storslaatten (124), over eidet og gjennem Goatteročče til Tønsvikdalen (Goattevuobme) (125, 126).

Dödesfjellet.

Från östra områdets gräns vid Dödesvandet (G) ned i Ulebergskaret (240).

Dødesfjellet.

Fra det østre omraades grænse ved Dødesvandet (G) ned i Ulebergskaret (240).

Alappen.

a. Från östra områdets gräns vid Dödesvandet (G) genom Ulebergskaret, över Divielen vid Uleberg och över Langfjellet till Skjeggefjellet (240, 240 a, 241, 243).

Alappen.

a. Fra det østre omraades grænse ved Dødesvandet (G) gjennem Ulebergskaret, over Divielven ved Uleberg og over Langfjellet til Skjeggefjellet (240, 240 a, 241, 243).

Denna väg må ej användas av andra lappar än sådana som tillhöra Lainiovuoma lappby.

b. Från östra områdets gräns i Lædovagge (H) genom nämnda dal, Guovddelasvagge och Beinelvdalen till Skjeggefjellet (243 a, 243).

Istinderne.

a. Från östra områdets gräns i Læddovagge (H) genom denna dal, och Rævelvdalen (Rebisvuobme), ovan skogsgränsen norr om Storfjellet och Alappen, ned genom liderna (275, 276, 277, 278, 295) samt *antingen* över Kirkeselven vid Björnstad och vidare upp på Kletten (Gærgesvarddo) (296) *eller* över nämnda älv vid Brunes och vidare uppför Iselvdalen, där elven passeras vid Iselvmoen, upp på Kletten (297, 298, 299);

b. från östra områdets gräns vid Dödesvandet (G) genom Ulebergskaret, över Divielven vid Uleberg, över Langfjellet och Skjeggefjellet (240, 240 a, 241, 243), norr om Ruten, över Rævelven omkring en kilometer ovanför Kristianamo, ovan skogsgränsen norr om Storfjellet och Alappen, ned genom liderna (246, 276, 277, 278, 295) samt *antingen* över Kirkeselven vid Björnstad och vidare upp på Kletten (Gærgesvarddo) (296) *eller* över nämnda älv vid Brunes och vidare uppför Iselvdalen, där älven passeras vid Iselvmoen, upp på Kletten (297, 298, 299).

Denna väg må ej användas av andra lappar än sådana som tillhöra Lainiovuoma lappby.

c. Från östra områdets gräns vid Jiednjaskuppejavrre (J) genom Iselvdalen på västra sidan älven till Vakkerfjellet (Duolbbaoalgge, Rundskarfjellet) och

Denne vei kan alene anvendes av lapper fra Lainiovuoma lappeby.

b. Fra det østre omraades grænse i Læddovagge (H) gjennem denne dal, Guovddelasvagge og Beinelvdalen til Skjeggefjellet (243 a, 243).

Istinderne.

a. Fra det østre omraades grænse i Læddovagge (H) gjennem denne dal og Rævelvdalen (Rebisvuobme), ovenfor skoggrænsen nordenom Storfjellet og Alappen, ned gjennem lierne (275, 276, 277, 278, 295) og *enten* over Kirkeselven ved Bjørnstad og videre op paa Kletten (Gærgesvarddo) (296) *eller* over elven ved Brunes og videre opover Iselvdalen, hvor elven passeres ved Iselvmoen, op paa Kletten (297, 298, 299).

b. Fra det østre omraades grænse ved Dødesvandet (G) gjennem Ulebergskaret, over Divielven ved Uleberg, over Langfjellet og Skjeggefjellet (240, 240 a, 241, 243), nordenom Ruten, over Rævelven ca. en kilometer ovenfor Kristianamo, ovenfor skoggrænsen nordenom Storfjellet og Alappen, ned gjennem lierne (246, 276, 277, 278, 295) og *enten* over Kirkeselven ved Bjørnstad og videre op paa Kletten (Gærgesvarddo) (296) *eller* over elven ved Brunes og videre opover Iselvdalen, hvor elven passeres ved Iselvmoen, op paa Kletten (297, 298, 299).

Denne vei kan alene anvendes av lapper fra Lainiovuoma lappeby.

c. Fra det østre omraades grænse ved Jiednjaskuppejavrre (J) gjennem Iselvdalen paa vestsiden av elven til Vakkerfjellet (Duolbbaoalgge, Rundskarfjellet) og Klet-

Kletten (Gærgesvarddo) (366, 367, 299);

d. från östra områdets gräns i Gutturvagge (K) förbi Paavemoen samt genom Grönhaugskaret och Klokkerdalen ned i Kjervelvdalen (de tre sistnämnda dalarna i förening: Gælovagge) (371, 303).

Hjerttinden.

a. Från östra områdets gräns i Skindskaret (L) över denna dal, genom Lapskaret (längs Lapskartangen, över Galggočacca och genom Galgordda) till Ridogiedde (på Bangmoen nära landsvägen i närheten av gården Movinkel) (384 a, 412 a), över mon till landsvägen (412), som följes till Jora-Tverelven, över denna älv samt vidare efter den uppröjda flyttningsvägen öster och norr om gårdarna Kjöllhaugen och Fosshaugen (385), ned till Fosshaug bro (386), över denna och *antingen* efter landsvägen till Sætermoen (389, 388, 388 a, 393) *eller* väster om landsvägen förbi gårdarna Steindal, Asplund och Steinsrud till Hundtorpmyren, Sæterelven och Sætermoen (389, 389 a, 388 a, 393), vidare över Kobbrygvägen, uppför kullarna (394) till den stora myren söder om Högdabækken (bäcken från Langvandet), längs nämnda myr, över Högdabækken nära Langvandet, upp genom Alroliderna (liderna mellan Store Ala och Orta [Guivegvarre]), genom Alamoske (398), över Grönfjellet till Skoelven, som passeras vid Rundhaugen (399), förbi Fossmosæteren, mellan Vakkerlaatfjellet och Överlifjellet (310, 311) till Matvandet (294), öster och norr om Matfjellet (293, 264), över Tömmerelven och upp på Raisavarddo (265, 266, 267 eller 268);

ten (Gærgesvarddo) (366, 367, 299).

d. Fra det østre omraades grænse i Gutturvagge (K) forbi Paavemoen og gjennem Grønhaugskaret og Klokkerdalen ned i Kjervelvdalen (de tre sidstnævnte skar og daler tilsammen: Gælovagge) (371, 303).

Hjerttinden.

a. Fra det østre omraades grænse i Skindskaret (L) over denne dal, gjennem Lapskaret (langs Lapskartangen, over Galggočacca og gjennem Galgordda) til Ridogiedde (paa Bangmoen nær landeveien i nærheten av gaarden Movinkel) (384 a, 412 a), over moen til landeveien (412), som følges til Jora-Tverelven, over denne elv og videre efter den opryddede flyttevei østenom og nordenom gaardene Kjøllhaugen og Fosshaugen (385), ned til Fosshaug bro (386), over denne og *enten* efter landeveien til Sætermoen (389, 388, 388 a, 393) *eller* vestenom landeveien forbi gaardene Steindal, Asplund og Steinsrud til Hundtorpmyren, Sæterelven og Sætermoen (389, 389 a, 388 a, 393), videre over Kobbrygveien, opover haugene (394) til den store myr søndenfor Høgdabækken (bækken fra Langvandet), langs denne myr, over Høgdabækken nær Langvandet, op gjennem Alrolierne (liene mellem Store Ala og Orta (Guivegvarre)), gjennem Alamoske (398), over Grønfjellet til Skoelven, som passeres ved Rundhaugen (399), forbi Fossmosæteren, mellem Vakkerlaatfjellet og Øverlifjellet (310, 311) til Matvandet (294), østenom og nordenom Matfjellet (293, 264), over Tømmerelven og op paa Raisavarddo (265, 266, 267 eller 268).

b. *antingen* samma väg som den här ovan under **a** beskrivna vägen fram till kullarna mellan Kobbrygvägen och den stora myren söder om Högdabækken (394) samt därifrån västerut mellan Lervasfjell och Langvandet och förbi dettas västra ända upp på Orrefjell (395, 397, 397 a) *eller* den under **a** nämnda vägen till Alamoske (398) och därifrån över fjället till Stenvand (400).

Liveltskaret.

a. Från östra områdets gräns i Vasskaret (M) till Straumsli-Tverelven, längs denna älv och i en båge mellan Barduelven och gården Straumsliens inmark upp till och över bron ovanför Straumslien (409 a), därifrån snett upp genom liden till flyttningsvägen på Rubben och vidare efter denna väg ned till Sördalselven, över denna älv vid Sördalsbron (424 a, 426), efter landsvägen till närheten av Öylund (431), därifrån upp i liden, efter liderna och höjderna på nordöstra sidan av Björnefjell, till Suivenjunne (norra ändan av Björnefjell) och vidare till Kobbrygskaret (431 a, 432);

b. samma väg som den här ovan under **a** beskrivna vägen fram till Sördalsbron (426), därifrån över en mo på västra sidan av Sördalselven och vidare norr om Tverelven upp i Melhusskaret, över Erigasčacca till Liveltskaret, genom detta samt väster och norr om Lifjellet till Kobbrygskaret (440, 442, 443, 444, 433, 432);

c. från östra områdets grans i Salvasskaret (N) *antingen* genom skogen till den gamla bron över Dittielven och därifrån till fjälls *eller* omedelbart upp mot fjället och över Dittielven på den nya, i 10 § g) omförmälda bron vid skogs-

b. *Enten* samme vei som den ovenfor under **a** nævnte vei til haugene mellem Kobbrygveien og den store myr søndenfor Høgdabækken (394) og derfra vestover mellem Lervasfjell og Langvandet og forbi dettes vestre ende op paa Orrefjell (395, 397, 397 a) *eller* den under **a** nævnte vei til Alamoske (398) og derfra over fjellet til Stenvand (400).

Liveltskaret.

a. Fra det østre omraades grænse i Vasskaret (M) til Straumsli-Tverelven, langs denne elv og i en bue mellem Barduelven og gaarden Straumsliens indmark op til og over broen ovenfor Straumslien (409 a), derfra paa skraa op igjennem lien til flytteveien paa Rubben og videre efter denne vei ned til Sørdalselven, over denne elv ved Sørdalsbroen (424 a, 426), efter landeveien til i nærheten av Øylund (431), derfra op i lien, efter liene og haugene paa Bjørnefjellets nordøstside, til Suivenjunne (nordenden av Bjørnefjell) og videre til Kobbrygtkaret (431 a, 432).

b. Samme vei som den ovenfor under **a** nævnte vei indtil Sørdalsbroen (426), derfra over en mo paa vestsiden av Sørdalselven og videre nordenom Tverelven op i Melhusskaret, over Erigaščacca til Liveltskaret, gjennem dette og vestenom og nordenom Lifjellet til Kobbrygskaret (440, 442, 443, 444, 433, 432).

c. Fra det østre omraades grænse i Salvasskaret (N) *enten* i skogen til den gamle bro over Dittielven og derfra tilfjells *eller* straks tilfjells og over Dittielven paa den nye i § 10 litr. g nævnte bro ved skoggrænsen, videre rundt nord-

gränsen, vidare runt Rubbens norra ända till Sördalsbron (419, 422 eller 421 b, 422; 424 a, 426), därifrån vidare till Kobbrygskaret efter endera av de under **a** och **b** här ovan upptagna vägarna.

Snörken.

a. Samma väg som den här ovan under distriktet Liveltskaret nämnda vägen **a** fram till Kobbrygskaret (432) [nämligen från östra områdets gräns i Vasskaret (M) till Straumsli-Tverelven, längs denna älv och i en båge mellan Barduelven och gården Straumsliens inmark upp till och över bron ovanför Straumslien (409 a), därifrån snett upp genom liden till flyttningsvägen på Rubben och vidare efter denna väg ned till Sördalselven, över denna älv vid Sördalsbron (424 a, 426), efter landsvägen till närheten av Öylund (431), därifrån upp mot liden, efter liderna och höjderna på nordöstra sidan av Björnefjell, till Suivenjunne (norra ändan av Björnefjell) och vidare till Kobbrygskaret (431 a, 432)]; därifrån över Lifjellets norra ända och den rakt upp från gården Livelta liggande höjden Eldhushaugen, norr om Livelta, över landsvägen och rakt ned till Salangselven, som passeras strax ovanför Klubbfossen (434, 438), uppför liden strax söder om inmarken på gården Höyland och över Snörken till Sagvasbotn (439, 448);

b. den här ovan under **a** nämnda vägen fram till Sördalsbron (426), därifrån över en mo på västra sidan av Sördalselven och vidare norr om Tverelven, genom Melhusskaret och Jörenskaret (440 442, 443, 450, 450 a, 450 b), ned till landsvägen i Salangsdalen ett kort stycke längs landsvägen,

enden av Rubben til Sørdalsbroen (419, 422 eller 421 b, 422; 424 a, 426), derfra videre til Kobbrygskaret efter en av de ovenfor under **a** og **b** nævnte veier.

Snørken.

a. Samme vei som den ovenfor under distriktet Liveltskaret nævnte vei **a** indtil Kobbrygskaret (432), [nemlig fra det østre omraades grænse i Vasskaret (M) til Straumsli-Tverelven, langs denne elv og i en bue mellem Barduelven og gaarden Straumsliens indmark op til og over broen ovenfor Straumslien (409 a), derfra paa skraa op gjennem lien til flytteveien paa Rubben og videre efter denne vei ned til Sørdalselven, over denne elv ved Sørdalsbroen (424 a, 426), efter landeveien til i nærheten av Øylund (431), derfra op i lien, efter liene og haugene paa Bjørnefjells nordøstside, til Suivenjunne (nordenden av Bjørnefjell) og videre til Kobbrygskaret (431 a, 432)]; derfra over Lifjellets nordre ende og den ret op for gaarden Livelta liggende høide Eldhushaugen, nordenom Livelta, over landeveien og ret ned til Salangselven, som passeres like ovenfor Klubbfossen (434, 438), op gjennem lien like søndenfor indmarken paa gaarden Høyland og over Snørken til Sagvasbotn (439, 448).

b. Samme vei som den ovenfor under **a** nævnte vei indtil Sørdalsbroen (426), derfra over en mo paa vestsiden av Sørdalselven og videre nordenom Tverelven, gjennem Melhusskaret og Jørenskaret (440, 442, 443, 450, 450 a, 450 b), ned til landeveien i Salangsdalen, et kort stykke efter

över Salangselven vid Sörflaten, upp i liden mellan Sörflaten och Solbakken, vidare upp i Solliskaret samt över fjället till Sagvasbotn (451 a, 451, 453 a, 448);

c. samma väg som den här ovan under distriktet Liveltskaret nämnda vägen **c** fram till Sördalsbron (426) [nämligen från östra områdets gräns i Salvasskaret (N) *antingen* genom skogen till den gamla bron över Dittielven och därifrån till fjälls *eller* omedelbart upp mot fjället och över Dittielven på den nya, i 10 § g) omförmälda bron vid skogsgränsen, vidare runt Rubbens norra ända till Sördalsbron (419, 422 eller 421b, 422; 424 a, 426)]; därifrån endera av ovannämnda vägar **a** och **b** till Sagvasbotn.

Stormyrbotn.

Genom Stordalen från riksgränsen (P) på östra sidan Stordalselven till ett stycke ovanför Röddalselvens (Raudalselvens, Sisjokkas) mynning (495), över Stordalselven upp under och längs fjällbranten på Rödberget (Rauberget) till närheten av Röddalselven, längs denna älv på dess södra sida, söder eller norr om Rödvandet (Rauvandet), över Siščacca till södra ändan av Stormyrbotn och ned genom denna dal längs endera sidan av älven (496, 499, 500, 501).

Gratangen.

Samma väg som den här ovan upptagna vägen till distriktet Stormyrbotn fram till Stormyrbotn (501) [nämligen genom Stordalen från riksgränsen (P) på östra sidan Stordalselven till ett stycke ovanför Röddalselvens mynning (495), över Stordalselven upp under och längs fjällbranten på Rödberget (Rauberget) till närheten av

landeveien, over Salangselven ved Sørflaten, op i liden mellem Sørflaten og Solbakken, videre op i Solliskaret og over fjellet til Sagvasbotn (451 a, 451, 453 a, 448).

c. Samme vei som den ovenfor under distriktet Liveltskaret nævnte vei **c** indtil Sørdalsbroen (426), [nemlig fra det østre omraades grænse i Salvasskaret (N) *enten* i skogen til den gamle bro over Dittielven og derfra tilfjells *eller* straks tilfjells og over Dittielven paa den nye i § 10 litr. g nævnte bro ved skoggrænsen, videre rundt nordenden av Rubben til Sørdalsbroen (419, 422 eller 421 b, 422; 424 a, 426)]; derfra *enten* den ene *eller* den anden av ovennævnte veier **a** og **b** til Sagvasbotn.

Stormyrbotn.

Gjennem Stordalen fra riksgrænsen (P) paa østsiden av Stordalselven til et stykke ovenfor Røddalselvens (Raudalselvens, Sisjokkas) munding (495), over Stordalselven op under og langs flaaget paa Rødberget (Rauberget) til nær Røddalselven, langs denne elv paa dens søndre side, søndenom eller nordenom Rødvandet (Rauvandet), over Siščacca til søndre ende av Stormyrbotn og ned gjennem denne dal paa den ene eller anden side av elven (496, 499, 500, 501).

Gratangen.

Samme vei som ovenomhandlede vei til distriktet Stormyrbotn frem til Stormyrbotn (501), [nemlig gjennem Stordalen fra riksgrænsen (P) paa østsiden av Stordalselven til et stykke ovenfor Røddalselvens munding (495), over Stordalselven op under og langs flaaget paa Rødberget (Rauberget) til nær Røddalselven, langs

Röddalselven, längs denna älv på dess södra sida, söder eller norr om Rödvandet, över Siščacca till södra ändan av Stormyrbotn och ned genom denna dal längs endera sidan av älven (496, 499, 500, 501)]; därifrån genom Suobdeggaska till Fjordbotneidet (Jalggisaidde) och över Aidevarre (Ritavarre) till dalen ovanför gården Lotternes (502).

Denna väg användes jämväl vid återflyttningen till Stormyrbotn.

Harjangen.

Ingen bestämd flyttningsväg.

B. Sommardistrikt.

Nordnesset.

Sommar- och höstflyttning.

Från östra områdets gräns vid Rovvejokka (A) öster eller väster om Agjek till Larsbergdalen (Liikavuomi) och därifrån ovanför skogsgränsen ut på Nordnesset (10, 11, 11 a, 12).

Falsnesfjellet.

Sommar- och höstflyttning.

a. Från östra områdets gräns vid Lavkkajokka (B) upp genom Vesegasvagge till Nuortavagge, vidare genom Kvitliskaret, ned i Skibotndalen samt på västra sidan av Skibotnelven till Kielvskaret och därifrån till Falsnesfjellet (23 a, 23 b, 23 c, 24);

b. från östra områdets gräns (C) ned i Juovagge (25 c).

Lyngsdalen.

Sommar- och höstflyttning.

a. Från östra områdets gräns i Sördalen (D^{II}) genom nämnda dal, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovanför gårdarna Grönlien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes (36),

denne elv paa dens søndre side, søndenom eller nordenom Rødvandet, over Siščacca til søndre ende av Stormyrbotn og ned gjennem denne dal paa den ene eller anden side av elven (496, 499, 500, 501)]; derfra gjennem Suobdeggaska til Fjordbotneidet (Jalggisaidde) og over Aidevarre (Ritavarre) til dalen ovenfor gaarden Lotternes (502).

Denne vei anvendes ogsaa ved tilbakeflytning til Stormyrbotn.

Harjangen.

Ingen bestemt flyttevei.

B. Sommerdistrikter.

Nordnesset.

Sommer- og høstflytning.

Fra det østre omraades grænse ved Rovvejokka (A) ostenom eller vestenom Agjek til Larsbergdalen (Liikavuomi) og derfra ovenfor skoggrænsen ut paa Nordnesset (10, 11, 11 a, 12).

Falsnesfjellet.

Sommer- og høstflytning.

a. Fra det østre omraades grænse ved Lavkkajokka (B) op gjennem Vesegasvagge til Nuortavagge, videre gjennem Kvitliskaret, ned i Skibotndalen og paa vestre side av Skibotnelven til Kielvskaret og derfra til Falsnesfjellet (23 a, 23 b, 23 c, 24).

b. Fra det østre omraades grænse (C) ned i Juovagge (25 c).

Lyngsdalen.

Sommer- og høstflytning.

a. Fra det østre omraades grænse i Sørdalen (D^{II}) gjennem denne dal, videre gjennem Kitdalen oppe i lien ovenfor gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes (36), over

över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Gievdnejokka (47, 50), därifrån i liden ovanför gårdarna till »fjällakseln» ovanför gården Sandören, ned till mynningen av älven från Langdalen (Stallovagge), utefter stranden förbi Elvevollen, upp i liden mellan nämnda gård och gården Skrevollen samt ovanför gårdarna till Stendalselven (älven, som utfaller vid Selnes), över fjällplatån öster om Ritavarre och Njallavarre fram till Lyngsdalen omkring två kilometer ovanför gårdarna (51, 52, 62, 57), till Ungajokka, över Ungačacca till Kvalvikdalen, genom Goalssevagge, över vattendelaren till Röddalen, genom denna dal till Kjosen och längs stranden ut till Jövikhalvön (58, 59);

b. den under **a** nämnda sommar- och höstvägen till bron över Gievdnejokka (50), därifrån genom Gievdnevagge på älvens norra sida, över Stallovagge till Skogsbergdalen (kartans Stendalen) och därifrån fram till nyssnämnda väg **a** i Stendalen (dalen vid Selnes) (60, 61, 62).

Rendalen.

Sommar- och höstflyttning.

Samma vägar som de här ovan under distriktet Lyngsdalen upptagna sommar- och höstvägarna fram till Kvalvikdalen (58) [nämligen **a.** från östra områdets gräns i Sördalen (D^{II}) genom nämnda dal, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovanför gårdarna Grönlien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes (36), över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden

Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50), derfra i lien ovenfor gaardene til fjellakslen ovenfor gaarden Sandøren, ned til mundingen av elven fra Langdalen (Stallovagge), efter stranden forbi Elvevollen, op i lien mellem denne gaard og Skrevollen samt ovenfor gaardene til Stendalselven (elven som falder ut ved Selnes), over fjellplataaet østenom Ritavarre og Njallavarre frem til Lyngsdalen omtrent to kilometer ovenfor gaardene (51, 52, 62, 57), til Ungajokka, over Ungačacca til Kvalvikdalen, gjennem Goalssevagge, over vandskillet til Røddalen, gjennem denne dal til Kjosen og langs stranden ut til Jøvikhalvøen (58, 59).

b. Den under **a** nævnte sommer- og høstvei indtil broen over Gievdnejokka (50), derfra gjennem Gievdnevagge paa nordsiden av elven, over Stallovagge til Skogsbergdalen (kartets Stendalen) og derfra til samme vei **a** i Stendalen (dalen ved Selnes) (60, 61, 62).

Rendalen.

Sommer- og høstflytning.

Samme veier som de ovenfor under distriktet Lyngsdalen nævnte sommer- og høstveier indtil Kvalvikdalen (58) [nemlig **a.** fra det østre omraades grænse i Sørdalen (D^{II}) gjennem denne dal, videre gjennem Kitdalen oppe i lien ovenfor gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes (36), over Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien

mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Gievdnejokka (47, 50), därifrån i liden ovanför gårdarna till »fjällakseln» ovanför gården Sandören, ned till mynningen av älven från Langdalen (Stallovagge), utefter stranden förbi Elvevollen, upp i liden mellan nämnda gård och gården Skrevollen samt ovanför gårdarna till Stendalselven (älven, som utfaller vid Selnes), över fjällplatån öster om Ritavarre och Njallavarre fram till Lyngsdalen omkring två kilometer ovanför gårdarna (51, 52, 62, 57), till Ungajokka och över Ungačacca till Kvalvikdalen (58); **b.** från bron över Gievdnejokka (50) på ovannämnda sommar- och höstväg **a** genom Gievdnevagge på älvens norra sida, över Stallovagge till Skogsbergdalen (kartans Stendalen) och därifrån fram till samma väg **a** i Stendalen (dalen vid Selnes) (60, 61, 62)]; från Kvalvikdalen upp på Goalssevarres östra sluttning, ned till Lyngseidet på dess högsta punkt (56), upp över Rottenvikaksla, över Rottenvikelven och fram till Fastdalen (63), genom denna dal och *antingen* genom Tyttebærdalen och förbi Storsteinnes i liden nordost om gårdarna, upp längs Storsteinneselven och förbi Troldvandet till mynningen av Garjelvagge (Stortindelvens dalgång) (64, 65, 67, 68) *eller* direkt genom Garielvagge till denna dals mynning (63, 68), vidare i liden öster om Jægervandet till Botnelven, som passeras omkring 1.5 kilometer från mynningen, i liden ovanför gårdarna vid Sörlenangens östra strand till Hesjebugten (Hesjeberget), över »fjällakseln» till Nordlenangen, där älven som utfaller

mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50), derfra i lien ovenfor gaardene til fjellakslen ovenfor gaarden Sandøren, ned til mundingen av elven fra Langdalen (Stallovagge), efter stranden forbi Elvevollen, op i lien mellen denne gaard og Skrevollen samt ovenfor gaardene til Stendalselven (elven som falder ut ved Selnes), over fjellplataaet østenom Ritavarre og Njallavarre frem til Lyngsdalen omtrent to kilometer ovenfor gaardene (51, 52, 62, 57), til Ungajokka og over Ungačacca til Kvalvikdalen (58); **b.** fra broen over Gievdnejokka (50) paa ovennævnte sommer- og høstvei **a** gjennem Giednevagge paa nordsiden av elven, over Stallovagge til Skogsbergdalen (kartets Stendalen) og derfra til samme vei **a** i Stendalen (dalen ved Selnes) (60, 61, 62)]; fra Kvalvikdalen op paa Goalssevarres østre skraaning, ned til Lyngseidet paa dettes højeste punkt (56), op over Rottenvikaksla, over Rottenvikelven og frem til Fastdalen (63), gjennem denne dal og *enten* gjennem Tyttebærdalen og forbi Storsteinnes i lien nordost om gaardene, op langs Storsteineselven og forbi Troldvandet til mundingen av Garjelvagge (Stortindelvens dal) (64, 65, 67, 68) *eller* direkte gjennem Garjelvagge til denne dals munding (63, 68), videre i lien østenom Jægervandet til Botnelven, som passeres ca. 1,5 kilometer fra mundingen, i lien ovenfor gaardene langs Sørlenangens østre strand til Hesjebugten (Hesjeberget), over fjellakslen til Nordlenangen, hvor elven som falder ut i fjordbunden passeres *enten* ca. to kilometer fra mundingen (69, 71) *eller* oppe i

i nämnda fjord passeras *antingen* omkring två kilometer från mynningen (69, 71) *eller* uppe i dalen omkring fyra kilometer från mynningen (69, 70, 71), vidare efter fjällsidan öster om Nordlenangen till Straumen samt därifrån upp i fjällen (72).

Lakselvdalen.

Sommarflyttning.

a. Från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen på dess södra sida (94, 95, 96, 98, 99) och till Lago (111) samt *antingen* till Lakselvdalens östra sida (112) och vidare till Gukkesvagges mynning (73) och över nedre delen av Lakselvdalen (74, 75) *eller* över Kirstifjellet till Stoksedalen (113, 114);

b. från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Postdalen, öster om Övergaard och förbi Storvandet till Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) samt *antingen* till Lakselvdalens östra sida (112) och vidare till Gukkesvagges mynning (73) och över nedre delen av Lakselvdalen (74, 75) *eller* över Kirstifjellet till Stoksedalen (113, 114).

Höstflyttning.

Den här ovan under **b** upptagna sommarvägen, dock att även må användas väg från Övergaard över Vidjikfjellets norra sluttning och genom Mortensdalen till Postdalens östra ända (108, 95, 94), varjämte vid flyttning från Övergaard genom Postdalen må begagnas viloplats på Vidjikfjellets sydvästra sluttning (106, 105, 104).

dalen ca. fire kilometer fra mundingen (69, 70, 71), videre efter fjellsiden østenom Nordlenangen utover til Straumen samt derfra tilfjells (72).

Lakselvdalen.

Sommerflytning.

a. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen paa dennes søndre side (94, 95, 96, 98, 99) og til Lago (111) samt *enten* til Lakselvdalens østside (112) og videre til Gukkesvagges munding (73) og over nedre delen av Lakselvdalen (74, 75) *eller* over Kirstifjellet til Stoksedalen (113, 114).

b. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Postdalen, østenom Øvergaard og forbi Storvandet til Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) og *enten* til Lakselvdalens østside (112) og videre til Gukkesvagges munding (73) og over nedre delen av Lakselvdalen (74, 75) *eller* over Kirstifjellet til Stoksedalen (113, 114).

Høstflytning.

Den ovenfor under **b** nævnte sommervei, dog saaledes at der fra Øvergaard ogsaa kan flyttes over Vidjikfjellets nordskraaninger og gjennem Mortensdalen til Postdalens østre ende (108, 95, 94), hvorhos der under flytning fra Øvergaard gjennem Postdalen kan tages hvileplads i Vidjikfjellets sydvestre skraaning (106, 105, 104).

Stormheimen.

Sommarflyttning.

Samma väg som den här ovan under distriktet Lyngsdalen upptagna sommar- och höstvägen **a** till bron över Gievdnejokka (50) [nämligen från östra områdets gräns i Sördalen (D^{II}) genom nämnda dal, vidare genom Kitdalen uppe i liden ovanför gårdarna Grönlien, Heggemoen och Olderlund samt genom skogen längs Kirkenesaasen till gården Kirkenes (36), över Storfjordelven, över mon öster om gården Mælen, vidare upp i liden mellan nämnda gård och gården Gjedsten fram till bron över Giednejokka (47, 50)]; därifrån genom Gievdnevagge och Gukkesvagge (60, 61, 73), över nedre delen av Lakselvdalen, över strömmen mellan Sjövasbotn och Sörfjorden (74, 75, 76, 77), förbi gården Stordalen och över Skagjavagge (78, 79), längs liden förbi Sjursnes och upp genom Lavangsdalen till Nakkevuobme (82, 83).

Höstflyttning.

Samma väg som under sommarflyttningen, dock med det undantag att renarna söder om gården Stordalen föras över Sörfjorden (78, 76).

Vidare må användas följande bivägar:

a. Från Nakkejavrre genom Čuonjavagge och Skagjavagge (82, 81, 80, 79);

b. från Vela i Gukkesvagges mynning genom Rievsatvagge till Gievdnevagge (73, 60).

Andersdalen.

Sommarflyttning.

a. Från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen på dess söd-

Stormheimen.

Sommerflytning.

Samme vei som den ovenfor under distriktet Lyngsdalen nævnte sommer- og høstvei **a** indtil broen over Gievdnejokka (50), [nemlig fra det østre omraades grænse i Sørdalen (D^{II}) gjennem denne dal, videre gjennem Kitdalen oppe i lien ovenfor gaardene Grønlien, Heggemoen og Olderlund og gjennem skogen langs Kirkenesaasen til gaarden Kirkenes (36), over Storfjordelven, over moen østenfor gaarden Mælen, videre op i lien mellem gaardene Mælen og Gjedsten frem til broen over Gievdnejokka (47, 50)]; derfra gjennem Gievdnevagge og Gukkesvagge (60, 61, 73), over Lakselvdalens nedre del, over strømmen mellem Sjøvasbotn og Sørfjorden (74, 75, 76, 77), forbi gaarden Stordalen og over Skagjavagge (78, 79), langsmed lien forbi Sjursnes og op gjennem Lavangsdalen til Nakkevuobme (82, 83).

Høstflytning.

Samme vei som under sommerflytningen, dog saaledes at renen søndenfor gaarden Stordalen skal føres over Sørfjorden (78, 76).

Endvidere kan følgende biveier anvendes:

a. Fra Nakkejavrre gjennem Čuonjavagge og Skagjavagge (82, 81, 80, 79).

b. Fra Vela i Gukkesvagges munding gjennem Rievsatvagge til Gievdnevagge (73, 60).

Andersdalen.

Sommerflytning.

a. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen paa

ra sida (94, 95, 96, 98, 99), till Lago (111), över Kirstifjellet till Stoksedalen (113, 114), under eller ovan fjällbranten ovanför Yttre Tomasjord, till Gattelašvagge (114 a, 115 eller direkt till 115), genom sagda dal och över fjällpasset till Laksvandeidet, som passeras öster om Laksvandet (116, 117), ovanför skogsgränsen på Örnestindens sydvästra »aksel», genom Lavangsdalen till Smalavagges mynning (118, 119, 120) och genom Anderskjæften till Andersdalen (132,133);

b. från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Postdalen, öster om Övergaard och förbi Storvandet till Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) samt vidare den här ovan under **a** upptagna sommarvägen fram till Andersdalen.

Höstflyttning.

Från Tverbotndalen genom Andersdalen och Anderskjæften till Lavangsdalen (134, 132, 120) genom sistnämnda dal, ovanför skogsgränsen på Örnestindens sydvästra »aksel» till Laksvandeidet, som passeras öster om Laksvandet (119, 118, 117, 116), över fjällpasset till Gattelašvagge, genom denna dal och ovan fjällbranten ovanför Yttre Tomasjord till Stoksedalen och över Kirstifjellet till Lago (115, 114, 113, 111), förbi Storvandet, öster om Övergaard, genom Postdalen och längs västra fjällsluttningen i Parasdalen till östra områdets gräns (110, 108, 106, 104, 103, 94, E).

Dock må tillika användas väg från Overgaard över Vidjikfjellets norra sluttning och genom Mortensdalen till Postdalens östra ända (108, 95, 94), varjämte vid flyttning från Övergaard genom

dennes søndre side (94, 95, 96, 98, 99), til Lago (111), over Kirstifjellet til Stoksedalen (113, 114), under eller ovenfor bergskrænten ovenfor Yttre Tomasjord, til Gattelašvagge (114 a, 115 eller direkte til 115), gjennem denne dal og over fjellpasset til Laksvandeidet, som passeres østenom Laksvandet (116, 117), ovenfor skoggrænsen paa Ørnestindens sydvestre aksel, gjennem Lavangsdalen til Smalavagges munding (118, 119, 120) og gjennem Anderskjæften til Andersdalen (132, 133).

b. Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Postdalen, østenom Øvergaard og forbi Storvandet til Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) og videre den ovenfor under **a** nævnte sommervei til Andersdalen.

Høstflytning.

Fra Tverbotndalen gjennem Andersdalen og Anderskjæften til Lavangsdalen (134, 132, 120), gennem sidstnævnte dal, ovenfor skoggrænsen paa Ørnestindens sydvestre aksel til Laksvandeidet, som passeres østenom Laksvandet (119, 118, 117, 116), over fjeldpasset til Gattelašvagge, gjennem denne dal og ovenom fjellskrænten ovenfor Yttre Tomasjord til Stoksedalen og over Kirstifjellet til Lago (115, 114, 113, 111), forbi Storvandet, østenom Øvergaard, gjennem Postdalen og langsmed fjellet paa Parasdalens vestside til det østre omraades grænse (110, 108, 106, 104, 103, 94, E).

Dog kan der fra Øvergaard tillike flyttes over Vidjikfjellets nordskraaninger og gjennem Mortensdalen til Postdalens østre ende (108, 95, 94), hvorhos der under flytning fra Øvergaard gjennem

Postdalen må begagnas viloplats på Vidjikfjellets sydvästra sluttning (106, 105, 104).

Tromsdalen.

Sommarflyttning.

Samma vägar som de här ovan under distriktet Andersdalen upptagna sommarvägarna **a** och **b** från det östra områdets gräns till Smalavagge i Lavangsdalen (120) [nämligen **a.** från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Mortensdalen, över Balsfjordeidet, genom Tverdalen på dess södra sida (94, 95, 96, 98, 99), till Lago (111), över Kirstifjellet till Stoksedalen (113, 114), under eller ovan fjällbranten ovanför Yttre Tomasjord, till Gattelašvagge (114 a, 115 eller direkt till 115), genom sagda dal och över fjällpasset till Laksvandeidet, som passeras öster om Laksvandet (116, 117), ovanför skogsgränsen på Örnestindens sydvästra »aksel» och genom Lavangsdalen till Smalavagges mynning (118, 119, 120); **b.** från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal, genom Postdalen, öster om Övergaard och förbi Storvandet till Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) samt vidare sistnämnda under **a** upptagna sommarväg fram till Smalavagges mynning (120)]; vidare genom Lavangsdalen och *antingen* längs fjordstranden i Ramfjordbotn till Björkeneselven (121, 123, 123 a) *eller* över Saltdalen, ned till och längs fjordstranden till Björkeneselven (121, 122, 123, 123 a), vidare längs denna älv till skogsgränsen på Fagerfjellet, snett över Fagerfjellets »aksel», ned på Breivikeidet vid gården Storslaatten (124), över Breivikeidet och

Postdalen kan tages hvileplads i Vidjikfjellets sydvestre skraaning (106, 105, 104).

Tromsdalen.

Sommerflytning.

Samme veier som de ovenfor under distriktet Andersdalen nævnte sommerveier **a** og **b** fra det østre omraades grænse til Smalavagge i Lavangsdalen (120), [nemlig **a.** fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Mortensdalen, over Balsfjordeidet, gjennem Tverdalen paa dennes søndre side (94, 95, 96, 98, 99), til Lago (111), over Kirstifjellet til Stoksedalen (113, 114), under eller ovenfor bergskrænten ovenfor Yttre Tomasjord, til Gattelašvagge (114 a, 115 eller direkte til 115), gjennem denne dal og over fjellpasset til Laksvandeidet, som passeres østenom Laksvandet (116, 117), ovenfor skoggrænsen paa Ørnestindens sydvestre aksel og gjennem Lavangsdalen til Smalavagges munding (118, 119, 120); **b.** fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen, gjennem Postdalen, østenom Øvergaard og forbi Storvandet til Lago (94, 103, 104, 106, 108, 110, 111) og videre den ovenfor under **a** nævnte sommervei indtil Smalavagges munding (120)]; videre gjennem Lavangsdalen og *enten* langs fjordstranden i Ramfjordbotn til Bjørkeneselven (121, 123, 123 a) *eller* over Saltdalen, ned til og langs fjordstranden til Bjørkeneselven (121, 122, 123, 123 a), videre langs denne elv til skoggrænsen paa Fagerfjellet, paa skraa over Fagerfjellets aksel, ned paa Breivikeidet ved gaarden Storslaatten (124), over eidet og gjennem

genom Goatteročče till Tönsvikdalen (Goattevuobme) (125, 126).

Höstflyttning.

a. Från Tönsvikdalen genom Goatteročče och över Breivikeidet till gården Storslaatten (126, 125, 124);

b. från Tromsdalen norr om Tromsdalstind och över Breivikeidet till gården Storslaatten (129, 127, 124);

c. från dalen mellan Möllendalsakslen och Tromsdalstind över Breivikeidet till gården Storslaatten (128, 127, 124).

Från gården Storslaatten fortsätta de under **a, b** och **c** upptagna vägarna *antingen* snett över Fagerfjellets »aksel» ned till skogsgränsen vid Björkeneselven längs denna älv till fjordstranden söder om gården Fagerelven och vidare till Saltdalen (123 a, 123, 122, 121), med rätt att använda viloplats i Björnskaret (124 a) *eller* genom Björnskaret och Čuonjavagge till Saltdalen (124 a, 81, 80, 122, 121); från sistnämnda dal genom Lavangsdalen (120) och vidare de här ovan under distriktet Andersdalen upptagna höstvägarna till östra områdets gräns [nämligen ovanför skogsgränsen på Örnestindens sydvästra »aksel» till Laksvandeidet, som passeras öster om Laksvandet (119, 118, 117, 116), över fjällpasset till Gattelašvagge, genom denna dal och ovan fjällbranten ovanför Yttre Tomasjord till Stoksedalen och över Kirstifjellet till Lago (115, 114, 113, 111), förbi Storvandet, öster om Övergaard, genom Postdalen och längs västra fjällsluttningen i Parasdalen till östra områdets gräns (110, 108, 106, 104, 103, 94, E). Dock må tillika användas väg från Övergaard över

Goatteročče til Tønsvikdalen (Goattevuobme) (125, 126).

Høstflytning.

a. Fra Tønsvikdalen gjennem Goatteročče og over Breivikeidet til gaarden Storslaatten (126, 125 124).

b. Fra Tromsdalen nordenom Tromsdalstind og over Breivikeidet til gaarden Storslaatten (129, 127, 124).

c. Fra dalen mellem Møllendalsakslen og Tromsdalstind over Breivikeidet til gaarden Storslaatten (128, 127, 124).

Fra Storslaatten fortsætter de under **a, b** og **c** anførte veier *enten* paa skraa over Fagerfjellets aksel ned til skoggrænsen ved Bjørkeneselven, langs denne elv til fjordstranden søndenfor gaarden Fagerelven og videre til Saltdalen (123 a, 123, 122, 121), med ret til at ta hvileplads i Bjørnskaret (124 a), *eller* gjennem Bjørnskaret og Čuonjavagge til Saltdalen (124 a, 81, 80, 122, 121); fra Saltdalen gjennem Lavangsdalen (120) og videre de ovenfor under distriktet Andersdalen nævnte høstveier til det østre omraades grænse [nemlig ovenfor skoggrænsen paa Ørnestindens sydvestre aksel til Laksvandeidet, som passeres østenom Laksvandet (119, 118, 117, 116), over fjellpasset til Gattelašvagge, gjennem denne dal og ovenom fjellskrænten ovenfor Yttre Tomasjord til Stoksedalen og over Kirstifjellet til Lago (115, 114, 113, 111), forbi Storvandet, østenom Øvergaard, gjennem Postdalen og langsmed fjellet paa Parasdalens vestside til det østre omraades grænse (110, 108, 106, 104, 103, 94, E). Dog kan der fra Øvergaard tillike flyttes over Vidjikfjellets nordskraa-

Vidjikfjellets norra sluttning och genom Mortensdalen till Postdalens östra ända (108, 95, 94), varjämte vid flyttning från Övergaard genom Postdalen må begagnas viloplats på Vidjikfjellets sydvästra sluttning (106, 105, 104)].

Tamok.

Sommarflyttning.

Från östra områdets gräns i Parasdalen (E) längs västra fjällsluttningen i nämnda dal (94) och vidare *antingen* genom Postdalen *eller* genom Mortensdalen.

Höstflyttning.

a. Samma väg som nyssnämnda sommarväg, dock att för flyttningen jämväl må användas väg över Vidjikfjellets norra sluttning till Mortensdalen;

b. från Tamokdalen på Melkefjellets norra sluttning till östra områdets gräns i Vasdalen (Čaccevagge) (175 a, F II).

Marknes.

Sommarflyttning.

Från östra områdets gräns i Vasdalen (Čaccevagge) (F I eller F II) till Tamokdalen, efter denna dal i liden ovanför gårdarna Höiset och Olsröd till Viktovagge (Vitgarvagge) (172, 173), därifrån *antingen* genom Vitkovagge och Finskaret (138) ned i Marknesdalen (139, 139 a) eller ned i Kjusakdalen (Gjusakvagge) (138 a) *eller* från Vitkovagge vidare ned genom Tamokdalen och runt om Hattavarre samt längs Svendsborgdalens östra sida till Marknesdalen (175, 139, 139 a).

Höstflyttning.

a. Från Finskaret genom Kjusakdalen och Stallovagge och väster om Tamokvandet till östra områdets gräns i Vasdalen (138, 138 a, 158, 157, 156, 172, F I eller F II);

ninger og gjennem Mortensdalen til Postdalens østre ende (108, 95, 94), hvorhos der under flytning fra Øvergaard gjennem Postdalen kan tages hvileplads i Vidjikfjellets sydvestre skraaning (106, 105, 104)].

Tamok.

Sommerflytning.

Fra det østre omraades grænse i Parasdalen (E) langsmed fjellet paa vestsiden av dalen (94) og videre *enten* gjennem Postdalen *eller* gjennem Mortensdalen.

Høstflytning.

a. Samme vei som ovennævnte sommervei, dog saaledes at der tillike kan flyttes over Vidjikfjellets nordskraaninger til Mortensdalen.

b. Fra Tamokdalen i Melkefjellets nordskraaning til det østre omraades grænse i Vasdalen (Čaccevagge) (175 a, F II).

Marknes.

Sommerflytning.

Fra det østre omraades grænse i Vasdalen (Čaccevagge) (F I eller F II) til Tamokdalen, efter denne dal i lien ovenfor gaardene Høiset og Olsrød til Vitkovagge (Vitgarvagge) (172, 173), derfra *enten* gjennem Vitkovagge og Finskaret (138) ned i Marknesdalen (139, 139 a) eller ned i Kjusakdalen (Gjusakvagge) (138 a) *eller* fra Vitkovagge videre ned gjennem Tamokdalen og rundt om Hattavarre samt gjennem Svensborgdalen paa dens østre side til Marknesdalen (175, 139, 139 a).

Høstflytning.

a. Fra Finskaret gjennem Kjusakdalen og Stallovagge og vestenom Tamokvandet til det østre omraades grænse i Vasdalen (138, 138 a, 158, 157, 156, 172, F I eller F II).

b. från Marknesdalen genom Svensborgdalen på dess östra sida, runt Hattavarre till Tamokdalen, över denna dal och efter Melkefjellets norra sluttning till östra områdets gräns i Vasdalen (139 a, 139, 175, 175 a, F II).

Dödesfjellet.

Sommar- och höstflyttning.

Från östra områdets gräns vid Dödesvandet (G) ned i Ulebergskaret (240).

Dividalen.

Sommar- och höstflyttning.

Från östra områdets gräns i Læddovagge (H) genom nämnda dal och *antingen* genom Guovddelasvagge och Beinelvdalen till Skjeggefjellet (243 a, 243) *eller* ned i Rævelvdalen (Rebisvuobme) (275).

Altevand.

Sommar- och höstflyttning.

Från östra områdets gräns i Čunovagge (I) genom denna dal till Gærgesbatta ovanför Jensvollsætrene, över Sarvesoalgge och genom Iselvdalen på västra sidan älven till Vakkerfjellet (366, 367).

Hjerttinden.

Sommarflyttning.

a. Från östra områdets gräns i Skindskaret (L) över denna dal, genom Lapskaret (längs Lapskartangen, över Galggočacca och genom Galgordda) till Ridogiedde (på Bangmoen nära landsvägen i närheten av gården Movinkel) (384 a, 412 a), över mon till landsvägen (412) som följes till Jora-Tverelven, över denna älv samt vidare efter den uppröjda flyttningsvägen öster och norr om gårdarna Kjöllhaugen och Fosshaugen (385), ned till Fosshaug bro (386), över denna och väster om landsvägen förbi gårdarna Steindal, Asplund och Steinsrud till

b. Fra Marknesdalen gjennem Svensborgdalen paa dens østre side, rundt Hattavarre til Tamokdalen, over denne dal og efter Melkefjellets nordskraaninger til det østre omraades grænse i Vasdalen (139 a, 139, 175, 175 a, F II).

Dødesfjellet.

Sommer- og høstflytning.

Fra det østre omraades grænse ved Dødesvandet (G) ned i Ulebergskaret (240).

Dividalen.

Sommer- og høstflytning.

Fra det østre omraades grænse i Læddovagge (H) gjennem denne dal og *enten* gjennem Guovddelasvagge og Beinelvdalen til Skjeggefjellet (243 a, 243) *eller* ned i Rævelvdalen (Rebisvuobme) (275).

Altevand.

Sommer- og høstflytning.

Fra det østre omraades grænse i Čunovagge (I) gjennem denne dal til Gærgesbatta ovenfor Jensvollsætrene, over Sarvesoalgge og gjennem Iselvdalen paa vestsiden av elven til Vakkerfjellet (366, 367).

Hjerttinden.

Sommerflytning.

a. Fra det østre omraades grænse i Skindskaret (L) over denne dal, gjennem Lapskaret (langs Lapskartangen, over Galggočacca og gjennem Galgordda) til Ridogiedde (paa Bangmoen nær landeveien i nærheten av gaarden Movinkel) (384 a, 412 a), over moen til landeveien (412), som følges til Jora-Tverelven, over denne elv og videre efter den opryddede flyttevei østenom og nordenom gaardene Kjøllhaugen og Fosshaugen (385), ned til Fosshaug bro (386), over denne og vestenom landeveien forbi gaardene Steindal, Asplund og Stiensrud til Hundtorpmyren,

Hundtorpmyren, Sæterelven och Sætermoen (389, 389 a, 388 a, 393), vidare över Kobbrygvägen, uppför kullarna (394) till den stora myren söder om Högdabækken (bäcken från Langvandet), längs nämnda myr, över Högdabækken nära Langvandet, upp genom Alroliderna (liderna mellan Store Ala och Orta [Guivegvarre]), genom Alamoske (398), över Grönfjellet till Skoelven, som passeras vid Rundhaugen (399), förbi Fossmosæteren och mellan Vakkerlaatfjellet och Överlifjellet (310, 311) till Matvandet (294):

b. *antingen* samma väg som den här ovan under **a** omnämnda sommarvägen till kullarna mellan Kobbrygvägen och den stora myren söder om Högdabækken (394) samt därifrån väster ut till Lervasfjell (396) *eller* den under **a** omförmälda sommarvägen till Alamoske (398) och därifrån över fjället till Stenvand (400).

Höstflyttning.

a. Från Matvandet (294) mellan Vakkerlaatfjellet och Överlifjellet, förbi Fossmosæteren (311, 310), över Skoelven vid Rundhaugen (399), över Grönfjellet, genom Alamoske (398), ned genom Alroliderna, över Högdabækken nära Langvandet, längs den stora myren söder om nämnda bäck, ned för kullarna (394) till Kobbrygvägen, över denna väg till Sætermoen (393) och därifrån *antingen* efter landsvägen till Fosshaug bro (388 a, 388, 389, 386) *eller* väster om landsvägen till Sæterelven och Hundtorpmyren samt förbi gårdarna Steinsrud, Asplund och Steindal till Fosshaug bro (388 a, 389 a, 389, 386); vidare efter den uppröjda flyttningsvägen norr och öster om gårSæterelven og Sætermoen (389, 389 a, 388 a, 393), videre over Kobbrygveien, opover haugene (394) til den store myr søndenfor Høgdabækken (bækken fra Langvandet), langs denne myr, over Høgdabækken nær Langvandet, op gjennem Alrolierne (lierne mellem Store Ala og Orta [Guivegvarre]), gjennem Alamoske (398), over Grønfjellet til Skoelven, som passeres ved Rundhaugen (399), forbi Fossmosæteren og mellem Vakkerlaatfjellet og Øverlifjellet (310, 311) til Matvandet (294).

b. *Enten* samme vei som den ovenfor under a nævnte sommervei til haugene mellem Kobbrygveien og den store myr søndenfor Høgdabækken (394) og derfra vestover til Lervasfjell (396) *eller* den under **a** nævnte sommervei til Alamoske (398) og derfra over fjellet til Stenvand (400).

Høstflytning.

a. Fra Matvandet (294) mellem Vakkerlaatfjellet og Øverlifjellet, forbi Fossmosæteren (311, 310), over Skoelven ved Rundhaugen (399), over Grønfjellet, gjennem Alamoske (398), ned gjennem Alrolierne, overHøgdabækken nær Langvandet, langs den store myr søndenfor nævnte bæk, ned over haugene (394) til Kobbryggveien, over denne vei til Sætermoen (393) og derfra *enten* efter landeveien til Fosshaug bro (388 a, 388, 389, 386) *eller* vestenom landeveien til Sæterelven og Hundtorpmyren samt forbi gaardene Steinsrud, Asplund og Steindal til Fosshaug bro (388 a, 389 a, 389, 386); videre efter den opryddede flyttevei nordenom og østenom gaardene Fosshaugen og Kjøll-

darna Fosshaugen och Kjöllhaugen, över Jora-Tverelven, längs landsvägen fram till mon vid Ridogiedde, över denna mo, genom Lapskaret samt över Skindskaret till östra områdets gräns i denna dal;

b. från Stenvand (400) över fjället till Alamoske (398), där denna väg förenar sig med den under **a** nämnda höstvägen.

Livelt-skaret.

Sommarflyttning.

a. Från östra områdets gräns i Salvasskaret (N) upp mot fjället och över Dittielven på den nya bron vid skogsgränsen, vidare runt Rubbens norra ända till Sördalsbron (421 b, 422, 424 a, 426), därifrån över en mo på västra sidan av Sördalselven och vidare norr om Tverelven upp i Melhusskaret, över Erigaščacca till Liveltskaret, genom detta samt väster och norr om Lifjellet till Kobbrygskaret (440, 442, 443, 444, 433, 432);

b. samma väg som den under **a** upptagna sommarvägen fram till Sördalsbron (426), därifrån över en mo på västra sidan av Sördalselven, vidare norr om Tverelven samt genom Melhusskaret och Jörenskaret (Unna Muorravaggaš, Aleb Muorravagge) (440, 442, 443, 450, 450 a, 450 b);

c. från östra områdets gräns i Vasskaret (M) till Straumsli-Tverelven, längs denna älv och i en båge mellan Barduelven och gården Straumsliens inmark upp till och över bron ovanför Straumslien (409 a), därifrån snett upp genom liden till flyttningsvägen på Rubben och vidare efter denna väg ned till Sördalselven, över denna älv vid Sördalsbron (424 a, 426) samt därifrån vidare endera av

haugen, over Jora-Tverelven, langs landevein frem til moen ved Ridogiedde, over denne mo, gjennem Lapskaret og over Skindskaret til det østre omraades grænse i denne dal.

b. Fra Stenvand (400) over fjellet til Alamoske (398), hvor den støter til den under **a** nævnte høstvei.

Liveltskaret.

Sommerflytning.

a. Fra det østre omraades grænse i Salvasskaret (N) op paa fjellet og over Dittielven paa den nye bro ved skoggrænsen, videre rundt nordenden av Rubben til Sørdalsbroen (421 b, 422, 424 a, 426), derfra over en mo paa vestsiden av Sørdalselven og videre nordenom Tverelven op i Melhusskaret, over Erigaščacca til Liveltskaret, gjennem dette og vestenom og nordenom Lifjellet til Kobbryggskaret (440, 442, 443, 444, 433, 432).

b. Samme vei som den under **a** omhandlede sommervei indtil Sørdalsbroen (426), derfra over en mo paa vestsiden av Sørdalselven, videre nordenom Tverelven og gjennem Melhusskaret og Jørenskaret (Unna Muorravaggaš, Aleb Muorravagge) (440, 442, 443, 450, 450 a, 450 b).

c. Fra det østre omraades grænse i Vasskaret (M) til Straumsli-Tverelven, langs denne elv og i en bue mellem Barduelven og gaarden Straumsliens indmark op til og over broen ovenfor Straumslien (409 a), derfra paa skraa op igjennem lien til flytteveien paa Rubben og videre efter denne vei ned til Sørdalselven, over denne elv ved Sørdalsbroen (424 a, 426, og derfra videre en av de ovenfor

nyssnämnda sommarvägar **a** och **b**; dock må vägsträckan fram till Sördalsbron såsom sommarväg användas endast de år kalvning icke försiggått i distriktet Liveltskaret samt överflyttning vid Astojokka icke kan ske.

Höstflyttning.

a. *Antingen* från Kobbrygskaret norr och väster om Lifjellet till Liveltskaret och över Erigaščacca till Melhusskaret (432, 433, 444, 443) *eller* från Jörenskaret genom Melhusskaret (450 b, 450 a, 450, 443), vidare norr om Tverelven, över en mo på västra sidan av Sördalselven till Sördalsbron och därifrån ovannämnda sommarväg **a** till östra områdets gräns i Salvasskaret;

b. från Kobbrygskaret efter höjderna och liderna på nordöstra sidan av Björnefjell till landsvägen i närheten av Øylund och efter sagda landsväg till Sördalsbron (432, 431 a, 431, 426) samt vidare ovannämnda sommarväg **a** till östra områdets gräns i Salvasskaret.

Snörken.

Sommarflyttning.

a. Samma väg som den här ovan upptagna sommarvägen **a** till distriktet Liveltskaret fram till Sördalsbron (426) [nämligen från östra områdets gräns i Salvasskaret (N) upp mot fjället och över Dittielven på den nya bron vid skogsgränsen, vidare runt Rubbens norra ända till Sördalsbron (421 b, 422, 424 a, 426)]; därifrån över en mo på västra sidan av Sördalselven och vidare norr om Tverelven, genom Melhusskaret och Jörenskaret (440, 442, 443, 450, 450 a, 450 b), ned till landsvägen i Salangsdalen, ett kort stycke längs landsvägen, över Salangselomhandlede sommerveier **a** og **b**; dog maa veistrækningen til Sørdalsbroen alene da anvendes som sommervei, naar kalvningen ikke har foregaat i distriktet Liveltskaret og overflytning ved Astojokka ikke kan ske.

Høstflytning.

a. *Enten* fra Kobbrygskaret nordenom og vestenom Lifjellet til Liveltskaret og over Erigaščacca til Melhusskaret (432, 433, 444, 443) *eller* fra Jørenskaret gjennem Melhusskaret (450 b, 450 a, 450, 443), videre nordenom Tverelven, over en mo paa vestsiden av Sørdalselven til Sørdalsbroen og derfra ovenomhandlede sommervei **a** til det østre omraades grænse i Salvasskaret.

b. Fra Kobbrygskaret efter haugene og liene paa Bjørnefjellets nordøstside til landeveien i nærheten av Øylund og efter denne landevei til Sørdalsbroen (432, 431 a, 431, 426) og videre ovenomhandlede sommervei **a** tie det østre omraades grænse i Salvasskaret.

Snørken.

Sommerflytning.

a. Samme vei som den ovenfor under distriktet Liveltskaret nævnte sommervei **a** indtil Sørdalsbroen (426), [nemlig fra det østre omraades grænse i Salvasskaret (N) op paa fjellet og over Dittielven paa den nye bro ved skoggrænsen, videre rundt nordenden av Rubben til Sørdalsbroen (421 b, 422, 424 a, 426)]; derfra over en mo paa vestsiden av Sørdalselven og videre nordenom Tverelven, gjennem Melhusskaret og Jørenskaret (440, 442, 443, 450, 450 a, 450 b), ned til landeveien i Salangsdalen, et kort stykke efter landeveien, over Salangselven ved Sørflaten,

ven vid Sörflaten, upp i liden mellan Sörflaten och Solbakken, vidare upp i Solliskaret samt över fjället till Sagvasbotn (451 a, 451, 453 a, 448);

b. samma väg som den här ovan upptagna vårvägen **a** till distriktet Liveltskaret fram till Sördalsbron (426) [nämligen från östra områdets gräns i Vasskaret (M) till Straumsli-Tverelven, längs denna älv och i en båge mellan Barduelven och gården Straumliens inmark upp till och över bron ovanför Straumslien (409 a), därifrån snett upp genom liden till flyttningsvägen på Rubben och vidare efter denna väg ned till Sördalselven, över denna älv vid Sördalsbron (424 a, 426)]; därifrån ovannämnda sommarväg **a** till Sagvasbotn; dock må vägsträckan fram till Sördalsbron såsom sommarväg användas endast de år kalvning icke försiggått i distriktet Snörken samt överflyttning vid Astojokka icke kan ske.

Höstflyttning.

Antingen från Sagvasbotn (448) över fjället till Soliskaret, genom denna dal samt ned för liden mellan Sörflaten och Solbakken till Salangselven vid Sörflaten (453 a, 451, 451 a) *eller* från Solöybotn (452) över fjället till Salangselven vid Sörflaten (451, 451 a), därifrån den här ovan under **a** upptagna sommarvägen till östra områdets gräns i Salvasskaret.

Stordalen.

Sommarflyttning.

a. Genom Budalen från riksgränsen vid Vuoidasčacca (O), runt Storklettens norra ända (489), upp i Stordalen till ett stycka ovanför Röddalselvens mynning (495), över Stordalselven upp under och längs fjällbranten på Rödberget

op i lien mellem Sørflaten og Solbakken, videre op i Solliskaret og over fjellet til Sagvasbotn (451 a, 451, 453 a, 448).

b. Samme vei som ovenomhandlede vaarvei **a** til distriktet Liveltskaret indtil Sørdalsbroen (426), [nemlig fra det østre omraades grænse i Vasskaret (M) til Straumsli-Tverelven, langs denne og i en bue mellem Barduelven og gaarden Straumsliens indmark op til og over broen ovenfo Straumslien (409 a), derfra paa skraa op igjennem lien til flytteveien paa Rubben og videre efter denne vei ned til Sørdalselven, over denne elv ved Sørdalsbroen (424 a, 426)]; derfra ovennævnte sommervei **a** til Sagvasbotn; dog maa veistrækningen til Sørdalsbroen alene da anvendes som sommervei, naar kalvningen ikke har foregaat i distriktet Snørken og overflytning ved Astojokka ikke kan ske.

Høstflytning.

Enten fra Sagvasbotn (448) over fjellet til Solliskaret, gjennem dette skar og ned gjennem lien mellem Sørflaten og Solbakken til Salangselven ved Sørflaten (453 a, 451, 451 a) *eller* fra Soløybotn (452) over fjellet til Salangselven ved Sørflaten (451, 451 a), derfra den ovenfor omhandlede sommervei **a** til det østre omraades grænse i Salvasskaret.

Stordalen.

Sommerflytning.

a. Gjennem Budalen fra riksgrænsen ved Vuoidasčacca (O), rundt Storklettens nordre ende (489), op i Stordalen til et stykke ovenfor Røddalselvens munding (495), over Stordalselven op under og langs flaaget paa Rød-

(Rauberget) till närheten av Röddalselven, längs denna älv på dess södra sida, söder eller norr om Rödvandet, över Sisčacca till södra ändan av Stormyrbotn och ned genom denna dal på dess östra sida (utanför inmarken på den obebodda gården Högstad) (496, 499, 500, 501);

b. genom Stordalen från riksgränsen (P) på östra sidan Stordalselven till ett stycke ovanför Röddalselvens mynning (495) samt därifrån den under **a** upptagna vägen till Stormyrbotn och ned genom denna dal;

c. från riksgränsen söder om Bössefjellene (Reure) (Q) söder om Nævertind (Bæssečokka) och Næverfjell (Bæsek), väster om sistnämnda fjäll ned i Bukkedalen, upp genom denna dal över Bratbakken och genom Röddalen (Raudalen) till Rödvandets (Rauvandets) västra ända och därifrån den under **a** upptagna vägen till Stormyrbotn och ned genom denna dal.

Höstflyttning.

a. Från norra ändan av Stormyrbotn (501) i liderna på endera sidan dalen till dalens södra ända, över Sisčacca, söder eller norr om Rödvandet, längs Röddalselven på dess södra sida, vidare längs fjällbranten på och under Rödberget (Rauberget) ned till och över Stordalselven ett stycke ovanför Röddalselvens mynning (500, 499, 496, 495), ned genom Stordalen, runt Storklettens norra ända (489) och upp genom Budalen till riksgränsen vid Vuoidasčacca (O);

b. samma väg som den här ovan upptagna höstvägen **a** fram till Stordalselven ett stycke ovanför Röddalselvens mynning (495)

berget (Rauberget) til nær Røddalselven, langs denne elv pa dens søndre side, søndenom eller nordenom Rødvandet, over Sisčacca til søndre ende av Stormyrbotn og ned gjennem denne dal paa østsiden (utenom indmarken paa det ubebodde bruk Høgstad) (496, 499, 500, 501).

b. Gjennem Stordalen fra riksgrænsen (P) paa østsiden av Stordalselven til et stykke ovenfor Røddalselvens munding (495) og derfra den under **a** nævnte vei til Stormyrbotn og ned gjennem denne dal.

c. Fra riksgrænsen søndenfor Bøssefjellene (Reure) (Q) sønden om Nævertind (Bæssečokka) og Næverfjell (Bæsek), vestenom sidst nævnte fjell ned i Bukkedalen op gjennem denne dal, over Bratbakken og gjennem Røddalen (Raudalen) til Rødvandets (Rauvandets) vestre ende og derfra den under **a** nævnte vei til Stormyrbotn og ned gjennem denne dal.

Høstflytning.

a. Fra nordre ende av Stormyrbotn (501) i liene paa den ene eller anden side av dalen til dalens søndre ende, over Sisčacca, søndenom eller nordenom Rødvandet, langs Røddalselven paa dens søndre side, hen under og langs flaaget paa Rødberget (Rauberget) ned til og over Stordalselven et stykke ovenfor Røddalselvens munding (500, 499, 496, 495), ned gjennem Stordalen, rundt Storklettens nordre ende (489) og op gjennem Budalen til riksgrænsen ved Vuoidasčacca (O).

b. Samme vei som ovennævnte høstvei **a** indtil Stordalselven et stykke ovenfor Røddalselvens munding (495) og derfra op gjennem

och därifrån upp genom Stordalen på Stordalselvens östra sida till riksgränsen (P);

c. samma väg som den här ovan upptagna höstvägen **a** fram till Rödvandets västra ända (499), därifrån genom Röddalen, över Bratbakken, ned genom Bukkedalen, väster om Næverfjell samt söder om detta fjäll, Nævertind och Bössefjellene till riksgränsen (Q).

Åtgärder på flyttningsvägar.

10 §.

Norska staten förbinder sig att av hänsyn till lapparnas flyttningar vidtaga följande åtgärder:

a) att på flyttningsvägen genom Parasdalen i Lyngens härad låta anbringa ett ledningsgärde längs Gievdnejokkas södra strand vid den plats, där renarna pläga vada över älven;

b) att på flyttningsvägen över den i Storfjorden inom Lyngens härad utfallande Gievdnejokka låta uppföra en bro och för renarnas inledande å bron anbringa ett gärde på bäckens södra strand från bron fram till stängslet omkring den invid liggande gårdens inmark;

c) att på flyttningsvägen över Sördalsälven inom Bardu härad låta avlägsna de tillfälliga gärden, som till skydd för landsvägen blivit uppförda på bägge sidorna av bron över älven;

d) att i enlighet med vederbörande jordägares medgivande låta uppröja och iståndsätta flyttningsvägen längs Rubben i Bardu härad;

e) att i enlighet med jordägarens samtycke låta uppröja och sätta i brukbart skick flyttningsvägen i Bardu härad mellan de å två vid denna konvention fogade

Stordalen paa Stordalselvens østre side til riksgrænsen (P).

c. Samme vei som ovennævnte høstvei **a** indtil Rødvandets vestre ende (499), derfra gjennem Røddalen, over Bratbakken, ned gjennem Bukkedalen, vestenom Næverfjell og søndenom dette fjell, Nævertind og Bøssefjellene til riksgrænsen (Q).

Foranstaltninger paa flytteveier.

§ 10.

Den norske stat paatar sig at træffe følgende foranstaltninger av hensyn til lappenes flytninger:

a. Paa flytteveien gjennem Parasdalen i Lyngen herred at la anbringe et ledningsgjærde langs Gievdnejokkas søndre bred ved det sted, hvor renen pleier at vade over elven.

b. Paa flytteveien over den i Storfjorden i Lyngen herred utløpende bæk Gievdnejokka at la opføre en bro og anbringe et gjærde paa denne bæks søndre bred fra broen nedover til gjærdet omkring den nærliggende gaards indmark, forat renen kan ledes ind paa broen.

c. Paa flytteveien over Sørdalselven i Bardu herred at la fjerne nogle midlertidige gjærder, som er blit opført paa begge sider av broen over elven til beskyttelse for landeveien.

d. I henhold til grundeiernes samtykke at la oprydde og utbedre flytteveien langs Rubben i Bardu herred.

e. I henhold til grundeierens samtykke at la oprydde og gjøre brukbar flytteveien i Bardu herred mellem de paa kartbilagene nr. 4 og 6 avmerkede punkter 440 og

kartor (bilagorna n:r 4 och 6) angivna punkterna 440 och 442 samt för raidflyttningen, uppföra en mindre bro över Jorbmebäcken;

f) att i enlighet med vederbörande jordägares, Henning Petersen, samtycke och på villkor, som av honom angivits, låta uppföra ett gärde på hans gård Lavangen i mynningen av Lavangsdalen i Balsfjords härad; samt

g) att på flyttningsvägen över Dittiskaret i Bardu härad låta uppföra en bro över Dittielven vid skogsgränsen.

11 §.

Kostnaderna för verkställande av de i 10 § a), d), e) och f) nämnda åtgärder och för deras vidmakthållande skola ersättas av svenska staten. Norska staten vidkännes däremot själv kostnaderna för de åtgärder, som avses i 10 § b) och c), samt för dessa åtgärders vidmakthållande. Kostnaderna för uppförande och vidmakthållande av bron över Dittielven gäldas till hälften av vartdera riket.

Gärden till förebyggande av skada av renar.

12 §.

Svenska staten skall äga rätt att på egen bekostnad låta på nedan nämnda platser anbringa gärden, avsedda att hindra renars vidare framkomst (spärrningsgärden):

a) i Lyngens härad längs gränsen för det i 85 § beskrivna östra området i Troms fylke tvärs över Garanassuorgge, ovanför den stora Norddalsslåttern (omkring två kilometer ovanför Gaskasuorggebäckens utlopp), och över Gaskasuorgge, där denna dal är smalast, ett litet stycke ovanför dess mynning;

442 og opføre en mindre bro over Jorbmebækken for raiddeflytning.

f. I henhold til grundeierens, Henning Petersens, samtykke og paa de av ham angivne vilkaar at la anbringe et gjærde paa hans eiendom Lavangen i mundingen av Lavangsdalen i Balsfjord herred.

g. Paa flytteveien over Dittiskaret i Bardu herred at la opføre en bro over Dittielven ved skoggrænsen.

§ 11.

Omkostningene ved de i § 10 under litr. a, d, e og f nævnte foranstaltninger og disses vedlikehold betales av den svenske stat. Den norske stat betaler omkostningene ved de i § 10 under litr. b og c nævnte foranstaltninger og disses vedlikehold. Omkostningene ved opførelsen og vedlikeholdet av broen over Dittielven betales med en halvdel av hvert av de to riker.

Gjærder til beskyttelse mot skade ved ren.

§ 12.

Det skal være tillatt for den svenske stat paa egen bekostning at la anbringe paa nedennævnte steder gjærder for derved at hindre renens videre fremkomst (spærregjærder):

a. I Lyngen herred langs grænsen for det i § 85 beskrevne østre omraade i Troms fylke tvers over Garanassuorgge, ovenfor den store Norddalsslaatten (ca. to km. ovenfor Gaskasuorggebækkens utløp), og over Gaskasuorgge, der hvor denne dal er smalest, et litet stykke ovenfor dens munding.

b) i Maalselvens härad längs östra områdets gräns tvärs över Tverelvdalen och över Rostadalen;

c) i Bardu härad inom östra området från Gaiccaluokta i Altevandet till en punkt i närheten av Multojokkas krök, därifrån under Dorrovarre och Nausti till en punkt i närheten av Anavaselvens krök, därifrån till Divielven och vidare längs dennas västra strand till övre Divifos, därifrån på älvens östra sida längs Skakteraasen till Skakterklyftan; detta gärde uppföres, i den mån av hänsyn till terrängförhållandena lämpligen kan ske, så, att såvitt möjligt lavmarkerna i Sarivoma och övre delen av Dividalen komma att ligga öster om gärdet;

d) över passagen vid Staggonjunes i Bardu härad;

e) över Čunovagge i Maalselvens härad från ett framskjutande, brant, i sydväst sig sträckande fjällstup på norra sidan av Kirkestind, längs detta stup till Čunojokka, där denna älv bildar en större fors, och vidare i västlig riktning upp längs fjällsidan till dess den branta fjällväggen möter; gärdets längd anslås till omkring 1,020 meter; samt

f) i Bardu härad i närheten av riksgränsen vid Pålno.

13 §.

I enlighet med vederbörande jordägares och nyttjanderättshavares samtycke och de förras medgivande att avstå erforderlig mark skall svenska staten vidare äga att på egen bekostnad och på de av de bofasta betingade villkor, bland annat med hänsyn till sträckningen, låta anbringa spärrningsgärden på nedannämnda platser:

b. I Maalselv herred langs det østre omraades grænse tvers over Tverelvdalen og over Rostadalen.

c. I Bardu herred inden det østre omraade fra Gaiccaluokta i Altevandet til et punkt i nærheten av Multojokkas krok, derfra under Dorrovarre og Nausti til et punkt i nærheten av Anavaselvens krok, derfra til Divielven og videre langs dennes vestre bred til øvre Divifos, derfra paa elvens østside langs Skakteraasen til Skakterkløften; dette gjærde opføres, forsaavidt det av hensyn til terrængforholdene hensigtsmæssig kan ske, saaledes at saavidt mulig lavmarkene i Sarivoma og den øvre del av Dividalen kommer til at ligge østenfor gjærdet.

d. Over passagen ved Staggonjunes i Bardu herred.

e. Over Čunovagge i Maalselv herred fra et fremspringende brat sydvestgaaende flaag paa nordre side av Kirkestind, langs dette flaag til Čunojokka, hvor denne elv danner en større fos, og videre i vestlig retning op langs fjellsiden, indtil den bratte fjelvæg møter. Gjærdets længde er anslaat til ca. 1 020 meter.

f. I Bardu herred i nærheten av riksgrænsen ved Pålno.

§ 13.

I henhold til vedkommende grundeieres og bruksberettigedes samtykke og de førstes erklæring om avstaaelse av fornøden grund skal det endvidere være tillatt for den svenske stat paa egen bekostning og paa de av de fastboende stillede vilkaar, bl. a. med hensyn til pladsen, at la anbringe spærregjærder paa nedennævnte steder:

a) ovanför den för närvarande vanligen begagnade betesmarken på gården Odden i Lyngens härad;

b) ovanför den för närvarande vanligen begagnade betesmarken på gården Lien i Lyngens härad;

c) över Loppuskaret i Lyngens härad, ovanför skogsgränsen;

d) ovanför gården Björnsund i Bardu härad; samt

e) ovanför gårdarna Liland, Nordli och Foslund i Bardu härad.

14 §.

För den händelse vederbörande jordägare och nyttjanderättshavare lämna sitt samtycke, möter från norska statens sida ej hinder för att svenska staten på egen bekostnad och på de villkor, som kunna med rättsägarna överenskommas, bland annat om sträckningen, låter anbringa spärrningsgärden på nedannämnda platser:

a) i Marknesdalen i Balsfjords härad;

b) i Lappe- eller Björkaasskaret i Maalselvens härad; samt

c) i Sivertskaret i samma härad.

15 §.

Därest svenska staten ger tillkänna, att den önskar låta uppföra ett gärde i det pass, som leder till Didnovagge i Lyngens härad, och vid undersökning framgår, att gärdet icke länder till skada för de bofasta, men godvillig överenskommelse med jordägarna ej kan träffas, skall norska staten med tillämpning av gällande lag söka genomdriva avträdandet av erforderlig mark för ett sådant spärrningsgärde.

Gärdets uppförande ävensom ersättningen för avträdd mark och kostnaderna för värderingsförrätt-

a. Ovenfor den nu vanlig benyttede havnegang paa gaarden Odden i Lyngen herred.

b. Ovenfor den nu vanlig benyttede havnegang paa gaarden Lien i Lyngen herred.

c. Over Loppuskaret i Lyngen herred ovenfor skoggrænsen.

d. Ovenfor gaarden Bjørnsund i Bardu herred.

e. Ovenfor gaardene Liland, Nordli og Foslund i Bardu herred.

§ 14.

Forsaavidt vedkommende grundeiere og bruksberettigede gir sit samtykke, skal der fra den norske stats side intet være til hinder for, at den svenske stat paa egen bekostning og paa vilkaar, bl. a. med hensyn til pladsen, hvorom enighet med de private matte opnaaes, lar anbringe spærregjærder paa nedennævnte steder:

a. I Marknesdalen i Balsfjord herred.

b. I Lappe- eller Bjørkaasskaret i Maalselv herred.

c. I Sivertskaret i samme herred.

§ 15.

Under forutsætning av, at det ved senere undersøkelse maatte godtgjøres, at opførelse av et gjærde i det pass, som leder til Didnovagge i Lyngen herred, ikke vil være til skade for de fastboende, vil den norske stat, i mangel av mindelig overenskomst med grundeierne, med hjemmel i lovgivningen søke avstaat fornøden grund til opførelse av et spærregjærde, naar den svenske stat maatte meddele, at den ønsker at la gjærdet opføre.

I tilfælde blir gjærdet at bekoste opført av den svenske stat, som likeledes betaler erstatningen for

ningen skola betalas av svenska staten.

16 §.

Vad 15 § innehåller gäller även i fråga om rätt för svenska staten att vidmakthålla ett gärde, som finnes uppfört i passet mellan Juovagge och Garanassuorgge i Lyngens härad.

17 §.

I fråga om de i 12—16 §§ omförmälda gärden gälle följande bestämmelser:

a) Samtliga gärdena skola uppföras så, att de freda mot renar.

b) Renar må icke släppas genom gärdena. Dock må flyttning med renar äga rum genom gärdet mellan Gaiccaluokta och Skakterklyftan ävensom genom gärdena i Čunovagge samt i passet mellan Juovagge och Garanassuorgge. I fråga om gärdet vid Pålno gäller över huvud icke förbudet mot renars genomsläppande.

c) Svenska staten åligger att hålla gärdena i försvarligt skick under den tid konventionen gäller.

d) Sträckningen av de i 12 § a), b), c) och d) nämnda gärdena skall närmare bestämmas av fylkesmannen efter lokal undersökning av därtill utsedda svenska och norska tjänstemän.

Vid sträckningens bestämmande må mindre avvikelser från beskrivningarna i 12 § äga rum, där detta med hänsyn till särskilda lokala förhållanden är att anse såsom ändamålsenligt.

e) På samma sätt som föreskrives härovan i d) skall bestämmas platsen för led eller grindar, som skola anbringas å de i 12 § a) b), c) och d) omförmälda gärden avstaaede grund og utgiftene ved taksten.

§ 16.

Hvad der er bestemt i § 15, gjælder ogsaa med hensyn til adgang for den svenske stat til at vedlikeholde et gjærde, som i sin tid er opført i passet mellem Juovagge og Garanassuorgge i Lyngen herred.

§ 17.

Om de i §§ 12—16 nævnte spærregjærder skal følgende gjælde:

a. Samtlige gjærder skal opføres saaledes, at de freder mot ren.

b. Ren maa ikke slippes gjennem gjærdene. Dog kan flytning med ren foregaa gjennem gjærdet mellem Gaiccaluokta og Skakterkløften og gjennem gjærdene i Čunovagge og i passet mellem Juovagge og Garanassuorgge. Derhos gjælder forbudet mot at slippe ren gjennem gjærdene overhovedet ikke Pålnogjærdet.

c. Den svenske stat pligter at vedlikeholde gjærdene i forsvarlig stand i konventionstiden.

d. De i § 12 under litr. a, b, c og d nævnte gjærders nøiagtige plads skal bestemmes av fylkesmanden efter undersøkelse paa stedet av dertil opnævnte norske og svenske tjenestemænd.

Ved bestemmelsen av gjærdenes beliggenhet kan mindre avvikelser fra beskrivelsene i § 12 tillates, om særlige forhold paa stedet gjør dette hensigtsmæssigt.

e. Paa samme maate som anført i litr. d skal det bestemmes, hvor de i § 12 litr. a, b, c og d omhandlede gjærder skal forsynes med led eller grinder og til hvilke

den, och vilka tider sådana led eller grindar skola hållas öppna. Leden eller grindarna skola anbringas så, att de så litet som möjligt försvåra kreatursbetning och begagnande av slåtter på andra sidan gärdena eller annan nödvändig genomfart.

f) Det närmare angivandet av sträckningen för de i 12 § e) samt 13, 14 och 15 §§ omförmälda gärdena skall tillkomma norske lappfogden efter samråd med svenske lappfogden och vederbörande bofasta.

g) Å de gärden, som omförmälas under f) i denna § samt i 16 §, skola anbringas sådana led eller grindar som äro av nöden för de bofasta och, såvitt angår gärdena i Čunovagge samt passet mellan Juovagge och Garanassuorgge, som erfordras för genomflyttning med renar.

18 §.

Den som begagnar led eller grind å något av de gärden, varom i 12—16 §§ är fråga, skall omedelbart efter begagnandet stänga ledet eller grinden.

19 §.

Har ägare eller brukare av jord eller någon av hans husfolk försummat att stänga led eller grind, och hava i följd därav renar kommit genom gärdet, vare han icke berättigad till ersättning för skada, som renarna därvid vållat.

20 §.

Tinglästa överenskommelser, enligt vilka vissa bofasta i Troms fylke äro gentemot norska staten förpliktade att underhålla gärden till förebyggande av skada av renar eller att tillhandahålla mark till flyttningsväg för lappar, komma att av norska staten vid-

tider disse skal holdes aapne. Leddene eller grindene maa anbringes saaledes, at de mindst mulig vanskeliggjør kreaturbeitning og utnyttelse av slaatter paa den anden side av gjærdet eller anden nødvendig færdsel.

f. De i § 12 litr. e og §§ 13, 14 og 15 nævnte gjærders nøiagtige plads skal bestemmes av den norske lappefoged efter samraad med vedkommende fastboende og den svenske lappefoged.

g. I de foran i litr. f og i § 16 nævnte gjærder skal anbringes de led eller grinder, som er fornødne for de fastboende og, forsaavidt angaar gjærdene i Čunovagge og passet mellem Juovagge og Garanassuorgge, som kræves for gjennemflytning med ren.

§ 18.

Den, som benytter led eller grind i noget av de i §§ 12—16 nævnte gjærder, skal umiddelbart efter benyttelsen stænge leddet eller grinden.

§ 19.

Har eier eller bruker av jord eller nogen av hans husfolk lat led eller grind staa aapen, og er ren som følge derav kommet gjennem gjærdet og har voldt skade paa hans mark, er han ikke berettiget til erstatning for skaden.

§ 20.

De mellem det offentlige og visse fastboende i Troms fylke i sin tid indgaaede og senere tinglæste overenskomster, hvorved de fastboende har forpligtet sig til at vedlikeholde gjærder til værn mot skade ved ren eller til at avstaa grund til flyttevei for lap-

makthållas, såvitt de avse område, där enligt denna konvention svenska renar skola äga beta.

21 §.

Finner landshövdingen, att det till förekommande av skada av renar är önskvärt, att visst slåtterland eller viss sätervall utanför det i 85 § beskrivna östra området inhägnas, må han därom göra framställning hos fylkesmannen. Denne sänder framställningen till den i 92 § omnämnda syneförman, som i förening med två av honom tillkallade gode män av den i 93 § omförmälda nämnd verkställer syn på stället; och skola jordägaren och den svenske lappfogden i god tid underrättas om tid och plats för förrättningen. Vid förrättningen skall undersökas, huruvida markens inhägnande kan medföra väsentligt intrång för ägaren eller annan. Finnes så icke vara fallet, skola förrättningsmännen utlåta sig om var och på vad sätt gärdet må uppföras; och skall därvid iakttagas, att gärdet skall bestå av galvaniserad järn- eller ståltråd på stolpar, att dess höjd bör vara 1,25 meter, såvida icke särskilda omständigheter påkalla större höjd samt att det bör vara ägnat att freda även mot nötkreatur och hästar. Vid förrättningen avgives tillika utlåtande rörande de kostnader uppförandet av gärdet kan komma att betinga, och bestämmes viss tid, ej kortare än ett år, inom vilken gärdet skall vara uppfört, efter det landshövdingen, på sätt nedan nämnes, fattat beslut i ämnet och detsamma meddelats fylkesmannen.

Förrättningsmännen skola därjämte uttala sig om, huruvida förper, vil den norske stat opretholde, forsaavidt de angaar trakter, hvor svensk renbeitning skal kunne foregaa ifølge nærværende konvention.

§ 21.

Finder landshøvdingen, at det til forebyggelse av skade ved ren er ønskelig, at bestemt slaatteland eller sætervold utenfor det i § 85 beskrevne østre omraade indgjærdes, kan han derom rette forestilling til fylkesmanden. Denne sender forestillingen til den i § 92 nævnte takstbestyrer, som sammen med to av ham tilsagte mænd av det i § 93 omhandlede utvalg foretar besigtelse. Grundeieren og den svenske lappefoged meddeles betimelig underretning om tid og sted for forretningen. Ved denne skal det undersøkes, hvorvidt markens indgjærding kan medføre væsentlig ulempe for grundeieren eller andre. Findes dette ikke at være tilfælde, skal der avgives skjøn over, hvor og hvorledes gjærdet i tilfælde skal opføres. Herunder blir at iagtta, at gjærdet skal opføres av galvanisert jern- eller staaltraad paa stolper, at det blir 1,25 meter høit og under særlige forhold om fornødent høiere samt at det ogsaa freder mot storfæ og hest. Ved forretningen avgives endvidere skjøn over gjærdets antagelige kostende. Likesaa fastsættes der en frist av mindst et aar, inden hvilken gjærdet skal være opført, efter at landshøvdingens nedennævnte bestemmelse er meddelt fylkesmanden.

Skjønnet skal desuten avgi uttalelse om, hvorvidt forholdene

hållandena på platsen äro sådana, att snötryck, snöskred eller dylikt kan förorsaka extraordinära kostnader för gärdets underhåll. Prövas så vara fallet, skall såsom bidrag till underhållet beräknas ett visst belopp, dock icke över tjugufem procent av det, vartill stängslets uppförande skattats.

Lämnar landshövdingen inom sex månader efter det han erhållit kännedom om förrättningsmännens utlåtande, fylkesmannen meddelande om att gärdets uppförande påyrkas, och tillställer han därjämte fylkesmannen det beräknade beloppet för uppförandet och för underhållsbidrag där sådant ifrågakommer, skall fylkesmannen tillspörja jordägaren, huruvida denne är villig att uppföra gärdet mot beloppets utbekommande. Förklarar jordägaren sig vara därtill villig, har fylkesmannen att till honom utbetala beloppet, i den mån gärdet uppföres.

Fylkesmannen äger ock, i händelse omständigheterna därtill giva anledning, att utan påkallande av åtagande från jordägarens sida om gärdets uppförande, till denne överlämna beloppet till fritt förfogande.

Vill jordägaren icke åtaga sig gärdets uppförande eller utan sådant åtagande mottaga erbjudet kostnadsbelopp, skall fylkesmannen ombesörja gärdets uppförande; och skola de därmed förenade utgifter gäldas av svenska staten.

Sedan gärdet är uppfört, tillfaller det jordägaren.

Alltifrån den tid, då gärdet fullbordats eller borde vara fullbordat, eller då ägaren mottagit kostnadsbeloppet till fritt förfogande, vare, så länge konventionen gäller,

paa stedet er saadanne, at snetryk, sneskred eller lignende kan forvolde ekstraordinære utgifter til gjærdets vedlikehold. Findes saa at være tilfælde, skal skjønnet fastsætte et vist beløp, dog ikke over fem og tyve procent av anlægsbeløpet, som bidrag til vedlikeholdet.

Hvis landshøvdingen inden seks maaneder efter at ha erholdt kundskap om skjønnets avgivelse meddeler fylkesmanden, at gjærdet ønskes opført, og tilstiller han derhos fylkesmanden anlægsbeløpet og eventuelt det ovennævnte bidrag, skal fylkesmanden spørre grundeieren, om han er villig til at opføre gjærdet mot at erholde skjønsbeløpet og i tilfælde nævnte bidrag. Erklærer grundeieren sig villig hertil, utbetaler fylkesmanden beløpet til ham, efterhvert som gjærdet opføres.

Efter omstændigheterne kan fylkesmanden dog frafalde kravet om gjærdets opførelse og stille beløpet til fri raadighet for grundeieren.

Er denne uvillig til at opføre gjærdet eller til i tilfælde at motta beløpet uten pligt til at opføre gjærdet, skal fylkesmanden besørge dets opførelse. De hermed forbundne omkostninger skal betales av den svenske stat.

Naar gjærdet er opført, tilfalder det grundeieren.

Fra det tidspunkt, da gjærdet er eller skulde ha været fuldført, eller i tilfælde fra det tidspunkt, da eieren maatte ha mottat skjønsbeløpet til fri raadighet, har i

ägare eller brukare av slåtterlandet eller sätervallen icke berättigad till ersättning för skada, som därå vållats av renar, med mindre gärdet blivit uppfört och hålles i försvarligt skick, men renarna det oaktat kommit innanför detsamma.

Kostnaderna för förrättning, varom här förmäles, skola betalas av svenska staten.

konventionstiden eieren av vedkommende slaatteland eller sætervold og mulige bruksberettigede ikke krav paa erstatning for skade ved ren paa slaattelandet eller sætervolden, medmindre renen, saafremt gjærdet er opført, er kommet indenfor dette, uagtet det har været i forsvarlig stand.

Utgiftene ved skjønsforretningene betales av svenske offentlige midler.

II. Nordlands fylke.

Betesområden i fylket och vissa angränsande svenska trakter. Renbetesdistrikt. Renantal.

22 §.

I Nordlands fylke må svenska lappar ej inflytta med renar till andra än de områden som beskrivas i denna §. Dessa områden skola vart för sig bilda särskilda renbetesdistrikt. I distrikten må icke inkomma flera svenska renar än som för varje distrikt här upptagas.

Distrikten äro följande:

Balvand
(i Fauske och Saltdals härader).

Gränser: Laamitjern (strax norr om riksröset n:r 238), bäcken till Eidevand, denna sjö, bäcken till Laamivand, denna sjö, Laamielven, Langvandet, Sjönstaaelven, Ovrevand, Gjemgamströmmen, Nedrevand, Finneidströmmen, Fauskeviken, Skjerstadsfjorden, Saltdalsfjorden, Saltelven, Junkerdalselven, Graddiselven till Njallavarreelvens mynning, sistnämnda älv till riksgränsen samt denna gräns till Laamitjern.

Högsta renantal: 4,450.

II. Nordland fylke.

Beiteomraadene i fylket og i visse tilgrænsende svenske trakter. Renbeitedistrikter. Renantal.

§ 22.

I Nordland fylke maa svenske lapper ikke indflydde med ren i andre omraader end de, som beskrives i denne §. Hvert av disse skal utgjøre et renbeitedistrikt. I renbeitedistriktene maa ikke komme ind flere svenske ren end i denne § anføres.

Renbeitedistriktene er følgende:

Balvand
(i Fauske og Saltdal herreder).

Grænser: Laamitjern (straks nordenfor riksrøs nr. 238), bækken til Eidevand, dette vand, bækken til Laamivand, dette vand, Laamielven, Langvandet, Sjønstaaelven, Øvrevand, Gjemgamstrømmen, Nedrevand, Finneidstrømmen, Fauskeviken, Skjerstadfjorden, Saltdalsfjorden, Saltelven, Junkerdalselven, Graddiselven til Njallavarreelvens munding, denne elv til riksgrænsen og riksgrænsen til Laamitjern.

Høieste renantal: 4 450.

Lönsdalen
(i Saltdals och Mo härader).

Gränser: Dypenaaga från riksgränsen till sammanflödet med Lönselven, därifrån räta linjer över Kjemaavatnet till höjdpunkten 1,222 på Ölfjellets nordöstra brant, Ölfjellets högsta topp (1, 754), Skavlens högsta topp (1,475) och Stabursdalsfjellets högsta topp (1,368) på gränsen mellan Saltdalens och Mo härader, vidare nämnda gräns till Lönselven, denna älv till vattendelaren vid Stödi (686), vidare Gubbeltaaen till dess sammanflöde med Stokka och denna älv till riksgränsen vid höjdpunkten 832 samt riksgränsen till Dypenaaga.

Högsta renantal: 3,800.

Bolna
(i Mo härad).

Gränser: gränsen mellan Saltdals och Mo härader från Lönselven till Bjellaaga, sistnämnda älv till dess sammanflöde med Randalselven, denna älv till Gubbeltaaens mynning, denna älv till vattendelaren vid Stödi (686) och vidare Lönselven till den punkt, där älven skäres av omförmälda häradsgräns.

Högsta renantal: 1,500.

Nasa
(i Mo härad).

Gränser: Stokka från riksgränsen vid höjdpunkten 832 till sammanflödet med Gubbeltaaen, denna älv till sammanflödet med Randalselven, denna älv till riksgränsen och sagda gräns till Stokka.

Distriktet skall tillsammans med en trakt i Arjeplogs socken i Sverige utgöra ett gemensamt betesområde. Nämnda trakt har följande gränser: Laisälvens tillflöde från trakten av riksgränsen strax

Lønsdalen
(i Saltdal og Mo herreder).

Grænser: Dypenaaga fra riksgrænsen til sammenløpet med Lønselven, derfra rette linjer over Kjemaavatnet til høidepunktet 1 222 i Ølfjellets nordøstre styrtning, Ølfjellets høieste top (1 754), Skavlens høieste top (1 475) og Stabursdalsfjellets høieste top (1 368) i grænsen mellem Saltdal og Mo herreder, denne grænse til Lønselven, denne elv til vandskillet ved Stødi (686), videre Gubbeltaaen til dennes sammenløp med Stokka og denne elv til riksgrænsen ved høidepunktet 832 samt riksgrænsen til Dypenaaga.

Høieste renantal: 3 800.

Bolna
(i Mo herred).

Grænser: Grænsen mellem Saltdal og Mo herreder fra Lønselven til Bjellaaga, denne elv til dens sammenløp med Randalselven, denne elv til Gubbeltaaens munding, denne elv til vandskillet ved Stødi (686) og videre Lønselven til det punkt, hvor elven skjæres av ovennævnte herredsgrænse.

Høieste renantal: 1 500.

Nasa
(i Mo herred).

Grænser: Stokka fra riksgrænsen ved høidepunktet 832 til sammenløpet med Gubbeltaaen, denne elv til sammenløpet med Randalselven, denne elv til riksgrænsen og riksgrænsen til Stokka.

Renbeitedistriktet skal danne et fælles beiteområde med en trakt i Arjeplog sogn i Sverige. Denne har følgende grænser: Laisälvens tilløp fra riksgrænsen straks nordenfor Nasafjäll, Laisälven til

norr om Nasafjäll, Laisälven till mynningen av den bäck, som från sjöarna väster om Skertasåive rinner in i nämnda älv, denna bäck till utloppet av den nordligaste av dessa sjöar, därifrån räta linjer till Tjäulatjåkkos norra topp och till Jullegatjåkkos mellersta topp samt över Gabriåives topp till gränsen mellan Norrbottens och Västerbottens län, vidare denna gräns till riksgränsen och riksgränsen till Laisälvens tillflöde norr om Nasafjäll.

Betet har beräknats förslå, i distriktet till 500 renar och i den svenska trakten till 1,000 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma betesområdet utgör 1,500.

Andfjellet
(i Mo härad).

Gränser: Randalselven från riksgränsen till sammanflödet med Virvaselven, denna älv, Virvandet och Boneselven till riksröset n:r 224 samt riksgränsen till Randalselven.

Distriktet skall tillsammans med en trakt i Sorsele socken i Sverige utgöra ett gemensamt betesområde. Nämnda trakt har följande gränser: gränsen mellan Norrbottens och Västerbottens län från riksröset n:r 225 till Vindelälven, denna älv fram till den punkt, där den i skarp vinkel viker av mot sydost, därifrån den bäck, som rinner förbi riksröset n:r 224, till riksgränsen samt riksgränsen fram till riksröset n:r 225.

Betet har beräknats förslå, i distriktet till 1,500 renar och i den svenska trakten till 300 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma betesområdet utgör 1,800.

mundingen av den bæk, som fra vandene vestenfor Skertasåive rinder ned i nævnte elv, denne bæk indtil utløpet av det nordligste av nævnte vand, derfra rette linjer til Tjäulatjåkkos nordre top og til Jullegatjåkkos midterste top samt over Gabriåives top til grænsen mellem Norrbottens og Västerbottens län, videre denne grænse til riksgrænsen og riksgrænsen til Laisälvens tilløp nordenfor Nasafjäll.

Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 500 ren og den svenske trakt til 1 000 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles beiteomraade er 1 500.

Andfjellet
(i Mo herred).

Grænser: Randalselven fra riksgrænsen til sammenløpet med Virvaselven, denne elv, Virvandet og Boneselven til riksrøs nr. 224 samt riksgrænsen til Randalselven.

Renbeitedistriktet skal danne et fælles beiteomraade med en trakt i Sorsele sogn i Sverige. Denne har følgende grænser: Grænsen mellem Norrbottens og Västerbottens län fra riksrøs nr. 225 til Vindelälven, denne elv til det punkt, hvor den i en skarp vinkel bøier av mot sydøst, derfra bækken, som rinder forbi riksrøs nr. 224, til riksgrænsen samt riksgrænsen til riksrøs nr. 225.

Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 1 500 ren og den svenske trakt til 300 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles beiteomraade er 1 800.

Kjerringfjellet
(i Mo härad).

Gränser: Boneselven från riksröset n:r 224 till Virvandet, denna sjö, Virvaselven till dess sammanflöde med Randalselven, denna älv till dess sammanflöde med Messingaaga (östra), denna älv till södra ändan av tjärnen vid Elivoldene, därifrån räta linjer över Lille Kjerringfjell till detta fjälls sydligaste topp (1,013) och över Junkerfjellet till riksröset n:r 222 samt riksgränsen till riksröset n:r 224.

Högsta renantal: 1,500.

Kalvandet
(i Mo härad).

Gränser: räta linjer från riksröset n:r 222 över Junkerfjellet till Lille Kjerringfjells sydligaste topp (1,013), Rismaalsfjellets nordligaste topp (1,090), Österdalsknabbens topp (1,120) och Plura älv (510) vid Sprutfossen, nämnda älv till Store Kalvandet, denna sjö, älven mellan samma sjö och Lille Kalvandet, denna sjö och Lille Uma älv till riksgränsen samt sagda gräns till riksröset n:r 222.

Högsta renantal: 1,500.

Kobbervandet
(i Mo härad).

Gränser: räta linjer från en punkt vid Messingaaga (östra) fyra kilometer från denna älvs utlopp i Ranenelven till höjdpunkten 604 på Durmaalshaugen, höjdpunkten 483 på Glösen, höjdpunkten 635 på Grönfjellets västra sluttning, en punkt 1,200 meter rakt söder om höjdpunkten 811 på samma fjälls sydöstra sluttning, Rismaalsbækkens inflöde i Kobbervaselven, Österdalsknabbens topp (1,120), Rismaalsfjellets nordligaste topp (1,090), Lille Kjerringfjells syd-

Kjerringfjellet
(i Mo herred).

Grænser: Boneselven fra riksrøs nr. 224 til Virvandet, dette vand, Virvaselven til sammenløpet med Randalselven, denne elv til sammenløpet med Messingaaga (østre), denne elv til søndre ende av tjernet ved Elivoldene, derfra rette linjer over Lille Kjerringfjell til dette fjells sydligste top (1 013) og over Junkerfjellet til riksrøs nr. 222 samt riksgrænsen til riksrøs nr. 224.

Høieste renantal: 1 500.

Kalvandet
(i Mo herred).

Grænser: Rette linjer fra riksrøs nr. 222 over Junkerfjellet til Lille Kjerringfjells sydligste top (1 013), Rismaalsfjellets nordligste top (1 090), Østerdalsknabbens top (1 120) og Plura elv (510) ved Sprutfossen, nævnte elv til Store Kalvandet, dette vand, elven mellem dette vand og Lille Kalvandet, dette vand og Lille Uma elv til riksgrænsen samt riksgrænsen til riksrøs nr. 222.

Høieste renantal: 1 500.

Kobbervandet
(i Mo herred).

Grænser: Rette linjer fra et punkt ved Messingaaga (østre) fire kilometer fra dens utløp i Ranenelven til høidepunktet 604 paa Durmaalshaugen, høidepunktet 483 paa Gløsen, høidepunktet 635 paa Grønfjellets vestre skraaning, et punkt 1 200 meter ret syd for høidepunktet 811 paa samme fjells sydøstre skraaning, Rismaalsbækkens munding i Kobbervaselven, Østerdalsknabbens top (1 120), Rismaalsfjellets nordligste top (1 090), Lille Kjerring-

ligaste topp (1,013) och södra ändan av tjärnen vid Elivoldene, denna tjärn och Messingaaga till ovannämnda punkt fyra kilometer från älvens utlopp i Ranenelven.

Högsta renantal: 1,300.

Melkfjellet
(i Mo härad).

Gränser: Lille Uma älv från riksgränsen till Lille Kalvandet, denna sjö, älven från samma sjö fram till Store Kalvandet, denna sjö, Plura älv till Sprutfossen, därifrån en rät linje till den punkt, där bäcken i dalen mellan Klimpen och Slagfjellet sammanflyter med den bäck, som kommer från höjden 934 å Slagfjellet, vidare en rät linje till östra ändan av sjön (836) mellan Slagfjellet och Lapfjellet, denna sjö, Sæterbækken till sammanflödet med bäcken från Östskaret, denna bäck till södra ändan av tjärnen i myren öster om Klubben, därifrån en rät linje till vattendelaren i dalen mellan Klubben och Sauakslen, vidare den mot söder rinnande bäcken till dess sammanflöde med Glonkabækken, räta linjer till höjden 760 omkring två kilometer sydost om Umbugttens fjällstuga och till den punkt på riksgränsen, där denna skäres av Umbugtens östra strand, samt riksgränsen till Lille Uma älv.

Högsta renantal: 1,800.

Mofjellet
(i Mo härad).

Gränser: bäcken från dalen mellan Klubben och Sauakslen från dess sammanflöde med Glonkabækken till vattendelaren i nämnda dal, därifrifrån en rät linje till södra ändan av tjärnen i myren öster om Klubben, denna tjärn och bäcken i Östskaret till dess samfjells sydligste top (1 013) og søndre ende av tjernet ved Elivoldene. dette tjern og Messingaaga til ovennævnte punkt fire kilometer fra elvens utløp i Ranenelven.

Høieste renantal: 1 300.

Melfkjellet
(i Mo herred).

Grænser: Lille Uma elv fra riksgrænsen til Lille Kalvandet, dette vand, elven fra dette vand til Store Kalvandet, dette vand, Plura elv til Sprutfossen, derfra en ret linje til det punkt, hvor bækken i dalen mellem Klimpen og Slagfjellet løper sammen med bækken fra høiden 934 i Slagfjellet, videre en ret linje til østre ende av vandet (836) mellem Slagfjellet og Lapfjellet, dette vand, Sæterbækken til sammenløpet med bækken fra Østskaret, denne bæk til søndre ende av tjernet i myren østenfor Klubben, derfra en ret linje til vandskillet i skaret mellem Klubben og Sauakslen, videre bækken sydover til dens sammenløp med Glonkabækken, rette linjer til høiden 760 ca. to kilometer sydost for Umbugten fjellstue og til riksgrænsen ved Umbugtens østre strand samt riksgrænsen til Lille Uma elv.

Høieste renantal: 1 800.

Mofjellet
(i Mo herred).

Grænser: Bækken fra skaret mellem Klubben og Sauakslen fra dens sammenløp med Glonkabækken til vandskillet i nævnte skar, derfra en ret linje til søndre ende av tjernet i myren østenfor Klubben, dette tjern og bækken i Østskaret til sammenløpet med Um-

manflöde med Umskarbækken, denna bäck till mynningen av bäcken från Fisktjern, sistnämnda bäck och Fisktjern till dess norra ända, därifrån en rät linje till en punkt på Rödvandets södra strand en kilometer väster om Tvervandselvens mynning, nämnda strand till Björndalens mynning, därifrån en rät linje till den punkt, där bäcken från Nordre Slöikvoldtjern utfaller i Selaaen, denna älv till dess sammanflöde med Tveraaen, därifrån räta linjer till höjden 495 på Vestre Mofjellets nordsluttning, näset mellan de två västligaste Smaavandene och över Kobberfjellet till Akerselvens utflöde ur Store Akersvand, denna sjös norra strand till bukten nordost om Stornesodden samt därifrån en rät linje över Langkjönlien till Glonkabäckens sammanflöde med bäcken från dalen mellan Klubben och Sauakslen.

Högsta renantal: 1,500.

Spjeltfjelldalen
(i Hemnes och Hatfjelldals härader).

Gränser: Græsvandet (Gräskejaure) från riksgränsen till Oksfjellelvens mynning, denna älv till Okstindbræen, denna jökels södra kant till gränsen mellan Hemnes och Korgens härader, denna häradsgräns till den fjälltopp (1,868), där den stöter tillsammans med gränsen mellan Hatfjelldals och Hemnes härader, denna häradsgräns till fjälltoppen med höjdsiffran 1,751, därifrån en rät linje åt sydost till nedre ändan av den längst mot öster framskjutande jökeln, vidare den härifrån rinnande bäcken till dess sammanflöde med Spjeltfjellelven omkring två kilometer söder om Spjelthaugen, Spjeltfjellelven till mynningen av Smaaskoglibækken (bäcskarbækken, denne bæk til mundingen av bækken fra Fisktjern, denne bæk og Fisktjern til dets nordre ende, derfra en ret linje til et punkt ved Rødvandets søndre strand en kilometer vestenfor Tvervandselvens munding, denne strand til Bjørndalens munding, derfra en ret linje til det punkt, hvor bækken fra Nordre Sløikvoldtjern falder ut i Selaaen, denne elv til dens sammenløp med Tveraaen, derfra rette linjer til fjellhumpen 495 i Vestre Mofjellets nordskraaning, eidet mellem de to vestligste av Smaavandene og over Kobberfjellet til Akerselvens utløp av Store Akersvand, dette vands nordre strand til bugten nordøst om Stornesodden samt derfra en ret linje over Langkjønlien til Glonkabækkens sammenløp med bækken fra skaret mellem Klubben og Sauakslen.

Høieste renantal: 1 500.

Spjeltfjelldalen
(i Hemnes og Hatfjelldal herreder).

Grænser: Græsvandet (Gräskejaure) fra riksgrænsen til Oksfjellelvens munding, denne elv til Okstindbræen, denne bræs søndre rand til grænsen mellen Hemnes og Korgen herreder, denne herredsgrænse til den fjeldtop (1 868), hvor den støter sammen med grænsen mellem Hatfjelldal og Hemnes herreder, denne herredsgrænse til fjelltoppen med høidetallet 1 751, derfra en ret linje mot sydøst til nedre rand av den længst mot øst fremskytende bræ, videre bækken herfra til dens sammenløp med Spjeltfjellelven ca. to kilometer syd for Spjelthaugen, Spjeltfjellelven til mundingen av Smaaskoglibækken (bækken fra høiden 782 paa Stekvasakslen),

ken från höjden 782 på Stekvasakslen), därifrån en rät linje till den punkt på riksgränsen, där denna skäres av Tverelven omkring två kilometer söder om riksröset n:r 216, samt riksgränsen till Græsvandet.

Distriktet skall tillsammans med en trakt i Tärna socken i Sverige utgöra ett gemensamt betesområde. Nämnda trakt har följande gränser: Gräskejaure (Græsvandet) från riksgränsen till sjöns östra ända, därifrån räta linjer till topparna 1,137 och 1,069 på Mieskattjåkko, en punkt fyra kilometer rakt nordost om riksröset n:r 216, Snuotatjåkkos nordostliga topp, toppen 1,554 på Båimåive och fram till den punkt på riksgränsen, där denna skäres av Tverelven omkring två kilometer söder om riksröset n:r 216, samt vidare riksgränsen till Gräskejaure.

Betet har beräknats förslå, i distriktet till 1,200 renar och i den svenska trakten till 600 renar, i följd varav sammanlagda *högsta renantalet* för det gemensamma betesområdet utgör 1,800.

Rainesen

(i Hatfjelldals härad).

Gränser: Harvandet, Harvasbækken till dess sammanflöde med Tiplingelven, denna älv samt Östre och Vestre Tiplingen till Tiplingelvens inflöde i sistnämnda sjö, därifrån en rät linje till västra Hundelvens utlopp ur det västra av de nedre Čevlarsvandene, denna sjö och bäcken till den östra sjön (1,000) samt sistnämnda sjö till dess östra ända, därifrån en rät linje över Čevlarsfjellets högsta topp (1,257) till nordvästra ändan av sjön med höjdsiffran 1,075, denna sjö, Ranserelven och Randerfra en ret linje til det punkt paa riksgrænsen, hvor denne skjæres av Tverelven ca. to kilometer søndenfor riksrøs nr. 216, samt riksgrænsen til Græsvandet.

Renbeitedistriktet skal danne et fælles beiteomraade med en trakt i Tärna sogn i Sverige. Denne har følgende grænser: Gräskejaure (Græsvandet) fra riksgrænsen til vandets østre ende, derfra rette linjer til toppene 1137 og 1069 paa Mieskattjåkko, et punkt fire kilometer ret nordøst for riksrøs nr. 216, Snuotatjåkkos nordøstligste top, toppen 1 554 paa Båimåive og det punkt paa riksgrænsen, hvor denne skjæres av Tverelven ca. to kilometer søndenfor riksrøs nr. 216, samt videre riksgrænsen til Gräskejaure.

Renbeitedistriktet er beregnet at kunne yde beite til 1 200 ren og den svenske trakt til 600 ren, hvorfor det samlede *høieste renantal* for det fælles beiteomraade er 1 800.

Rainesen

(i Hatfjelldal herred).

Grænser: Harvandet, Harvasbækken til dens sammenløp med Tiplingelven, denne elv samt Østre og Vestre Tiplingen til Tiplingelvens indløp i sidstnævnte vand, derfra en ret linje til Vestre Hundelvens utløp av det vestligste av Nedre Čevlarsvandene, dette vand og bækken til det østligste av disse vand (1 000) samt dette vand til dets østligste ende, derfra en ret linje over Čevlarsfjellets høieste top (1 257) til nordvestre ende av vandet med høidetallet 1 075, dette vand, Ranserelven og Ranseren

seren till riksgränsen samt denna gräns till Harvandet.

Högsta renantal: 2,500.

Fjellvaaktind

(i Hatfjelldals härad).

Gränser: räta linjer från Harvasbækkens och Tiplingelvens sammanflöde till punkten 1,153, Susenfjellets topp (1,208), höjdpunkten 1,110 på Simskarfjellet och spetsen av den mot öster framskjutande vinkel, som gränsen mellan Hatfjelldals och Vefsens härader bildar på Simskarfjellet, vidare denna gräns mot söder till Gilmečes topp (1,073), en linje rakt mot öster till Simskarelven, denna älv, Tiplingelven och Tiplingene till Harvasbækkens mynning.

Höqsta renantal: 2,300.

Store Kjukkelvandet

(i Hatfjelldals och Vefsens härader).

Gränser: Tiplingelven från dess inflöde i Vestre Tiplingen till Simskarelvens mynning, sistnämnda älv till en punkt rakt öster om Gil ečes topp (1,073), därifrån en rät linje till sagda topp, vidare gränsen mellan Hatfjelldals och Vefsens härader till Kvigtinds topp (1,703), därifrån räta linjer till södra Maasskarfjells topp (1,546), Biseggens topp (1,335), Rörskartinds topp (1,456) och Nordre Bisegvands norra ända, vidare Bisegvattendraget genom Nordre och Södre Bisegvand till kröken (735) väster om Lille Kjukkelen, därifrån en rät linje till västligaste bukten av Store Kjukkelvand, vidare en linje geno sagda sjö norr om den stora holmen i sjön fram till dess sydöstra vik, därifrån en rät linje till sjön med höjdsiffran 886 i Viermadalen, därifrån den älv, som från sydost infaller i nämnda sjö, till dess källa i Store Börgefjell, där-

til riksgrænsen samt riksgrænsen til Harvandet.

Høieste renantal: 2 500.

Fjellvaaktind

(i Hatfjelldal herred).

Grænser: Rette linjer fra Harvasbækkens sammenløp med Tiplingelven til høidepunktet 1 153, Susenfjellets top (1 208), høidepunktet 1 110 i Simskarfjellet og spidsen av den mot øst fremskytende vinkel, som grænsen mellem Hatfjelldal og Vefsn herreder danner paa dette fjell, videre denne herredsgrænse sydover til Gilmečes top (1 073), en linje ret mot øst til Simskarelven, denne elv, Tiplingelven og Tiplingene til Harvasbækkens munding.

Høieste renantal: 2 300.

Store Kjukkelvandet

(i Hatfjelldal og Vefsn herreder).

Grænser: Tiplingelven fra dens indløp i Vestre Tiplingen til Simskarelvens munding, denne elv til et punkt ret østenfor Gilmečes top (1 073), derfra en ret linje til nævnte top, videre grænsen mellem Hatfjelldal og Vefsn herreder til Kvigtinds top (1 703), derfra rette linjer til det søndre Maasskarfjells top (1 546), Biseggens top (1 335), Rørskartinds top (1456), og Nordre Bisegvands nordre ende, videre Bisegvasdraget gjennem Nordre og Søndre Bisegvand til kroken (735) vest for Lille Kjukkelen, derfra ret linje til vestligste bugt i Store Kjukkelvand, videre en linje gjennem nævnte vand nordenom den store holmen i vandet frem til dets sydøstligste bugt, derfra en ret linje til vandet med høidetallet 886 i Viermadalen, derfra den elv, som fra sydøst falder ut i vandet, indtil dens utspring i Store Børgefjell, derfra en ret linje til et punkt

ifrån en rät linje till en punkt på gränsen mellan Nordlands och Nord-Tröndelags fylken en kilometer sydväst om fjälltoppen 1,326, vidare vattendelaren över höjdpunkterna 1,194 och 1,168 samt Flaafjellets topp (1,375) till Govlektinds topp (1,327), därifrån räta linjer till nordvästra ändan av den med höjdsiffran 1,075 betecknade sjön och över Čevlarsfjellets högsta topp (1,257) till östra ändan av det östra av de Nedre Čevlarsvandene, denna sjö och bäcken till den västra sjön samt sistnämnda sjö till Vestre Hundelvens utlopp och därifrån en rät linje till Tiplingelvens inflöde i Vestre Tiplingen.

Högsta renantal: 1,800.

Golverskaret
(i Vefsens härad).

Gränser: räta linjer från Löipskartindens (Golvertindens) högsta topp (1,677) till toppen 1,364 på Golverfjellet, till höjdpunkten 1,073 i Bolkskaret, över Golvernasen till Simskarelvens sammanflöde med Bisegelven (412), till Rörskartinds topp (1,456), till Biseggens topp (1,335), till södra Maasskarfjells topp (1,54) och till Kvigtinds topp (1,703) samt vidare mot norr gränsen mellan Hatfjelldals och Vefsens härader till Löipskartindens högsta topp (1,677).

Högsta renantal: 800.

23 §.

Såframt norsk renskötsel upptages i Balvands renbetesdistrikt, skall mellan rikena träffas överenskommelse om de ändringar i konventionens bestämmelser om behandling av frågor om skadeersättning, som därav påkallas.

i grænsen mellem Nordland og Nord-Trøndelag fylker en kilometer sydvest for fjelltoppen 1 326, videre vandskillet over høidepunktene 1 194 og 1 168 samt Flaafjellets top (1 375) til Govlektinds top (1 327), derfra rette linjer til nordvestre ende av det med høidetallet 1 075 betegnede vand og over Čevlarsfjellets høieste top (1 257) til østre ende av det østligste av Nedre Čevlarsvandene, dette vand og bækken til det vestligste av disse vand samt dette vand til Vestre Hundelvens utløp og derfra en ret linje til Tiplingelvens indløp i Vestre Tiplingen.

Høieste renantal: 1 800.

Golverskaret
(i Vefsn herred).

Grænser: Rette linjer fra Løipskartindens (Golvertindens) høieste top (1 677) til toppen 1 364 paa Golverfjellet, til høidepunktet 1 073 i Bolkskaret, over Golvernasen til Simskarelvens sammenløp med Bisegelven (412), til Rørskartinds top (1 456), til Biseggens top (1 335), til det søndre Maasskarfjells top (1 546) og til Kvigtinds top (1 703) samt videre nordover grænsen mellem Hatfjelldal og Vefsn herreder til Løipskartindens høieste top (1 677).

Høieste renantal: 800.

§ 23.

Saafremt norsk rendrift optages i Balvand renbeitedistrikt, skal der træffes avtale mellem de to riker om de ændringer i konventionens bestemmelser om behandling av spørsmaalet om skadeserstatning, som saadan rendrift maatte gjøre paakrævet.

I de övriga renbetesdistrikt, som omförmälas i 22 §, må, under den tid svenska lappar äga där uppehålla sig med renar, andra än sådana lappar ej låta renar beta i vidare mån än som erfordras under tillåten genomflyttning.

I de øvrige i § 22 nævnte renbeitedistrikter har ikke andre end svenske lapper adgang til at la ren beite i den for disse tillatte tid, uten forsaavidt fornødent er under tillatt gjennemflytning.

Från vilka socknar i Sverige inflyttning kan försiggå.

24 §.

I renbetesdistrikten Balvand, Lönsdalen, Bolna och Nasa må allenast lappar från Arjeplogs socken inflytta med renar, i distrikten Andfjellet, Kjerringfjellet, Kalvandet, Kobbervandet och Melkfjellet allenast lappar från Sorsele socken, i distrikten Mofjellet och Spjeltfjelldalen allenast lappar från Tärna socken samt i distrikten Rainesen, Fjellvaaktind, Store Kjukkelvandet och Golverskaret allenast lappar från Vilhelmina socken.

Fra hvilke sogn i Sverige indflytning kan foregaa.

§ 24.

I renbeitedistriktene Balvand, Lønsdalen, Bolna og Nasa kan alene lapper fra Arjeplog sogn flytte ind med ren, i renbeitedistriktene Andfjellet, Kjerringfjellet, Kalvandet, Kobbervandet og Melkfjellet alene lapper fra Sorsele sogn og i renbeitedistriktene Mofjellet og Spjeltfjelldalen alene lapper fra Tärna sogn samt i renbeitedistriktene Rainesen, Fjellvaaktind, Store Kjukkelvandet og Golverskaret alene lapper fra Vilhelmina sogn.

Betestid.

25 §.

Renar, som anmälts skola beta i något av renbetesdistrikten Fjellvaaktind, Store Kjukkelvandet och Golverskaret, må icke inkomma i Norge före den 5 juli och skola vara bortförda från norskt område senast den 16 augusti.

Renar, som anmälts skola beta i något av de övriga renbetesdistrikten, må icke inkomma i Norge före den 1 juli och skola vara bortförda från norskt område före utgången av augusti.

Beitetid.

§ 25.

Ren, som er anmeldt til beitning i nogen av renbeitedistriktene Fjellvaaktind, Store Kjukkelvandet og Golverskaret, maa ikke komme ind i Norge før den 5 juli og maa være ført bort fra norsk omraade senest den 16 august.

Ren, som er anmeldt til beitning i nogen av de øvrige renbeitedistrikter, maa ikke komme ind i Norge før den 1 juli og maa være ført bort fra norsk omraade før utgangen av august maaned.

S. k. bygsel i vissa renbetesdistrikt.

26 §.

I den mån s. k. bygselkontrakt, varigenom vissa lappar från Arjeplogs, Sorsele och Tärna socknar

Bygsel i visse renbeitedistrikter.

§ 26.

Efterhvert som de bygselkontrakter, hvorved visse lapper fra Arjeplog, Sorsele og Tärna sogn

erhållit medgivande att låta sina renar beta inom vissa områden i Helgeland, förfalla genom sådan lapps död eller genom uppsägning av kontrakt eller av annan anledning, skola under den tid konventionen gäller, utöver dess föreskrifter, följande särskilda bestämmelser lända till efterrättelse:

a) Fylkesmannen skall för de svenska lappar som landshövdingen bestämmer utfärda bygselkontrakt, innefattande rätt att låta renar under juli och augusti månader beta i renbetesdistrikten Bolna, Nasa, Andfjellet, Kjerringfjellet, Kalvandet, Kobbervandet, Melkfjellet, Mofjellet och Spjeltfjelldalen.

b) Inom vart och ett av ifrågavarande renbetesdistrikt kunna en eller flera lappar erhålla bygselkontrakt, dock icke så många, att det för distriktet i 22 § bestämda högsta renantal överskrides.

c) Skulle antalet renar, tillhörande de lappar, vilka sålunda erhållit upplåtelse inom visst distrikt, överstiga det för distriktet fastställda högsta renantalet, skall landshövdingen bestämma, huru många renar varje lapp må låta beta inom distriktet.

d) Bygselkontrakt skall gälla under hela den tid förevarande konvention äger giltighet. Kontraktet kan dock när som helst av lappen uppsägas. Sker sådan uppsägning, skall kontrakt upprättas med annan lapp. Så skall ock ske, därest lapp, som erhållit upplåtelse, dör eller upphör med renskötsel.

Änka efter lapp, som innehaft bygselkontrakt, äger njuta det tillgodo, så länge hon lever ogift. Samma rätt tillkommer arvingar-

maatte ha faat adgang til at la sine ren beite i visse omraader i Helgeland, bortfalder ved den bygselberettigedes død eller opsigelse av kontrakten eller av anden grund, skal i den tid konventionen bestaar foruten dennes bestemmelser gjælde følgende særskilte forskrifter:

a. Fylkesmanden skal gi de svenske lapper, som landshøvdingen utser, bygselkontrakt paa adgang til at la sine ren beite i juli og august maaneder i renbeitedistriktene Bolna, Nasa, Andfjellet, Kjerringfjellet, Kalvandet, Kobbervandet, Melkfjellet, Mofjellet og Spjeltfjelldalen.

b. I hvert av de nævnte renbeitedistrikter kan en eller flere lapper gives bygselkontrakt. Dog maa der ikke gives kontrakt til saa mange lapper, at det for renbeitedistriktet i § 22 fastsatte høieste renantal overskrides.

c. Skulde antallet av de saaledes beiteberettigede lappers ren komme til at overstige det for renbeitedistriktet fastsatte høieste renantal, skal landshøvdingen bestemme, hvor mange ren enhver av lappene kan føre paa beite i distriktet.

d. Enhver bygselkontrakt skal være gjældende for hela den tid, hvori konventionen har gyldighet. Dog kan saadan kontrakt naarsomhelst opsiges av den beiteberettigede lap. Sker dette, skal kontrakt oprettes med anden lap. Dette gjælder ogsaa, naar den bygselberettigede lap dør eller ophører med rendrift.

Ønsker bygselberettiget laps enke at benytte sin mands kontrakt, har hun hertil adgang, saalænge hun lever ugift. Samme adgang

na efter sådan lapp eller efter hans änka, så länge dödsboet äro skiftat, dock icke längre än fem år från dödsfallet.

e) Efter överenskommelse med landshövdingen må fylkesmannen häva bygselkontrakt, om lappens förhållande gör sådant önskvärt.

f) Lapp, som erhållit bygselkontrakt, skall erlägga dels en gång för alla en avgift av trettio kronor, dels ock en årlig utskyld av tjugufem öre för varje fullt femtiotal renar, som han för året anmält.

g) Finnes i något av ifrågavarande renbetesdistrikt endast en lapp, som erhållit bygselkontrakt, skall så anses som vore han förman inom distriktet. Finnas endast två sådana lappar, bestämmer landshövdingen för varje år, vilken av dem skall anses såsom förman och andre förman.

27 §.

Från den tid då denna konvention träder i kraft skola dess bestämmelser, med undantag av de i 26 § a)—f) intagna, i tillämpliga delar gälla även i fråga om de svenska lappar, som då innehava bygselkontrakt; och skall varje bygselområde utgöra ett renbetesdistrikt.

I de bygselkontrakt som kunna komma att upprättas före konventionens ikraftträdande skola upptagas de i 22 § angivna gränser och renantal för varje område.

28 §.

Skulle under de första tre åren, efter det kontrakt angående nuvarande bygselområdet Kobbervandet och Silbotnet förfallit, renar från renbetesdistriktet Kobbervandet i juli eller augusti måhar arvingene efter bygselberettiget lap og efter hans enke, saalænge dødsboet ikke er skiftet, dog ikke længere end fem aar fra dødsfaldet.

e. Efter avtale med landshøvdingen kan fylkesmanden hæve bygselkontrakt, hvis indehavers forhold gjør saadant ønskelig.

f. Lap, som faar bygselkontrakt, skal erlægge en avgift av treti kroner en gang for alle og en aarlig avgift av fem og tyve øre for hvert fulde femtital ren, som han anmelder for aaret.

g. Skulde der i noget av heromhandlede renbeitedistrikter alene være en lap, som har bygselkontrakt, skal han anses som renbeitedistriktets formand. Er der blot to saadanne lapper, bestemmer landshøvdingen for hvert aar, hvem av dem skal være formand og næstformand.

§ 27.

Fra det tidspunkt, da nærværende konvention trær i kraft, skal dens bestemmelser, utenfor de i § 26 litr. a—f indeholdte, i fornøden utstrækning ha anvendelse paa de svenske lapper, som da maatte ha bygselkontrakt. Hvert bygselomraade skal danne et renbeitedistrikt.

I de bygselkontrakter, som maatte bli oprettet inden konventionens ikrafttræden, skal optages de grænser og renantal for vedkommende omraader, som er nævnt i § 22.

§ 28.

Hvis der i de første tre aar, efterat kontrakt paa det nuværende bygselomraade Kobbervandet og Silbotnet er bortfaldt, maatte komme ren fra renbeitedistriktet Kobbervandet i juli eller au-

nad inkomma på mark, som ligger utanför distriktet men inom gränserna för sagda bygselområde, skola de i 175—177 §§ innefattade föreskrifterna om renars omhändertagande och försäljning genom offentlig myndighets försorg samt bestämmelserna i 179 och 180 §§ om avgift för renars uppehåll å otillåtet område ej äga tillämpning, varemot övriga stadganden i fråga om renar, som olovligen uppehålla sig i det främmande riket, skola tillämpas.

Detsamma gäller, därest under de första tre åren efter det kontrakt angående nuvarande bygselområdet Saufjellet och Melkfjellet förfallit, renar från renbetesdistriktet Melkfjellet i juli eller augusti månad inkomma på det utanför distriktet belägna Slagfjell.

gust maaned ind paa mark, som ligger utenfor renbeitedistriktet, men indenfor grænsene for nævnte bygselomraade, skal de i §§ 175—177 indeholdte forskrifter om besiddelsestagelse og realisation av ren ved offentlig tjenestemand samt bestemmelsene i §§ 179 og 180 om betaling av visse beløp for renens ophold paa utillatt omraade ikke ha anvendelse, hvorimot de øvrige forskrifter om ren, som uberettiget opholder sig i det fremmede rike, skal anvendes.

Det samme gjælder, saafremt i de første tre aar, efterat kontrakt paa det nuværende bygselomraade Saufjellet og Melkfjellet er bortfaldt, ren fra renbeitedistriktet Melkfjellet i juli eller august maaned maatte komme ind paa det utenfor distriktet liggende Slagfjell.

S. k. inderster (sprintare) i bygselområdet Grundvand.

29 §.

Skulle nuvarande eller blivande norsk innehavare av bygselområdet Grundvand i Mo och Hemnes härader vilja mottaga svenska lappar såsom s. k. inderster (sprintare) i området, skall hinder därför ej möta, så framt det låter förena sig med bestämmelse om renantal, som kan bliva bestämt för området.

Inderster i bygselomraadet Grundvand.

§ 29.

Der skal intet være til hinder for, at norsk indehaver av bygsel paa omraadet Grundvand i Mo og Hemnes herreder, om han saa ønsker, indtar svenske lapper som inderster, forsaavidt det maatte være forenlig med det renantal, som maatte bli vedtat for omraadet.

Flyttningsvägar.

30 §.

I de delar av Nordlands fylke, inom vilka svenska lappar äga flytta med renar, skola de, i den mån vissa flyttningsvägar hittills plägat användas under flyttningen, för framtiden följa dessa.

Flytteveier.

§ 30.

I de deler av Nordland fylke, hvor svenske lapper har adgang til at indflytte med ren, skal de i den utstrækning, hvori visse flytteveier hittil har været anvendt, benytte disse under flytningene.

Gärden till förebyggande av skada av renar.

31 §.

Svenska staten skall äga rätt att på egen bekostnad låta på nedan nämnda platser anbringa spärrningsgärden:

a) i Ankenes härad tvärs över Skamdalsbakkan och

b) i samma härad tvärs över Norddalen omkring en kilometer väster om Stationsholmen.

Svenska staten åligger att hålla gärdena i försvarligt skick under den tid konventionen gäller.

Det närmare angivandet av sträckningen för gärdena tillkommer norske lappfogden efter samråd med svenske lappfogden och vederbörande bofaste.

Gärdena skola uppföras så, att de freda mot renar.

Renar må icke släppas genom gärdena.

Å gärdena skola anbringas sådana led eller grindar, som äro av nöden för de bofaste. Platsen för led eller grindar skall bestämmas på samma sätt som nyss är sagt i fråga om angivandet av sträckningen för gär ena.

Den som begagnar led eller grind å något av gärdena skall omedelbart ombesörja dess tillstängande.

Vad i 19 § är stadgat skall äga tillämpning å ifrågavarande gärden.

Gærder til beskyttelse mot skade ved ren.

§ 31.

Det skal være tillatt for den svenske stat paa egen bekostning at la anbringe spærregjærder paa nedennævnte steder:

a. I Ankenes herred tvers over Skamdalsbakkan og

b. i samme herred tvers over Norddalen ca. en kilometer vestenfor Stationsholmen.

Den svenske stat pligter at vedlikeholde gjærdene i forsvarlig stand i konventionstiden.

Gjærdenes nøiagtige plads skal bestemmes av den norske lappefoged efter samraad med vedkommende fastboende og den svenske lappefoged.

Gjærdene skal opføres saaledes, at de freder mot ren.

Ren maa ikke slippes gjennem gjærdene.

I gjærdene skal anbringes de led eller grinder, som er fornødne for de fastboende. Hvor gjærdene skal forsynes med led eller grinder, skal bestemmes paa samme maate som ovenfor fastsat med hensyn til pladsen for gjærdene.

Den, som benytter led eller grind i noget av gjærdene, skal umiddelbart efter benyttelsen stænge leddet eller grinden.

Hvad der er bestemt i § 19, skal ha tilsvarende anvendelse paa disse gjærder.

Övergångsbestämmelser för en del av Hatfjelldals härad.

32 §.

I den del av Hatfjelldals härad, som ligger mellan linjer, dragna i norr från riksröset n:r 213 över högsta punkten på Jofjell, längs den bäck, som därifrån löper ut i

Overgangsbestemmelser for en del av Hatfjelldal herred.

§ 32.

I den del av Hatfjelldal herred, som ligger mellem linjer trukket i nord fra riksrøs nr. 213 over høieste punkt paa Jofjell, langs den bæk, som derfra løper ut i

Favnvandet, genom denna sjö och vattendraget därifrån till Varnvandet och genom denna sjö samt i söder från riksröset n:r 209 genom Skarmodalselven och Unkervandet, skola lappar tillhörande Vapstens lappby i Västerbottens län vara berättigade att under juli och augusti månader åren 1923, 1924 och 1925 låta renar beta inom ett avstånd av femton kilometer från riksgränsen.

33 §.

Det i 32 § omförmälda område skall utgöra ett renbetesdistrikt.

34 §.

I fråga om den i 32 § avsedda renbetningen skola nu gällande lagbestämmelser rörande de lappar, som med renar flytta mellan Sverige och Norge, äga tillämpning.

35 §.

Komma under något av åren 1923, 1924 och 1925 renar tillhörande Vapstens lappby å annan tid än juli eller augusti månad in i det i 33 § omförmälda renbetesdistrikt, skall vederbörande tjänsteman i Norge därom underrätta landshövdingen eller den svenske lappfogden. Varda ej renarna genom deras försorg utdrivna ur Norge, skall sådan utdrivning ombesörjas av den norske lappfogden; och skola kostnaderna härför ersättas av svenska staten.

Vållas under renarnas olovliga uppehåll i distriktet skada, skall den ersättas i enlighet med de för Nordlands fyl e tillämpliga föreskrifterna i nu gällande lag; och varde frågor om sådan skadeersättning behandlade enligt samma lag.

Favnvandet, gjennem dette vand og vasdraget derfra til Varnvandet samt gjennem dette vand, og i syd fra riksrøs nr. 209 gjennem Skarmodalselven og Unkervandet, skal lapper tilhørende Vapstens lappeby i Västerbottens län ha adgang til at la sine ren beite i maanederne juli og august i aarene 1923, 1924 og 1925 inden en avstand fra riksgrænsen av femten kilometer.

§ 33.

Det i § 32 nævnte omraade skal utgjøre et renbeitedistrikt.

§ 34.

Med hensyn til den i § 32 nævnte renbeitning skal gjælde de bestemmelser, som indeholdes i loven angaaende lappene av 2 juni 1883 med senere ændringer og tillæg.

§ 35.

Kommer ren tilhørende Vapstens lappeby ind i det i § 33 nævnte renbeitedistrikt i noget av aarene 1923, 1924 eller 1925 utenfor juli eller august maaneder, skal vedkommende tjenestemand i Norge derom underrette landshøvdingen eller den svenske lappefoged. Blir ikke renen ved deres forføining utdrevet av Norge, skal utdrivning foretages ved den norske lappefogeds forføining og skal omkostningene herved erstattes av den svenske stat.

Voldes skade under ovennævnte rens utillatte ophold i renbeitedistriktet, skal den erstattes efter de i ovennævnte lov av 2 juni 1883 for Nordland fylke gjældende forskrifter og skal behandlingen av saadant erstatningskrav finde sted efter samme lov.

Rätt att låta renar överskrida riksgränsen.

36 §.

Svenska lappar, som tillhöra nedannämnda lappbyar och som under sommaren söka bete för sina renar på svenska sidan om riksgränsen, skola i enlighet med vad här nedan sägs hava rättighet att låta renarna under juli och augusti månader överskrida gränsen och uppehålla sig inom nedan angivna områden i Norge; dock må varje lappbys renar överskrida gränsen allenast på den sträcka, där densamma berör denna lappbys svenska område.

a. Rautasvuoma och Kalasvuoma lappbyar i Jukkasjärvi socken samt Norrkaitums lappby i Gällivare socken inom ett område med följande gränser:

En linje, som på en kilometers avstånd följer Ofotbanan på dess södra sida från riksgränsen till Norddalsbron, därifrån fjällstupet mot Norddalen och Hunddalen fram till den från fjället Brandten kommande bäcken, därifrån räta linjer mellan följande fjälltoppar och höjdpunkter: Sildviktind (1,357), Blaaisen (1,485), 1,246, 1,435, Vombtind (1,497) och höjdpunkten 1,262 på Sælkačokka, vidare runt Skamdalsbotn efter höjdpunkterna 1,083, 1,231, 1,012 och 1,270, därifrån en rät linje till toppen 1,247 på Tverdalsfjell, dock med sådan jämkning i gränsen, att den följer det i 31 § a) omförmälda gärde, som är avsett att uppföras tvärs över Skamdalsbakkan, vidare räta linjer till Stortind (1,537), Losifjell (1,213) och norra ändan av det i 31 § b) omförmälda gärde, som är avsett att uppföras tvärs över Norddalen, därifrån nämnda gärde och en rät

Adgang til at la ren overskride riksgrænsen.

§ 36.

De svenske lapper i nedennævnte lappebyer, som om sommeren søker beite for sine ren paa den svenske side av riksgrænsen, skal ha adgang til paa nedenanførte vilkaar at la sine ren i juli og august maaneder overskride riksgrænsen og opholde sig i de nedenfor beskrevne omraader i Norge, idet hver lappebys ren dog alene tillates at overskride riksgrænsen, hvor denne berører lappebyens omraade i Sverige:

a. Rautasvuoma og Kalasvuoma lappebyer i Jukkasjärvi sogn og Norrkaitum lappeby i Gällivare sogn i et omraade med følgende grænser:

En linje, som paa en kilometers avstand følger Ofotbanen paa dens søndre side fra riksgrænsen til Norddalsbroen, derfra fjellstupet mot Norddalen og Hunddalen indtil den fra fjellet Brandten kommende bæk, derfra rette linjer mellem følgende fjelltopper og høidepunkter: Sildviktind (1 357), Blaaisen (1 485), 1 246, 1 435, Vombtind (1 497) og høidepunktet 1 262 paa Sælkačokka, videre rundt Skamdalsbotn efter høidepunktene 1 083, 1 231, 1 012 og 1 270, derfra en ret linje til toppen 1 247 paa Tverdalsfjellet, dog med den lempning i grænsen, at den følger det i § 31 litr. a nævnte gjærde, som forutsættes opført tvers over Skamdalsbakkan, videre i rette linjer til Stortind (1 537), Losifjell (1 213) og nordre ende av det i § 31 litr. b nævnte gjærde, som forutsættes opført tvers over Norddalen, derfra nævnte gjærde og en ret linje fra dettes søndre

linje från dess södra ända till Sælkačokka (1,732), därifrån räta linjer till Tverfjell (1,064), norra ändan av Middagsvatnet, västra ändan av Kjelvatnet och norra ändan av Langvatnet (Guovddelasjavrre); dock må renar från Norrkaitums lappby uppehålla sig allenast i områdets sydliga del.

b. Mellanbyns och Sörkaitums lappbyar i Gällivare socken samt Sirkas och Tuorpons lappbyar i Jokkmokks socken i ett område med följande gränser:

Räta linjer från Langvatnets (Guovddelasjavrres) norra ända till höjden 1,045 norr om Baugevatnets västra ända, Mannfjellets mellersta topp (1,039) och höjdpunkten 725 å samma fjälls södra sluttning, därifrån fjällstupet runt Storvatnet fram till höjdpunkten 778 på Eidryggen, därifrån räta linjer till Björnefjell (1,051), utloppet för Čierregjavraš, höjden 600 väster om Steingjerdevatnet, norra ändan av den med höjdsiffran 540 betecknade sjön öster om Galločokka, Helligakslas topp 937, västra ändan av Heggvatnet, höjden 408 mellan Hellemobotn och Hevstenjavrre, Hevnefjellets högsta topp (1,114), Borticokkas topp (1,171), toppen 1,027 på Slættočorro, västra ändan av Varreviejekajavrre, Langvatnets västra ända, Storskogvatnets östra ända, Litle Værivatnets östra ända, Löytavatnets västra ända, över näset mellan Sisvatnet och Rundvatnet till Blaamanden (1,571) och till Laamivatnets västra ända samt därifrån efter Laamivatnet, Eidevatnet och Laamitjern till riksgränsen.

c. Semisjaur-Njargs lappby i Arjeplogs socken i ett område med följande gränser:

ende til Sælkačokka (1 732), derfra rette linjer til Tverfjell (1 064), nordre ende av Middagsvatnet, Kjelvatnets vestre ende og Langvatnets (Guovddelasjavrres) nordre ende; dog skal ren fra Norrkaitum lappeby alene kunne opholde sig i omraadets sydlige del.

b. Mellanbyn og Sørkaitum lappebyer i Gällivare sogn og Sirkas og Tuorpon lappebyer i Jokkmokk sogn i et omraade med følgende grænser:

Rette linjer fra Langvatnets (Guovddelasjavrres) nordre ende til høiden 1 045 nord for Baugevatnets vestre ende, Mannfjellets midtre top (1 039) og høidepunktet 725 i samme fjells søndre skraaning, derfra fjellstupet rundt Storvatnet indtil høidepunktet 778 paa Eidryggen, derfra rette linjer til Bjørnefjell (1 051), utløpet av Čierregjavraš, høiden 600 vestenfor Steingjerdevatnet, nordre ende av vandet med høidetallet 540 østenfor Galločokka, Helligakslas top (937), vestre ende av Heggvatnet, høiden 408 mellem Hellemobotn og Hevstenjavrre, Hevnefjellets høieste top (1 114), Borticokkas top (1 171), toppen 1 027 paa Slættočorro, vestre ende av Varreviejekajavrre, Langvatnets vestre ende, Storskogvatnets østre ende, Litle Værivatnets østre ende, Løytavatnets vestre ende, over eidet mellem Sisvatnet og Rundvatnet til Blaamanden (1 571) og til Laamivatnets vestre ende samt derfra efter Laamivatnet, Eidevatnet og Laamitjern til riksgrænsen.

c. Semisjaur-Njarg lappeby i Arjeplog sogn i et omraade med følgende grænser:

Njallavarreelven från riksgränsen till barrskogsgränsen, sistnämnda gräns till den punkt, där Graddiselven kröker mot väster, vidare räta linjer till en hög fors i Ytterbækken strax ovan skogsgränsen, till Litlfjellets topp (740), till Övre Viskisvatnets sydöstra ända samt över Viskisnasen och den med höjdsiffran 1,029 betecknade toppen till Dypenaaga ävensom denna älv till riksgränsen.

d. Vilhelmina södra lappby i Vilhelmina socken i ett område med följande gränser:

Ranseren, Ranserelven till nordvästra ändan av den med höjdsiffran 1,075 betecknade sjön, en rät linje till toppen av Govlektind (1,327), vidare vattendelaren över Flaafjell (1,375) samt höjdpunkterna 1,168, 1,194, 1,326 och 1,340, därifrån en rät linje till sjön med höjdsiffran 1,067 samt vidare denna sjös avlopp till riksgränsen.

e. Frostvikens norra lappby i Frostvikens socken i ett område med följande gränser:

det under d) nämnda områdets sydgräns från riksgränsen till gränsen mellan Nordlands och Nord-Tröndelags fylken, vidare nämnda fylkesgräns till en punkt en kilometer sydväst om fjälltoppen 1,326 och därifrån en rät linje till norra ändan av sjön med höjdsiffran 966 överst i Sipmekdalen samt Sipmekelven och Sipmeksjöarna till riksgränsen.

37 §.

Beträffande utövningen av den i 36 § omförmälda rättighet skola gälla följande särskilda bestämmelser:

a) Lapp må ej inflytta i det norska betesområdet, dock skola nödiga vaktare åtfölja renarna med

Njallavarreelven fra riksgrænsen til barskoggrænsen, barskoggrænsen til Graddiselven, hvor denne bøier mot vest, videre rette linjer til en høi fos i Ytterbækken like ovenfor skoggrænsen, til Litlfjellets top (740), til Øvre Viskisvatnets sydøstre ende og over Viskisnasen og den med høidetallet 1 029 betegnede top til Dypenaaga samt denne elv til riksgrænsen.

d. Vilhelmina södra lappeby i Vilhelmina sogn i et omraade med følgende grænser:

Ranseren, Ranserelven til nordvestre ende av det med høidetallet 1 075 betegnede vand, en ret linje til toppen av Govlektind (1 327), videre vandskillet over Flaafjell (1 375) samt høidepunkterne 1 168, 1 194, 1 326 og 1 340, derfra en ret linje til vandet med høidetallet 1 067 samt videre bækken fra dette vand til riksgrænsen.

e. Frostvikens norra lappeby i Frostviken sogn i et omraade med følgende grænser:

Det under litr. d nævnte omraades sydgrænse fra riksgrænsen til grænsen mellem Nordland og Nord-Trøndelag fylker, videre denne fylkesgrænse til et punkt en kilometer sydvest for fjelltoppen 1 326 og derfra en ret linje til nordre ende av vandet med høidetallet 966 øverst i Sipmekdalen samt Sipmekelven og Sipmeksjøene til riksgrænsen.

§ 37.

Paa den i § 36 omhandlede renbeitning skal følgende særskilte bestemmelser ha anvendelse:

a. Lappene maa ikke flytte ind i omraadet. Dog skal de fornødne vogtere følge renen og ha

rätt att å området uppslå vakttält.

b) Renarna skola vaktas med sådan omsorg, att de icke vålla skada och att sammanblandning med norska renar såvitt möjligt förebygges. Uppstår sammanblandning, skola de svenska lapparna efter anmaning biträda vid utskiljning av de norska renarna.

De svenska lapparna skola, innan deras renar lämna området, föranstalta om utskiljande av norska renar, som kunna hava sammanblandats med de svenska renarna, samt i god tid lämna de norska renägarna meddelande om tid och plats för skiljningen.

Hava norska renar medföljt svenska renar till Sverige, skola de svenska lapparna medverka till utskiljande av de norska renarna, där sådant påkallas av renägaren. Intill dess skiljning ägt rum skola renarna omsorgsfullt vårdas av de svenska lapparna.

c) Skada, som vållas av de svenska lapparna eller renarna, skall ersättas; och skola i avseende å behandling av frågor om ersättning för sådan skada bestämmelserna i 186 § lända till efterrättelse.

adgang til at opslaa vagttelt i omraadet.

b. Renen skal vogtes med saadan omsorg, at den ikke gjør skade og at sammenblanding med norske ren saavidt mulig hindres. Sker sammenblanding, skal de svenske lapper paa forlangende yde bistand til, at de norske ren kan faaes utskilt.

Inden de svenske ren forlater omraadet, skal de svenske lapper derhos sørge for, at de norske ren, som maatte være kommet blandt deres ren, blir utskilt, og itide varsle de norske reneiere om tid og sted for utskilningen.

Har norske ren fulgt med svenske ren til Sverige, skal de svenske lapper paa forlangende av eieren yde bistand til, at de norske ren kan faaes utskilt. Indtil utskilning finder sted, skal de svenske lapper omsorgsfuldt vogte de norske ren.

c. Skade, som voldes av de svenske lapper eller ren, skal erstattes. Behandlingen av krav paa erstatning for saadan skade skal i fornøden utstrækning foregaa overensstemmende med de i § 186 indeholdte forskrifter.

III. Gemensamma bestämmelser för Troms och Nordlands fylken.

Lapparnas anmälningar. Förmän och andre förmän.

38 §.

Lapp, som vill begagna sig av rättigheten att med renar inflytta i Norge, skall före januari månads utgång anmäla detta för den svenske lappfogden. Anmälningen skall dessutom innehålla uppgift om:

a) den anmäldes jämte med-

III. Fælles bestemmelser for Troms og Nordland fylker.

Lappenes anmeldelser. Formænd og næstformænd.

§ 38.

De lapper, som vil gjøre bruk av sin adgang til at flytte med ren til Norge, skal inden utløpet av januar maaned anmelde dette for den svenske lappefoged. Anmeldelsen skal derhos indeholde opgave over:

a. Anmelderens og medfølgen-

följande husfolks och renvaktares namn och ålder ävensom den lappby han tillhör;

b) de andra personer, för vilka den anmälde har renar i sin vård;

c) det antal renar, som skall medföras för envar i anmälningen avsedd person;

d) de renmärken var och en av dem använder, dock att, när uppgift härom en gång är lämnad, senare anmälningar allenast behöva omfatta uppgift om ändringar; samt

e) det renbetesdistrikt, inom vilket betningen skall försiggå.

I anmälan, som avser Troms fylke, häri inbegripna de i 2 § nämnda delar av Ankenes härad, skall lämnas uppgift, huruvida betningen skall försiggå allenast i sommardistrikt eller även i vårdistrikt samt i senare fallet angivas de särskilda distriktens namn och vilket antal renar skall beta i varje distrikt. Vilka ytterligare uppgifter skola lämnas av lapp, som vill hålla mjölkande getter inom östra området i Troms fylke, stadgas i 80 §.

39 §.

För varje renbetesdistrikt skola de lappar, som anmält sig att dit flytta, före utgången av februari månad bland sig utse en förman och en andre förman.

För Troms fylke skola förmän och andre förmän väljas särskilt för vårdistrikten och särskilt för sommardistrikten. Därest ett vårdistrikt och ett sommardistrikt hava samma gränser och till det senare icke anmälts andra lappar än till det förra, skola allenast en förman och en andre förman väljas.

de husfolks og renvogteres navne og alder og hvilken lappeby han tilhører;

b. for hvilke andre personer anmelderen har ren til bevogtning;

c. det antal ren, som agtes medført for hver enkelt persons vedkommende;

d. de renmerker, hver av dem benytter; er saadan opgave engang git, behøver ved senere anmeldelser alene mulige ændringer at opgives;

e. det renbeitedistrikt, hvor beitningen skal foregaa.

I anmeldelser, som gjælder Troms fylke, heri indbefattet de i § 2 nævnte deler av Ankenes herred, skal der meddeles opgave om, hvorvidt renbeitningen skal foregaa alene i sommerdistrikt eller ogsaa i vaardistrikt. I sidste tilfælde opgives de særskilte distrikters navne og antallet av de ren, som skal beite i hvert av dem.

Hvilken opgave derhos skal avgives av lap, som vil holde melkegjet i det østre omraade i Troms fylke, bestemmes i § 80.

§ 39.

For hvert renbeitedistrikt skal de dertil anmeldte lapper inden utgangen av februar maaned av sin midte vælge en formand og en næstformand.

For Troms fylke skal formænd og næstformænd vælges særskilt for vaardistriktene og særskilt for sommerdistriktene. Naar et vaardistrikt og et sommerdistrikt har samme grænser og der til det sidste ikke er anmeldt andre lapper end til det første, skal der alene vælges en formand og en næstformand.

40 §.

Den svenske lappfogden skall tillse att val av förmän och andre förmän företagas i rätt tid och ordning.

För de valda skall utfärdas förordnande av landshövdingen.

41 §.

Före mitten av mars månad skall landshövdingen tillsända fylkesmannen förteckning över de anmälda lapparna med de i 38 § nämnda uppgifter och tillika meddela, vilka som utsetts till förmän och andre förmän. Förteckningen skall åtföljas av den svenske lappfogdens intyg att, såvitt han är i stånd att därom uttala sig, de uppgivna renantalen äro riktiga och å förteckningen ej upptagas andra renar än sådana som lapparna äga rätt att låta beta i Norge.

Nödigt utdrag av förteckningen skall överlämnas, av landshövdingen till förmännen och andre förmännen samt av fylkesmannen till norske lappfogden och länsmännen eller dem som eljest förordnats till syneförmän (takstbestyrere).

42 §.

Gör lapp anmälan så sent, att den icke kan upptagas på landshövdingens förteckning, har han icke rätt att under året inflytta med renar eller låta sina renar åtfölja inflyttande lapp.

Hänvisning till annat renbetesdistrikt.

43 §.

Efter överenskommelse med landshövdingen må fylkesmannen

§ 40.

Den svenske lappefoged skal paase, at valgene paa formænd og næstformænd foregaar i rette tid og paa rette maate.

For de valgte utfærdiger landshøvdingen beskikkelse.

§ 41.

Inden midten av mars maaned skal landshøvdingen sende fylkesmanden fortegnelse over de anmeldte lapper med de i § 38 nævnte opgaver og underretning om, hvem der er beskikket til formænd og næstformænd. Fortegnelsen skal være ledsaget av den svenske lappefogeds bevidnelse om, at de opgivne renantal er rigtige og at der ikke er opført andre ren end saadanne, som lappene har adgang til at la beite i Norge, dette dog alene i den utstrækning, hvori lappefogden er istand til at uttale sig derom.

Av fortegnelsen skal fornødne utdrag sendes av landshøvdingen til formændene og næstformændene og av fylkesmanden til den norske lappefoged, lensmændene og mulige andre takstbestyrere.

§ 42.

Avgir lap anmeldelse saa sent, at den ikke kan medtages paa landshøvdingens fortegnelse, har han ikke adgang til i det paagjældende aar at flytte ind med sine ren eller la dem medfølge indflyttende lap.

Henvisning til andet renbeitedistrikt.

§ 43.

Efter overenskomst med landshøvdingen kan fylkesmanden hen-

hänvisa lapp, som anmält sig till visst renbetesdistrikt, att med de anmälda renarna flytta till annat distrikt inom fylket. Beslut om sådan hänvisning skall genom landshövdingen i god tid meddelas lappen.

Denna bestämmelse skall dock icke äga tillämpning å lapp, som erhållit bygselkontrakt.

Förmannens och andre förmannens befogenhet och skyldigheter.

44 §.

Förmannen har befogenhet att meddela lapparna i renbetesdistriktet de föreskrifter och av dem kräva den medverkan, som han finner vara av nöden för fullgörande av de förpliktelser, som enligt denna konvention åligga honom.

Det tillkommer honom dessutom att i frågor rörande ersättning för skada av renar föra talan för lapparna i distriktet och därvid jämväl ingå förlikning i fråga om skadeersättning och kostnader.

45 §.

Förmannen åligger:

a) att infinna sig i sitt renbetesdistrikt senast samtidigt med de lappar, som först inflytta, eller, om han är förman i sommardistrikt och några till detta anmälda lappar redan under våren befinna sig där, senast samtidigt med dem som först inflytta under sommaren;

b) att kvarstanna i distriktet till dess lapparna flyttat därifrån;

c) att omedelbart vid ankomsten till distriktet och sist inom åtta dagar uppvisa sitt förordnande för den eller de syneförmän, inom vilkas tjänstgöringsområde distriktet är beläget, och undervise anmeldt lap med de anmeldte ren til et andet renbeitedistrikt inden fylket. Bestemmelse om saadan henvisning maa gjennem landshøvdingen i betimelig tid meddeles vedkommende lap.

Nærværende forskrift har ikke anvendelse paa lap, som har bygselkontrakt.

Formandens og næstformandens myndighet og pligter.

§ 44.

Formanden har myndighet til at gi renbeitedistriktets lapper de paalæg og av dem kræve den bistand, som han maatte finde fornøden, for at han skal kunne vareta de ham i nærværende konvention paalagte pligter.

Det tilkommer derhos formanden med hensyn til ansvar for skade ved ren at handle paa vegne av renbeitedistriktets lapper og til derunder ogsaa at indgaa forlik om erlæggelse av erstatning og omkostninger.

§ 45.

Det paaligger formanden

a. at indfinde sig i sit renbeitedistrikt senest til samme tid som de dit først ankommende lapper eller, om han er formand i sommerdistrikt og nogen av de til dette anmeldte lapper allerede fra vaaren av opholder sig der, senest samtidig med de lapper, som først indflytter fra sommeren av,

b. at forbli i distriktet, indtil lappene har fraflyttet dette,

c. straks ved sin ankomst til distriktet og senest inden otte dager at forevise sin beskikkelse for den eller de takstbestyrere, inden hvis bestillingskreds renbeitedistriktet er beliggende, og

rätta dem om, var han tagit boplats inom distriktet;

d) att inom distrikt, där fylkesmannen finner sådant vara av nöden, hos länsmannen, för vidare kungörande, uppgiva en eller flera lämpligt belägna platser inom distriktet, där vaktmanskap skall vara förlagt för att mottaga anmälan om kringströvande och skadegörande renar;

e) att omedelbart underrätta syneförmannen eller, om flera syneförmän finnas, dessa, när han byter boplats och när han lämnar distriktet;

f) att såvitt möjligt städse hålla sig underrättad om delgivningar;

g) att hålla sig underrättad om de till distriktet hörande lapparnas boplatser;

h) att söka skaffa sig kännedom om, huruvida lappar eller renar olovligen uppehålla sig inom distriktet eller, huruvida större antal renar än enligt denna konvention är medgivet inkommit och i så fall därom göra anmälan;

i) att söka utreda genom vilkens eller vilkas renar uppgiven skada blivit vållad;

j) att infinna sig vid syneförrättningar och rättegångar om ersättning samt lämna norske lappfogden den medverkan, som denne skäligen kan å tjänstens vägnar kräva;

k) att tillse, det gällande bestämmelser om bevakning och renbetning efterlevas och hos länsmannen eller tillsyningsväsendet anmäla överträdelser, ävensom att vidtaga sådana åtgärder som äro av nöden för uppehållande av försvarlig och välordnad rensköt-sel samt förebyggande av skada

at underrette takstbestyreren eller takstbestyrerne om, hvor han har tat ophold i distriktet,

d. i de renbeitedistrikter, hvor fylkesmanden finder det paakrævet, at opgi til lensmanden for videre bekjendtgjørelse et eller flere bekvemt beliggende steder i renbeitedistriktet hvor der skal være stationert renvogtere, til hvem melding om omstreifende og skadegjørende ren kan ske,

e. straks at underrette takstbestyreren eller takstbestyrerne, naar han skifter opholdssted inden distriktet og naar han forlater dette,

f. saavidt mulig til enhver tid at holde sig underrettet om forkyndelser,

g. at holde sig underrettet om de til distriktet hørende lappers opholdssteder,

h. at søke oplyst, om der i renbeitedistriktet er lapper og ren uten berettigelse og om der er indkommet flere ren end efter nærværende konvention tillatt samt i tilfælde at anmelde saadant,

i. at søke oplyst, ved hvis ren opgiven skade er voldt,

j. at indfinde sig ved takstforretninger og erstatningssøksmaal og at yde lappefogden den bistand, som denne paa tjenestens vegne med føie kan kræve,

k. at paase, at de gjældende bestemmelser om renvogtning og renbeitning overholdes, og hos lensmanden eller lappeopsynet at anmelde overtrædelser samt at træffe saadanne forføininger, som er paakrævet til fremme av forsvarlig og velordnet rendrift og til forebyggelse av skade og u-

och intrång för de bofasta, såsom att ombesörja att renvaktare utsändas eller utsättas på bestämda platser, att bortlupna renar återhämtas samt att, där vissa flyttningsvägar äro föreskrivna, dessa följas; samt

l) att i övrigt fullgöra vad enligt denna konvention åligger honom.

46 §.

När förmannen är förhindrad att tjänstgöra, träder andre förmannen i hans ställe.

Förmannen kan därjämte för särskilda tillfällen uppdraga åt andre förmannen att tjänstgöra såsom förman.

Skulle i något fall, då andre förmannen tjänstgjort såsom förman eller såsom sådan behandlats, befogenhet därtill, efter vad nu är sagt, ej hava tillkommit honom, må sådant likväl ej rubba giltigheten av vad han gör och låter.

De skyldigheter, som i 45 § d), f), h), i), j), k) och l) äro stadgade beträffande förman, skola åligga andre förman allenast när han tjänstgör såsom förman, men i övrigt äge sagda § tillämpning jämväl å andre förman.

Lapparnas skyldighet att åtfölja sina renar.

47 §.

Lapp, som anmält sig till inflyttning i Norge, skall samtidigt med renarna inflytta till detta rike och det renbetesdistrikt, dit han anmält sig, samt stanna i distriktet så länge renarna beta där, med mindre sjukdom eller viktiga angelägenheter föranleda hans frånvaro.

Avser anmälan ett distrikt, som tillsammans med angränsande

lempe for de fastboende, saasom at tilse, at vogtere utsendes og stationeres paa bestemte steder, at bortløpne ren tilbakeføres og at de fastsatte flytteveier følges,

l. at iøvrig foreta det, som efter nærværende konvention paaligger ham.

§ 46.

Næstformanden skal gjøre tjeneste som formand, naar denne er forhindret fra at utføre tjenesten.

Formanden kan derhos for enkelte tilfælder overdra til næstformanden at gjøre tjeneste som formand.

At næstformanden er blit behandlet eller har gjort tjeneste som formand i noget tilfælde, hvor han ikke efter foranstaaende hadde beføielse dertil, har dog ikke nogen indflydelse paa forføiningens gyldighed.

De i § 45 litr. d, f, h, i, j, k og l indeholdte paabud gjælder næstformanden, alene naar han gjør tjeneste som formand. Iøvrig har nævnte § anvendelse ogsaa paa næstformanden.

Lappenes pligt til at følge sine ren.

§ 47.

Lap, som har anmeldt sig til indflytning i Norge, skal samtidig med renen indflytte i dette rike og i det renbeitedistrikt, hvortil han har anmeldt sig, og forbli der, saa længe renen beiter der, forsaavidt ikke sygdom eller presserende forretninger nødvendiggjør hans fravær.

Gjælder anmeldelsen et renbeitedistrikt, som sammen med

svensk trakt skall utgöra ett gemansamt betesområde, vare den anmälde pliktig att, på sätt nu är sagt, uppehålla sig inom den svenska eller den norska delen av betesområdet.

Flyttning.

48 §.

Flyttning med renar skall försiggå utan onödigt uppehåll.

Å sedvanlig viloplats, som inom bebodd trakt förekommer å flyttningsväg, må lapparna kvarstanna med renar intill två dygn. Efter den 15 juni må dock uppehåll på viloplats i furuskog eller i dess närhet icke göras längre än ett dygn.

49 §.

För skada, som renar vålla å flyttningsväg, utgår ej ersättning i vidare mån än såvitt den förorsakats därigenom att lapparna onödigtvis låtit renarna sprida sig.

50 §.

Skulle betes-, väderleks- eller snöförhållanden eller mörker göra det nödvändigt att avvika från flyttningsväg, åligger det lapparna att taga väg där minsta skada förorsakas.

51 §.

Lapparna må icke hindras från att begagna sig av tillåten flyttningsväg.

Stänges sådan väg, skall den på fylkesmannens föranstaltande åter öppnas.

Finnes stängsel uppfört över flyttningsväg, skall därå anordnas led, som lätt kan öppnas och har för flyttningen tillräcklig bredd.

Tvist om anbringande av led och om dess bredd skall avgöras

tilgrænsende svensk trakt skal utgjøre et fælles beiteomraade, er den anmeldte pligtig til paa nysnævnte maate at ophoide sig inden den norske eller den svenske del av beiteomraadet.

Flytning.

§ 48.

Flytning med ren skal foregaa uten unødig ophold.

Paa vanlig hvileplads, som i bebodd trakt findes paa flyttevei, kan lappene raste med renen indtil to døgn. Efter 15 juni maa dog ophold paa hvileplads i eller i nærheten av furuskog ikke være av længere varighet end et døgn.

§ 49.

For skade, som ren volder paa flyttevei, skal erstatning ikke erlægges, medmindre skaden er voldt ved, at lappene uten nødvendighet har latt renen spre sig.

§ 50.

Naar beite-, veir- eller sneforhold eller mørke maatte gjøre det nødvendig at fravike flyttevei skal lappene ta vei der, hvor mindst skade voldes.

§ 51.

Lappene maa ikke hindres i benyttelsen av tillatt flyttevei.

Stænges saaden vei, skal fylkesmanden foranledige den igjen aapnet.

Er stængsel opført over flyttevei, skal der anbringes led, som let kan aapnes og har den for flytningen tilstrækkelige bredde.

Tvist om leddets anbringelse og bredde avgjøres av fylkesmanden.

av fylkesmannen, sedan han lämnat landshövdingen tillfälle att yttra sig.

Det åligger lappar, som öppnat led, att, sedan de betjänat sig av ledet, stänga detsamma.

52 §.

Begär ägare eller brukare av mark, varöver flyttningsväg framgår, att vägen skall omläggas, och anskaffar han annan tjänlig flyttningsväg, må fylkesmannen efter inhämtande av landshövdingens yttrande medgiva den begärda omläggningen, om den icke är till väsentlig olägenhet för lapparna.

Efter överenskommelse med landshövdingen äge fylkesmannen ock utan sådan ansökning föreskriva omläggning av flyttningsväg, när omläggningen finnes synnerligen önskvärd och icke är till väsentlig olägenhet för lapparna. Ägare av mark, varöver den nya vägen skall framgå, vare i ty fall pliktig att till staten avstå den för omläggningen behövliga marken mot ersättning av norska statskassan. Ersättningens belopp bestämmes i brist av överenskommelse genom uppskattning, som omförmäles i § 3 av norska lagen n:r 14 av den 27 juli 1896 om tvångsavträdande av mark till gårdsväg m. m.

53 §.

Då lapparna begagna sig av renar för förflyttande av sina tillhörigheter (flytta med raid), skall, ändå att sådant sker utan samband med hjordens flyttning, frihet från ersättningsskyldighet i enlighet med 49 § äga rum, så framt lapparna draga fram å tillåten renflyttningsväg eller å annan väg, som plägar användas för raidflyttning.

efter at han har git landshøvdingen anledning til at uttale sig.

Det paaligger de lapper, som har aapnet led, efter avbenyttelsen av leddet at lukke det.

§ 52.

Begjærer grundens eier eller bruker flyttevei omlagt og skaffer anden tjenlig flyttevei, kan fylkesmanden efter at ha indhentet landshøvdingens uttalelse tillate omlægningen, naar denne ikke er til væsentlig ulempe for lappene.

Fylkesmanden kan efter overenskomst med landshøvdingen ogsaa uten saadan begjæring beslutte flyttevei omlagt, naar omlægningen er særlig ønskelig og ikke til væsentlig uleilighet for lappene. Grundens eier er pligtig til at avstaa til staten den for omlægningen fornødne grund mot erstatning av den norske statskasse. Erstatningens størrelse bestemmes i mangel av overenskomst ved saadant skjøn, som omhandles i lov nr. 14 av 27 juli 1896 om tvungen avstaaelse av grund til gaardsvei m. v., dens § 3.

§ 53.

Naar lappene bruker ren for flytning av sine eiendele (flytter med raidde), skal de, selv om dette sker uten forbindelse med hjordens flytning, overensstemmende med § 49 være fri for erstatningspligt, saafremt de følger tillatt flyttevei eller anden vei, som pleier anvendes for raiddeflytning.

Vad i 51 och 52 §§ stadgas gälle ock i fråga om raidväg, som ej sammanfaller med renflyttningsväg.

Bevakning av renar.

54 §.

Lapparna skola under flyttningen till och från Norge samt under vistelsen där hålla renarna under bevakning, så att de ej vålla skada eller komma in i annat renbetesdistrikt än där flyttningsvägen framgår eller på område där svensk renbetning över huvud ej är tillåten.

Under flyttning skola renarna dag och natt följas av bevakningsmanskap.

Vid uppehåll, som under flyttning göres på vilo- eller betesplats, skola renarna jämväl städse åtföljas av vaktare, som hava att tillse, att hjorden ej onödigtvis sprides.

Såvitt möjligt skola renvaktarna tillse, att renar ej under flyttningen lämnas efter. Sker det ändock, skall anmälan genast göras hos förmannen, som snarast möjligt har att vidtaga åtgärder för deras insamlande och återförande till hjorden.

Vid flyttning nedanför skogsgränsen i bebodd trakt skola renarna alltid hållas samlade.

Under flyttning om våren må renarna ej släppas förr än efter hjordens framkomst till den betestrakt lapparna ämna först begagna.

55 §.

Under uppehåll i renbetesdistrikt skall alltid tillräckligt antal vaktare vara i verksamhet. Bevakningen verkställes antingen genom vallning och ofta upprepad sammandrivning av hjorden eller

Hvad der er bestemt i §§ 51 og 52, skal ogsaa gjælde for raiddevei, som ikke falder sammen med renflyttevei.

Bevogtning av renen.

§ 54.

Lappene skal under flytningen til og fra Norge og under opholdet der holde renen under bevogtning, saa den ikke volder skade eller kommer ind i andet renbeitedistrikt end det, hvorigjennem flytteveien gaar, eller ind paa omraade, hvor svensk renbeitning overhovedet er forbudt.

Under flytning skal renen dag og nat følges av mandskap for renens bevogtning.

Under ophold underveis paa hvile- eller beiteplads skal renen likeledes stedse følges av vogtere, som har at paase, at hjorden ikke unødig sprer sig.

Saavidt mulig skal renvogterne paase, at der ikke blir efterlatt ren under flytningen. Sker dette allikevel, skal det straks meldes til formanden, som snarest mulig har at træffe foranstaltninger til at faa de efterlatte ren indsamlet og tilbakeført til hjorden.

Ved flytning nedenfor skoggrænsen i bebygget trakt skal renen altid holdes samlet.

Under flytning om vaaren maa renen ikke slippes, førend hjorden er kommet frem til den beitetrakt, som lappene først skal benytte.

§ 55.

Under opholdet i renbeitedistriktet skal et tilstrækkeligt antal renvogtere altid være i virksomhet. Bevogtningen skal foregaa ved gjætning og jevnlig sammendrivning av hjorden eller ved

genom utsättande av fasta vaktposter på därtill lämpliga platser samt utsändande och avlösning av vaktmanskap, som följer hjordens rörelser. Senast den 5 augusti skola lapparna, med hänsyn till den förestående höstflyttningen, i alla händelser börja att med korta mellanrum sammandriva renarna i hjordar.

56 §.

Efter överenskommelse med landshövdingen kan fylkesmannen fastställa närmare regler för bevakningen i renbetesdistrikten.

Lapparnas rätt till skogsfångst.

57 §.

Inom renbetesdistrikt, dit lapparna lagligen inflytta med renar, äga de, i överensstämmelse med vad här nedan stadgas, att för eget behov taga lövträd, buskar, självtorkade barrträd, nedfallna kvistar och grenar, stubbar samt torra vindfällen, i den mån sådant virke erfordras till något av följande ändamål:

a) bränsle,
b) kåtor (gammer),
c) bodar och ställningar för förvaring av lösören och matvaror,
d) tältstänger, bohag och redskap, samt
e) gärden för mjölkning, märkning och skiljning av renar (ringgärden).

58 §.

Efter förslag av statens skogsförvaltning kan fylkesmannen för viss begränsad tid förbjuda, att växande lövträd eller buskar av björk eller al tagas på områden, där avverkning uppenbarligen kan medföra fara för skogens bevarande eller föryngring. Dock skall

utsættelse av faste vagtposter paa dertil egnede steder i forbindelse med utsendelse og avløsning av vagtmandskap, som følger renens bevægelser. Senest den 5 august skal lappene i ethvert tilfælde, av hensyn til den forestaaende høstflytning, begynde jevnlig at drive renen sammen i hjord.

§ 56.

Efter overenskomst med landshøvdingen kan fylkesmanden fastsætte nærmere regler for bevogtningen i renbeitedistriktene.

Lappenes adgang til at ta trævirke.

§ 57.

I de renbeitedistrikter, hvor lappene lovlig flytter ind med ren, kan de overensstemmende med nedenstaaende forskrifter ta til eget bruk løvtrær, busker, selvtørrede bartrær, nedfaldne kvister og grener, stubber og tørt vindfald i den utstrækning, saadant virke er nødvendig for dem, til

a. brændsel,
b. gammer (kaater),
c. boder (bur) og stillinger for opbevaring av løsøre og matvaror,
d. teltstænger, bohave og redskaper og
e. gjærder for melkning, mærkning og utskilning av ren (ringgjærder).

§ 58.

Efter forslag av det offentlige skogvæsen kan fylkesmanden for begrænset tidsrum forby, at voksende løvtrær, bjørkebusker og olderbusker tages paa omraader, hvor aavirkning øiensynlig kan medføre fare for skogens bevarelse eller foryngelse. Dog maa

vid meddelande av sådant förbud iakttagas, att utnyttjande av tillåtet betesområde ej må därigenom i väsentlig mån försvåras. Innan beslut i ämnet meddelas, skall tillfälle lämnas landshövdingen att härom avgiva yttrande.

59 §.

Växande lövträd samt buskar av björk eller al må ej tagas annorledes än efter anvisning. Dock må även utan anvisning sådant virke tagas

a) till bohag och redskap;

b) till bränsle, tältstänger och ställningar, som erfordras under vila vid vallning av renar, under vila och nödtvunget, kortvarigt uppehåll vid flyttning, så ock under uppehåll å ny boplats, dock att i sistnämnda fall anvisning skall begäras sist å tredje dagen från ankomsten;

c) till sådana smärre reparationer av ringgärden, som påkallas av oförutsedda omständigheter och ej kunna uppskjutas;

d) då anvisning ej skett å därför bestämd tid och senast inom tio dagar sedan begäran därom tillhandakom den, som skall meddela anvisningen.

Avverkning utan anvisning må likväl ej äga rum, därest å platsen finnes för ändamålet användbart virke av självtorkade träd, nedfallna kvistar och grenar, avverkningsbara stubbar, torra vindfällen eller buskar av en eller vide. I fall som avses i b) vare avverkning utan anvisning ej heller tillåten, där vilan eller uppehållet äger rum på eller i närheten av någon boplats eller bevakningsplats, som av de ifrågavarande lapparna regelbundet begagnas.

ved saadant forbud iagttages, at ikke utnyttelsen av tillatt beiteomraade derigjennem vanskeliggjøres i væsentlig grad. Herom skal landshøvdingen gives anledning til at uttale sig, før beslutning fattes.

§ 59.

Voksende løvtrær, bjørkebusker og olderbusker maa kun tages efter utvisning. Dog kan saadant trævirke tages uten utvisning

a. til bohave og redskaper,

b. til brændsel, teltstænger og stillinger ved rast under rengjætning og ved rast og nødtvungne ophold av kort varighet under flytning samt end videre under ophold paa ny liggeplads (tilholdssted), dog saaledes at i sidstnævnte tilfælde utvisning skal begjæres senest tredje dag efter ankomsten,

c. til mindre reparationer av ringgjærder, naar saadanne paa grund av uforutsete omstændigheter maa ske uten ophold, og

d. saafremt utvisning ikke er foretat til den bestemte tid og senest ti dage, efterat begjæring derom er mottat av den, som skal foreta utvisningen.

Aavirkning uten utvisning maa dog ikke foregaa, hvis der paa stedet findes for øiemedet tjenligt virke av selvtørrede trær, nedfaldne kvister og grener, hugstbare stubber, tørt vindfald eller ener- og vidjebusker. I de i litr. b nævnte tilfælder er aavirkning uten utvisning heller ikke tillatt, naar rasten eller opholdet finder sted paa eller i nærheten av nogen liggeplads (tilholdssted) eller noget bevogtningssted, som jevnlig av vedkommende lapper benyttes som saadant.

60 §.

Förmannen skall före utgången av augusti månad å lapparnas vägnar begära anvisande av det virke av växande lövträd samt björk- och albuskar, som under nästkommande år erfordras till nya ringgärden, kåtor och förvaringsbodar. Har begäran om anvisning icke framställts inom nämnda tid, må anvisande av dylikt virke för användning nästföljande år ej äga rum, med mindre förhållandena göra det nödvändigt för lapparna att erhålla virket och dess anvisande tillstyrkes av den norske lappfogden.

I de fall då anvisning enligt 59 § eljest är av nöden, kan vederbörande lapp eller förmannen på hans vägnar när som helst begära anvisande av det erforderliga virket. Sådan begäran bör såvitt möjligt avse allt det virke sökanden under året behöver få sig anvisat.

61 §.

Anvisning begäres beträffande staten tillhörig skog hos vederbörande skogsbetjänt och beträffande skog i enskild ägo hos ägaren eller hans ställföreträdare.

Begäran om anvisning skall innehålla uppgift om den tid, då sökanden önskar, att förrättningen skall äga rum, och den plats, där han önskar få virket anvisat, samt om virkesmängden och om det ändamål, vartill virket skall användas.

62 §.

Anvisningen meddelas å statens skog av skogsbetjänten och å enskild skog av ägaren eller, om denne så önskar, av skogsbetjänt, som kan hava blivit förordnad att tillhandagå med biträde av denna

§ 60.

Formanden skal før utgangen av august maaned paa lappenes vegne begjære utvist det for det kommende aar nødvendige trævirke av voksende løvtrær, bjørkebusker og olderbusker til nye ringgjærder, gammer og opbevaringsbur. Er begjæringen ikke fremsat inden denne tid, kan utvisning av saadant trævirke til bruk i det efterfølgende aar alene ske, naar forholdene gjør det nødvendig for lappene at erholde trævirket og det er anbefalt av den norske lappefoged.

I de tilfælder, hvor utvisning efter § 59 forøvrig er fornøden, kan vedkommende lap eller formanden paa hans vegne naarsomhelst begjære utvist det nødvendige trævirke. Saadan begjæring bør saavidt mulig omfatte utvisning av alt, hvad rekvirenten behøver samme aar.

§ 61.

Utvisning i statens skog begjæres hos vedkommende skogbetjent og i privat skog hos eieren eller hans stedfortræder.

Begjæringen skal indeholde oplysning om den tid, da rekvirenten ønsker, at forretningen skal foregaa, og om det sted, hvor han ønsker at faa virket utvist, samt om mængden av virket og hvortil dette skal benyttes.

§ 62.

Utvisningen foretages, forsaavidt angaar statens skog, av skogbetjenten og, forsaavidt angaar privat skog, av skogeieren eller, hvis denne saa ønsker, av en skogbetjent, saafremt det offent-

art. Förrättningen skall äga rum på tid och plats, som skogsbetjänten eller skogsägaren bestämmer; dock skall den företagas snarast möjligt och senast tio dagar efter det begäran därom tillhandakom skogsbetjänten eller ägaren. Sökanden skall i god tid underrättas om tid och plats för förrättningen.

Uppstår vid anvisning, som meddelas av skogsägaren, meningsskiljaktighet mellan parterna, äger sökanden påfordra, att anvisningen gives av skogsbetjänt, som fylkesmannen därtill förordnat.

För anvisnings meddelande erlägges icke betalning.

63 §.

Den som sökt anvisning har att personligen eller genom ombud inställa sig på utsatt tid och plats.

Utebliver sökanden, åligger det honom att ersätta skogsbetjänten eller ägaren dennes resekostnad. Förrättningen utsättes i ty fall att äga rum å annan dag, ej tidigare än att sökanden kan inkallas och komma tillstädes; och äger sökanden under tiden ej rätt till avverkning, varom fråga är.

64 §.

Beträffande anvisning skola följande bestämmelser lända till efterrättelse:

a) Vid anvisningens meddelande skall hänsyn tagas till skogens bevarande och föryngring.

b) Anvisningen skall avse plats, som är för lapparna bekväm.

c) Växande lövträd samt björk- och albuskar må ej anvisas, om i närheten finnes för ändamålet användbart virke av självtorkade träd, nedfallna kvistar och grenar,

lige maatte ha ansat saadan i dette øiemed. Utvisningen skal finde sted til tid og sted, som skogbetjenten eller skogeieren bestemmer. Dog maa den foretages snarest mulig og senest ti dager efter begjæringens mottagelse. Om tid og sted for utvisningen blir rekvirenten at meddele betimelig underretning.

Opstaar der ved utvisning, som foretages av skogeieren, uenighet mellem partene, kan rekvirenten forlange utvisningen foretat av den offentlige skogbetjent, som fylkesmanden har bemyndiget dertil.

For foretagelse av utvisning erlægges ikke betaling.

§ 63.

Den, som har begjært utvisning, pligter personlig eller ved stedfortræder at møte til berammet tid og sted.

Undlater rekvirenten at la møte, skal han betale utgiftene ved den av skogbetjenten eller eieren foretagne reise. Forretningen omberammes med fornødent varsel. Rekvirenten er oberettiget til aavirkning, indtil utvisning har fundet sted.

§ 64.

For utvisning gjælder følgende bestemmelser:

a. Utvisningen skal ske under hensyn til skogens bevarelse og foryngelse.

b. Utvisningen skal gives paa bekvemt sted for lappene.

c. Voksende løvtrær, bjørkebusker og olderbusker maa ikke utvises, hvis der i nærheten findes for øiemedet tjenligt virke av selvtørrede trær, nedfaldne kvister

avverkningsbara stubbar, torra vindfällen eller buskar av en eller vide. Av växande träd skola i första hand anvisas sådana som äro oväxtliga eller överåriga.

d) Anvisning må ej verkställas så, att den leder till kalavverkning. Detta gäller dock ej platser, där ringgärden skola uppföras.

65 §.

Vid avverkning, som må äga rum utan anvisning, skola följande bestämmelser iakttagas:

a) Avverkningen må ej bedrivas på sådant sätt, att fara för skogens bevarande eller föryngring uppstår. Denna föreskrift skall särskilt iakttagas i skogsbandet, varmed förstås det nedanför skogsgränsen belägna skogsbältet, med en bredd av etthundra meter där skogen är tät och större bredd upp till tvåhundra meter där den är glesare.

b) Av växande träd skola i främsta rummet avverkas sådana som äro oväxtliga eller överåriga.

c) Kalavverkning må ej i något fall äga rum.

66 §.

Vid fällning av lövträd må höjden av den kvarlämnade stubben ej överstiga femton centimeter från översta rotgrenen, med mindre skare gör det nödvändigt att kvarlämna någon större del av stammen. Huggytan skall såvitt möjligt göras sned och jämn. Stubbens bark och näver samt rot och stubbskott skola lämnas oskadade.

67 §.

Lövträd, som ej inom en månad skola begagnas till bränsle, skola randbarkas omedelbart efter fällandet och uppläggas så, att de torka.

og grener, hugstbare stubber, tørt vindfald eller ener- og vidjebusker. Av voksende trær skal først og fremst utvises uveksterlige og utvoksede.

d. Utvisningen maa ikke ske saaledes, at den fører til snauhugst. Dette gjælder dog ikke tomter, hvor ringgjærder skal opføres.

§ 65.

Ved den aavirkning, som er tillatt uten utvisning, gjælder følgende bestemmelser:

a. Aavirkningen maa ikke utøves paa saaden maate, at skogens bevarelse eller foryngelse sættes i fare. Dette paabud skal særskilt iakttages i skogbaandet, hvorved forstaas det nedenfor skoggrænsen liggende skogbælte, med en bredde av et hundrede meter, hvor skogen er tæt, og større bredde, optil tohundrede meter, hvor den er tyngdere.

b. Av voksende trær skal først og fremst aavirkes uveksterlige og utvoksede.

c. Snauhugst maa ikke i noget tilfælde finde sted.

§ 66.

Ved fældning av løvtrær skal høiden av den gjenstaaende stubbe ikke være over femten cm., regnet fra øverste rotgren, medmindre skare gjør det nødvendig at sætte igjen en større del av stammen. Avhugget skal saavidt mulig gjøres skraat og jævnt. Stubbens bark og nævner samt rot- og stubbeskud maa ikke skades.

§ 67.

Løvtrær, som ikke inden en maaned skal benyttes til brændsel, skal slinnes (barkes) umiddelbart efter fældningen og lægges op slik, at de tørker.

68 §.

Lapparna må icke syra, bark- eller näverfläka eller på annat sätt skada växande träd och buskar, med mindre de äro anvisade till avverkning och senare användas så som avsetts vid anvisningen. Utan hinder av detta förbud kan dock bark av vide tagas till garvning av skinn.

Där träd, som anvisats till avverkning, ej lämna erforderlig tillgång till bark för garvning eller näver för beläggning av kåta, äro lapparna berättigade att därutöver erhålla den utsyning, som är för ändamålet nödvändig, men vare de pliktiga att efter avbarkningen insamla och tillgodogöra sig träden till bränsle eller virke för annat husbehov.

69 §.

För virke, som tages i statens skog, erlägges ej någon betalning.

För virke, som tages i enskild skog, utgår däremot betalning; dock må självtorkade och vindfälda lövträd, nedfallna kvistar och grenar, stubbar samt en- och videbuskar tagas utan betalning.

Lapparna skola i god tid före flyttningen från renbetesdistriktet för skogens ägare uppgiva myckenheten av taget virke, för vilket betalning skall utgå, och med honom träffa uppgörelse.

70 §.

Kan överenskommelse ej träffas om betalning, som enligt 69 § bör utgå, skall ersättningen bestämmas efter värdering av länsmannen eller den, som fylkesmannen förordnar i hans ställe, och två gode män.

Länsmannen eller den av fylkesmannen förordnade syneförman-

§ 68.

Lappene maa ikke syre, bark- eller næverflække eller paa anden maate beskadige voksende trær eller busker, medmindre disse er utvist og senere anvendes som forutsat ved utvisningen. Uten hinder av dette forbud kan dog barken av vidjer tages til garvning av skind.

Forsaavidt bark til garvning eller næver til tækning av gammer ikke erholdes i tilstrækkelig mængde av trær, som utvises i andet øiemed, har lappene ret til særskilt utvisning til fyldestgjørelse av behovet. Lappene er dog forpligtet til efter avbarkningen at indsamle og utnytte trærne til brændsel eller virke for andet husbehov.

§ 69.

For trævirke i statens skog erlægges ingen betaling.

Derimot betales for trævirke i privat skog. Dog kan selvtørrede og vindfældte løvtrær, nedfaldne kvister og grener, stubber samt ener- og vidjebusker tages uten betaling.

I betimelig tid inden flytningen fra renbeitedistriktet skal lappene opgi for skogeieren, hvad de har tat av trævirke, som skal betales, og med ham istandbringe opgjør.

§ 70.

I mangel av mindelig overenskomst om betaling efter § 69 bestemmes denne ved skjøn av lensmanden eller den fylkesmanden bemyndiger dertil og to mænd.

Bestyreren opnævner mændene blandt de personer, som ifølge

nen utser gode männen bland de personer, som enligt denna konvention skola tillkallas för värdering av skada, som vållas av renar. Syneförmannen och gode männen åtnjuta samma gottgörelse som är bestämd för värdering av sådan skada.

Syneförmannen har att inkalla gode männen och parterna. De senare skola åtnjuta samma kallelsetid, som är bestämd i avseende å inställelse inför förlikningskommissionen.

Vid synen avgöres ock, huruvida endera parten eller bägge skola betala förrättningskostnaden.

Värderingen och beslutet om förrättningskostnaderna må icke överklagas.

71 §.

De belopp, som enligt skriftlig överenskommelse eller på grund av värdering enligt 70 § skola av lapparna erläggas i ersättning för virke, så ock kostnader för värdering enligt sagda § skola, så framt de ej erlagts till den därtill berättigade, betalas i enlighet med föreskrifterna i 129 §.

Det samma gäller i fråga om ersättning, som lapp har att utgiva enligt 63 §.

72 §.

Virke, som lappar lagligen på sina boplatser använt till gärden, kåtor, tältstänger eller liknande varaktigt bruk, eller som av dem hoplagts till framtida användning, må icke utan deras samtycke av jordens ägare eller brukare bortföras eller göras obrukbart för dem. Sker det ändock, äga lapparna rätt att i stället utan anvisning taga även växande lövträd samt buskar av björk och al.

nærværende konvention skal tilkaldes for taksering av skade voldt av ren. Bestyreren og mændene har samme godtgjørelse som bestemt for takstforretninger i anledning av saadan skade.

Bestyreren tilsiger mændene og indkalder partene med varsel som for forlikskommissionen bestemt.

Skjønnet bestemmer ogsaa, hvilken av partene, den ene eller begge, skal betale omkostningene.

Skjønnet og bestemmelsen om omkostningene er ikke gjenstand for overskjøn eller paaanke.

§ 71.

De beløp, som lappene skal betale for trævirke efter skriftlig overenskomst eller efter skjøn i henhold til § 70 og for omkostninger efter samme §, skal, hvis de ikke er erlagt til den berettigede, betales paa samme maate som i § 129 bestemt.

Det samme gjælder de utgifter, som skal betales efter § 63.

§ 72.

Trævirke, som av lappene lovlig er benyttet paa deres opholdssteder til gjærder, gammer, teltstænger eller til lignende varige indretninger, eller som av dem er sammenlagt til fremtidig anvendelse, maa ikke av grundens eier eller bruker bortføres eller gjøres utjenlig for lappene uten disses samtykke. Overtrædes dette forbud, kan lappene istedetfor det borttagne eller utjenliggjorte træ-

73 §.

Skulle i något särskilt fall fylkesmannen finna, att utnyttjandet av fast viloplats eller boplats uppenbarligen medför fara för skogens bevarande eller föryngring, kan han förbjudas platsens vidare begagnande. Dock må det ej ske, om flyttning på tillåten flyttningsväg eller utnyttjande av tillåtet betesområde skulle därigenom i väsentlig grad försvåras; och skall landshövdingen erhålla tillfälle att härom uttala sig, innan beslut meddelas.

74 §.

Lapparna må icke efter den 15 juni hava boplats i furuskog.

75 §.

I skog, som tillhör staten, må ringgärde ej av lapparna uppföras å annan plats än den, som anvisas av vederbörande skogsbetjänt. I skog, som är i enskild ägo, må sådant gärde ej uppföras å annan plats än, som anvisats av ägaren eller hans ställföreträdare eller ock, om ägaren så önskar, av skogsbetjänt, som kan hava blivit för ändamålet förordnad. Lapparna äge rätt att få skogsbetjäntens beslut underställt norske lappfogden. Denne äge ock bestämma plats för ringgärde, när ägaren eller hans ställföreträdare underlåter att i fråga därom meddela besked eller lapparna ej åtnöjas med anvisning, som av honom meddelats.

Tomt för ringgärde må icke vara större än etthundra meter i längd eller bredd. Flera tomter må icke

virke uten utvisning ta ogsaa voksende løvtrær, bjørkebusker og olderbusker.

§ 73.

Naar fylkesmanden i særskilte tilfælder finder, at benyttelsen av lappenes faste hvilepladser eller liggepladser (tilholdssteder) øiensynlig medfører fare for skogens bevarelse eller foryngelse, kan han forby deres videre benyttelse. Dog skal dette ikke ske, hvis flytning paa tillatt flyttevei eller utnyttelsen av tillatt beiteomraade derigjennem vanskeliggjøres i væsentlig grad. Landshøvdingen skal gives anledning til at uttale sig herom, før beslutning fattes.

§ 74.

Det er forbudt lappene at ha liggeplads (tilholdssted) i furuskog efter den 15 juni.

§ 75.

I statens skog kan lappene alene opføre ringgjærder paa sted, som er dem anvist av vedkommende skogbetjent, og i privat skog alene paa sted, som er dem anvist av eieren eller hans stedfortræder, eller, hvis eieren saa ønsker, av en skogbetjent, forsaavidt det offentlige maatte ha ansat saadan i dette øiemed. Lappene kan forlange skogbetjentens avgjørelse herom forelagt den norske lappefoged. Denne har ogsaa at bestemme stedet for ringgjærde, naar eieren eller hans stedfortræder undlater at meddele begjært besked herom, eller lappene ikke nøier sig med den anvisning, som er meddelt av ham.

Tomt for ringgjærde maa ikke være større end et hundrede meter i længde eller bredde. Flere

ligga omedelbart intill varandra. Mellan varje tomt skall finnas ett skogsbevuxet bälte av minst etthundra meters bredd.

Fylkesmannen må efter överenskommelse med landshövdingen föreskriva, att i visst fall eller inom visst område ringgärde skall helt eller delvis uppföras av annat material än trävirke.

76 §.

Vid utövande av betesrätt, som tillkommer de svenska lapparna enligt 36 §, må de å de för sådant fall avsedda områden ej taga virke för annat ändamål än till bränsle, ställningar för förvaring av lösören och matvaror samt tältstänger till vakttält. Till bränsle må allenast tagas självtorkade träd, nedfallna kvistar och grenar, stubbar, torra vindfällen samt buskar av en och vide. Till tältstänger må endast användas lövträd.

Bestämmelserna i 65, 66 och 67 §§, 68 § första stycket samt 69, 70, 71 och 72 §§ skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Uppförande av gärden är förbjudet.

77 §.

Det åligger lapparna att vid handhavande av eld iakttaga följande föreskrifter:

a) Eld må icke uppgöras å sådan plats eller under sådana omständigheter att fara för skogseld föreligger.

b) Eld, som uppgjorts i skog och mark, må ej övergivas, förrän den blivit fullständigt släckt.

c) Uppkommer eld i markbetäckning eller i skog, skola lappar-

tomter maa ikke ligge umiddelbart til hverandre. Mellem hver tomt skal der være et skogbevokset bælte av mindst et hundrede meters bredde.

Fylkesmanden kan efter overenskomst med landshøvdingen paaby, at der i visse tilfælder eller inden visse omraader til ringgjærder helt eller delvis anvendes andet materiale end trævirke.

§ 76.

Under den renbeitning, som omhandles i § 36, maa de svenske lapper i vedkommende omraader alene ta trævirke til brændsel, stillinger for opbevaring av løsøre og matvarer og teltstænger for vagttelt. Til brændsel maa alene tages selvtørrede trær, nedfaldne kvister og grener, stubber, tørt vindfald og ener- og vidjebusker. Til teltstænger maa alene anvendes løvtrær.

Bestemmelsene i §§ 65, 66, 67, 68 første led, 69, 70, 71 og 72 har i fornøden utstrækning tilsvarende anvendelse.

Opførelse av gjærder er forbudt.

§ 77.

Lappene pligter under bruk av ild at iagtta følgende:

a. Ild maa ikke opgjøres paa saadanne steder eller under saadanne omstændigheter, at fare for skogbrand opstaar.

b. Ild, som er opgjort i skog eller mark, maa ikke forlates, førend den er fuldstændig slukket.

c. Er der opstaat ild i bunddækket eller i skogen, skal lappene gjøre, hvad der staar i deres magt for at faa den slukket. Kan

na de ej själva släcka elden, skola de ofördröjligen tillkalla nödig hjälp.

Därest bestämmelser med syfte att förebygga skogseld varda av vederbörande norska myndighet utfärdade beträffande visst område, och undantag ej göres för norska lappar, må dessa bestämmelser göras tillämpliga även å svenska lappar inom området.

de ikke selv slukke ilden, skal de uopholdelig tilkalde fornøden hjælp.

Hvis der av vedkommende norske myndigheter for noget omraade utfærdiges bestemmelser for at hindre skogbrand, kan disse bestemmelser anvendes ogsaa paa svenske lapper inden omraadet, forsaavidt bestemmelsen ikke undtar norske lapper.

Lapparnas rätt till jakt och fiske.

78 §.

Under den tid av året, då de svenska lapparna i enlighet med denna konvention uppehålla sig med renar i Norge, äro de berättigade att där lika med landets egna medborgare och under iakttagande av de bestämmelser, som gälla eller komma att gälla för dessa, idka jakt och fiske i statens allmänningar, omatrikulerade skogar och högfjällsområden.

Jakten eller fisket må dock bedrivas allenast till husbehov under vistelsen i Norge.

För så vitt invånarna i visst härad, bygd eller by, där allmänningen, skogen eller högfjällssträckningen är belägen, enligt lag äga jakt- eller fiskerätt, som icke är medgiven landets övriga medborgare, skola ock lapparna äga enahanda rätt som de förstnämnda.

Skulle rätten till jakt eller fiske varda beroende av lösande av jakt- eller fiskekort eller erläggande av avgift, skall dylik bestämmelse icke äga tillämpning med avseende å lapparna.

Inom östra området av Troms fylke må lapparnas rätt till hus-

Lappenes adgang til jagt og fiske.

§ 78.

I den tid av aaret, da de svenske lapper med hjemmel i nærværende konvention opholder sig med ren i Norge, er de berettiget til der at drive jagt og fiske i statens almenninger, umatrikulerte skoger og høifjeldsstrækninger like med landets egne borgere under iagttagelse av de for disse til enhver tid gjældende bestemmelser.

Lappene maa dog alene drive jagt og fiske til husbehov under opholdet i Norge.

Forsaavidt lovgivningen gir de borgere, som er bosat i det herred eller den bygd eller grænd, hvor almenningen, skogen eller høifjellstrækningen er beliggende, en jagt- eller fiskeret, som ikke tilstaas landets øvrige borgere, har lappene ret til at drive jagt og fiske like med de førstnævnte.

Skulde adgang til jagt eller fiske være betinget av løsning av kort eller erlæggelse av avgift, har saadanne bestemmelser ikke anvendelse paa lappene.

I det østre omraade i Troms fylke maa lappenes adgang til

behovsfiske icke inskränkas genom upplåtelse av fiskrätt, såvida upplåtelsen ej skett i fredningssyfte i enlighet med föreskrifter, som härom kunna gälla eller varda meddelade.

Förbud mot uppförande å norskt område av byggnader och gärden.

79 §.

Svensk lapp må icke å norskt område uppföra andra byggnader än kåtor (gammer) eller bodar för förvaring av lösören och matvaror, ej heller andra gärden än sådana, som äro nödvändiga för mjölkning, märkning och skiljning av renar.

Förbud mot att å norskt område hålla andra djur än renar och hundar.

80 §.

Svensk lapp må icke å norskt område hålla andra djur än renar och hundar. Dock skall lapp, som lagligen uppehåller sig inom östra området i Troms fylke och som icke har bekväm tillgång till inköp av mjölk, äga rätt att hålla mjölkande getter under följande villkor:

a) Rättigheten tillkomme allenast husbonde, som åtföljes av barn under femton år.

b) Husbonde må ej hålla mera än en get, om han medför ett barn under femton år och två getter, om han medför flera barn under nämnda ålder.

c) Lapp, som vill begagna sig av ifrågavarande rättighet, skall i sin anmälan giva detta tillkänna samt angiva antalet av de barn han medför och deras ålder.

fiske til husbehov ikke indskrænkes ved bortforpagtning av elv eller vand, medmindre bortforpagtningen sker i fredningsøiemed overensstemmende med de forskrifter, som herom til enhver tid er gjældende.

Forbud mot paa norsk grund at opføre bygninger og gjærder.

§ 79.

Svenske lapper maa paa norsk grund ikke opføre eller la opføre andre bygninger end gammer (kaater) og boder (bur) for opbevaring av løsøre og matvarer eller andre gjærder end saadanne, som er nødvendige for melkning, merkning og utskilning av ren.

Forbud mot paa norsk grund at holde andre dyr end ren og hund.

§ 80.

Svenske lapper maa paa norsk grund ikke holde andre dyr end ren og hund. Dog skal det være dem tillatt under deres lovlige ophold i Troms fylke at holde melkegjeter i det østre omraade paa nedennævnte vilkaar, saafremt der ikke er bekvem adgang til at kjøpe den fornødne melk:

a. Tillatelsen gjælder alene familieforsørger, som har barn under femten aar, der medfølger paa flytningen.

b. Saadan familieforsørger maa alene ha en melkegjet, saafremt han har et barn under femten aar, og to gjeter, saafremt han har flere barn under denne alder.

c. Lap, som vil gjøre bruk av denne tillatelse, maa i sin anmeldelse underrette herom og oplyse, hvor mange barn han har med sig og hvor gamle de er.

d) All skada, som vållas av getter, skall ersättas av innehavaren. Äro flera innehavare av getter boende å samma plats, ansvare de, en för alla och alla för en, för skadan.

e) I avseende å behandlingen av frågor om ersättning för skada, som vållas av getter, skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse de föreskrifter, som enligt denna konvention gälla beträffande behandlingen av frågor om ersättning för skada av renar. Vad konventionen innehåller om förmans inkallande till syneförrättning eller domstol i sak angående skada av renar äge dock ej tillämpning, utan skall i stället innehavaren eller, där yrkande om skadeersättning framställes mot flera, dessa inkallas.

Vad konventionen innehåller om anställande i visst fall av två besiktningar å skada, som av renar vållats inom Troms fylke, äge ej tillämpning.

f) Ersättningsbelopp jämte kostnader skola betalas i enlighet med föreskrifterna i 129 §.

Lapparnas skyldighet att ersätta skada, vållad av renar.

81 §.

Lapparna skola ersätta den skada, som deras renar inom renbetesdistrikt vålla på:

a) åker och äng, sätervall, hjortronland och skog;

b) slåtterland (häri inbegripna utängsslåtter, myrslåtter, fjällslåtter), som är inhägnat eller år efter annat varit till höfångst brukat och därtill brukas samt genom hässjor, stackstänger, diken, röjning eller på annat sätt tydligt framträder såsom slåtterland;

d. Al skade, som gjetene volder, skal erstattes av besidderen. Opholder flere besiddere av gjeter sig paa samme sted, er de alle for en og en for alle ansvarlige for skaden.

e. Med hensyn til krav paa erstatning for skade voldt av gjeter, finder i fornøden utstrækning de bestemmelser tilsvarende anvendelse, som efter nærværende konvention gjælder krav paa erstatning for skade ved ren. Dog har bestemmelsene om formandens indkaldelse til takstforretning eller domstol i sak angaaende skade ved ren ikke anvendelse, idet i sak angaaende skade voldt av gjet dennes besidder blir at indkalde. Rettes erstatningsansvaret mot flere, indkaldes disse.

Heller ikke har konventionens bestemmelse om to besigtelser i visse tilfælder av skade voldt av ren i Troms fylke anvendelse.

f. Erstatningsbeløp og omkostninger skal betales overensstemmende med forskriftene i § 129.

Lappenes erstatningsansvar for skade voldt av ren.

§ 81.

Lappene skal erstatte den skade, som deres ren volder i renbeitedistrikt paa

a. aker og eng, sætervold, multebærland og skog,

b. slaatteland (herunder indbefattet utengslaatter, myrslaatter, fjellslaatter m. v.), som er indhegnet eller som aar om andet har været brukt og brukes til slaat og ved hesje- eller stakstænger, grøfter, rydning eller paa anden maate tydelig tilkjendegir sig som slaat,

c) avbärgad gröda på åker, äng eller sätervall eller på slåtterland som nämnts under b), däribland hö i såtar, stackar eller hässjor;

d) betesmark, om ägaren eller brukaren genom skadan kommit i saknad av erforderligt bete för de i marken betande hemdjuren.

82 §.

För Troms fylke gälla följande inskränkningar i den i 81 § d) stadgade regeln om ersättning för skada å betesmark:

a) För skada, vållad före den 15 juni utgår ej ersättning.

Efter nämnda dag utgår ersättning allenast för skada, som vållats

b) under tiden från och med den 15 till och med den 23 juni inom ett avstånd av en halv kilometer från de invid gården varande, i ett sammanhang belägna, regelbundet gödslade inägorna;

c) under tiden från och med den 24 till och med den 30 juni inom ett avstånd av en kilometer från omförmälda inägor, dock att ersättning ej ifrågakommer, där skadan vållats inom ett avstånd av trehundra meter nedanför den naturliga skogsgränsen;

d) under tiden från och med den 1 till och med den 7 juli inom ett avstånd av tre kilometer från sagda inägor.

e) Skada, som vållats efter den 7 juli, skall ersättas utan hänsyn till det avstånd från inägorna eller sätervallen, inom vilket den förekommit, dock med det undantag, att betesbrist för kreatur, som hållas på säter, vars byggnader äro belägna på längre avstånd från huvudgårdens inägor än sex kilometer, skall ersättas endast

c. avskaaren avling paa akir-, eng, sætervold og paa slaatteland som under litr. b nævnt, deriblandt hø i saate, stak eller hesje,

d. havnegang, forsaavidt eieren eller brukeren derved kommer til at savne fornødent beite for det i havnegangen beitende bofæ.

§ 82.

For Troms fylke gjøres følgende indskrænkninger i den i § 81 litr. d givne regel om erstatning for skade paa havnegang:

a. Skade voldt før 15 juni erstattes ikke.

Efter nævnte tid erstattes alene skade, som er voldt

b. i tidsrummet fra og med 15 til og med 23 juni indenfor en avstand av en halv km. regnet fra den ved gaarden liggende sammenhængende og regelmæssig gjødslede indmark,

c. i tidsrummet fra og med 24 til og med 30 juni indenfor en avstand av en km. regnet fra nævnte indmark, idet skaden dog ikke erstattes, naar den er voldt indenfor en avstand av trehundrede meter nedenfor den naturlige skoggrænse,

d. i tidsrummet fra og med 1 til og med 7 juli indenfor en avstand av tre km. fra nævnte indmark.

e. Skade, som voldes efter 7 juli, erstattes uten hensyn til, i hvilken avstand fra indmarken eller sætervolden den er voldt, dog med den undtagelse, at manglen paa fornødent beite for bofæ, som er paa sæter, hvis huse ligger fjernerne end seks km. fra gaardens indmark, alene erstattes, saafremt skaden er voldt indenfor

om skadan vållats inom ett avstånd av två kilometer från sätervallen.

f) I sommardistrikten Dividalen och Altevand skola bestämmelserna i e) äga tillämpning redan från och med den 24 juni.

83 §.

De i 82 § stadgade inskränkningar i rätten till ersättning för skada å betesmark inom Troms fylke utesluta icke ersättning, så framt betesrätten av lapparna begagnats sålunda, att någon jordbrukare särskilt därigenom i väsentlig mån betungats, i vilket fall skadan skall ersättas utan hänsyn till tid eller avstånd.

84 §.

Lapparna vare ej pliktiga att ersätta skada, som renarna inom ett i 85 § beskrivet östligt område i Troms fylke vålla på åker och äng, sätervall, hjortronland, lövskog, slåtterland, avbärgad gröda eller betesmark, med mindre skadan beror av sådant rättsstridigt förhållande från lapps sida, som att han nedrivit gärde eller hässja. Ej heller skall ersättning gäldas för skada, som renarna före den 15 juni inom sagda område vålla i barrskog, utan så är, att skadan beror av rättsstridigt förhållande, som nyss är nämnt.

85 §.

Gränserna för det i 84 § avsedda östra området äro följande:

En rät linje från riksröset n:r 302 till Mandalselvens översta källsjö, därifrån en rät linje till den nedre av Gjæsæsjokkas två källsjöar, nämnda bäck, Rovvejokka, Skibotnelven och Lavkkajokka (Loakkajokka) till Lavkkajavrres

en avstand av to km. fra sætervolden.

f. I sommerdistriktene Dividalen og Altevand skal dog bestemmelsene i litr. e ha anvendelse allerede fra og med 24 juni.

§ 83.

De i § 82 indeholdet indskrænkninger i retten til at erholde erstatning for skade paa havnegang i Troms fylke utelukker dog ikke erstatning, naar beiteadgangen av lappene er benyttet saaledes, at nogen gaardbruker særskilt derved er blit bebyrdet i væsentlig grad, idet skaden isaafald erstattes uten hensyn til tidspunkt eller avstand.

§ 84.

Lappene er ikke pligtige til at erstatte skade, som renen indenfor det i § 85 beskrevne østre omraade i Troms fylke maatte volde paa aker, eng, sætervold, multebærland, løvskog, slaatteland, avskaaren avling eller havnegang, medmindre skaden skyldes saadant retsstridigt forhold fra laps side, som at han har revet ned gjærde eller hesje. Heller ikke skal erstattes skade voldt i nævnte omraade av ren paa barskog før 15 juni, medmindre den skyldes saadant retsstridigt forhold som nys nævnt.

§ 85.

Grænsene for det i § 84 nævnte østre omraade er følgende:

En ret linje fra riksrøs nr. 302 til Mandalselvens øverste kildesjø, derfra en ret linje til den nedre av Gjæsæsjokkas to kildesjøer, nævnte bæk, Rovvejokka, Skibotnelven og Lavkkajokka (Loakkajokka) til Lavkkajavrres (Loak-

(Loakkajavrres) sydvästra ända, därifrån räta linjer till Vesegasvarres topp och Nuortavuovddevarres topp, vidare en rät linje i riktning mot Hattefjellets högsta topp fram till en punkt sex kilometer från gården Hatten, vidare räta linjer tvärs över Garanassuorgge, vars bäck skäres omkring två kilometer ovanför sammanflödet med bäcken från Gaskasuorgge, till norra ändan av Gaskasuorggegaisse, över Gaskasuorgge till nordvästra toppen på Moskogaisse, tvärs över Sördalen i sydvästlig riktning till den branta bergväggen på dalens västra sida samt över topparna av Mandfjellet och Markusfjellet till en punkt vid Yttre Markuselven 2,3 kilometer ovanför dess utflöde i Storfjordelven, därefter Yttre Markuselven till dess utlopp i Storfjordelven, vidare räta linjer till toppen av Paras, toppen av Vasdalstinden, vattendelaren i Čaccevagge och Lemetfjellets topp, därifrån efter höjdryggen på Tamokfjellet till mynningen av den bäck, som från Melkefjellet utfaller i Vasdalselven omkring 2,5 kilometer öster om gården Höjsæt, därifrån denna bäck till dess källa, vidare räta linjer till Tverelvdalsfjellets topp, till Mikkelifjellets västra topp, tvärs över Rostadalen till toppen på västra Likkavarre, tvärs över Sördalen till fjälltoppen omkring två kilometer norr om Biellojokkas utlopp i Dödesvand samt över Sörlifjellet till Kuelvens utlopp i Divielven, vidare Kuelven till Langfjelltindens topp, därifrån räta linjer till Čoardajavrres södra ända, Gævletgaisses (Maddanipas) högsta topp, Jiednjaskuppejavrre, Njirpičokkas topp, Bangklettens (Duolljegaisses) nordlikajavrres) sydvestre ende, derfra rette linjer til Vesegasvarres top og Nuorttavuovddevarres top, videre en ret linje mot Hattefjellets høieste top indtil et punkt seks kilometer fra gaarden Hatten, videre rette linjer tvers over Garanassuorgge, hvis bæk skjæres ca. to kilometer ovenfor sammenløpet med bækken fra Gaskasuorgge, til nordenden av Gaskasuorggegaisse, over Gaskasuorgge til nordvestre top av Moskogaisse, tvers over Sørdalen i sydvestlig retning til den bratte bergvæg paa dalens vestside samt over toppene av Mandfjellet og Markusfjellet til et punkt ved Yttre Markuselven 2,3 kilometer ovenfor dens utløp i Storfjordelven, derefter Yttre Markuselven til utløpet i Storfjordelven, videre rette linjer til toppen av Paras, toppen av Vasdalstinden, vandskillet i Čaccevagge og Lemetfjellets top, derfra efter Tamokfjellets ryg til mundingen av den bæk, som fra Melkefjellet falder ut i Vasdalselven ca. 2,5 kilometer østenfor gaarden Høiset, derfra denne bæk til dens utspring, videre rette linjer til Tverelvdalsfjellets top, til Mikkelifjellets vestre top, tvers over Rostadalen til Vestre Likkavarres top, tvers over Sørdalen til fjelltoppen ca. to kilometer nord for Biellojokkas utløp i Dødesvandet samt over Sørlifjellet til Kuelvens utløp i Divielven, videre Kuelven til Langfjelltindens top, derfra rette linjer til Čoarddajavrres søndre ende, Gævletgaisses (Maddanipas) høieste top, Jiednjaskuppejavrre, Njirpičokkas top, Bangklettens (Duolljegaisses) nordligste top, samme fjells sydligste top og skjæringspunktet mellem Skindskarelven og skoggrænsen, videre

gaste topp, samma fjälls sydligaste topp samt skärningspunkten mellan Skindskarelven och skogsgränsen, vidare nämnda älv till Vasskarelvens inflöde däri och denna älv till dess källsjö, därifrån räta linjer till toppen av Basevarddo (Grönfjellet) och till den punkt, där bäcken från Dabmokvagge faller ut i Barduelven, vidare denna älv till Salvasskarelvens mynning, denna älv till skogsgränsen, denna gräns runt Rubben till Ædnamnjoaskejokka och denna älv till Sördalselven, vidare räta linjer till Spikaloabme, fjälltoppen mellan Sauskaret och Isdalen (Čalkkutvagge), vattendelaren i Jo-Snekkerskaret och riksröset n:r 270 samt därifrån riksgränsen till riksröset n:r 302.

86 §.

Vad i 84 § är stadgat utgör ej hinder för norska staten eller enskilda att begagna och genom ingärdning eller bevakning skydda nu befintliga lägenheter och rättigheter inom området eller lägenheter och rättigheter, som framdeles kunna komma till stånd.

87 §.

För skada, som inom ett renbetesdistrikt vållats av renar, skola de lappar, som anmält sig till distriktet, anses gemensamt ansvariga.

88 §.

Vad i 87 § är stadgat äge ej tillämpning i avseende å skada, som under maj eller juni vållats:

a) inom ett till renbetesdistriktet Tamok hörande område med följande gränser: Storfjordelven (Lyngselven) från Balsfjordelvens utlopp däri och Paraselven till gränsen för östra området, vidare

nævnte elv til Vasskarelvens utløp i denne og denne elv til den kildesjø, derfra rette linjer til Basevarddos (Grønfjellets) top og til det punkt, hvor bækken fra Dabmokvagge falder ut i Barduelven, videre denne elv til Salvasskarelvens munding, denne elv til skoggrænsen, denne skoggrænse rundt Rubben indtil Ædnamnjoaskejokka og denne elv til Sørdalselven, videre rette linjer til Spikaloabme, fjelltoppen mellem Sauskaret og Isdalen (Čalkkutvagge), vandskillet i Jo-Snekkerskaret og riksrøs nr. 270 samt derfra riksgrænsen til riksrøs nr. 302.

§ 86.

Bestemmelsen i § 84 er ikke til hinder for, at den norske stat og private til enhver tid utnytter og beskytter ved indhegning eller vagthold saavel nu bestaaende bruk og bruksrettigheter av enhver art som saadanne, som senere maatte bli optat.

§ 87.

For skade, som voldes av ren inden et renbeitedistrikt, skal de til dette anmeldte lapper være ansvarlige i fællesskap.

§ 88.

Bestemmelsen i § 87 skal ikke ha anvendelse med hensyn til skade, som i mai eller juni voldes

a. inden en til renbeitedistriktet Tamok hørende trakt med følgende grænser: Storfjordelven (Lyngselven) fra Balsfjordelvens munding og Paraselven til grænsen for det østre omraade, videre

denna gräns till Lemetfjellets topp, därifrån en rät linje till början av den bäck, som från samma fjäll nedrinner i Postdalselven, denna bäck till Postdalselven, denna älv till Nordkjoselven och denna älv till dess krök mellan Elvekroknes och Övergaard samt därifrån gränsen mellan renbetesdistrikten Lakselvdalen och Tamok fram till Balsfjordelvens utlopp i Storfjordelven;

b) inom ett område i renbetesdistriktet Markusfjellet med följande gränser: Storfjorden från Storfjordelvens mynning till gränsen för vårdistriktet Horsnesfjellet, denna gräns fram till gränsen för östra området, denna gräns till skogsgränsen på södra sidan Sördalen, därifrån en rät linje till Storfjordelven vid Borrinjargga och denna älv till dess mynning.

För skada, som under ifrågavarande tid vållats inom det i a) avsedda område, skola, i stället för de lappar, som anmält sig till renbetesdistriktet Tamok, de lappar, som anmält sig till distrikten Lakselvdalen, Andersdalen och Tromsdalen anses gemensamt ansvariga; och skall förmannen i distriktet Lakselvdalen hava att i avseende å ersättning för skadan företräda dem alla, på sätt eljest tillkommer förman i distrikt, inom vilket skada inträffat.

För skada, som under samma tid vållats inom det område, varom förmäles under b), skall gemensam ansvarighet åligga de lappar, som anmält sig till distrikten Lyngsdalen, Rendalen, Lakselvdalen och Stormheimen, dock att lapparna i sistnämnda distrikt ej skola taga del i ansvarighet för

denne grænse til Lemetfjellets top, derfra en ret linje til begyndelsen av den bæk, som fra dette fjell løper ut i Postdalselven, denne bæk til Postdalselven, denne elv til Nordkjoselven og denne elv til dens krok mellem Elvekroknes og Øvergaard samt derfra grænsen mellem renbeitedistriktene Lakselvdalen og Tamok indtil Balsfjordelvens munding i Storfjordelven;

b. inden en trakt i renbeitedistriktet Markusfjellet med følgende grænser: Storfjorden fra Storfjordelvens munding til grænsen for vaardistriktet Horsnesfjellet, denne grænse til det østre omraades grænse, denne grænse til skoggrænsen paa søndre side av Sørdalen, derfra en ret linje til Storfjordelven ved Borrinjargga og denne elv til dens munding.

For skade, som i nævnte tid voldes inden den i litr. a beskrevne trakt, skal istedetfor de lapper, som har anmeldt sig til renbeitedistriktet Tamok, de lapper i fællesskap være ansvarlige, som har anmeldt sig til renbeitedistriktene Lakselvdalen, Andersdalen og Tromsdalen. Formanden i renbeitedistriktet Lakselvdalen skal med hensyn til erstatningskrav for saadan skade gjøre tjeneste som formand for alle de anførte lapper paa samme maate som en formand i et renbeitedistrikt, hvor skade er voldt.

For skade, som i samme tid voldes inden den i litr. b beskrevne trakt, skal de lapper i fællesskap være ansvarlige, som har anmeldt sig til renbeitedistriktene Lyngsdalen, Rendalen, Lakselvdalen og Stormheimen, idet lappene i sidstnævnte distrikt dog ikke skal delta i ansvaret for skade voldt før

skada, som vållats före den 15 juni; och skola samtliga de ansvariga lapparna företrädas av förmannen i distriktet Lyngsdalen.

89 §.

Har under tiden från och med den 1 maj till och med den 14 juni skada av renar vållats inom den del av renbetesdistriktet Salvasskaret, dit under nämnda tid inflyttning med renar ej må äga rum, skola de lappar, som anmälts till distrikten Liveltskaret och Snörken, gemensamt ansvara för skadan och i fråga om sådan ansvarighet företrädas av förmannen i distriktet Liveltskaret.

90 §.

För skada, som under tiden från och med den 1 maj till och med den 14 juni vållats av renar i den del av renbetesdistriktet Stordalen, dit under nämnda tid inflyttning med renar ej må äga rum, skola de lappar, som anmälts till distrikten Stormyrbotn och Gratangen, vara gemensamt ansvariga; och skola de i fråga om sådan ansvarighet företrädas av förmannen i distriktet Stormyrbotn.

91 §.

Vad i 87—90 §§ är stadgat om gemensam ansvarighet för skada av renar utgör ej hinder för de ansvariga eller vissa av dem att, i den mån de förmå visa, att skadan vållats av renar, tillhörande en eller flera särskilda lappar, vid svensk domstol föra talan om skyldighet för sådana renägare att slutligen vidkännas skadeersättningen.

15 juni. Formanden i renbeitedistriktet Lyngsdalen skal paa samma maate som nys nævnt gjøre tjeneste som formand for de anførte lapper.

§ 89.

For skade, som i tiden fra og med 1 mai til og med 14 juni er voldt av ren i den del av renbeitedistriktet Salvasskaret, hvor i nævnte tid indflytning med ren ikke maa finde sted, skal de lapper, som er anmeldt til distriktene Liveltskaret og Snørken, svare i fællesskap, og som formand med hensyn til erstatningskrav for saadan skade skal formanden i Liveltskaret gjøre tjeneste.

§ 90.

For skade, som i tiden fra og med 1 mai til og med 14 juni er voldt av ren i den del av renbeitedistriktet Stordalen, hvor i nævnte tid indflytning med ren ikke maa finde sted, skal de lapper, som er anmeldt til distriktene Stormyrbotn og Gratangen, svare i fællesskap, og som formand med hensyn til erstatningskrav for saadan skade skal formanden i Stormyrbotn gjøre tjeneste.

§ 91.

Bestemmelsene i foranstaaende §§ 87—90 om fællesansvar for skade ved ren skal ikke være til hinder for, at de fællesansvarlige lapper eller enkelte av dem ved svensk domstol helt eller delvis indtaler den erlagte eller skyldige erstatning hos den eller de lapper, som de maatte kunne godtgjøre er eiere av de skadegjørende ren.

Synemän och syneförrättning.

92 §.

Vill någon fordra ersättning för skada, som vållats av renar, göre han ansökan om syneförrättning (takstforretning). Ansökningen göres skriftligen eller muntligen hos länsmannen eller, om annan blivit av fylkesmannen förordnad till syneförman (takstbestyrer), hos denne. Göres framställningen muntligen, skall syneförmannen uppteckna dess innehåll.

Syneförmannen bör tillse, att ansökningen innehåller upplysning om, var och när skadan inträffat samt vari den består.

93 §.

Förrättningen skall företagas snarast möjligt å tid och plats, som syneförmannen bestämmer. Att såsom synemän taga del i förrättningen skola genom syneförmannens försorg inkallas två män av den i norska lagen den 28 augusti 1854 § 18 omförmälda nämnd eller, om sådana icke skulle hinna komma tillstädes å den för förrättningen utsatta tiden, två av dem, som äro upptagna å den allmänna listan över lagrättsmän. Granne till målsäganden bör såvitt möjligt ej tillkallas, ej heller ägare av fastighet, varå syn å skada av renar ofta plägar hållas.

De inkallade synemännen skola såvitt möjligt tjänstgöra vid alla förrättningar, som i omedelbar följd företagas å samma trakt.

94 §.

Till förrättningen har syneförmannen vidare att utfärda kallelse å lappförmannen. I kallelsen skall syneansökningens innehåll angivas och till lappförmannen

Takstmænd og takstforretning.

§ 92.

Den, som vil kræve erstatning for skade voldt av ren, maa begjære takstforretning avholdt. Begjæringen fremsættes, skriftlig eller mundtlig, for lensmanden eller anden av fylkesmanden ansat takstbestyrer. Fremsættes den mundtelig, skal takstbestyreren nedtegne den.

Takstbestyreren bør paase, at begjæringen indeholder oplysning om, hvor og naar skaden er voldt og hvori den bestaar.

§ 93.

Takstforretningen skal avholdes snarest mulig. Takstbestyreren bestemmer tid og sted for forretningen og tilsiger til at delta i denne to mænd av det i lov av 28 august 1854 § 18 omhandlede utvalg eller, hvis saadanne mænd ikke kan faaes tilstede til den fastsatte tid, av det almindelige lagrettes-(retsvidne-)mandtal. Dog bør skadelidtes naboer saavidt mulig ikke tilsiges. Det samme gjælder personer, paa hvis eiendom renskadetakster ofte pleier holdes.

De tilsagte mænd skal saavidt mulig gjøre tjeneste ved alle de forretninger, som maatte avholdes i umiddelbar rækkefølge i samme trakt.

§ 94.

Takstbestyreren indkalder formanden til forretningen. I indkaldelsen skal indtages indholdet av takstbegjæringen og en henstillen til formanden om at søke

riktas uppmaning att överväga lämpligheten av förlikning med målsäganden eller av frågans hänskjutande till skiljedom.

Kallelsen skall delgivas lappförmannen och avskrift av densamma tillställas målsäganden.

95 §.

Skulle lappförmannen, ehuru kallelse lagligen delgivits, utebliva från förrättningen, må denna ej därav uppehållas. I sådant fall böra syneförmannen och synemännen ägna synnerlig uppmärksamhet åt att den frånvarandes rätt tillgodoses.

96 §.

Envar, som tillstädeskommer vid syneförrättning, är pliktig att avgiva förklaring om allt som är honom bekant och kan tjäna till upplysning i saken. För innehållet av sin förklaring står han till ansvar, så som om den vore avgiven inför rätta.

97 §.

Vid början av förrättningen skall syneförmannen erinra synemännen om deras förpliktelser och ansvar samt i protokollet göra anteckning, att sådan erinran ägt rum.

Syneförmannen skall såvitt möjligt inhämta och i protokollet intaga upplysning om de omständigheter, som enligt denna konvention kunna inverka på ersättningsfrågan, såsom tiden och sättet för skadans uppkomst, dess omfattning, platsens belägenhet och beskaffenhet samt sannolika antalet av de renar, som vållat skadan. Finnes anledning till antagande, att skadan helt eller delvis förövats av renar, som ej tillhöra renbetesdistriktet, skall syneförmannen under förrättningen söka förlik indgaat med skadelidte eller at henskyte saken under voldgift.

Indkaldelsen skal forkyndes for formanden og gjenpart av indkaldelsen sendes skadelidte.

§ 95.

Naar lovlig forkyndelse har fundet sted, blir takstforretningen at avholde, selv om formanden ikke møter. I dette tilfælde bør takstbestyreren og takstmændene ha sin opmerksomhet særlig henvendt paa, at den fraværende ikke forurettes.

§ 96.

Enhver, som er tilstede, hvor takstforretning holdes, er pligtig til at gi forklaring om alt, som er ham bekjendt og som kan tjene til oplysning i saken. Vedkommende staar for indholdet av sin forklaring til ansvar, som om den var avgit for retten.

§ 97.

Takstbestyreren skal ved forretningens begyndelse foreholde takstmændene deres pligter og ansvar og protokollere, at saa er skeet.

Takstbestyreren skal saavidt mulig indhente och indta i protokollen oplysninger om de omstændigheter, som efter nærværende konvention har indflytelse paa erstatningsspørsmaalet, saasom om naar skaden antages voldt, om skadens oprindelse og omfang, stedets beliggenhet og beskaffenhet og om det antagelige antal av de skadegjørende ren. Er der grund til at anta, at skaden helt eller delvis er voldt av ren, som ikke tilhører renbeitedistriktet, skal takstbestyreren under forretningen søke op-

åvägabringa upplysning om förhållandet och vem dessa renar tillhöra. När fråga är om skada å bete, skall göras anteckning rörande omfattningen och beskaffenheten av gårdens betesmark ävensom antalet hemdjur å gården.

98 §.

Vid skadans värderande skall tagas i betraktande markens beskaffenhet och fruktbarhet, grödans godhet, ävensom huruvida hemdjur medverkat till skadan.

I fråga om skada å bete skall noga tagas hänsyn till de förhållanden, som enligt denna konvention hava inflytande på fråga om ersättningsskyldigheten, så att den omständigheten, att renar uppehållit sig å betesmarken icke i och för sig betraktas såsom medförande förpliktelse att gälda skadeersättning.

99 §.

Värderingen verkställes av syneförmannen och synemännen. De skola till protokollet på heder och samvete avgiva förklaring, att värderingen skett efter bästa förstånd och övertygelse.

100 §.

Finna syneförmannen och synemännen, att skada, som enligt denna konvention bör ersättas, är för handen, skall förrättningen avslutas med beslut, innefattande åläggande för lapparna i renbetesdistriktet eller, i de i 88—90 §§ omförmälda fall, lapparna i där nämnda renbetesdistrikt att gemensamt betala målsäganden det belopp, vartill skadan skattats och ifrågakommande kostnader.

lyst dette forhold og hvem der eier de fremmede ren. Naar skaden er voldt paa havnegang, skal der gives oplysning om utstrækningen og beskaffenheten av gaardens havnegang samt om antallet av gaardens kreaturer.

§ 98.

Ved skadetaksten skal tages i betragtning markens beskaffenhet og frugtbarhet og avlingens godhet og hvorvidt bofæ maatte ha bidraget til skaden.

Gjælder skaden havnegang, skal der tages nøie hensyn til de omstændigheter, som efter nærværende konvention har indflydelse paa erstatningsspørsmaalet, saa at den omstændighet, at ren har opholdt sig i havnegangen, i og for sig ikke betragtes som medførende forpligtelse til betale skadeserstatning.

§ 99.

Taksten avgives av takstbestyreren og takstmændene. De skal til protokollen avgi erklæring paa ære og samvittighet om, at taksten er sat efter overbevisning og bedste skjøn.

§ 100.

Finder takstbestyreren og takstmændene, at der er voldt skade, som efter nærværende konvention skal erstattes, skal takstforretningen avsluttes med beslutning om, at lappene i renbeitedistriktet eller i de i §§ 88—90 nævnte tilfælder lappene i de der anførte renbeitedistrikter tilpligtes i fælleskap at betale skadelidte det beløp, hvortil skaden er taksert, og i tilfælde omkostningene.

101 §.

Yppas meningsskiljaktighet i fråga, som skall avgöras av syneförmannen och synemännen, gälle flertalets mening. Förekomma tre olika meningar, gälle den som syneförmannen omfattar.

102 §.

Träffas innan syneförmannen lämnar platsen förlikning eller överenskommelse om skiljedom, skall avtalet intagas i protokollet och förses med parternas och syneförmannens underskrift.

103 §.

Syneförmannen skall delgiva lappförmannen och målsäganden förrättningens utgång, såvitt möjligt före förrättningens avslutande, och i protokollet anteckna om sådant skett.

104 §.

Då syneförrättningen godkänts av parterna eller tiden för dess överklagande gått till ända, utan att klagomål anförts, har syneförmannen att till fylkesmannen översända handlingarna jämte förrättningsprotokollet tillika med uppgift angående de kostnader, för vilka norska statskassan svarar.

105 §.

Beträffande Troms fylke skola från förestående stadganden om syneförmän och syneförrättning följande avvikelser äga rum:

a) För uppskattning av skada, som vållats av renar, skola i varje härad, där svenska lappar hava rätt att låta renar beta, finnas särskilda synemän. Antalet av dessa bestämmes av fylkesmannen och må ej sättas högre än med hänsyn till förhållandena är nödvändigt.

§ 101.

Er der meningsforskjel ved nogen avgjørelse under takstforretningen, gjør flertallet utslaget. Er der ikke flertal for nogen av meningene, er takstbestyrerens stemme avgjørende.

§ 102.

Indgaar partene, inden takstbestyreren forlater stedet, forlik eller avtale om voldgift, blir forliket eller avtalen at indføre i protokollen med partenes og bestyrerens underskrifter.

§ 103.

Takstbestyreren skal la takstforretningens utfald forkynde for formanden og for skadelidte, om mulig inden forretningens avslutning. Det skal tilføres protokollen, hvorvidt saa er skeet.

§ 104.

Naar takstforretningen er vedtat av partene eller fristen for begjæring om dens prøvelse ved domstol eller om anke er utløpet, uten at saadan begjæring er indkommet, sender takstbestyreren forretningen til fylkesmanden med opgave over de omkostninger, som er paaført det offentlige.

§ 105.

For Troms fylke kommer ovenstaaende bestemmelser om takstmænd og takstforretning alene til anvendelse med nedennævnte avvikelser:

a. Til at taksere skade voldt av ren skal der i de herreder, hvor svenske lapper har adgang til at la ren beite, være et utvalg av saa mange særskilte takstmænd, som fylkesmanden bestemmer. Antallet maa ikke være større end efter omstændighetene paakrævet.

Fylkesmannen äger dock förordna, att synemän icke skola utses för alla härad, utan att synemännen inom ett härad skola tjänstgöra även i ett eller flera andra.

Inom de delar av Ankenes härad i Nordlands fylke, som omförmälas i 2 §, skall uppskattning verkställas av de synemän från Troms fylke, som därvarande fylkesman bestämmer.

b) Före juni månads utgång skola häradsfullmäktige (formandskapet) upprätta förslag å synemän till det antal, som av fylkesmannen bestämts för häradet.

Å förslag må ej upptagas annan än den, som fyllt tjugufem år, är vederhäftig och valbar vid kommunala val, har erforderlig kunskap i norska språket och är förtrogen med jordbruk.

Ägare av fastighet, varå syn å skada av renar ofta plägar hållas, bör såvitt möjligt icke upptagas å förslag.

c) Så snart ske kan och senast före den 15 juli skola häradsfullmäktige översända förslaget till fylkesmannen, som skyndsamt befordrar det till landshövdingen. Denne lämnar vederbörande lappar tillfälle att taga del av förslaget och att å sin sida avgiva förslag å personer, som enligt vad förut sagts äro behöriga att vara synemän, till högst det av fylkesmannen bestämda antal.

Före utgången av januari månad återsänder landshövdingen till fylkesmannen häradsfullmäktiges förslag och meddelar samtidigt, vilka personer blivit å lapparnas sida föreslagna.

Fylkesmanden har dog adgang til at bestemme, at saadant utvalg ikke skal oprettes for alle de nævnte herreder, men at det for et herred oprettede utvalg skal gjøre tjeneste ogsaa i et eller flere av de andre herreder.

For de deler av Ankenes herred i Nordland fylke, som nævnes i § 2, skal det utvalg i Troms fylke gjøre tjeneste, som dettes fylkesmand bestemmer.

b. Inden juni maaneds utgang skal formandskapet istandbringe forslag paa et saa stort antal takstmænd som av fylkesmanden fastsats for hæredet.

I forslaget maa alene medtages personer, som har fyldt fem og tyve aar, er vederhæftig og valgbare ved kommunale valg, har tilstrækkelig kjendskap til det norske sprog og er fortrolige med jordbruk.

Personer, paa hvis eiendom renskadetakster ofte pleier avholdes, bør saavidt mulig ikke medtages.

c. Snarest mulig og senest inden 15 juli sender formandskapet forslaget til fylkesmanden, som snarest sender det til landshøvdingen, for at denne kan gi vedkommende lapper adgang til at bli kjendt med forslaget og til at avgi forslag paa et lignende eller mindre antal mænd, hvilke i tilfælde maa ha de foran nævnte egenskaper.

Inden utgangen av januar maaned sender landshøvdingen formandskapets forslag tilbake til fylkesmanden og meddeler lappenes forslag.

d) Fylkesmannen förordnar därefter synemän. Den, som föreslagits av såväl häradsfullmäktige som lapparna, skall, så framt han är behörig, förordnas.

Före utgången av mars månad tillställer fylkesmannen såväl häradsfullmäktige, syneförmannen och domaren som landshövdingen förteckning över de utsedda synemännen.

e) Synemännen skola tjänstgöra under tre år, räknade från den 1 maj det år, varunder de förordnats.

f) Är fråga om skada på åker, äng, sätervall, slåtterland eller betesmark och påkallas syneförrättning före den 7 juli, skall för skadans bedömande hållas dels en första besiktning och dels en senare besiktning med värdering.

Den första besiktningen skall äga rum så snart som möjligt. Den senare må ej företagas förrän från den föregående förflutit en tid av tre veckor eller, om den första förrättningen ägt rum i juli månad, fjorton dagar; dock skall den ej i något fall hållas senare än den 21 juli.

Har syneförrättningen påkallats senare än den 6 juli, eller angår den allenast skada å annat än åker, äng, sätervall, slåtterland eller betesmark, anställes endast en besiktning, varvid värdering ock äger rum. Denna förrättning skall företagas snarast möjligt.

g) Då syneförmannen mottagit framställning om syneförrättning, skall han bestämma tid för den eller de förrättningar för besiktning och värdering, som skola äga rum. Han har därjämte att inkalla två av de av fylkesmannen förordnade synemännen att be-

d. Fylkesmanden bestemmer derpaa, hvilke personer skal være takstmænd. Dog skal altid medtages de personer, som er foreslaat baade av formandskapet og av lappene, forsaavidt de besidder de foreskrevne egenskaper.

Inden utgangen av mars maaned tilstiller fylkesmanden saavel formandskapet, takstbestyreren og underdommeren som landshøvdingen fortegnelse over de mænd, han har valgt til takstmænd.

e. Takstmændene har at gjøre tjeneste i tre aar, regnet fra 1 mai i det aar, hvori de er valgt.

f. Er der spørsmaal om skade paa aker, eng, sætervold, slaatteland eller havnegang og begjeres takstforretning før 7 juli, skal den bestaa av to deler, nemlig av den første besigtelse og av den fornyede besigtelse med takst.

Den første besigtelse skal foretages snarest mulig. Den fornyede besigtelse med takst maa ikke foretages, førend der siden avholdelsen av den første besigtelse er hengaat tre uker eller, om denne fandt sted i juli maaned, fjorten dager. Dog maa den ikke i noget tilfælde holdes senere end 21 juli.

Er takstforretningen begjært senere end 6 juli eller angaar den alene skade paa andet end aker, eng, sætervold, slaatteland eller havnegang, foretages kun en besigtelse med takst, der skal finde sted snarest mulig.

g. Naar takstbestyreren har mottat begjæring om takstforretning, skal han bestemme, naar den første besigtelse og naar den fornyede besigtelse med takst eller i tilfælde den udelte takstforretning skal avholdes. Han tilsiger derhos to mænd av det av fylkes-

siktiga och värdera skadan. Synemännen inkallas turvis i den ordning, vari de finnas uppförda på fylkesmannens förteckning. Dock förbigås syneman, som av jäv eller laga förfall är hindrad eller som är granne till målsäganden eller som befinner sig så långt från förrättningsstället, att hans deltagande skulle medföra väsentligt större kostnad än om en närmare boende syneman tjänstgjorde. Den, som sålunda blivit förbigången, skall i stället inkallas vid närmast inträffande tillfälle, då sådan anledning till hans förbigående som nyss nämnts icke föreligger.

h) Vad i 95 § stadgas om syneförrättnings företagande utan hinder av lappförmans uteblivande äge tillämpning i fråga om vardera av de besiktningar som avses i f).

i) Vid den första besiktningen må icke någondera parten anlita sakförare.

j) Den första besiktningen företages av synemännen utan, att syneförmannen är tillstädes. I sammanhang med själva besiktningen hava synemännen att av målsäganden, vederbörande lapp eller lappar ävensom andra tillstädesvarande personer inhämta nödiga upplysningar rörande skadan. Synemännen böra till egen efterrättelse göra korta minnesanteckningar rörande gjorda iakttagelser och erhållna upplysningar.

k) Därest under den första besiktningen parterna ingå förlikning eller hänskjuta frågan till skiljedom, skola synemännen tillse, att förlikningen eller skiljeavtalet avfattas skriftligen och förses med parternas underskrift.

l) Förlikningen eller skiljedomen bör av målsäganden oför-

manden bestemte utvalg av takstmænd til at besigte og taksere skaden. Mændene tilsiges turvis i den orden, hvori de er opført paa fylkesmandens fortegnelse. Dog forbigaaes den, som har lovlig forfald, som er inhabil, som er skadelidtes nabo eller som befinder sig saa fjernt fra forretningsstedet, at vedkommendes deltagelse vilde medføre væsentlig større omkostninger end om en nærmere boende tilsiges. Den, som saaledes maatte bli forbigaat, tilsiges istedet ved første anledning, naar der ikke foreligger nogen saadan grund som nævnt til vedkommendes forbigaaelse.

h. Hvad § 95 bestemmer om takstforretningens avholdelse, selv om formanden ikke møter, har anvendelse paa hver av de i litr. f nævnte besigtelser.

i. Ingen av partene har adgang til at møte med sakfører under den første besigtelse.

j. Den første besigtelse foretages av takstmændene uten taksbestyrerens nærvær. Takstmændene skal, foruten at besigte skaden, hos skadelidte, vedkommende lap eller lapper og andre tilstedeværende indhente fornødne oplysninger vedkommende skaden. Takstmændene bør til støtte for sin erindring kortelig nedtegne sine iagttagelser og de erholdte oplysninger.

k. Indgaar partene under den første besigtelse forlik eller voldgir de kravet, bør takstmændene paase, at forliket eller voldgiftsavgjørelsen blir avfattet skriftlig og forsynet med partenes underskrift.

l. Forliket eller voldgiftsavgjørelsen maa skadelidte uophol-

dröjligen insändas till syneförmannen. Denne har att översända handlingen till fylkesmannen. Innan så sker, skall han söka avhjälpa formfel i handlingen, där sådant förekommer.

m) Den senare besiktningen med värdering av skadan skall under ledning av syneförmannen företagas av samma synemän, som verkställt den första besiktningen. Skulle endera synemannen eller bägge vara hindrade av förfall, bör besiktningen uppskjutas någon kort tid, såframt detta kan leda till förfallets upphörande. I motsatt fall utses annan eller andra synemän.

n) Vid början av den senare besiktningen skall syneförmannen erinra synemännen om deras förpliktelser och ansvar samt i protokollet göra anteckning, att sådan erinran ägt rum. Likaså antecknas i protokollet tiden för den första besiktningen.

Syneförrättnings överklagande vid domstol.

106 §.

Målsäganden eller lappförmannen kan hos domstol överklaga syneförrättning, såvitt angår skadans uppskattande eller prövningen av bevis rörande de omständigheter, varå rätten till ersättning grundas.

Påstår part tillika, att syneförrättningen lider av formfel eller att dess utgång helt eller delvis beror på oriktig tillämpning av denna konventions bestämmelser rörande lapparnas ersättningsskyldighet eller eljest på felaktig rättstillämpning, och vill han, att på sådan grund förrättningen skall helt eller delvis upphävas, skall

delig sende til takstbestyreren, som skal indsende dokumentet til fylkesmanden. Inden saa sker, skal takstbestyreren søke avhjulpet formelle mangler ved forliket eller avgjørelsen.

m. Den fornyede besigtelse med takst foretages av de samme takstmænd og av takstbestyreren, under dennes ledelse.

Skulde en av takstmændene eller begge ha faat forfald, bør den fornyede besigtelse utsættes en kort tid, saafremt det derved kan opnaaes, at forfaldet ophører. I motsat fald maa der tilsiges en anden eller andre takstmænd.

n. Takstbestyreren skal ved den fornyede besigtelses begyndelse foreholde takstmændene deres pligter og ansvar og protokollere, at saa er skeet. Likesaa protokolleres tidspunktet for den første besigtelse.

Takstforretningens prøvelse.

§ 106.

Skadelidte og formanden kan begjære takstforretningen prøvet av domstol, forsaavidt angaar forretningens taksering av skaden eller dens bedømmelse av beviset for de omstændigheter, som betinger adgangen til erstatning.

Hvis nogen av partene tillike mener, at takstforretningen lider av formelle feil eller at dens utfald helt eller delvis skyldes feilagtig forstaaelse av nærværende konventions bestemmelse om lappenes erstatningspligt eller anden feilagtig retsanvendelse, og paastaar han av denne grund forretningen helt eller delvis ophævet

yrkande härom framställas i sammanhang med förstnämnda klagan och avgöras av samma domstol.

107 §.

Tiden för klagomåls anförande vare fjorton dagar, räknade från den dag förrättningsmannens och synemännens beslut blev parten delgivet, sistnämnda dag ej medräknad.

Klagomål framställes, skriftligen eller muntligen, hos syneförmannen. Muntligt klagomål skall av honom upptecknas och underskrivas.

Har klagomål före klagotidens utgång i skriftlig avfattning avlämnats å sådan post-, telegraf- eller telefonstation, som det åligger att vidare befordra framställningen, skall det anses hava anförts inom laga tid.

Klagomål skall angiva, vad därmed åsyftas och, därest det gäller formfel eller felaktig rättstillämpning, vari felet består. Är skriftligt klagomål härutinnan bristfälligt avfattat, skall syneförmannen söka avhjälpa bristen.

Syneförmannen har att oförd röjligen till fylkesmannen översända klagoskriften och protokollet över syneförrättningen jämte andra till ärendet hörande handlingar, där sådana finnas.

108 §.

Domstolens prövning av klagomålet skall såvitt möjligt äga rum det år, då syneförrättningen företogs.

109 §.

Domstolen består av underdomaren i orten och två meddoms-

eller forandret, maa han i begjæringen medta denne anke, som blir at avgjøre av samme domstol, som skal prøve takstforretningen iøvrig.

§ 107.

Fristen for begjæringens fremsættelse er fjorten dage, regnet fra den dag da takstforretningen blev forkyndt for vedkommende, denne dag ikke medregnet.

Begjæringen maa fremsættes skriftlig eller mundtlig for takstbestyreren. Fremsættes den mundtlig, skal takstbestyreren nedtegne og underskrive den.

Det er nok, at den skriftlige begjæring før fristens utløb er avgit til den post-, telegraf- eller telefonstation, som skal bringe skriftet videre.

I begjæringen maa angives, hvad det er vedkommende er misfornøiet med, og i tilfælde hvori den angivelige formfeil eller retsfeil ved takstforretningen bestaar. Mangler skriftlig begjæring saadan angivelse, skal takstbestyreren søke manglen avhjulpet.

Takstbestyreren sender snarest mulig begjæringen og takstforretningen med mulige andre dokumenter til fylkesmanden.

§ 108.

Domstolens prøvelse av takstforretningen skal saavidt mulig finde sted det samme aar, hvori denne blev avholdt.

§ 109.

Domstolen bestaar av vedkommende underdommer og to doms-

män. I Nordlands fylke skola meddomsmännen uttagas bland de för häradet valda meddomsmännen i brottmål, och varde därvid de för sådana mål gällande grunder tillämpade. I Troms fylke utses meddomsmännen i tur bland de i 105 § a) omförmälda synemännen för det härad, där skadan vållats, och ett av de angränsande häraden, på sådant sätt, att en meddomsman tages från vartdera häradet. På samma sätt uttagas två ställföreträdare för meddomsmännen.

110 §.

I övrigt skola i tillämpliga delar gälla de för behandling av publika meddomsrättssaker gällande föreskrifter, sådana de för närvarande finnas upptagna i norska lagen om rättegång i brottmål (loven om rettergangsmaaten i straffesaker) den 1 juli 1887 med däri sedermera gjorda ändringar, dock under iakttagande av följande avvikelser:

a) Finner fylkesmannen, att klagomål icke anförts inom laga tid, har han att underrätta klaganden om, att dennes talan av sådan anledning icke kan upptagas. Fylkesmannens beslut härom får icke överklagas.

Detsamma gäller, om fylkesmannen, finner att målsägandes klagan av annan anledning icke bör bliva föremål för prövning av domstol. I sistnämnda fall äger dock målsäganden att mot förmannen föra talan om ersättning enligt de för rättegång i tvistemål gällande bestämmelser, dock att behandling vid förlikningskommissionen ej erfordras.

b) Föreläggande av åklagarmyndigheten meddelas icke.

mænd. For Nordland fylke uttar dommeren disse blandt de for vedkommende herred valgte domsmænd i straffesaker overensstemmende med de herom til enhver tid gjældende bestemmelser. For Troms fylke uttar han domsmænd efter tur blandt de i § 105 litr. a omhandlede takstmænd for det herred, hvor skaden er skeet, og et av naboherredene, saaledes at en domsmand tages fra hvert herred. Paa samme maate uttages to varamænd.

§ 110.

Forøvrig kommer i den utstrækning, som er mulig og fornøden, til anvendelse de om offentlige meddomsretssakers behandling gjældende forskrifter, saaledes som de nu lyder i loven om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887 med ændringslover, dog med følgende avvikelser:

a. Finder fylkesmanden, at begjæringen ikke er fremsat i rette tid, underretter han vedkommende part om, at sak av denne grund ikke vil bli fremmet. Fylkesmandens avgjørelse er endelig.

Det samme gjælder, om fylkesmanden finder, at skadelidtes begjæring av anden grund ikke bør foranledige prøvelse ved domstol. I sidste tilfælde har dog skadelidte adgang til at reise erstatningssak mot formanden overensstemmende med de for borgerlige retstvister gjældende forskrifter. Behandling ved forlikskommissionen er unødvendig.

b. Forelæg bortfalder.

c) Särskilt beslut om åtals anställande (tilltalebeslutning) utfärdas icke. Fylkesmannen förordnar sakförare för målsäganden. Målet anhängiggöres å målsägandens vägnar mot förman eller andre förman, som tjänstgjorde på den tid, då skadan inträffade, eller, så framt ingen av dem lever, mot den förman, som tjänstgör vid tiden för målets anhängiggörande.

Den utsedde sakföraren utfärdar ofördröjligen stämning och låter denna jämte övriga handlingar i målet tillställas domaren, varvid han tillika avgiver förslag i fråga om ort och tid för målets upptagande.

Har förmannen sakförare, översänder domaren handlingarna till denne; och skall sakföraren inom tid, som av domaren utsättes, återställa handlingarna med angivande av de bevis, som å förmannens sida skola åberopas, och med förslag angående tid och ort för målets upptagande av rätten. Har förmannen icke sakförare, skall domaren—efter samråd med förmannen, om detta anses lämpligt och utan svårighet kan ske—undersöka, huruvida ytterligare utredning bör åvägabringas i målet.

Domaren utsätter därefter tid och ort för målets behandling och sänder stämningen med påskrift härom ävensom övriga handlingar i målet till målsägandens sakförare med uppgift å vittnen, vilkas avhörande påkallas av förmannens sakförare eller domaren.

Målsägandens sakförare föranstaltar därefter, att stämningen delgives förmannen samt underrättar dennes sakförare om tid och ort för målets handläggning,

c. Tiltalebeslutning utfærdiges ikke. Fylkesmanden opnævner en sakfører til at føre saken. Denne blir at anlægge i skadelidtes navn mot den paa skadetiden tjenestgjørende formand eller i tilfælde næstformand eller, saafremt disse er døde, mot den, som gjør tjeneste som formand paa den tid, da saken anlægges.

Den opnævnte sakfører uttar snarest mulig stevning, som han tilstiller dommeren med sakens øvrige dokumenter og med uttalelse om, naar og hvor saken antages at burde foretages.

Har formanden sakfører, sender dommeren denne dokumentene, som inden en av dommeren sat frist skal tilbakesendes med angivelse av de bevis, som fra formandens side agtes ført og med uttalelse om, hvor og naar saken antages at burde foretages. Har formanden ikke sakfører, undersøker dommeren—om saa er ønskelig og bekvemmelig kan ske, efter samraad med formanden,—hvorvidt andre eller flere bevis bør føres under saken.

Dommeren bestemmer derpaa tid og sted for sakens foretagelse og tilstiller skadelidtes sakfører stevningen med paategning herom og sakens øvrige dokumenter tillikemed opgave over de vidner, som formandens sakfører eller dommeren maatte ønske.

Skadelidtes sakfører besørger stevningen forkyndt for formanden og underretter dennes sakfører om tid og sted for sakens foretagelse og indstevner alle vid-

varjämte han låter instämma alla vittnen, jämväl dem, som påkallas av förmannens sakförare eller domaren, och åvägabringar annan utredning.

d) När någon första gången tjänstgör såsom meddomsman, skall domaren erinra honom om de plikter, som åliggа en meddomsman, och mottaga hans försäkran, att han såväl i förevarande mål som i alla mål, i vilkas avgörande, han framdeles kan komma att deltaga, skall giva noga akt på allt, som förekommer inför rätten, och döma så som han vet vara sant och rätt enligt lagen och omständigheterna i målet.

e) Utebliver förmannen, då målet skall företagas till behandling, skall målet dock handläggas, så framt stämningen lagligen delgivits honom och han icke styrker laga förfall.

Kommer förmannen tillstädes genom sakförare, skall målet alltid upptagas till behandling, så framt icke rätten finner förmannens personliga inställelse nödvändig.

f) Den i lagen om rättegång i brottmål den 1 juli 1887, § 322 jämförd med § 366, intagna bestämmelsen angående frågor till svaranden beträffande hans levnadsomständigheter äger icke tillämpning.

g) Målsäganden kan avhöras, men må icke med ed bekräfta sin utsago.

h) Bestämmelserna i §§ 373 och 377 i nämnda lag äga icke tillämpning.

i) Fel vid syneförrättning kommer ej i betraktande, med mindre domstolen finner sannolikt, att felet haft inverkan på det beslut, som meddelats vid förrättningen.

j) Fällande dom skall innefatta

ner, ogsaa de av formandens sakfører eller dommeren opgivne, samt tilveiebringer mulige andre oplysninger.

d. Første gang nogen gjør tjeneste som domsmand, skal dommeren foreholde ham de pligter, som paahviler en domsmand, og ta imot hans forsikring om, at han saavel i denne sak som i alle fremtidige saker vil gi vel agt paa alt, som forhandles i retten, og at han vil dømme saaledes, som han vet sandest og rettest at være efter loven og sakens bevisligheter.

e. Uteblir formanden ved sakens foretagelse, blir saken dog at fremme, saafremt han har faat lovlig forkyndelse og ikke har godtgjort, at uteblivelsen skyldes lovlig forfald.

Møter sakfører for formanden, blir saken altid at fremme, naar retten ikke finder formandens nærvær nødvendig.

f. Bestemmelsen i lov om rettergangsmaaten i straffesaker av 1 juli 1887, dens § 322 jfr. § 366, angaaende spørsmaal til tiltalte om hans personalie finder ikke anvendelse.

g. Skadelidte kan avhøres, dog uten edfæstelse.

h. Bestemmelsene i ovennævnte lovs §§ 373 og 377 finder ikke anvendelse.

i. Feil ved taksttorretningen kommer ikke i betragtning, medmindre domstolen finder det sandsynlig, at den har været bestemmende for forretningens resultat.

j. Fældende dom skal lyde paa,

åläggande för lapparna i renbetesdistriktet eller, i de i 88—90 §§ omförmälda fall, lapparna i där nämnda renbetesdistrikt att gemensamt gälda ersättningsbeloppet och ifrågakommande kostnader.

k) Domen skall delgivas förmannen under rättens sammanträde. Kan det ej ske, och är domen fällande, skall målsägandens sakförare ombesörja, att den delgives förmannen.

Sedan domen delgivits förmannen, skall målsägandens sakförare till fylkesmannen översända domen och handlingarna i målet jämte uppgift om samtliga kostnader, däri inberäknade kostnaderna vid syneförrättningen.

111 §.

Menar målsägande eller förman, att vid syneförrättning förekommit formfel eller att synemännens beslut helt eller delvis grundats å oriktig tillämpning av denna konventions bestämmelser om lapparnas ersättningsskyldighet eller eljest å felaktig rättstillämpning, och vill han allenast av sådan anledning överklaga förrättningen, skall klagomålet avgöras av domaren ensam. Klagomålet anföres inom samma tid och i den ordning, som i 107 § sägs, hos syneförmannen; och har denne att översända klagoskriften till domaren. Innan domaren meddelar beslut i målet, skall han lämna klagandens motpart underrättelse om klagomålet och förelägga honom viss tid för avgivande av svaromål. Domaren tillkommer att bestämma, huruvida tillfälle bör beredas parterna att vidare yttra sig i målet. På domaren ankommer att i övrigt in-

at lappene i renbeitedistriktet eller i de i §§ 88—90 nævnte tilfælder lappene i de der anførte renbeitedistrikter dømmes til i fællesskap at betale skadelidte erstatningsbeløpet og i tilfælde omkostningene.

k. Dommen skal forkyndes formanden i retten. Kan ikke dette ske, skal saksøkerens sakfører besørge fældende dom forkyndt for formanden.

Efter forkyndelsen sender saksøkerens sakfører dommen og sakens dokumenter til fylkesmanden med opgave over sakens, deri takstforretningens, samtlige omkostninger.

§ 111.

Hvis skadelidte eller formanden blot anker over, at takstforretningen lider av formelle feil eller at dens utfald helt eller delvis skyldes feilagtig anvendelse av nærværende konventions bestemmelser om lappenes erstatningspligt eller anden feilagtig retsanvendelse, blir saadan anke at avgjøre av dommeren alene. Anken maa inden saadan frist og paa saadan maate som foran i § 107 nævnt fremsættes for takstbestyreren, der skal oversende den til dommeren. Forinden dommeren træffer sin avgjørelse, skal han underrette motparten om anken og gi ham en passende frist til imøtegaaelse. Det er overlatt til dommeren, hvorvidt han vil gi partene yderligere adgang til uttalelser. Dommeren har iøvrig at indhente de oplysninger, som han finder fornødne for sakens avgjørelse. Med hensyn til virkningen av feil ved takstforret-

hämta de upplysningar, som han finner nödiga för målets avgörande. I fråga om verkan av fel vid syneförrättningen gäller vad ovan under 110 § i) föreskrivits.

Domaren föranstaltar, att hans beslut delgives parterna.

Klagan över dom.

112 §.

Domstolens beslut får ej överklagas; dock är klagan tillåten, såvitt den avser, att rättstillämpningen är felaktig eller att formfel förekommit vid sakens behandling inför domstolen eller i själva domen, eller att domstolen oriktigt bedömt klagan över fel vid syneförrättningen.

113 §.

Tiden för klagomåls anförande vare fjorton dagar, räknade från den dag, domen blev parten delgiven, sistnämnda dag ej medräknad.

Klagomål framställes, skriftligen eller muntligen, hos syneförmannen eller domaren. Denne har att uppteckna och underskriva klagomål, som anförts muntligen.

Har klagomål före klagotidens utgång i skriftlig avfattning avlämnats å sådan post-, telegraf- eller telefonstation, som det åligger att vidare befordra framställningen, skall det anses hava anförts inom laga tid.

Klagomål skall angiva det förmenta fel, varpå klagan grundas. Är klagoskrift härutinnan bristfällig, skall syneförmannen eller domaren söka avhjälpa bristen.

114 §.

Har klagomål mottagits av syneförmannen, har han att överningen gjælder ovennævnte forskrift i § 110 litr. i.

Dommeren lar sin avgjørelse forkynde for partene.

Anke.

§ 112.

Domstolens prøvelse av takstforretningen er endelig. Dog kan partene erklære anke mot dommen under paaberop av urigtig retsanvendelse eller av formelle feil ved dommen eller ved saksbehandlingen eller av urigtig avgjørelse fra domstolens side av anke over feil ved takstforretningen.

§ 113.

Ankefristen er fjorten dage, regnet fra dommens forkyndelsesdag, denne ikke medregnet.

Anken maa erklæres, skriftlig eller mundtlig, for takstbestyreren eller dommeren, hvilke, om anken er mundtlig, skal nedtegne og underskrive den.

Det er nok, at den skriftlige begjæring før fristens utløp er avgit til den post-, telegraf- eller telefonstation, som skal bringe den videre.

Begjæringen maa angi, hvori den formentlige feil bestaar. Mangler skriftlig begjæring saadan angivelse, skal takstbestyreren eller dommeren søke manglen avhjulpet.

§ 114.

Har takstbestyreren mottat erklæringen, sender han den til

sända detsamma till domaren. Denne befordrar det jämte de till saken hörande handlingar till högsta domstolens avdelning för besvärsmål (høiesterets kjæremaalsutvalg) och underrättar samtidigt klagandens motpart om klagomålet.

115 §.

Har klagomål anförts, må domen ej verkställas.

116 §.

Hos högsta domstolens avdelning för besvärsmål avgöres klagomålet slutgiltigt.

117 §.

Felaktig rättstillämpning eller formfel kommer icke i betraktande, med mindre besvärsavdelningen finner sannolikt, att felet haft inverkan på sakens utgång.

118 §.

I övrigt skola tillämpas de för besvär i brottmål gällande föreskrifter, sådana de nu finnas upptagna i §§ 410, 411 och 412, andra stycket, av lagen den 1 juli 1887, jämförd med lagen av den 22 maj 1902.

119 §.

Förestående stadganden äga motsvarande tillämpning i fall, då någon vill överklaga domarens beslut i anledning av klagomål över fel vid syneförrättning.

Delgivning.

120 §.

Där meddelande skall delgivas förmannen, varde delgivningen verkställd å den plats, som enligt 45 § c) eller e) blivit av honom anmäld såsom boplats.

dommeren. Denne indsender den med fornødne dokumenter til Høiesterets Kjæremaalsutvalg og underretter samtidig den anden part om anken.

§ 115.

Anken har opsættende virkning.

§ 116.

Høiesterets Kjæremaalsutvalg avgjør anken med endelig virkning.

§ 117.

Urigtig retsanvendelse eller formelle feil kommer ikke i betragtning, medmindre Kjæremaalsutvalget finder det sandsynlig, at feilen har været bestemmende for dommen.

§ 118.

Forøvrig kommer til anvendelse de om kjæremaal i straffesaker gjældende forskrifter, saaledes som de nu lyder i loven av 1 juli 1887 (jfr. lov av 22 mai 1902) §§ 410, 411 og 412 andet led.

§ 119.

Foranstaaende forskrifter har tilsvarende anvendelse likeoverfor dommerens avgjørelse av anke over feil ved takstforretningen.

Forkyndelser.

§ 120.

Forkyndelser for formanden skal foregaa paa det av ham i henhold til § 45 litr. c og e opgivne opholdssted.

Uppgiver förmannen såsom delgivningsort annan plats än boplatsen, skall delgivning ske å den sålunda uppgivna platsen, med mindre denna är belägen på större avstånd från syneförmannens bostad än boplatsen.

Meddelande kan ock i varje fall delgivas förmannen, där han anträffas.

121 §.

Underlåter förmannen att underrätta syneförmannen om sin boplats eller att uppgiva annan delgivningsort, och äger syneförmannen icke ändock kännedom om förmannens vistelseort i renbetesdistriktet, vare delgivning obehövlig.

När fråga är om inkallelse till syneförrättning, vare delgivning ock obehövlig, i händelse förmannen och andre förmannen flyttat från distriktet utan att anvisa någon, som i deras ställe äger mottaga delgivning, så ock i det fall, att icke någondera av dem ännu infunnit sig i distriktet.

122 §.

Delgivning verkställes av en stämningsman (stevnevidne) sålunda, att avskrift av den handling, som skall delgivas, överlämnas till den, som delgivningen avser, eller, om han ej träffas, till annan lapp, tillhörande renbetesdistriktet. Anträffas ej någon sådan lapp, skall handlingen kvarlämnas på delgivningsorten i tält eller kåta eller på lämpligt sätt anslås.

123 §.

Då förmannen kallas till syneförrättning eller domstolssammanträde, skall kallelsen delgivas senast fyrtioåtta timmar före för-

Saafremt formanden opgir noget andet sted end sit opholdssted som forkyndelsessted, bør det benyttes som saadant, forsaavidt det ikke ligger fjernere fra takstbestyrerens bopæl end opholdsstedet.

Forøvrig kan forkyndelse for formanden foretages paa hvilketsomhelst sted, hvor han maatte paatræffes.

§ 121.

Undlater formanden at underrette takstbestyreren om sit opholdssted eller at opgi andet forkyndelsessted, er forkyndelse ufornøden, saafremt takstbestyreren ikke allikevel kjender formandens opholdssted i renbeitedistriktet.

Det samme gjælder, forsaavidt angaar indkaldelse til takstforretning, naar formanden og næstformanden har fraflyttet sit renbeitedistrikt uten at ha anvist nogen, som i deres sted kan motta forkyndelse, eller naar ikke nogen av dem endnu har indfundet sig i renbeitedistriktet.

§ 122.

Forkyndelse foretages av et stevnevidne paa den maate, at gjenpart av dokumentet overleveres den, hvem det gjælder, eller i hans fravær nogen anden lap tilhørende renbeitedistriktet. Paatræffes ingen saadan lap, nedlægges dokumentet paa forkyndelsesstedet i telt eller gamme (kaate) eller opslaaes paa formaalstjenlig maate.

§ 123.

Naar formanden skal indkaldes til takstforretning eller rettergang, forkyndes indkaldelsen for ham senest otte og firti timer før for-

rättningen eller sammanträdet, om avståndet från hans boplats till platsen för förrättningen eller sammanträdet icke överstiger tjugu kilometer. Är avståndet längre, utsträckes delgivningstiden med sex timmar för varje nymil eller del därav.

124 §.

Skall stämning till domstol delgivas förmannen eller andre förmannen, då icke någondera av dem vistas inom renbetesdistrikt eller borde uppehålla sig där, sändes stämningen genom fylkesmannen till landsdövdingen, som föranstaltar att den delgives på sätt, som är stadgat om delgivning av stämning till svensk domstol. I detta fall skall delgivningen verkställas minst två månader före sakens behandling vid domstolen. På enahanda sätt verkställes i nyssnämnda fall delgivning av beslut vid syneförrättning, dom eller annat avgörande.

Arvoden åt syneförmän m. fl.

125 §.

För kallelse av syneman samt för ledning av syneförrättning ävensom utskrift och bestyrkande av syneprotokoll utgår till syneförman samma gottgörelse, som är eller kan bliva bestämd såsom ersättning åt länsman för motsvarande bestyr med annan taxeringsförrättning (skjønsforretning).

För delgivning erlägges den gottgörelse som är eller kan bliva bestämd för delgivning i brottmål.

Till syneman utgår enahanda gottgörelse, som är eller kan bliva bestämd för sådan syneman i tvistemål, som tages ur den för ändamålet inom tingslaget ut-

retningens eller retsmøtets avholdelse, saafremt avstanden fra hans opholdssted til forretnings- eller retsstedet ikke er over tyve kilometer. Er avstanden længere forlænges varselsfristen med seks timer for hver tikilometer eller del derav.

§ 124.

Skal stevning til saksbehandling ved domstol forkyndes for formanden eller næstformanden paa et tidspunkt, da ingen av dem opholder sig og heller ikke pligter at opholde sig i renbeitedistrikt, sendes stevningen gjennem fylkesmanden til landshøvdingen, som lar den forkynde paa den maate, som er foreskrevet for forkyndelser til svensk domstol. Varselsfristen er i dette tilfælde to maaneder. I lignende tilfælder foretages paa samme maate forkyndelser av takstforretninger, dommer, kjendelser eller andre avgjørelser.

Takstbestyrernes m. fl.'s godtgjørelser.

§ 125.

Takstbestyreren tilkommer for tilsigelse av takstmænd og for bestyrelse og beskrivelse av takstforretning den til enhver tid for lensmænds bestyrelse av skjønsforretning, beskrivelse (utskrift med bekræftning) og tilsigelse fastsatte betaling og godtgjørelse.

For forkyndelser erlægges den for forkyndelse i straffesak til enhver tid bestemte betaling eller godtgjørelse.

Takstmænd og domsmænd tilkommer den til enhver tid henholdsvis for skjønsmænd i borgerlig retstvist, naar de tages av det sædvanlge utvalg infendor

sedda allmänna nämnd. Meddomsman tillkommer samma gottgörelse, som utgår eller kan komma att utgå till meddomsman i brottmål.

Till skiljeman utgår samma gottgörelse, som till syneman. Äro parterna ej överens, om vilkendera skall gottgöra skiljemannen, äger han rätt att avgöra detta.

Förrättnings- och rättegångskostnader.

126 §.

Varda lapparna i renbetesdistrikt genom beslut vid syneförrättning eller dom förpliktade att betala ersättning för skada, som vållats av renar, skola de ock förpliktas att gemensamt gälda de kostnader, som syneförrättningen eller rättegången medfört för norska statskassan. Beloppet av dessa kostnader skall icke angivas i beslutet eller domen, men varde sedermera uträknat av fylkesmannen på grundval av syneförmannens, domarens och den offentlige sakförarens uppgifter.

127 §.

Har endera parten av den andra fordrat ersättning för kostnader eller för förlorad arbetsförtjänst i anledning av syneförrättning eller rättegången, skall frågan prövas i beslutet vid syneförrättningen eller i domen.

128 §.

Lapparna skola i beslutet eller domen helt eller delvis befrias från att betala ersättning, som avses i 126 eller 127 §, om billighetsskäl tala härför, såsom att förmannen inom skälig tid erbjudit

tinglaget, og for domsmænd i straffesak fastsatte betaling eller godtgjørelse.

Voldgiftsmænd tilkommer samme godtgjørelse som takstmænd. Er partene ikke enige om, hvem der skal betale voldgiftsmandens godtgjørelse, avgjøres dette av ham.

Omkostninger.

§ 126.

Naar et renbeitedistrikts lapper ved takstforretningsbeslutning eller dom tilpligtes at betale erstatning for skade ved ren, skal de samtidig paalægges i fællesskap at betale de omkostninger, som takstforretningen og domstolsbehandlingen maatte ha paaført den norske statskasse. Størrelsen av disse omkostninger angives ikke i beslutningen eller dommen, men utregnes senere av fylkesmanden paa grundlag av takstbestyrerens, dommerens og den offentlig antagne sakførers opgaver.

§ 127.

Paastaar den ene part sig tilkjendt erstatning hos den anden for sine omkostninger eller for sit tap av fortjeneste, foranlediget ved takstforretningen eller domstolsbehandlingen, avgjøres paastaaenden i takstforretningen og dommen.

§ 128.

Lappene skal i takstforretningen og dommen helt eller delvis fritages for at betale omkostninger eller tap av fortjeneste som nævnt i §§ 126 og 127, naar billighet findes at tale derfor, saasom naar

tillfredsställande förlikning, eller att domstolen, i fall då syn överklagats av förmannen, väsentligen nedsätter det vid synen bestämda ersättningsbeloppet eller, om klagan förts av målsäganden, icke höjer sagda belopp. Varda genom beslutet eller domen lapparna allenast delvis befriade från skyldighet att betala kostnaderna till norska statskassan, skall till vägledning för fylkesmannen angivas, huru stor bråkdel befrielsen omfattar.

Förskottsbetalning av allmänna medel.

129 §.

Hava lapparna i något renbetesdistrikt blivit genom laga kraft ägande beslut vid syneförrättning eller genom dom, som vunnit laga kraft, förpliktade att utgiva ersättning för skada av renar och att ersätta målsägande för kostnad eller förlorad arbetsförtjänst, skall på framställning av fylkesmannen ersättningen jämte samtliga de kostnader, lapparna enligt uppgift av fylkesmannen hava att erlägga till norska staten, förskottsvis genom landshövdingen utbetalas av svenska allmänna medel.

130 §.

Vad i 129 § är stadgat gälle även i fråga om ersättningsbelopp, som lappar på grund av skriftlig förlikning eller skriftligen avfattad skiljedom hava att erlägga i anledning av att skada vållats av renar.

Skulle förlikning eller skiljedom i något fall icke omfatta de kostnader, som i saken drabbat norska

der i betimelig tid av formanden er gjort et fyldestgjørende forlikstilbud eller naar domstolsbehandlingen er begjært av formanden og dommen væsentlig nedsætter takstforretningens ansættelse av erstatningsbeløpet eller naar saadan behandling er begjært av skadelidte og dommen ikke forhøier beløpet. Fritar takstforretningen eller dommen lappene alene delvis for at betale omkostningene til det offentlige, skal det til veiledning for fylkesmanden angives, hvor stor brøkdel fritagelsen omfatter.

Forskudsbetaling av offentlige midler.

§ 129.

Erstatningsbeløp, som et renbeitedistrikts lapper ved endelig takstforretning eller dom maatte bli paalagt at betale for skade ved ren og for skadelidtes omkostninger og tap av fortjeneste, skal tillikemed de omkostninger, som de pligter at erstatte den norske statskasse efter opgave fra fylkesmanden, paa dennes begjæring utbetales forskudsvis av svenske offentlige midler ved forføining av landshøvdingen.

§ 130.

Hvad der i § 129 er sagt, gjælder ogsaa erstatningsbeløp i anledning av skade ved ren ifølge skriftligt forlik eller skriftlig voldgiftsavgjørelse.

Selv om noget forlik eller nogen voldgiftsavgjørelse ikke omfatter de omkostninger, som er paaført

statskassan och som lapparna äro skyldiga att ersätta, skola dessa kostnader ändock i enlighet med uppgift av fylkesmannen utbetalas på sätt i 129 § är nämnt.

131 §.

Finner fylkesmannen, att i 130 § avsedd förlikning eller skiljedom, som överlämnats till honom för verkställighet, icke med tillräcklig tydlighet utmärker, vilka parterna äro eller var och när skadan inträffat eller eljest lämnar rum för tvekan om dess rätta innebörd, skall han söka tillse, att bristerna avhjälpas, innan han översänder handlingen till landshövdingen med begäran om utbetalning. Visar det sig omöjligt att på tillfredsställande sätt avhjälpa bristerna, skall fylkesmannen vägra att översända handlingen till landshövdingen och därom underrätta målsäganden.

132 §.

Vad som i enlighet med 129 eller 130 § blivit av allmänna medel erlagt skall genom landshövdingens försorg återkrävas hos den eller de ersättningspliktiga, såframt icke i något fall landshövdingen finner med billighet överensstämma, att utgiften helt eller delvis stannar å svenska statskassan.

Ändring av distriktsgränser.

133 §.

Efter överenskommelse med landshövdingen må fylkesmannen föreskriva sådana mindre ändringar i gränserna mellan särskilda renbetesdistrikt, som kunna visa sig vara önskvärda.

den norske statskasse og som lappene pligter at erstatte efter opgave av fylkesmanden, skal de dog betales paa samme maate som i § 129 nævnt.

§ 131.

Naar saadant forlik eller saadan voldgiftsavgjørelse som i § 130 nævnt indkommer til fylkesmanden og han finder, at dokumentet mangler tilfredsstillende oplysning om, hvem partene er, eller om hvor eller naar skaden er skeet, eller efterlater tvil om, hvorledes det skal forstaas, skal han søke manglene avhjulpet, forinden han sender det til landshøvdingen med begjæring om betaling. Har det ikke været mulig at faa manglene tilfredsstillende avhjulpet, skal fylkesmanden nægte at oversende dokumentet til landshøvdingen og herom underrette skadelidte.

§ 132.

Beløp, som overensstemmende med § 129 eller § 130 blir betalt av svenske offentlige midler, skal ved landshøvdingens forføining indkræves hos den eller de erstatningspligtige, saafremt ikke landshøvdingen i noget tilfælde maatte finde, at billighet taler for, at beløpet helt eller delvis gaar til endelig utgift for den svenske statskasse.

Ændring av distriktsgrænser.

§ 133.

Efter overenskomst med landshøvdingen kan fylkesmanden bestemme saadanne mindre ændringer i grænsene mellem de enkelte renbeitedistrikter, som viser sig at være ønskelige.

ANDRA AVDELNINGEN.

Norska lappars rätt till renbetning i Sverige.

Från vilka norska områden renar må föras på bete i Sverige. Betesområden.

134 §.

Lappar från Troms fylke och den del av Nordlands fylkes fastland, som ligger norr om Rombaken och Ofotfjorden, skola äga rätt att låta renar till ett sammanlagt antal av 2,000 beta i de områden i Sverige, där betesrätt tillkommer lappar från Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma och Talma lappbyar.

135 §.

Lappar från Nordiands fylke skola äga rätt att låta renar beta i de områden i Norrbottens och Västerbottens län, där lappar från Rautasvuoma och Kalasvuoma lappbyar samt från Gällivare, Jokkmokks, Arjeplogs, Sorsele, Tärna och Vilhelmina socknar hava betesrätt.

136 §.

Lappar från Nord-Tröndelags fylke skola äga rättighet att inflytta med renar eller, utan att själva inflytta, låta renar beta å den del av Blåsjö renbetesfjäll i Jämtlands län, som begränsas i öster och söder av de fastställda rågångarna för hemmanen Stora Blåsjö och Jorm samt i väster av riksgränsen.

Betestid.

137 §.

Renar, som omförmälas i 134 och 135 §§, må icke inkomma i

ANDEN AVDELING.

Norske lappers adgang til renbeitning i Sverige.

Fra hvilke norske omraader renbeitning i Sverige kan foregaa. Beiteomraadene.

§ 134.

Lapper fra Troms fylke og den del av Nordland fylkes fastland, som ligger nordenfor Rombaken og Ofotfjorden, skal ha adgang til at la ren til et samlet antal av 2 000 beite i de omraader i Sverige, hvor lapper fra Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma og Talma lappebyer har beiteadgang for sine ren.

§ 135.

Lapper fra Nordland fylke skal ha adgang til at la ren beite i de omraader i Norrbottens og Västerbottens län, hvor lapper fra Rautasvuoma og Kalasvuoma lappebyer og fra Gällivare, Jokkmokk, Arjeplog, Sorsele, Tärna og Vilhelmina sogn har beiteadgang.

§ 136.

Lapper fra Nord-Trøndelag fylke skal ha adgang til at indflytte med ren eller uten selv at flytte ind at la ren beite i den del av Blåsjö renbetesfjäll i Jämtlands län, som begrænses i øst og syd av de fastsatte grænser for hemmanen Stora Blåsjö og Jorm og i vest av riksgrænsen.

Beitetid.

§ 137.

De i §§ 134 og 135 omhandlede ren maa ikke indkomme i Sverige

Sverige före den 1 oktober och skola vara bortförda från svenskt område före utgången av april.

138 §.

Renar, som avses i 136 §, må icke inkomma i Sverige före den 1 maj och skola vara bortförda från svenskt område före utgången av november.

Renräkning.

139 §.

Då enligt 7 § renräkning äger rum inom de områden, där betesrätt tillkommer lappar från Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma och Talma lappbyar, skola de norska renar, som finnas inom områdena vid tiden för räkningen, ingå i densamma. Renarnas ägare och vaktare vare pliktiga att på anfordran lämna nödigt biträde vid räkningen.

Lapparnas anmälningar. Förmän och andre förmän.

140 §.

Lapp, som vill begagna sig av rättigheten att med renar inflytta i Sverige, skall före juli månads utgång hos norske lappfogden göra anmälan härom. Anmälningen skall dessutom innehålla uppgift om:

a) den anmäldes jämte medföljande husfolks och renvaktares namn och ålder;

b) de andra personer, för vilka den anmälde har renar i sin vård;

c) det antal renar, som skall medföras för envar i anmälningen avsedd person;

d) de renmärken var och en av dem använder, dock att, när uppgift härom en gång är lämnad

før 1 oktober og være ført ut senest inden utløpet av april maaned.

§ 138.

De i § 136 omhandlede ren maa ikke komme ind i Sverige før 1 mai og maa være ført ut senest inden utgangen av november maaned.

Rentælling.

§ 139.

Naar rentælling overensstemmende med § 7 finder sted i de omraader, hvor lapper fra Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma og Talma lappebyer har adgang til at la ren beite, skal de norske ren, som paa tællingstiden findes i omraadene, medtages ved tællingen. Renens eiere og vogtere er paa forlangende pligtige til at yde fornøden bistand ved tællingen.

Anmeldelser. Formænd og næstformænd.

§ 140.

De lapper, som vil gjøre bruk av sin adgang til at indflytte med ren i Sverige, skal inden utløpet av juli maaned anmelde dette for den norske lappefoged. Anmeldelsen skal desuten indeholde opgave over:

a. Anmelderens og medfølgende husfolks og renvogteres navn og alder;

b. for hvilke andre personer anmelderen har ren til bevogtning;

c. det antal ren, som agtes medført for hver enkelt persons vedkommende;

d. de renmerker hver av dem benytter; er opgave herom en gang git, behøver ved senere anmeldel-

s nare anmälningar allenast behöva innefatta uppgift om ändringar; samt

e) den lappby, inom vars område betningen skall försiggå, eller, där fråga är om trakt, som ingår i distriktsindelning, distriktet (skadeersättningsområdet).

I avseende å inflyttning till den i 136 § omförmälda delen av Blåsjö renbetesfjäll äge anmälan ej rum.

141 §.

Där svenska regeringen anser nödigt, att lappar, som inflytta till viss trakt i Sverige, utse förman och andre förman, äger den hos norska regeringen påkalla utfärdande av bestämmelser i sådant hänseende.

142 §.

Före utgången av augusti månad har fylkesmannen att tillsända landshövdingen förteckning över de anmälda lapparna med de i 140 § nämnda uppgifter samt, där förman och andre förman utsetts, tillika meddela deras namn. Förteckningen skall åtföljas av norske lappfogdens intyg att, såvitt han är i stånd att därom uttala sig, å förteckningen ej upptagas andra renar än sådana, som lapparna äga rätt att låta beta i Sverige, samt, beträffande lappar som inflytta från Troms fylke, att de uppgivna renantalen äro riktiga.

Nödigt utdrag av förteckningen skall överlämnas, av fylkesmannen till förmannen och andre förmannen, där sådana utsetts, samt av landshövdingen till svenske lappfogden och landsfiskalerna.

ser alene mulige ændringer opgives;

e. den lappeby eller, hvor det gjælder trakt, som indgaar under distriktsinddeling, det distrikt (skadeserstatningsomraade), hvor beitningen skal foregaa.

For indflytning til den i § 136 nævnte del av Blåsjö renbetesfjäll er anmeldelse ufornøden.

§ 141.

Hvis den svenske regjering finder det paakrævet, at de lapper, som flytter til en viss trakt i Sverige, vælger formand og næstformand, har den adgang til hos den norske regjering at begjære utfærdiget bestemmelser i saa henseende.

§ 142.

Inden utgangen av august maaned skal fylkesmanden sende landshøvdingen fortegnelse over de anmeldte lapper med de i § 140 nævnte opgaver og, naar formand og næstformand er valgt, underretning om disses navne. Fortegnelsen skal være ledsaget av den norske lappefogeds bevidnelse om, at der ikke er opført andre ren paa fortegnelsen end saadanne, som lappene har adgang til at la beite i Sverige, og, forsaavidt angaar Troms fylke, at de opgivne renantal er rigtige, dette dog alene i den utstrækning, hvori lappefogden er istand til at uttale sig derom.

Av fortegnelsen skal fornødne utdrag sendes av fylkesmanden til formændene og næstformændene, naar saadanne er valgt, og av landshøvdingen til den svenske lappefoged og landsfiskalene.

143 §.

Gör lapp anmälan så sent, att den icke kan upptagas på fylkesmannens förteckning, har han icke rätt att under året inflytta med renar eller låta sina renar åtfölja inflyttande norsk lapp.

Hänvisning till annan betestrakt.

144 §.

Efter överenskommelse med fylkesmannen må landshövdingen hänvisa lapp, som anmält sig till viss trakt, att med de anmälda renarna flytta till annan trakt inom länet. Beslut om sådan hänvisning skall genom fylkesmannen i god tid meddelas lappen.

Förmannens och andre förmannens befogenhet och skyldigheter.

145 §.

Förmannen har befogenhet a't meddela de lappar, som stå under hans tillsyn de föreskrifter och av dem kräva den medverkan, som han finner vara av nöden för fullgörande av de förpliktelser, som enligt denna konvention åligga honom.

Där inom distrikt (skadeersättningsområde) fråga uppstår om skada av renar, tillkommer det förman att föra talan för de norska lapparna och därvid jämväl ingå förlikning i fråga om skadeersättning och kostnader.

146 §.

Förmannen åligger:

a) att infinna sig i den svenska betesrakten snast samtidigt med de norska lappar, som först in-

§ 143.

Avgir lap anmeldelse saa sent, at den ikke kan medtages paa fylkesmandens fortegnelse, har han ikke adgang til i det paagjældende aar at flytte ind med sine ren eller la dem medfølge indflyttende norsk lap.

Henvisning til anden beitetrakt.

§ 144.

Efter overenskomst med fylkesmanden kan landshøvdingen henvise lap, som har anmeldt sig til en viss trakt, med de anmeldte ren til en anden trakt i länet. Bestemmelse om saadan henvisning maa gjennem fylkesmanden i betimelig tid meddeles vedkommende lap.

Formandens og næstformandens myndighet og pligter.

§ 145.

Formanden har myndighet til at gi de lapper, som staar under hans tilsyn, de paalæg og av dem kræve den bistand, som han maatte finde fornøden, for at han skal kunne vareta sine pligter ifølge nærværende konvention.

Naar der i renbeitedistrikt (skadeserstatningsomraade) opstaar spørsmaal om skade ved ren, tilkommer det formanden at handle paa de norske lappers vegne og derunder ogsaa at indgaa forlik om erlæggelse av erstatning og omkostninger.

§ 146.

Det paaligger formanden

a. at indfinde sig i den svenske beitetrakt senest til samme tid som de dit først indflyttende nor-

flytta, och kvarstanna inom trakten till dess lapparna flyttat därifrån;

b) att hålla sig underrättad om de till trakten hörande lapparnas boplatser;

c) att, när inom trakten skada vållats av renar och anledning finnes till antagande, att dessa helt eller delvis varit norska, söka utreda, vem som är ägare till dessa renar;

d) att lämna svenske lappfogden den medverkan som denne skäligen kan å tjänstens vägnar kräva;

e) att tillse, det gällande bestämmelser om bevakning och renbetning efterlevas och hos landsfiskalen eller tillsyningsväsendet anmäla överträdelser ävensom att vidtaga sådana åtgärder, som äro av nöden för uppehållande av försvarlig och välordnad renskötsel samt förebyggande av skada och intrång för de bofasta, såsom att utsända renvaktare och låta återhämta bortlupna renar; samt

f) att i övrigt fullgöra, vad som enligt denna konvention åligger honom.

147 §.

När förmannen är förhindrad att tjänstgöra, träder andre förmannen i hans ställe.

Förmannen kan därjämte för särskilda tillfällen uppdraga åt andre förmannen att tjänstgöra såsom förman.

Skulle i något fall, då andre förmannen tjänstgjort såsom förman eller såsom sådan behandlats, befogenhet därtill, efter vad nu är sagt, ej hava tillkommit honom, må sådant likväl ej rubba giltigheten av, vad han gör och låter.

ske lapper og at forbli der, indtil de har flyttet derfra,

b. at holde sig underrettet om de til trakten hørende lappers opholdssteder,

c. naar skade ved ren er voldt i trakten og der findes grund til at tro, at renen helt eller delvis har været norsk, da at søke oplyst, hvem der eier disse ren,

d. at yde lappefogden den bistand, som denne paa tjenestens vegne med føie kan kræve,

e. at paase, at de gjældende bestemmelser om renvogtning og renbeitning overholdes og hos landsfiskalen eller lappeopsynet at anmelde overtrædelser, samt at træffe saadanne forføininger, som er paakrævte til fremme av forsvarlig og velordnet rendrift og til forebyggelse av skade og ulempe for de fastboende, saasom at utsende renvogtere og la hente bortkomne ren,

f. at iøvrig foreta det, som efter nærværende konvention paaligger ham.

§ 147.

Næstformanden skal gjøre tjeneste som formand, naar formanden er forhindret fra at utføre tjenesten.

Formanden kan derhos for enkelte tilfælder overdra til næstformanden at gjøre tjeneste som formand.

At næstformanden er blit behandlet eller har gjort tjeneste som formand i noget tilfælde, hvor han ikke efter foranstaaende hadde beføielse dertil, har dog ikke nogen indflydelse paa forføiningens gyldighet.

De skyldigheter, som i 146 § c), d), e) och f) äro stadgade beträffande förman, skola åligga andre förman, allenast när han tjänstgör såsom förman, men i övrigt äge sagda § tillämpning jämväl å andre förman.

De i § 146 litr. c, d, e og f indeholdte paabud gjælder næstformanden, alene naar han gjør tjeneste som formand. Iøvrig har nævnte § anvendelse ogsaa paa næstformanden.

Lapparnas skyldighet att åtfölja sina renar.

148 §.

Lapp, som anmält sig till inflyttning i Sverige, skall samtidigt med renarna inflytta till nämnda rike, och så länge renarna där uppehålla sig, kvarstanna hos dem, med mindre sjukdom eller viktiga angelägenheter föranleda hans frånvaro.

Lappenes pligt til at følge sine ren.

§ 148.

Lap, som har anmeldt sig til indflytning i Sverige, skal flytte ind i dette rike samtidig med renen og forbli der, saalænge renen beiter der, forsaavidt ikke sygdom eller vigtige forretninger kræver hans fravær.

149 §.

Lapp, som driver renskötsel i Troms fylke eller i den del av Nordlands fylkes fastland som ligger norr om Rombaken och Ofotfjorden, skall äga rätt att låta sina renar införas i Sverige under bevakning av svensk lapp, som plägar inflytta i Troms fylke.

Den som vill begagna sig av sådan rättighet har att före juli månads utgång därom göra anmälan hos norske lappfogden med uppgift om sitt eget och den svenske lappens namn, den lappby den senare tillhör, antalet renar, som skall medföras och renarnas märken. Vad i 142 § stadgas i fråga om anmälan, som där avses, skall i tillämpliga delar gälla beträffande anmälan enligt förevarande §. Göres anmälan så sent, att den icke kan upptagas på fylkesmannens förteckning, må renarna ej under året införas i Sverige.

§ 149.

Lap, som har rendrift i Troms fylke eller i den del av Nordland fylkes fastland, som ligger nordenfor Rombaken og Ofotfjorden, skal ha adgang til at la sine ren føres til Sverige under bevogtning av svensk lap, som pleier at flytte ind i Troms fylke.

Den som vil benytte sig av saadan adgang, skal inden juli maaneds utgang anmelde dette for den norske lappefoged med oplysning om sit eget og den svenske laps navn, den lappeby, som den svenske lap tilhører, antallet av ren, som skal medføres, og om renernes øremerker. Det som i § 142 er bestemt om anmeldelse skal ha tilsvarende anvendelse for anmeldelse efter nærværende §. Avgir lap anmeldelse saa sent, at den ikke kan medtas paa fylkesmandens fortegnelse, har han ikke adgang til i det paagjældende aar at la renen føres ind i Sverige.

Förskottsbetalning av allmänna medel.

150 §.

Bestämmelserna i 129—132 §§, dock med undantag av vad 129 och 130 §§, jämförda med 126 §, andra punkten, innehåller om kostnaders utbetalande i enlighet med uppgift av fylkesmannen, skola äga motsvarande tillämpning, när fråga är om uttagande av ersättningsbelopp, som norska lappar i Sverige genom laga kraft ägande beslut eller skriftlig förlikning eller skriftligen avfattad skiljedom förpliktats utgiva för skada, som vållats av renar, eller för kostnad eller förlorad arbetsförtjänst.

Lapparnas rätt till jakt och fiske.

151 §.

Norska lappar, som i enlighet med denna konvention låta sina renar beta i Sverige, skola under sin vistelse därstädes äga rätt till jakt och fiske i enlighet med bestämmelser, som där gälla eller komma att gälla för svenska lappar; dock må jakten eller fisket bedrivas allenast till husbehov under vistelsen i Sverige.

Inom Karesuando och Jukkasjärvi socknar må de norska lapparnas rätt till husbehovsfiske icke inskränkas genom upplåtelse av fiskerätt, såvida upplåtelsen ej skett i fredningssyfte i enlighet med föreskrifter, som härom kunna gälla eller varda meddelade.

Forskudsbetaling av offentlige midler.

§ 150.

Bestemmelsene i §§ 129—132, dog med undtagelse av, hvad §§ 129 og 130 jfr. § 126 andet led indeholder om omkostningers erstatning efter opgave av fylkesmanden, skal ha tilsvarende anvendelse, naar der er spørsmaal om betaling av erstatningsbeløp, som norske lapper i Sverige ifølge endelig avgjørelse eller skriftlig avfattet forlik eller voldsgiftsdom er pligtige til at betale for skade, som deres ren har voldt, eller for omkostninger eller for tap av arbeidsfortjeneste.

Lappenes adgang til jagt og fiske.

§ 151.

Norske lapper, som med hjemmel i nærværende konvention lar sine ren beite i Sverige, er berettiget til under sit ophold der at drive jagt og fiske overensstemmende med de bestemmelser, som der gjælder eller kommer til at gjælde for svenske lapper. Dog maa jagten eller fisket ikke drives anderledes end til husbehov under opholdet i Sverige.

I Karesuando og Jukkasjärvi sogn maa de norske lappers ret til fiske til husbehov ikke indskrænkes ved bortforpagtning af fiskeret, medmindre bortforpagtningen sker i fredningsøiemed overensstemmende med de forskrifter, som herom til enhver tid er gjældende.

Tillämpning å norska lappar av svenska bestämmelser rörande renbetning.

152 §.

Beträffande norska lappar i Sverige skola, i den mån ej annat stadgas i förevarande konvention, i tillämpliga delar lända till efterrättelse de bestämmelser, som där gälla eller kunna komma att gälla i avseende å svenska lappars renbetning.

Svenske bestemmelser angaaende renbeitning anvendes paa norske lapper.

§ 152.

Forsaavidt ikke andet er bestemt i nærværende konvention, kommer i den utstrækning, som er mulig och fornøden, til anvendelse paa de norske lapper i Sverige de bestemmelser, som der til enhver tid maatte være gjældende for svenske lappers renbeitning.

TREDJE AVDELNINGEN.

Gemensamma bestämmelser för svensk renbetning i Norge och norsk renbetning i Sverige.

TREDIE AVDELING.

Bestemmelser fælles for svensk renbeitning i Norge og norsk renbeitning i Sverige.

Vilka lappar hava rätt till renbetning i det främmande riket.

153 §.

Rättighet att i enlighet med denna konvention låta svenska renar beta i Norge tillkommer allenast nomadiserande lapp.

Såsom nomadiserande lapp anses allenast person av lapsk härkomst, som på stadigvarande sätt personligen följer och bevakar sina renar och icke samtidigt brukar hemman eller nybygge eller biträder vid bruket av sådan fastighet.

Dock skall lapp från Västerbottens län eller Frostvikens norra lappby i Jämtlands län, ändå att han vid sidan av renskötseln driver jordbruk eller biträder därvid, äga rätt att låta sina renar beta i de för dem avsedda områden i Norge, under förutsättning att han personligen följer och bevakar

Hvilke lapper har adgang til renbeitning i det fremmede rike.

§ 153.

Adgang til overensstemmende med nærværende konvention at la svenske ren beite i Norge har alene nomadiserende lap.

Som nomadiserende lap ansees alene den person av lappisk herkomst, som til stadighet personlig følger og bevogter sine ren og som ikke samtidig bruker, hvad der i svensk lovgivning betegnes som hemman eller nybygge, eller bistaar dermed.

Dog skal lapper fra Västerbottens län og Frostvikens norra lappeby i Jämtlands län ha adgang til at la sine ren beite i de for dem bestemte omraader i Norge, selv om de ved siden av rendriften driver jordbruk eller bistaar dermed, forutsat at de personlig følger og bevogter sine

renarna under den tid sådan betning äger rum.

Rättighet att låta norska renar beta i Sverige tillkommer allenast person av lapsk härkomst, som i Norge driver renskötsel.

Hurusom i vissa fall lapp äger att låta sina renar under annan lapps vård beta i det främmande riket, därom stadgas i 149 och 154 §§.

Vilka renar lapp kan medföra till det främmande riket.

154 §.

Lapp, som äger från sitt hemland inflytta med renar till det andra riket, må medföra—förutom sina egna, sin makes, sina omyndiga barns och medföljande tjänares renar—allenast renar tillhörande:

a) lapp, som plägar från hemlandet flytta till det andra riket, men på grund av omständigheterna något år är förhindrad att företaga sådan flyttning;

b) lapp, som har plägat flytta till det andra riket, men på grund av ålder, sjukdom eller fattigdom därmed upphört;

c) omyndigt barn av lapp, som i a) eller b) sägs;

d) oskiftat dödsbo efter lapp, som har plägat flytta till det andra riket, och må sådan rätt gälla endast under en tid av fem år från dödsfallet.

Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning vid renbetning, som avses i 36 §.

Bofastas hundar.

155 §.

Den, som med uppsåt eller av grovt vållande förorsakar, att renar genom hundar eller på annat

ren i den tid, saadan beitning foregaar.

Adgang til at la norske ren beite i Sverige har alene person av lappisk herkomst, som i Norge har rendrift.

Laps adgang til i visse tilfælder at la sine ren beite i det fremmede rike under bevogtning av anden lap er omhandlet i § 149 og § 154.

Hvilke ren lappene kan ta med sig til det fremmede rike.

§ 154.

Lap, som har adgang til at flytte med ren fra sit hjemland til det andet rike, kan ta med sig, foruten sine egne, sin ægtefælles, sine umyndige barns og medfølgende tjeneres ren, alene ren tilhørende

a. lap, som pleier fra sit hjemland at flytte til det andet rike, men som paa grund av omstændighetene et enkelt aar er forhindret fra at foreta saadan flytning,

b. lap, som har pleiet at foreta flytning til det andet rike, men paa grund av alder, sygdom eller fattigdom er ophørt dermed,

c. umyndigt barn av lap som nævnt under litr. a og b,

d. uskiftet dødsbo efter lap, som har pleiet at flytte til det andet rike; retten til at medta saadanne ren gjælder kun i fem aar fra dødsfaldet.

Foranstaaende bestemmelser skal ha tilsvarende anvendelse ved den i § 36 omhandlede renbeitning.

De fastboendes hunder.

§ 155.

Den som med forsæt eller av grov uagtsomhet volder, at ren ved hund eller paa anden util-

otillbörligt sätt ofredas på tillåtna uppehållsställen, skall ersätta skadan. Har skadan vållats av hund, skall den ersättas, även om den icke förorsakats genom någons uppsåt eller vållande.

156 §.

I Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker, så ock i renbetesdistrikt i Norge skola, under den tid det främmande rikets lappar jämlikt denna konvention där uppehålla sig med renar, den bofasta befolkningens hundar å den ort, där renarna uppehålla sig, hållas bundna eller vara försedda med klubba. Landshövdingen eller fylkesmannen äge dock för vissa trakter eller särskilda fall medgiva befrielse från denna föreskrift, där det finnes kunna ske, utan att det med densamma avsedda ändamål förfelas. Under det flyttning med renar förbi gård försiggår, skola alla därvarande hundar hållas bundna eller instängda.

Bestämmelser om storleken av klubba ävensom närmare föreskrifter i övrigt i avseende på klubbningen givas, i Sverige av landshövdingen och i Norge av fylkesmannen.

157 §.

Hund, som har till vana att jaga renar på tillåtet uppehållsställe, skall, så framt den icke hålles bunden, instängd eller klubbad under det renarna på tillåten tid uppehålla sig i trakten, dödas genom vederbörande polismyndighets försorg.

Den som påträffar hund jagande ren å tillåtet uppehållsställe må omhändertaga hunden eller, så framt detta visar sig omöjligt, genast döda densamma.

børlig maate ufredes paa sine tillatte opholdssteder, skal erstatte skaden. Er skaden voldt ved hund, erstattes den, selv om den ikke er voldt ved nogens forsæt eller uagtsomhet.

§ 156.

I renbeitedistrikter i Norge og i Norrbottens og Västerbottens läns lappmarker skal de fastboende paa det sted, hvor renen opholder sig, holde sine hunder bundne eller klubbede i den tid av aaret, da det fremmede rikes lapper i henhold til nærværende konvention opholder sig der med ren. Fylkesmanden eller landshøvdingen kan dog for visse trakter eller tilfælder tilstede fritagelse herfor, naar det kan ske, uten at det med paabudet tilsigtede øiemed forfeiles. Mens flytning med ren foregaar forbi en gaard, skal alle dens hunder holdes bundne eller indestængte.

De nærmere forskrifter om klubbens størrelse og klubningen forøvrig gives i Norge av fylkesmanden og i Sverige av landshøvdingen.

§ 157.

Hund, som har den vane at jage ren paa dennes tillatte opholdssted, skal, saafremt den ikke under renens tillatte ophold i trakten holdes bunden, indestængt eller klubbet, av politiet foranstaltes dræpt.

Den, som paatræffer hund, der er i færd med at jage ren paa dennes tillatte opholdssted, kan ta hunden i besiddelse eller, saafremt dette ikke er mulig, paa stedet

I vartdera fallet skall underrättelse meddelas, i Sverige landsfiskalen och i Norge länsmannen. Omhändertagen hund skall återlämnas till ägaren, mot att denne betalar ersättning för de utgifter, omhändertagandet medfört. Är ägaren okänd, skall hunden överlämnas, i Sverige till landsfiskalen, som har att förfara i enlighet med föreskrifterna om intaget hemdjur, och i Norge till länsmannen att behandlas såsom hittegods. Anmäler sig ägaren icke, skall hunden dödas.

Smittsam sjukdom bland renar.

158 §.

Farsotartad sjukdom bland renar skall anses vara för handen,

a) när under loppet av en månad eller kortare tid minst tio renar i en hjord dött av renpest, rensjuka eller mjältbrand, eller

b) när slubbo (renens smittsamma klövsjukdom) eller annan smittsam sjukdom av vad slag som helst uppträder bland renar på sådant sätt, att medicinalstyrelsen i Sverige och veterinärdirektören i Norge äro överens om, att sjukdomen är farsotartad eller bör behandlas såsom sådan.

159 §.

Där inom ett område i Sverige, varifrån enligt denna konvention renar må inkomma i Norge, yppas farsotartad sjukdom bland svenska renar eller sjukdom, som kan misstänkas vara farsotartad, har landshövdingen att ofördröjligen genom medicinalstyrelsen meddela den norske veterinärdirektören underrättelse om förhållandet med uppgift om antalet kända sjukdomsdræpe den. I begge tilfælder skal i Norge lensmanden og i Sverige landsfiskalen meddeles fornøden underretning. Hund, som er tat i besiddelse, skal tilbakeleveres eieren mot, at denne erstatter besidderen de utgifter, besiddelsestagelsen har medført. Kjendes ikke eieren, blir hunden at avlevere i Norge til lensmanden, som behandler den som hittegods, og i Sverige til landsfiskalen, som behandler den overensstemmende med gjældende bestemmelser om indsat bofæ. Melder eieren sig ikke, skal hunden dræpes.

Smitsom sygdom blandt ren.

§ 158.

Farsotartet sygdom blandt ren skal ansees at foreligge,

a. naar der av renpest, rensyke eller miltbrand inden en renhjord har indtruffet mindst ti dødsfald i løpet av en maaned eller kortere tid, eller

b. naar slubbo (renens smitsomme klovsyge) eller en hvilkensomhelst anden smitsom sygdom optrær blandt ren paa en saadan maate, at den norske veterinærdirektør og den svenske medicinalstyrelse er enige om, at sygdommen er farsotartet eller bør behandles som saadan.

§ 159.

Naar der i et omraade i Norge, hvorfra ren i henhold til nærværende konvention har adgang til at komme ind i Sverige, optrær farsotartet sygdom blandt norske ren eller sygdom, som kan mistænkes for at være farsotartet skal fylkesmanden uopholdelig gjennem veterinærdirektøren underrette den svenske medicinalstyrelse om forholdet med opgave

fall och dödsfall ävensom iakttagna sjukdomssymptom.

Fylkesmannen åligger motsvarande förpliktelse att genom veterinärdirektören meddela medicinalstyrelsen underrättelse om sjukdom bland norska renar inom område i Norge, varifrån enligt konventionen renar må inkomma i Sverige.

160 §.

Därest inom något område i det ena riket yppas farsotartad sjukdom bland renar, som enligt konventionen må komma in i det andra riket, må i Sverige Kungl. Maj:t och i Norge vederbörande regeringsdepartement meddela förbud mot, att renar från sagda område komma in i riket.

Sådant förbud må dock ej meddelas, med mindre renarnas uppehåll i riket kan antagas medföra fara för smittans överförande till renar eller boskap därstädes och denna fara finnes ej kunna förebyggas genom bestämmelser, som utfärdas enligt första stycket i 164 §.

161 §.

Där bland boskap i ett område inom det ena riket yppas sjukdom, som enligt medicinalstyrelsens och veterinärdirektörens sammanstämmande mening är farsotartad och kan befaras bliva med flyttande renar överförd till det andra riket, må i Sverige Kungl. Maj:t och i Norge vederbörande regeringsdepartement meddela förbud mot, att renar från området komma in i riket.

162 §.

Förbud, som meddelats enligt 160 eller 161 §, skall upphävas,

over antal kjendte sygdomstilfælder og dødsfald samt de iagttagne sygdomstegn.

Landshøvdingen har tilsvarende pligt til gjennem medicinalstyrelsen at gi den norske veterinærdirektør underretning om sygdom blandt svenske ren i omraade i Sverige, hvorfra ren i henhold til konventionen har adgang til at komme ind i Norge.

§ 160.

Naar der i et omraade i det ene rike optrær farsotartet sygdom blandt ren, som i henhold til konventionen har adgang til at komme ind i det andet rike,kan i Norge vedkommende regjeringsdepartement og i Sverige kongen utfærdige forbud mot, at ren fra omraadet kommer ind i riket.

Saadant forbud skal dog alene utfærdiges, hvis renens ophold i riket antages at medføre fare for smittens overførelse til ren eller bofæ dersteds, og denne fare derhos ikke findes at kunne avværges ved utfærdigelse av bestemmelser efter § 164, første led.

§ 161.

Naar der i et omraade i det ene rike blandt bofæ optrær en sygdom, som efter den norske veterinærdirektørs og den svenske medicinalstyrelses samstemmige mening er farsotartet og kan befrygtes at ville bli overført til det andet rike ved flytren, kan i Norge vedkommende regjeringsdepartement og i Sverige kongen utfærdige forbud mot, at ren fra omraadet kommer ind i riket.

§ 162.

Forbud, som er utfærdiget efter § 160 eller § 161, skal ophæves,

när fara för smittans spridning upphört.

163 §.

Där under renars uppehåll i främmande rike minst tio djur i samma hjord under loppet av en månad eller kortare tid avlidit under enahanda sjukdomssymptom, skall renarnas ägare eller vaktare hos länsmannen, landsfiskalen eller lapptillsyningsväsendet göra anmälan om förhållandet.

Landshövdingar och fylkesmän skola meddela varandra underrättelse om sådana anmälningar.

164 §.

Har under renars uppehåll i det främmande riket yppats fall av renpest, rensjuka eller mjältbrand eller utbrutit sjukdom, som enligt 158 § b) är att anse såsom farsotartad, må i Sverige landshövdingen efter inhämtande av yttrande från medicinalstyrelsen och i Norge fylkesmannen efter veterinärdirektörens hörande meddela föreskrift om isolering av hjord, vari sjukdomsfall förekommit, eller om sådan hjords förflyttande tillsvidare till annat lämpligt uppehållsställe samt om nedgrävning, uppbrännande eller tillintetgörande på annat sätt av döda djur och smittförande föremål. Kostnad för verkställande av föreskrift, som nu är sagd, skall gäldas av renägaren.

Skulle sådana föreskrifter åsidosättas eller visa sig otillräckliga för sjukdomens bekämpande och förebyggande av dess spridning till renar eller boskap i det land, där de smittade renarna uppehålla sig, och är sjukdomen att anse såsom farsotartad, må i Sverige

naar fare for smittens utbredelse er ophørt.

§ 163.

Naar ren fra det ene rike opholder sig i det andet rike, skal renens eiere eller dens vogtere gjøre anmeldelse til lensmanden, landsfiskalen eller lappeopsynet i dette rike, hvis der inden en renhjord har indtruffet mindst ti dødsfald i løpet av en maaned eller kortere tid under ensartede sygdomstegn.

Fylkesmændene og landshøvdingene skal underrette hverandre om saadanne anmeldelser.

§ 164.

Har der under rens ophold i det fremmede rike indtruffet tilfælde av renpest, rensyke eller miltbrand eller er der utbrutt sygdom, som efter § 158 litr. b er at anse som farsotartet, kan i Norge fylkesmanden efter at ha indhentet veterinærdirektørens uttalelse og i Sverige landshøvdingen efter at ha indhentet medicinalstyrelsens uttalelse utfærdige paabud om isolering av hjord, hvori sygdomstilfælder har forekommet, eller om dens midlertidige flytning til et andet tjenligt opholdssted og om nedgravning, opbrænding eller tilintetgjørelse paa anden maade av døde dyr og smitteførende gjenstande. Omkostningene ved iværksættelsen av saadanne paabud skal bæres av reneierne.

Hvis disse paabud tilsidesættes eller viser sig utilstrækkelige til at hindre sygdommens bekjæmpelse og utbredelse til ren eller bofæ i det land, hvor de smittele ren opholder sig, og sygdommen derhos er at anse som farsotartet, kan i Norge fylkesmanden og i

landshövdingen och i Norge fylkesmannen föreskriva, att smittade renhjordar skola föras tillbaka till hemlandet.

165 §.

Uppehålla sig renar i det främmande riket i strid med förbud, som meddelats enligt 160 eller 161 §, eller har föreskrift om renars hemförande meddelats enligt 164 §, skall renarnas ägare eller myndighet i deras hemland snarast möjligt föra renarna ur riket. Tjänsteman i det rike, där renarna uppehålla sig, må ock, om så befinnes nödigt, föranstalta om deras utdrivning.

166 §.

I fall som avses i 165 §, skall ersättning gäldas för den skada, som, efter det förbudet eller föreskriften meddelats, vållats av renarna genom smittas överförande till renar eller boskap. Där utdrivning ombesörjts av tjänsteman, skall kostnaden därför ock ersättas.

167 §.

Belopp, som skall gäldas enligt 164 §, första stycket, eller 166 §, skall betalas i den ordning, som i 129 § stadgas för där avsedda belopp.

Renar, som olovligen uppehålla sig i det främmande riket.

168 §.

Bestämmelserna i 170—190 §§ skola lända till efterrättelse:

a) därest renar, tillhörande någon som är bosatt i det ena riket, uppehålla sig i det andra riket å område, där det under varje tid av året är förbjudet att låta renar

Sverige landshøvdingen paaby, at vedkommende renhjorder skal føres tilbake til hjemlandet.

§ 165.

Opholder renen sig i det fremmede rike i strid med forbud utfærdiget i henhold til § 160 eller § 161 eller er der i henhold til § 164 utfærdiget paabud om, at ren skal føres tilbake til hjemlandet, skal reneierne eller myndighetene i renens hjemland snarest mulig føre renen ut av riket. Ogsaa offentlig tjenestemand i det rike, hvor renen opholder sig, kan om fornødent foreta utdrivning av hjordene.

§ 166.

I de i § 165 nævnte tilfælder skal erstatning ydes for den skade, som efter forbudets eller forskriftens utfærdigelse er voldt av renen ved overførelse av smitte til ren eller bofæ, og for utgiftene ved den av tjenestemanden iværksatte utdrivning.

§ 167.

De beløp, som blir at erlægge efter § 164, første led, eller § 166 skal betales paa samme maate som i § 129 bestemt for de der nævnte beløp.

Ren, som uberettiget opholder sig i det fremmede rike.

§ 168.

Bestemmelsene i §§ 170—190 kommer til anvendelse,

a. naar ren tilhørende nogen som er bosat i det ene rike, opholder sig i det andet rike paa omraade, hvor det til enhver tid av aaret er forbudt at la ren fra

från det främmande riket uppehålla sig, eller

b) därest renar, tillhörande någon, som är bosatt i det ena riket, uppehålla sig i det andra riket å område, där det visserligen är tillåtet att låta renar från det främmande riket uppehålla sig under viss tid av året men icke vid den tidpunkt, varom i det föreliggande fallet är fråga, eller

c) där svenska renar inkomma i Norge på område, där det visserligen är tillåtet att på den tid, varom fråga är, låta renar från Sverige uppehålla sig, men dit de ifrågavarande renarnas ägare icke har rätt att då låta sina renar inkomma, eller

d) där under tid, då lappar från Troms fylke och den del av Nordlands fylkes fastland som ligger norr om Rombaken och Ofotfjorden äga med renar inflytta i Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma eller Talma lappbys område, lapp från annat fylke företager inflyttning med renar i något av nämnda svenska områden.

169 §.

Från bestämmelserna i 168 § göras följande avvikelser:

1. I fall, som avses i 168 § b):

Betesavgift, som omnämnes i 179 §, erlägges icke, därest renar inkomma under tiden från och med den 15 juni till och med den 30 september i renbetesdistriktet Sarivuoma eller under tiden från och med den 1 maj till och med den 14 juni i distriktet Rosta eller i de delar av distrikten Falsnesfjellet, Salvasskaret och Stordalen, där under sistnämnda tid renbetning ej må äga rum.

det fremmede rike opholde sig, eller

b. naar ren tilhørende nogen, som er bosat i det ene rike, opholder sig i det andet rike paa omraade, hvor det vistnok er tillatt at la ren fra det fremmede rike opholde sig til en bestemt tid av aaret, men ikke paa det tidspunkt dette sker, eller

c. naar svenske ren kommer ind i Norge paa omraade, hvor det vistnok paa vedkommende tidspunkt er tillatt at la ren fra Sverige opholde sig, men hvor renens eier da ikke har adgang til at la sine ren komme ind, eller

d. naar paa en tid, da lapper fra Troms fylke og den del av Nordland fylkes fastland, som ligger nordenfor Rombaken og Ofotfjorden, har adgang til at indflytte med ren i Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma eller Talma lappebyers omraader, lap fra andet fylke indflytter med ren i noget av disse svenske omraader.

§ 169.

Fra bestemmelsene i § 168 gjælder følgende avvikelser:

1. I de tilfælder, som omhandles i § 168 litr. b:

De i § 179 omhandlede beløp erlægges ikke, saafremt renen kommer ind i tidsrummet fra og med 15 juni til og med 30 september i renbeitedistriktet Sarivuoma eller i tidsrummet fra og med 1 mai til og med 14 juni i renbeitedistriktet Rosta eller i de deler av distriktene Falsnesfjellet, Salvasskaret og Stordalen, hvor renbeitning ikke maa finde sted i sidstnævnte tidsrum.

2. I fall, som avses i 168 § c):

Föreskrifterna om renars avhämtande eller utdrivning samt bestämmelserna om omhändertagande och försäljning av renar tillämpas icke:

a) om renarna, utan att deras ägare inflyttar, från Sverige omedelbart inkommit på ett område, där jämlikt 36 § svenska renar då lagligen uppehålla sig;

b) om i ett renbetesdistrikt, där svensk lapp lagligen uppehåller sig med renar, andra renar, som ej åtföljas av inflyttande lapp och vilkas antal understiger etthundra, inkomma antingen omedelbart från Sverige eller från ett område i Norge, dit svenska lappar då jämlikt 36 § äga låta sina renar inkomma.

Föreskrifterna i 170—190 §§ skola över huvud icke äga tillämpning å svenska renar:

a) om renarna medtagits av svensk lapp, som då har rätt att låta renar uppehålla sig i området;

b) om renarna tillhöra svensk lapp, som då har rätt att efter anmälan inflytta i området, men icke gjort sådan anmälan;

c) om renarna inkommit från ett renbetesdistrikt i Norge, varest deras ägare lagligen uppehåller sig med sina renar;

d) om renarna inkommit från ett område i Norge, dit svenska lappar då jämlikt 36 § hava rätt att låta sina renar inkomma, till ett annat sådant område.

170 §.

Vederbörande tjänsteman i det rike, där renar olovligen uppehålla sig, skall, så snart han er-

2. I de tilfælder, som omhandles i § 168 litr. c:

Forskriftene om avhentning og utdrivning av renen og forskriftene om besiddelsestagelse og realisation av renen anvendes ikke,

a. saafremt renen, uten at dens eier flytter ind, er kommet umiddelbart fra Sverige ind i et omraade, hvor svenske ren da efter § 36 lovlig opholder sig, eller

b. saafremt ren, som ikke følges av en indflyttende lap, i et antal av under ethundrede er kommet ind i et renbeitedistrikt, hvor svensk lap da lovlig opholder sig med sine ren, enten umiddelbart fra Sverige eller fra et omraade i Norge, hvor svenske lapper da efter § 36 har adgang til at la sine ren komme ind.

Forskriftene i §§ 170—190 anvendes overhovedet ikke paa svenske ren,

a. saafremt renen er medtat av svensk lap, som da har adgang til at la sine ren opholde sig i omraadet, eller

b. saafremt renen tilhører svensk lap, som da har adgang til at flytte ind i omraadet efter anmeldelse, men har undlatt saadan, eller

c. saafremt renen er kommet fra et renbeitedistrikt i Norge, hvor eieren lovlig opholder sig med sine ren, eller

d. saafremt renen er kommet fra et omraade i Norge, hvor svenske lapper da efter § 36 har adgang til at la sine ren komme ind, til et andet saadant omraade.

§ 170.

Vedkommende tjenestemand i det rike, hvor renen ulovlig opholder sig, skal, saasnart han blir

håller kännedom om förhållandet, därom underrätta den, som i det andra riket är satt att mottaga sådan underrättelse; och varde därvid renarnas uppehållsort samt ungefärliga antal uppgivna. Underrättelsen skall meddelas genom telegram eller, där detta ej låter sig göra, i brev. Kan underrättelsen lämpligen meddelas i telefon, skall det ock ske.

Samtidigt med den underrättelse, som nu är nämnd, skall från Sverige till vederbörande fylkesman och från Norge till vederbörande landshövding avlåtas telegrafiskt meddelande av enahanda innehåll, varjämte, där så bekvämligen kan ske, lapp från det främmande riket skall underrättas om förhållandet.

171 §.

Inom vartdera riket skola, i den mån finnes lämpligt, vissa personer förordnas att emottaga sådan underrättelse som i 170 § avses. Förordnandet skall för varje person innefatta bemyndigande att från visst i förordnandet angivet område i det främmande riket mottaga underrättelse, att renar från den förordnades hemland olovligen där uppehålla sig.

Vid valet av sådana personer skall tagas i betraktande, att underrättelse må kunna tillställas dem så bekvämt och skyndsamt, som omständigheterna medgiva. Landshövdingar och fylkesmän skola meddela varandra de förordnades namn och adress samt det område i det främmande riket, förordnande avser.

Har ej förordnande, som nu är sagt, givits och meddelande därom avlåtits, tillkommer det vederbörande lappfogde att mottaga

videndе herom, underrette den tjenestemand i det andet rike, som er bemyndiget til at motta saadan underretning, om forholdet og om renens opholdssted og antagelige antal. Underretningen skal meddeles i telegram eller, naar dette ikke lar sig gjøre, i brev. Kan underretningen bekvemmelig gives i telefon, skal ogsaa saa ske.

Samtidig med nævnte underretning skal der ogsaa sendes telegrafisk underretning av samme indhold, fra Sverige til vedkommende fylkesmand og fra Norge til vedkommende landshøvding, hvorhos lap fra det fremmede rike skal underrettes om forholdet, forsaavidt dette bekvemmelig kan ske.

§ 171.

Inden hvert av rikene skal i den utstrækning, hvori det findes hensigtsmæssigt, visse personer være bemyndiget til at motta saadan underretning som nævnt i § 170. Bemyndigelsen skal for hver person omfatte et bestemt omraade i det fremmede rike, fra hvilket underretning kan sendes ham om, at ren fra hans hjemland ulovlig opholder sig der.

Ved valget av disse personer skal det haves for øie, at underretningen kan naa frem paa en saa bekvem og hurtig maate, som omstændighetene tillater. Fylkesmændene og landshøvdingene skal meddele hverandre de bemyndigede personers navne og adresse samt det omraade bemyndigelsen gjælder.

Er saadan bemyndigelse ikke git og meddelt til det andet rike, tilligger det vedkommende lappefoged at motta underretninger fra

underrättelse från den del av det främmande riket, som gränsar till hans tjänstgöringsområde.

172 §.

Därest under tid då renbetning lagligen äger rum i ett renbetesdistrikt renar inkomma å angränsande område, där svensk renbetning över huvud icke eller icke vid den tid, varom fråga är, må äga rum, skall, i stället för underrättelse, som är föreskriven i 170 §, meddelande avlåtas till förmannen i distriktet eller, där flera distrikt gränsa till det område, där renarna uppehålla sig, och det ej är känt varifrån renarna inkommit, till förmannen i något av dessa distrikt, varjämte, om så finnes ändamålsenligt, även andra svenska lappar skola underrättas. Förmannen skall inom fyrtioåtta timmar därefter låta sätta i verket renarnas bortdrivande till område i Norge, där de må beta, eller till Sverige.

Prövas förmannen icke utan väsentlig tidsspillan eller kostnad kunna underrättas, skall underrättelse meddelas i enlighet med 170 §.

173 §.

Renarnas ägare är, då han erhåller kännedom om, att de olovligen uppehålla sig i det främmande riket, pliktig att ofördröjligen låta i enlighet med vad här nedan i 174 § föreskrives avhämta och utdriva dem, antingen till deras hemland eller till sådant område i det främmande riket, där de lagligen må uppehålla sig vid ifrågavarande tidpunkt.

Vederbörande tjänsteman så ock lappar eller bofasta å den trakt,

den del av det fremmede rike, som grænser til hans tjenestedistrikt.

§ 172.

Saafremt i den tid renbeitning lovlig finder sted i et renbeitedistrikt ren opholder sig i tilgrænsende omraade, hvor svensk renbeitning overhovedet ikke eller ikke paa den tid, hvorom der er spørsmaal, kan foregaa, skal istedetfor den underretning, som er foreskrevet i § 170, underretning meddeles formanden i distriktet eller, naar flere distrikter grænser til det omraade, hvor renen uberettiget opholder sig, og det ikke vites, hvorfra den er kommet, til formanden i et av disse distrikter, hvorhos, om saa findes formaalstjenlig, ogsaa andre svenske lapper skal underrettes. Formanden skal inden otte og firti timer derefter la iværksætte utdrivning til omraade i Norge, hvor renen kan beite, eller til Sverige.

Antages formanden ikke uten væsentlig tidsspilde eller utgift at kunne underrettes, blir underretning at meddele overensstemmende med § 170.

§ 173.

Renens eier er, naar han blir vidende om, at renen ulovlig opholder sig i det fremmede rike, pligtig til uten ophold at la den avhente og utdrive overensstemmende med forskrift ne i § 174, enten til renens hjemland eller til et omraade i det fremmede rike, hvor den paa vedkommende tidspunkt lovlig kan opholde sig.

Vedkommende tjenestemand og lapper eller fastboende i det om-

där renarna olovligen uppehålla sig, må taga renarna under bevakning eller utdriva dem.

174 §.

Skola renar avhämtas eller bortdrivas från något område, där renar tillhörande landets egna medborgare pläga finnas eller veterligen för tillfället uppehålla sig, må medtagas allenast djur, försedda med märken, som begagnas av renägare i det främmande landet, ävensom omärkta kalvar, som följa honrenar med sådana märken.

Innan bortförandet äger rum, skola de renar, som alltså böra kvarlämnas, utskiljas från de övriga i närvaro av vederbörande tjänsteman eller lappar från trakten; dock må de främmande renarna strax bortföras, om tjänstemannen eller lapp från trakten förklarar, att bland dem icke finnas renar, som böra kvarlämnas.

Därest de främmande renarna äro sammanblandade med renar från trakten och stå under bevakning av därvarande lappar, skola dessa samla djuren och lämna den, som vill avhämta de främmande renarna, tillfälle att utskilja dem, han har rätt att bortföra.

175 §.

Har meddelande enligt 170 eller 172 § avlåtits, och uppehålla sig de renar, som meddelandet avser, ännu fjorton dagar därefter å otillåtet område, utan att någon infunnit sig för att bortföra dem, må i Sverige landshövdingen och i Norge fylkesmannen förordna, att renarna skola av tjänsteman i landet omhändertagas, om så erfordras genom nedskjutning,

raade, hvor renen ulovlig opholder sig, kan ta renen under bevogtning eller utdrive den.

§ 174.

Ved avhentning og utdrivning av ren fra omraade, hvor ren tilhørende landets egne borgere pleier at være eller i det foreliggende tilfælde vitterlig opholder sig, maa kun medtages ren, som er forsynet med merker, som benyttes av reneiere i det fremmede rike, og umerkede kalver, som følger simler med saadant merke.

Inden renen føres ut av omraadet, skal den ren, som saaledes skal lates tilbage, utskilles fra de øvrige i nærvær av vedkommende tjenestemand eller lap fra omraadet. Dog kan den fremmede ren straks føres bort, saafremt tjenestemanden eller lap fra omraadet erklærer, at der ikke findes ren, som skal lates tilbake.

Saafremt den fremmede ren er sammenblandet med ren fra omraadet og er under bevogtning av derværende lapper, skal disse samle dyrene og gi den, som vil avhente den fremmede ren, anledning til at utskille den ren, som han har ret til at bortføre.

§ 175.

Opholder renen sig fremdeles paa utillatt omraade fjorten dager, efterat den i § 170 eller § 172 nævnte underretning er sendt, uten at nogen har indfundet sig for at avhente den, kan i Norge fylkesmanden og i Sverige landshøvdingen bestemme, at renen skal av vedkommende tjenestemand tages i besiddelse, om fornødent ved nedskytning, og realiseres i levende

samt levande eller döda försäljas på sätt, efter omständigheterna prövas lämpligt.

Sådant förordnande må ock meddelas, där någon inställt sig för renarnas bortförande, men de likväl finnas kvar, då tre veckor förflutit från det meddelande enligt 170 eller 172 § är avsänt, och detta är att tillräkna den, som inställt sig för deras avhämtande.

176 §.

Vid omhändertagande och försäljning, som i 175 § avses, skall tjänsteman, som därmed har befattning, upprätta förteckning över de sålda renarna, utvisande dessas ungefärliga ålder samt kön och öronmärken. Av märkena skola tagas noggranna avklipp.

177 §.

Vad som återstår av försäljningssumman, efter avdrag av det, som enligt 179, 182 och 184 §§ skall gäldas ävensom av kostnaderna för omhändertagandet och försäljningen, skall tillställas renarnas ägare, om försäljningen sker i Norge genom fylkesmannen, och om den äger rum i Sverige genom landshövdingen. Är ägaren okänd och giver han sig ej tillkänna inom ett år från försäljningen, skall beloppet tillfalla statskassan i renarnas hemland och användas till åtgärder, som äga samband med renskötseln.

178 §.

Därest renarnas ägare före försäljning varom i 175 § sägs anmäler sig hos vederbörande tjänsteman, skola renarna utlämnas till honom, såframt han förbinder sig att omedelbart bortföra dem

eller dræpt tilstand paa hensigtsmæssig maate.

Saadan bestemmelse kan ogsaa gives, selv om nogen har infundet sig for at avhente renen, naar den fremdeles findes der tre uker, efter at den i § 170 eller § 172 omhandlede underretning er avsendt, og dette antages at maatte tilregnes den, som har indfundet sig for at hente renen.

§ 176.

Ved besiddelsestagelse og realisation efter § 175 skal vedkommende tjenestemand opta fortegnelse over de solgte ren, med opgave over deres omtrentlige alder, deres kjøn og øremerker. Av merkene tages nøiagtige avklip.

§ 177.

Det tiloversblevne av realisationsutbyttet efter fradrag av hvad der skal betales ifølge §§ 179, 182 og 184 samt av utgiftene ved besiddelsestagelsen og realisationen, skal tilstilles renens eier, saafremt salget er skeet i Norge, av fylkesmanden, og saafremt salget er skeet i Sverige, av landshøvdingen. Er eieren ukjendt og ikke melder sig inden et aar efter realisationen, tilfalder beløpet statskassen i renens hjemland og anvendes til foranstaltninger, som staar i forbindelse med rendriften.

§ 178.

Melder renens eier sig inden realisation efter § 175 hos vedkommende tjenestemand, skal renen paa begjæring utleveres ham, saafremt han forpligter sig til straks at bortføre den fra forbudt om-

från området och prövas vara i stånd därtill.

179 §.

För renarnas uppehåll å otillåtet område skall erläggas en betesavgift för varje ren, kalvar under ett års ålder ej inbegripna. Denna avgift utgör för första dagen av uppehållet tjugu öre och för varje följande dag tio öre.

Har det olovliga uppehållet ägt rum å Troms fylkes fastland, däri inbegripna de i 2 § omförmälda delar av Ankenes härad, under tiden från och med den 1 maj till och med den 30 september, och tillhöra renarna svensk lapp, som har rätt till betning inom fylket, utgör avgiften allenast tio öre för första dagen och fem öre för varje följande dag; och skall, så framt underrättelse enligt 172 § meddelats förman, avgiften löpa först från den dag detta skett.

Avgift, som i denna § avses, tillfaller statskassan i det främmande riket och skall användas till åtgärder, som stå i samband med renskötseln.

180 §.

Det tillkommer i Sverige landshövdingen och i Norge fylkesmannen att efter inhämtande av tillförlitliga upplysningar bestämma, för huru många dagar och renar den i 179 § nämnda avgift skall utgå. Finnes, att renarnas bortdrivande blivit utan ägarens vållande uppehållet, har landshövdingen eller fylkesmannen att vid avgiftens beräknande taga den hänsyn till förhållandet, som finnes skälig.

Landshövdingens eller fylkesmannens beslut må ej meddelas, förrän tjugu dagar förflutit från

raade og han antages at være istand hertil.

§ 179.

For renens ophold paa utillatt omraade erlægges for hver ren, kalver under et aar ikke medregnet, tyve øre for den dag, paa hvilken det ulovlige forhold indtraadte, og ti øre for hver følgende dag.

Har det ulovlige ophold fundet sted inden Troms fylkes fastland, heri indbefattet de deler av Ankenes herred, som omhandles i § 2, i løpet av tidsrummet fra og med 1 mai til og med 30 september, og tilhører renen svensk lap, som har beiteadgang i fylket, nedsættes beløpene til henholdsvis ti og fem øre, hvorhos de, saafremt underretning efter § 172 er meddelt formand, først beregnes fra dette tidspunkt.

Beløpene tilfalder statskassen i det fremmede rike. De skal anvendes til foranstaltninger, som staar i forbindelse med rendriften.

§ 180.

Det tilkommer i Norge fylkesmanden og i Sverige landshøvdingen efter indhentede troværdige oplysninger at bestemme, for hvor mange dage og ren de i § 179 nævnte beløp skal betales. Antages det, at renens utdrivning er blit opholdt uten skyld fra eierens side, har fylkesmanden eller landshøvdingen ved beregningen at ta det hensyn hertil, som findes rimelig.

Fylkesmandens eller landshøvdingens bestemmelse skal ikke fattes, før tyve dage er hengaat,

det underrättelse enligt 170 eller 172 § avsändes.

I fall då böter enligt 192 § a) utgå, skall betesavgift ej ifrågakomma.

181 §.

Varda renar avhämtade utan iakttagande av vad i 174 § är sagt, kan i Sverige landshövdingen och i Norge fylkesmannen efter inhämtande av upplysningar bestämma en särskild avgift till belopp från tjugufem till femhundra kronor; dock må sådant ej ifrågakomma, med mindre någon anledning föreligger till antagande, att i den bortförda hjorden funnits renar från det främmande riket.

182 §.

Förutom betesavgift, som i 179 § är nämnd, skall gäldas ersättning för de av renarnas olovliga uppehåll föranledda utgifter, såsom för meddelande av underrättelse enligt 170 eller 172 § samt för arbete med samlande, bevakning, utskiljande och bortdrivande av renarna. Beloppet av sådan ersättning varde, där ej överenskommelse därom träffas, bestämt i Sverige av landshövdingen och i Norge av fylkesmannen på grundval av vederbörande tjänstemans uppgifter och verifikationer.

183 §.

Innan landshövdingen eller fylkesmannen fattar beslut rörande erläggande av avgift, som nämnes i 179 §, och ersättning enligt 182 §, skall han såvitt möjligt utreda, vem renarna tillhöra.

Beslut skall dock, utan angivande av namn å renägarna, endast innehålla förpliktande för

siden underretning efter § 170 eller § 172 er avsendt.

Saafremt bøter efter § 192 litr. a ilægges, bortfalder betaling efter § 179.

§ 181.

Blir renen avhentet uten iagttagelse av forskriften i § 174, kan i Norge fylkesmanden og i Sverige landshøvdingen efter indhentede oplysninger bestemme, at der særskilt skal betales et beløp fra fem og tyve til femhundrede kroner. Dog maa dette ikke ske, medmindre der foreligger nogen anledning til at anta, at der i den bortførte hjord fandtes ren fra det fremmede rike.

§ 182.

Foruten det i § 179 nævnte beløp skal der betales erstatning for de ved renens ulovlige ophold voldte utgifter, saasom for meddelelse av underretning i henhold til § 170 eller § 172 og for arbeidet med samling, bevogtning, utskilning og utdrivning av renen. I mangel av overenskomst skal i Norge fylkesmanden og i Sverige landshøvdingen bestemme erstatningens størrelse paa grundlag av vedkommende tjenestemands legitimerte opgaver.

§ 183.

Forinden fylkesmanden eller landshøvdingen fatter bestemmelse om de i § 179 nævnte beløp og erstatning efter § 182, skal de saavidt mulig tilveiebringe oplysning om, hvem renen tilhører.

Bestemmelsen skal uten at angi navn paa reneierne alene gaa ut paa, at »vedkommende lapper»

»vederbörande lappar» att erlägga avgiften och ersättningen.

184 §.

Skada, som under renarnas uppehåll i det främmande riket vållas av renarna eller av lappar, som åtföljt dem, skall ock ersättas.

185 §.

Vill någon fordra ersättning för utgifter, som omförmälas i 182 §, eller för sådan skada av renar som avses i 184 § och är ej, efter vad han har sig bekant, meddelande redan avlåtet efter ty i 170 eller 172 § sägs, skall han, så snart ske kan, om förhållandet underrätta vederbörande tjänsteman i hemlandet. Försummas det, må ej ersättning utgå för utgifter, som gjorts, innan meddelande avlåtes, eller för skada, som därförinnan inträffat.

Ersättning enligt 182 § för utdrivning utgår ej heller, om landshövdingen eller fylkesmannen finner utdrivningen hava skett under sådana förhållanden, att renarnas omedelbara återvändande kunnat antagas vara övervägande sannolikt.

186 §.

Beträffande behandling av frågor om ersättning enligt 184 § för skada, som av renar vållats i Norge, skola de om synemän och syneförrättning samt syneförrättnings överklagande vid domstol och klagan över dom intagna bestämmelser, som icke särskilt gälla Troms fylke, så ock föreskrifterna om förrättnings- och rättegångskostnader samt om gottgörelse åt synemän m. fl. äga tillämpning, dock med följande tillägg och avvikelser:

tilpligtes at erlægge beløpet og erstatningen.

§ 184.

Endvidere skal erstattes skade, som under renens ophold i det fremmede rike voldes av renen eller lapper, som har fulgt den.

§ 185.

Vil nogen fordre erstatning for utgifter efter § 182 eller for skade av ren efter § 184 og underretning efter § 170 eller § 172 ham bekjendt ikke allerede er sendt, skal han snarest mulig meddele forholdet til vedkommende tjenestemand i sit hjemland. Forsømmes dette, bortfalder erstatning for utgifter og skade, som er voldte før meddelelse sendtes.

Endvidere bortfalder adgang til erstatning for utgifter til utdrivning efter § 182, naar fylkesmanden eller landshøvdingen finder, at utdrivningen er foretat under forhold, hvor renens umiddelbare tilbakevenden maatte antages overveiende sandsynlig.

§ 186.

Med hensyn til krav paa erstatning efter § 184 for skade voldt av ren i Norge anvendes de om takstmænd, takstforretning og takstforretningens prøvelse og om anke indeholdte bestemmelser, som ikke særskilt gjælder Troms fylke, saavelsom bestemmelsene om takst, bestyrernes m. fl.'s godtgjørelser og omkostninger, dog med nedennævnte tillæg og avvikelser:

a) Den svenske lappfogden äger att själv eller genom ombud tillständeskomma vid syneförrättning och föra talan för vederbörande lappar, med rätt jämväl att därvid ingå förlikning. Anmäler sig lapp själv såsom sakägare, må han ock föra talan. Syneförmannen underrättar i god tid, om möjligt genom telegram eller telefon, lappfogden om tid och plats för förrättningen. Är skadan vållad inom renbetesdistrikt, där norsk renbetning lagligen försiggår, och kan det antagas, att den helt eller delvis förorsakats av norska renar, skall, förutom lappfogden, jämväl den norske förmannen underrättas om tid och plats för förrättningen, så framt detta kan ske, utan att densamma därigenom i väsentlig mån försenas.

b) Syneförmannen och synemännen hava att under förrättningen såvitt möjligt utreda, vem renarna tillhöra. Finna de, att såväl norska som svenska renar vållat skadan, skola de, med uttalande härom, värdera allenast den skada, som kan anses vållad av de svenska renarna.

c) Beslut, varigenom ersättning tillerkännes målsägande för skada, som vållats av svenska renar, skall, utan angivande av namn å viss renägare, innehålla förpliktande för »vederbörande svenska lappar» att gälda skadan jämte kostnader.

d) Är ej lappfogden eller annan, som han satt i sitt ställe, tillstädes vid förrättningen, skall avskrift av protokollet ofördröjligen genom syneförmannens föranstaltande tillställas honom.

e) Målsäganden eller lappfogden så ock lapp, som fört talan vid

a. Den svenske lappefoged er berettiget til selv eller ved stedfortræder at møte ved forretningen og vareta vedkommende lappers tarv og til derunder ogsaa at indgaa forlik. Hvis disse eller nogen av dem møter, er de ogsaa selv berettiget til at tale sin sak. Om tid og sted for takstforretningens avholdelse underretter takstbestyreren lappefogden i betimelig tid, om mulig ved telegram eller telefon. Er skaden voldt inden et renbeitedistrikt, hvor norsk renbeitning lovlig foregaar, og antages den helt eller delvis at skyldes norske ren, skal foruten lappefogden ogsaa den norske formand underrettes om tid og sted for forretningens avholdelse, saafremt dette kan ske uten væsentlig forsinkelse av forretningen.

b. Takstbestyreren og takstmændene skal under forretningen saavidt mulig bringe paa det rene, hvem renen tilhører. Finder de, at saavel norske som svenske ren har voldt skaden, skal de ange dette, men alene taksere den skade, som ansees voldt av de svenske ren.

c. Beslutning, hvorvid skadelidte tilkjendes erstatning for skade voldt av svenske ren, skal lyde paa, at »vedkommende svenske lapper», hvis navne ikke skal nævnes i beslutningen, tilpligtes at betale skadelidte takstbeløpet med omkostninger.

d. Er ikke lappefogden eller stedfortræder tilstede ved takstforretningen, skal takstbestyreren uopholdelig tilstille lappefogden utskrift.

e. Skadelidte, lappefogden og lap, som ved takstforretningen

syneförrättningen, äger överklaga förrättningen eller domen. Målet skall under alla omständigheter anhängiggöras mot lappfogden.

f) Lappfogden skall till domstolen instämmas genom rekommenderat brev eller telegram och åtnjuta stämningstid av en månad.

g) Fällande dom skall erhålla sådan avfattning som i c) är föreskriven för beslut vid syneförrättning.

187 §.

Vill någon för skada, som av renar vållats i Sverige, fordra ersättning enligt 184 §, skall han härom göra anmälan hos landsfiskalen i orten. Denne har att i förening med två nämndemän, som av honom utses, besiktiga den uppgivna skadan. Den norske lappfogden äger att själv eller genom ombud tillstädeskomma vid förrättningen och föra talan för vederbörande lappar, med rätt jämväl att därvid ingå förlikning. Anmäler sig lapp själv såsom sakägare, må han ock föra talan. Landsfiskalen underrättar i god tid, om möjligt genom telegram eller telefon, lappfogden om tid och plats för förrättningen. Kan det antagas, att uppgiven skada helt eller delvis förorsakats av svenska renar, skall jämväl vederbörande svenske ordningsman inkallas.

Vid början av förrättningen skall landsfiskalen erinra nämndemännen om deras förpliktelser och ansvar samt i protokollet göra anteckning om, att sådane rinran ägt rum. Landsfiskalen skall såvitt möjligt inhämta och i protokollet intaga upplysning om de

selv har talt sin sak, kan begjære forretningen prøvet ved meddomsretten eller erklære anke. Saken blir i alle tilfælder at anlægge mot lappefogden.

f. Lappefogden skal indstevnes til saksbehandlingen ved rekommanderet brev eller ved telegram og gives en frist av mindst en maaned.

g. Fældende dom skal gives saadan form som bestemt i litr. c for takstforretning.

§ 187.

Vil nogen fordre erstatning efter § 184 for skade, som er voldt av ren i Sverige, skal han anmelde dette for landsfiskalen i distriktet. Denne skal sammen med to av ham opnævnte nämndemän besigte den opgivne skade. Den norske lapefoged er berettiget til selv eller ved stedfortræder at møte ved forretningen og vareta vedkommende lappers tarv og til derunder ogsaa at indgaa forlik. Melder lap sig som rette vedkommende, er han ogsaa selv berettiget til at tale sin sak. Om tid og sted for takstforretningens avholdelse underrätter landsfiskalen lappefogden i betimelig tid, om mulig ved telegram eller telefon. Kan det antages, at en opgift skade helt eller delvis er voldt av svenske ren, skal derhos vedkommende svenske ordningsmand tilkaldes.

Ved forretningens begyndelse skal landsfiskalen foreholde nämndemändene deres pligter og ansvar og protokollere, at saa er skeet. Landsfiskalen skal saavidt mulig indhente og indta i protokollen oplysninger om de omstændigheter, som har indflydelse paa

omständigheter, som kunna inverka på ersättningsfrågan, såsom tiden och sättet för skadans uppkomst, dess omfattning, platsens belägenhet och beskaffenhet samt sannolika antalet av de renar, som vållat skadan.

Vid skadans värderande skall tagas i betraktande markens beskaffenhet och fruktbarhet, samt huruvida hemdjur medverkat till skadan.

Landsfiskalen och nämndemännen hava att uppskatta skadan; och skola de till protokollet på heder och samvete avgiva förklaring, att uppskattningen skett efter bästa förstånd och övertygelse.

Landsfiskalen och nämndemännen hava att såvitt möjligt utreda, vem skadegörande renar tillhöra. Finna de, att såväl svenska som norska renar medverkat till skadan skola de, med uttalande härom, värdera allenast den skada, som kan anses vållad av de norska renarna.

Beslut, varigenom skadeersättning av norska lappar tillerkännes målsäganden, skall, utan angivande av namn å viss renägare, innehålla förpliktande för »vederbörande norska lappar» att ersätta skadan.

Är ej lappfogden eller annan, som han satt i sitt ställe, tillstädes vid förrättningen, skall avskrift av protokollet ofördröjligen genom landsfiskalens föranstaltande tillställas honom.

Är målsäganden eller lappfogden eller lapp, som fört talan vid förrättningen, missnöjd med denna, stånde honom fritt att sist å nittionde dagen från förrättningen anhängiggöra saken vid domstol.

erstatningsspørsmaalet, saasom om naar skaden antages voldt, som skadens oprindelse og omfang, stedets beliggenhet og beskaffenhet og om det antagelige antal av de skadegjørende ren.

Ved skadetaksten skal tages i betragtning markens beskaffenhet og frugtbarhet og hvorvidt bofæ maatte ha bidrat til skaden.

Landsfiskalen og nämndemändene skal taksere skaden og til protokollen avgi erklæring paa ære og samvittighet om, at taksten er sat efter overbevisning og bedste skjøn.

Landsfiskalen og nämndemändene skal under forretningen saavidt mulig bringe paa det rene, hvem de skadegjørende ren tilhører. Finder de, at saavel svenske som norske ren har medvirket til skaden, skal de angi dette, men alene taksere den skade, som er voldt av de norske ren.

Landsfiskalens og nämndemändenes beslutning, hvorved skadelidte tilkjendes erstatning, skal lyde paa, at »vedkommende norske lapper», hvis navne ikke skal nævnes i beslutningen, tilpligtes at betale skadelidte takstbeløpet.

Er ikke lappefogden eller stedfortræder tilstede ved takstforretningen, skal landsfiskalen uopholdelig tilstille lappefogden utskrift.

Er skadelidte eller lappefogden eller lap, som ved takstforretningen selv har talt sin sak, misfornøiet med forretningen, kan de senest den nittiende dag efter forretningens avholdelse indbringe saken for domstol.

Landsfiskalen och nämndemännen njute ersättning enligt gällande resereglemente. Ersättningen skall, i händelse skada anses vållad av norska renar, gäldas på samma sätt som skadeersättningen, men eljest betalas av målsäganden.

188 §.

I händelse belopp, som enligt någon av 179, 181, 182 och 184 §§ skall betalas i anledning av norska renars olovliga uppehåll i Sverige, icke omedelbart erlägges till vederbörande tjänsteman eller målsägande, skall landshövdingen till fylkesmannen översända beslut rörande beloppet med tillhörande uppgifter och verifikationer, och skall genom fylkesmannens föranstaltande beloppet utbetalas av norska allmänna medel.

Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning, där belopp, som skall betalas i anledning av svenska renars olovliga uppehåll i Norge, icke omedelbart erlägges till vederbörande tjänsteman eller målsägande.

Belopp, som sålunda utbetalts, skall återkrävas hos renägaren, så framt icke i något fall landshövdingen eller fylkesmannen finner med billighet överensstämma, att utgiften helt eller delvis stannar å statskassan.

189 §.

Föreskrifterna i 170—188 §§ äga ej tillämpning i fråga om renar, som i hemlandet sammanblandats med renar från andra riket och åtfölja dessa, när de återvända över riksgränsen.

Ägare av renar, som sålunda uppehålla sig i det främmande

Landsfiskalen og nämndemændene tilkommer godtgjørelse efter reisereglementet. Godtgjørelsene skal, saafremt skaden findes at være voldt av norske ren, betales paa samme maate som skadeserstatningen, men ellers av skadelidte.

§ 188.

Forsaavidt de beløp, som i henhold til nogen av §§ 179, 181, 182 og 184 skal betales i anledning av svenske rens ulovlige ophold i Norge, ikke er betalt umiddelbart til vedkommende tjenestemand eller berettigede, skal fylkesmanden sende bestemmelser og legitimerte opgaver herom til landshøvdingen. Beløpene skal ved dennes forføining utbetales av svenske offentlige midler.

Hvad saaledes er bestemt, skal ha tilsvarende anvendelse, naar beløp, som skal betales i anledning av norske rens ulovlige ophold i Sverige, ikke umiddelbart betales til tjenestemand eller vedkommende berettigede.

De saaledes utbetalte beløp skal indkræves hos renens eier, saafremt ikke fylkesmanden eller landshøvdingen i noget tilfælde finder, at billighet taler for, at beløpene helt eller delvis gaar til endelig utgift av offentlige midler.

§ 189.

Bestemmelsene i §§ 170—188 kommer ikke til anvendelse paa ren, som i sit hjemland er blit sammenblandet med ren fra det andet rike og som følger disse, naar de vender tilbake over riksgrænsen.

Eieren av ren, som saaledes opholder sig i det fremmede rike,

riket, må påfordra, att djuren utlämnas till honom; och skall i ty fall vederbörande lappfogde utan kostnad för ägaren föranstalta om deras utskiljande. Varder yrkande härom ej framställt, och hava renarna åtföljt lappar, som äga betesrätt i renarnas hemland, åligger det sagda lappar att omsorgsfullt bevaka de medföljande renarna till nästa flyttning över gränsen samt då medföra djuren och utlämna dem till den av hemlandets renägande lappar, som först påträffas och är villig att mottaga dem.

kan forlange, at dyrene skal utlevereres ham. Vedkommende lappefoged skal da uten omkostninger for eieren la avholde utskilning. Hvis saadant forlangende ikke fremsættes og renen er fulgt med lapper, som har beiteadgang i renens hjemland, er disse lapper forpligtet til omhyggelig at vogte de medtagne ren til næste flytning over riksgrænsen og da at medbringe dyrene og utlevere dem til den av hjemlandets reneiende lapper, som først paatræffes og er villig til at motta dem.

190 §.

För det fall att renar, tillhörande svensk lapp, som äger betesrätt inom Troms fylke, under tiden från och med den 1 maj till och med den 30 september uppehålla sig inom fylkets fastland å område, där svensk renbetning förut varit tillåten, men enligt denna konvention förbjudes, skola följande övergångsbestämmelser gälla:

a) Avgift för betningen ifrågakommer ej under de första fem åren efter konventionens ikraftträdande och utgår under nästföljande fem år först sedan fyrtioåtta timmar förflutit från det underrättelse enligt 170 eller 172 § avsänts.

b) Bestämmelserna angående omhändertagande och försäljning av renar skola icke tillämpas under de första fem åren från konventionens ikraftträdande.

§ 190.

Følgende overgangsbestemmelser skal gjælde, naar ren tilhørende svensk lap, som har beiteadgang inden Troms fylke, i løpet av tidsrummet fra og med 1 mai til og med 30 september opholder sig inden fylkets fastland paa omraade, hvor svensk renbeitning hittil har været tillatt, men hvor saadan nu er forbudt:

a. De i § 179 omhandlede beløp erlægges ikke i de første fem aar efter konventionens ikrafttræden og skal i de derpaa følgende fem aar først beregnes, efter at der er hengaat otte og firti timer, siden underretning efter § 170 eller § 172 er avsendt.

b. Bestemmelsene om besiddelsestagelse og realisation av ren anvendes ikke i de første fem aar efter konventionens ikrafttræden.

191 §.

Skulle, under tid då svensk renbetning lagligen äger rum, antalet renar i ett renbetesdistrikt i Norge med etthundra överstiga det högsta antal, som enligt denna konven-

§ 191.

Hvis i den tid, da svensk renbeitning lovlig finder sted, antallet av ren i et renbeitedistrikt i Norge overstiger det efter nærværende konvention tillatte høieste

tion må beta inom distriktet, och är ej sådant fall för handen, att renarna jämlikt 173 § må utdrivas, äge fylkesmannen förelägga förmannen att inom åtta dagar efter erhållen del av beslutet föranstalta, att så stort antal, som överstiger det tillåtna, utdrives ur distriktet antingen till Sverige eller till sådant område i Norge, där renar vid ifrågavarande tidpunkt lagligen må uppehålla sig. Åsidosättes sådant föreläggande, må utdrivningen verkställas genom norsk myndighets försorg.

Varder det tillåtna antalets överskridande ådagalagt vid renräkning, varom i 8 § förmäles, vare föreläggande, som nu är sagt, ej erforderligt, utan må renarna omedelbart genom norsk myndighets försorg utdrivas.

Finnes antalet norska renar inom de områden i Sverige, där betesrätt tillkommer svenska lappar från Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma och Talma lappbyar, överstiga 2,100, äge landshövdingen lämna den norske lappfogden tillfälle att inom fjorton dagar efter erhållen del av meddelandet föranstalta, att så stort antal, som överskrider 2,000, utdrives till Norge. Varda de ej utdrivna inom nämnda tid, må utdrivningen verkställas genom svensk myndighets försorg.

Har utdrivningen verkställts av myndighet, skola utgifterna därför ersättas av det rike varifrån renarna kommit.

Med avseende å ersättningens betalning och återkrävande av renägaren skola bestämmelserna i 188 § äga tillämpning.

antal med ethundrede, kan fylkesmanden, saafremt der ikke er adgang til utdrivning efter § 173, paalægge distriktets formand inden otte dage efter paalæggets mottagelse at la det antal ren, som overstiger det for distriktet tillatte, utdrive av dette, enten til Sverige eller til omraade i Norge, hvor renen paa vedkommende tidspunkt lovlig kan opholde sig. Undlater formanden at efterkomme paalægget, kan norsk tjenestemand iværksætte utdrivningen.

Er overskridelsen av renantallet godtgjort ved rentælling efter § 8, er paalæg til formanden om utdrivning ufornøden, og kan da saadan umiddelbart iværksættes av den norske tjenestemand.

Findes antallet av norske ren i de omraader i Sverige, hvor beiteadgang tilkommer svenske lapper fra Könkämä, Lainiovuoma, Sarivuoma og Talma lappebyer, at overstige 2 100, kan landshøvdingen gi den norske lappefoged anledning til inden fjorten dager efter meddelelsens mottagelse at foranstalte utdrevet til Norge det antal ren, som overstiger 2,000. Blir renen ikke inden nævnte tid utdrevet, kan utdrivning iværksættes av svensk myndighet.

Er utdrivningen iværksat av tjenestemand, skal utgiftene ved utdrivningen erstattes av det rike, hvorfra renen er kommet.

Med hensyn til erstatningens betaling og indkrævning hos reneieren skal bestemmelsene i § 188 ha anvendelse.

Straffbestämmelser. Åtal. Delgivning. Verkställighet.

192 §.

Där icke enligt allmän strafflag högre straff skall ådömas, straffes med böter lapp,

a) vilkens renar uppehålla sig i det främmande riket å område, där det under varje tid av året är förbjudet att låta renar från hans hemland uppehålla sig, eller där det visserligen är tillåtet att låta renar från lappens hemland uppehålla sig under viss tid av året, men icke vid den tidpunkt, varom fråga är, eller där renar från lappens hemland visserligen vid ifrågavarande tidpunkt må uppehålla sig, men dit denne lapp icke har rätt att då låta renar inkomma;

b) som till det främmande riket inflyttat med andra renar än dem, han enligt 154 § äger medföra eller eljest låter andra än sådana renar dit inkomma;

c) vilken till det främmande riket medför renar till ett antal, som med tio procent överstiger det i hans anmälan upptagna, eller vilkens anmälan i annat avseende visar sig vara oriktig eller ofullständig i fråga om något förhållande, som äger betydelse;

d) som, efter att hava förordnats till förman eller andre förman, underlåter att tjänstgöra i sådan egenskap eller i något avseende åsidosätter honom åliggande tjänsteplikt eller visar försumlighet vid dess utförande;

e) som underlåter att efterkomma föreskrift, vilken i enlighet med 44 eller 145 § meddelats honom av förmannen, eller eljest undandrager sig medverkan, som jämlikt nämnda §§ påkallats, eller

Straffebestemmelser. Paatale. Forkyndelse. Fuldbyrdelse.

§ 192.

Forsaavidt ikke den almindelige lovgivning medfører høiere straf, straffes med bøter lap,

a. hvis ren opholder sig i det fremmede rike paa omraade, hvor det til enhver tid av aaret er forbudt at la ren fra hans hjemland opholde sig, eller hvor det vistnok er tillatt at la ren fra dette opholde sig en bestemt tid av aaret, men ikke paa det tidspunkt dette sker, eller hvor vistnok ren fra hans hjemland paa dette tidspunkt kan opholde sig, men hvor han da ikke har adgang for sine ren,

b. som flytter ind i det fremmede rike med andre ren end dem, han efter § 154 har adgang til at ta med sig, eller forøvrig lar andre end saadanne ren komme ind der,

c. som flytter ind i det fremmede rike med et antal ren, som med ti procent overstiger det i hans anmeldelse opgivne, eller hvis anmeldelse i anden henseende viser sig at være urigtig eller ufuldstændig angaaende et forhold av betydning,

d. som uagtet beskikket som formand eller næstformand undlater at gjøre tjeneste som saadan eller at utføre nogen ham paahvilende tjenestepligt eller viser forsømmelighet ved utførelsen av saadan pligt,

e. som undlater at efterkomme eller er forsømmelig ved utførelsen av noget ham av formanden med hjemmel av § 44 eller § 145 git paalæg eller undlater eller er forsømmelig med at yde bistand,

ock visar försumlighet vid efterkommande av sådan föreskrift eller lämnande av dylik medverkan;

f) som undandrager sig honom enligt 8 eller 139 § åliggande förpliktelse att biträda vid renräkning, eller visar försumlighet vid fullgörande av sådan förpliktelse;

g) som underlåter att ställa sig till efterrättelse beslut, som på grund av 43 eller 144 § meddelats i fråga om hänvisning från ett renbetesdistrikt till ett annat eller från en trakt till en annan;

h) som utan giltig anledning underlåter att följa föreskriven flyttningsväg, där den går fram över eller invid åker, äng, slåtter, sätervall eller betesmark, i sistnämnda fall dock endast såvida därigenom uppkommer skada, vare sig denna är av beskaffenhet att föranleda ersättningsskyldighet eller icke;

i) som åsidosätter den i 47 eller 148 § stadgade skyldighet att åtfölja renarna;

j) vilken åsidosätter föreskrift, som 48, 50 eller 51 § innehåller i fråga om lappars skyldigheter under flyttning;

k) som åsidosätter förpliktelse, vilken enligt 54 eller 55 § åligger honom i avseende å bevakning av renar, eller som enligt 56 § kan varda föreskriven, eller visar försumlighet vid fullgörande av sådan förpliktelse;

l) som stör renräkning eller skiljning av renar;

m) som, vid utövande av rätt att låta renar överskrida riksgränsen, i strid med 37 § inflyttar i Norge med renar eller åsidosätter de i samma § givna föreskrifter om renars bevakande och om skiljning av renar;

som kræves i henhold til de nævnte §§,

f. som undlater eller er forsømmelig med at yde bistand ved rentælling, som kræves efter § 8 eller § 139,

g. som undlater at efterkomme nogen med hjemmel av § 43 eller § 144 git bestemmelse om henvisning til andet distrikt eller anden trakt,

h. som uten gyldig grund undlater at følge fastsat flyttevei, hvor der er aker, eng, slaatte, sætervold eller havnegang, i sidste tilfælde dog alene, saafremt skade derved er voldt, hvad enten den kan kræves erstattet eller ikke,

i. som undlater at efterkomme paabudet i § 47 eller § 148 om at følge renen,

j. som undlater at efterkomme noget i §§ 48, 50 eller 51 om flytning indeholdt paabud eller overtræder noget der nævnt forbud,

k. som undlater at efterkomme noget i §§ 54 eller 55 om bevogtning av ren indeholdt paabud eller nogen med hjemmel av § 56 fastsat forskrift eller viser forsømmelighet ved efterkommelsen derav,

l. som forstyrrer tælling eller utskilning av ren,

m. som under bruken av sin adgang til at la ren overskride riksgrænsen flytter ind med renen i strid med § 37 eller som undlater at efterkomme paabudene i nævnte § om bevogtning og utskilning av ren,

n) som överskrider sin rätt till skogsfångst enligt 57—76 §§ eller verkställer avverkning utan anvisning, där sådan är föreskriven, eller i övrigt åsidosätter bestämmelse i någon av nämnda §§ eller föreskrift, som enligt 58, 73 eller 75 § meddelas av fylkesmannen;

o) som åsidosätter någon av de föreskrifter i fråga om handhavande av eld, som meddelats i 77 § eller på grund av stadgande i samma § varda utfärdade;

p) som överskrider sin rätt till jakt eller fiske enligt 78 §;

q) som överträder det i 79 § meddelade förbud mot vissa byggnaders och gärdens uppförande eller de i 80 § givna föreskrifter rörande rätt att hålla andra djur än renar och hundar;

r) som underlåter att, på sätt i 157 § stadgas, meddela underrättelse om omhändertagande eller dödande av hund eller avlämna hund, som omhändertagits; eller

s) som i fråga om sjukdom bland renar åsidosätter förpliktelse, som enligt 163 eller 165 § åligger honom eller på grund av 164 § kan varda föreskriven.

193 §.

Har lapps husfolk eller tjänare begått förseelse, som avses i 192 § n), varde jämväl husbonden dömd att böta, där ej omständigheterna göra sannolikt, att förseelsen ägt rum mot hans vilja.

194 §.

Med böter straffes envar, som

a) åsidosätter den skyldighet i avseende å tillstängande av led eller grind, varom i 18 eller 31 § stadgas;

n. som overskrider sin adgang efter §§ 57—76 til at ta trævirke eller tar trævirke uten utvisning, hvor saadan er foreskrevet, eller forøvrig undlater at efterkomme eller overtræder noget i nævnte §§ indeholdt eller med hjemmel av §§ 58, 73 eller 75 av fylkesmanden git paabud, forbud eller forskrift,

o. som undlater at efterkomme noget i § 77 om bruk av ild indeholdt paabud eller overtræder noget der git forbud eller nogen med hjemmel derav utfærdiget bestemmelse,

p. som overskrider sin adgang efter § 78 til jagt eller fiske,

q. som overtræder noget i § 79 indeholdt forbud mot at opføre bygninger og gjærder eller forskrifterne i § 80 om adgangen til at holde andre dyr end ren og hund,

r. som undlater at meddele den i § 157 foreskrevne underretning om, at hund er tat i besiddelse eller dræpt, eller at avlevere hund, som er tat i besiddelse,

s. som undlater at efterkomme noget i § 163 eller i § 165 om sygdom blandt ren indeholdt eller med hjemmel av § 164 utfærdiget paabud.

§ 193.

Har laps husfolk eller tjenere begaat nogen i § 192 litr. n nævnt forseelse, blir ogsaa husbonden at straffe med bøter, naar ikke omstændighetene gjør det sandsynligt, at forseelsen er begaat mot hans vilje.

§ 194.

Med bøter straffes den, som

a. undlater at efterkomme det i § 18 eller § 31 indeholdte paabud om stængning av led eller grind,

b) hindrar lapp från att begagna sig av tillåten flyttningsväg;

c) förorsakar, att renar ofredas på sätt i 155 § sägs; eller

d) åsidosätter bestämmelse, som i 156 § meddelas i fråga om hundars bindande, instängande eller förseende med klubba, eller föreskrift, som givits på grund av nämnda §.

195 §.

Den, som anstiftar förseelse, varom i 192 eller 194 § är sagt, eller eljest gör sig skyldig till delaktighet i sådan förseelse, straffes ävenledes med böter, där ej i fall som avses i 192 § högre straff skall ådömas.

196 §.

Förseelse, som avses i 192—195 §§, må åtalas allenast av allmän åklagare, och må åtal ej anställas med mindre i Sverige landshövdingen därom förordnar och i Norge fylkesmannen framställer begäran om åtal. Åtal för förseelse, som avses i 194 § c), må ej anställas utan efter anmälan av målsägande eller förman.

Ej heller må åtal för förseelse, som avses i 192 § a), äga rum, där betesavgift enligt 180 § blivit bestämd.

197 §.

Böter, som genom laga kraft ägande beslut i ettdera riket ådömts lapp för förseelse, varom i 192—195 §§ sägs, eller som i Norge blivit för sådan förseelse i laga ordning godkända till erläggande, skola av myndighet i den felandes hemland utbetalas av allmänna medel i enlighet med vad i 129 eller 150 § är stadgat i fråga om förskottsbetalning i där avsedda fall.

b. hindrer lap i at benytte tillatt flyttevei,

c. ufreder ren paa saadan maate som i § 155 nævnt,

d. undlater at efterkomme noget i § 156 indeholdt paabud eller nogen med hjemmel av samme § utfærdiget forskrift om at binde, indestænge eller klubbe hunder.

§ 195.

Paa samme maate som nævnt i §§ 192 og 194 straffes den, som bevirker eller medvirker til, at nogen der omhandlet forseelse begaas.

§ 196.

De i §§ 192—195 nævnte forseelser paatales alene av den offentlige paatalemyndighet, i Norge efter begjæring av fylkesmanden og i Sverige efter ordre av landshøvdingen. Dog kan saadan forseelse som nævnt i § 194 litr. c alene paatales efter begjæring av fornærmede eller vedkommende formand.

Adgang til straffeforfølgning for forseelse omhandlet i § 192 litr. a bortfalder, saafremt der fattes saadan bestemmelse som nævnt i § 180.

§ 197.

Bøter, som i noget av rikene er idømt lap for nogen i §§ 192—195 nævnt forseelse eller som i Norge for saadan forseelse er vedtat, skal betales av offentlige midler i den skyldiges hjemland overensstemmende med forskriftene i §§ 129 og 150 om forskudsbetaling.

Bötesstraffet skall därefter i lappens hemland verkställas i den ordning, som i allmänhet där gäller för verkställighet av sådant straff.

198 §.

Skall i brottmål, som anhängiggjorts i ettdera riket, handling delgivas lapp, vilken är medborgare i det andra riket och där uppehåller sig, skall delgivningen verkställas genom föranstaltande i Sverige av landshövdingen och i Norge av fylkesmannen och äga rum i den ordning, som i allmänhet gäller för delgivning i det rike, där den verkställes.

Tjänstemäns skyldighet att övervaka konventionens iakttagande.

199 §.

Det åligger vederbörande ämbets- och tjänstemän att tillse:

a) att icke andra lappar än sådana, som äga rätt därtill, flytta med renar in i det andra riket eller eljest låta renar beta därstädes;

b) att vederbörande lappar icke låta flera eller andra renar komma in i det andra riket än dem, som de äga rätt att låta där beta.

Å andra sidan skola vederbörande ämbets- och tjänstemän, särskilt landshövdingar och fylkesmän, tillse, att lapparna ej förnärmas i utövande av dem tillagda rättigheter.

Den allmänna lagstiftningens tillämpning.

200 §.

De i vartdera riket i allmänhet gällande lagar och förordningar skola, med de av bestämmelserna i denna konvention föranledda ändringar och tillägg, äga till-

Fuldbyrdelsen av dommen eller forelægget skal derpaa finde sted i lappens hjemland overensstemmende med de der gjældende regler.

§ 198.

Forkyndelse i straffesak mot lap, som tilhører og opholder sig i det fremmede rike, skal ved forføining i Norge av fylkesmanden og i Sverige av landshøvdingen foregaa paa den maate, som i almindelighet er foreskrevet for forkyndelser i straffesaker i vedkommende rike.

Tjenestemænds pligt til at paase konventionen overholdt.

§ 199.

Det paaligger vedkommende offentlige tjenestemænd at paase,

a. at ikke andre lapper end de, som har ret dertil, flytter med ren eller lar saadanne komme ind i det andet rike,

b. at vedkommende lapper ikke lar komme ind i det andet rike flere eller andre ren end de, som de har adgang til at la beite der.

Vedkommende offentlige tjenestemænd særlig fylkesmændene og landshøvdingene, skal paase, at lappene ikke krænkes i utøvelsen av sine rettigheter.

Den almindelige lovgivnings anvendelse.

§ 200.

De i hvert rike i almindelighet gjældende lover og øvrige bestemmelser kommer, med de i nærværende konvention omhandlede ændringer og tilføielser, til anven-

lämpning i fråga om de främmande lapparna under deras uppehåll i riket.

Kartbilagor.

201 §.

Såsom bilagor till denna konvention fogas vid densamma följande kartor:

1. Karta i skala 1 : 200,000 över en del av Troms fylke med angränsande områden i Nordlands fylke och i Sverige, å vilken karta inlagts gränserna dels för det i 1 § omförmälda betesområdet i Troms fylke och de i 2 § omnämnda trakter i Ankenes härad i Nordlands fylke samt i Karesuando och Jukkasjärvi socknar i Sverige, som skola begagnas i samband med vissa delar av betesområdet i Troms fylke och dels för det i 85 § beskrivna östra området i Troms fylke.

2. Karta i skala 1:100,000, sammansatt av blad N 8 Salangen och blad N 9 Narvik av Topografisk kart over Norge, å vilken karta inlagts gränserna för det i 1 § omförmälda betesområdet i Troms fylke och för de i 2 § a) och b) omnämnda trakter i Ankenes härad i Nordlands fylke, i den mån dessa gränser falla inom det av kartbladen omfattade område.

Denna bilaga är att anse såsom en supplerande specialkarta till kartbilagan n:r 1 och har i fall av bristande överensstämmelse vitsord.

3. Karta i skala 1:200,000, sammansatt av bladen n:r 1 Rostojaure, n:r 4 Torneträsk och n:r 3 Sjangeli av generalstabens karta över norra Sverige, å vilken karta inlagts gränserna för de i 2 § c)—g) omnämnda trakter i Karesuando och Jukkasjärvi socknar.

Kartbilag.

§ 201.

Som bilag til nærværende konvention vedligger følgende karter:

1. Kart i maalestokken 1 : 200 000 over en del av Troms fylke med tilstøtende strøk i Nordland fylke og i Sverige, hvorpaa er avlagt grænsene for det i § 1 omhandlede beiteomraade i Troms fylke og for de i § 2 omhandlede trakter i Ankenes herred i Nordland fylke og i Karesuando og Jukkasjärvi sogn i Sverige, som skal benyttes i forbindelse med visse deler av beiteomraadet i Troms fylke, samt for det i § 85 beskrevne østre omraade i Troms fylke.

2. Kart i maalestokken 1 : 100 000, sammensat av blad N 8 Salangen og N 9 Narvik av Topografisk kart over Norge, hvorpaa er avlagt grænsene for det i § 1 omhandlede beiteomraade i Troms fylke og for de i § 2 under a og b omhandlede trakter i Ankenes herred i Nordland fylke, forsaavidt disse grænser falder indenfor disse kartblades ramme.

Dette kartbilag er at betragte som et supplerende specialkart til kartbilag nr. 1 og har i tilfælde av uoverensstemmelse forrangen fremfor dette.

3. Kart i maalestokken 1 : 200 000, sammensat av bladene nr. 1 Rostojaure, nr. 4 Torneträsk og nr. 3 Sjangeli av Generalstabens karta över Norra Sverige, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 2 under c—g omhandlede trakter i Karesuando og Jukkasjärvi sogn.

Denna bilaga är att anse såsom en supplerande specialkarta till kartbilagan n:r 1 och har i fall av bristande överensstämmelse vitsord.

4. Karta i skala 1:200,000 över en del av Troms fylke med angränsande trakter i Nordlands fylke och i Sverige, å vilken karta inlagts gränserna för de i 5 § A omförmälda vårdistrikt i Troms fylke och de i 9 § A beskrivna vårflyttningsvägar samt gränserna för det i 85 § beskrivna östra området i Troms fylke.

5. Karta i skala 1:100,000, sammansatt av förenämnda kartblad N 8 Salangen och N 9 Narvik, å vilken karta inlagts gränserna för de i 5 § A omförmälda vårdistrikt, i den mån dessa gränser falla inom det av kartbladen omfattade område.

Denna bilaga är att anse såsom en supplerande specialkarta till kartbilagan n:r 4 och har i fall av bristande överensstämmelse vitsord.

6. Karta i skala 1:200,000 över en del av Troms fylke med angränsande trakter i Nordlands fylke och i Sverige, å vilken karta inlagts gränserna för de i 5 § B omförmälda sommardistrikt i Troms fylke, de i 9 § B beskrivna sommar- och höstflyttningsvägar samt gränserna för det i 85 § beskrivna östra området i Troms fylke och för de i 2 § c)—g) omförmälda trakter i Karesuando och Jukkasjärvi socknar.

7. Karta i skala 1:100,000, sammansatt av förenämnda kartblad N 8 Salangen och N 9 Narvik, å vilken karta inlagts gränserna för de i 5 § B omförmälda sommardistrikt, i den mån dessa

Dette kartbilag er at betragte som et supplerende specialkart til kartbilag nr. 1 og har i tilfælde av uoverensstemmelser forrangen fremfor dette.

4. Kart i maalestokken 1 : 200 000 over en del av Troms fylke med tilstøtende strøk i Nordland fylke og i Sverige, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 5 A omhandlede vaardistrikter i Troms fylke og de i § 9 A beskrevne vaarflytteveier samt grænsene for det i § 85 beskrevne østre omraade i Troms fylke.

5. Kart i maalestokken 1 : 100 000, sammensat av ovennævnte kartblader N 8 Salangen og N 9 Narvik, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 5 A omhandlede vaardistrikter, forsaavidt de falder indenfor disse kartbladers ramme.

Dette kartbilag er at betragte som et supplerende specialkart til kartbilag nr. 4 og har i tilfælde av uoverensstemmelse forrangen fremfor dette.

6. Kart i maalestokken 1 : 200 000 over en del av Troms fylke med tilstøtende strøk i Nordland fylke og i Sverige, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 5 B omhandlede sommerdistrikter i Troms fylke og de i § 9 B beskrevne sommer- og høstflytteveier samt grænsene for det i § 85 beskrevne østre omraade i Troms fylke og for de i § 2 under c—g omhandlede trakter i Karesuando og Jukkasjärvi sogn.

7. Kart i maalestokken 1 : 100 000, sammensat av ovennævnte kartblader N 8 Salangen og N 9 Narvik, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 5 B omhandlede sommerdistrikter, for-

gränser falla inom det av kartbladen omfattade område.

Denna bilaga är att anse såsom en supplerande specialkarta till kartbilagan n:r 6 och har i fall av bristande överensstämmelse vitsord.

8. Karta i skala 1:100,000 över delar av Nordlands fylke och angränsande trakter i Troms och Nord-Tröndelags fylken samt i Sverige, sammansatt av följande blad av Topografisk kart over Norge: L 9 Lödingen, M 9 Ofoten, N 9 Narvik, L 10 Hamaröy, M 10 Tysfjord, N 10 Skjomen, L 11 Nordfold, M 11 Hellemobotn, L 12 Sörfold, M 12 Riddoalgge, L 13 Saltdalen, M 13 Sulitelma, K 14 Beiardalen, L 14 Junkerdalen, K 15 Dunderlandsdalen, L 15 Nasa, K 16 Umbugten, L 16 Virvand, K 17 Krutfjeld, J 18 Hatfjelldalen, K 18 Skarmodalen, J 19 Börgefjeld og K 19 Ranseren.

Å denna kartbilaga, som består av tre särskilda delar, a), b) och c), hava inlagts gränserna för de i 22 § omförmälda renbetesdistrikt i Nordlands fylke och de i samma § omnämnda svenska trakter, som skola begagnas i samband med vissa angränsande renbetesdistrikt i Norge, samt för de i 36 § avsedda områden i Nordlands fylke och i Grongs härad i Nord-Tröndelags fylke, i vilka vissa svenska lappar skola äga rätt att låta renar inkomma.

9. Karta i skala 1:200,000, sammansatt av bladen n:r 25 Nasafjäll och n:r 32 Tärna av generalstabens karta över norra Sverige, å vilken karta inlagts gränserna för de i 22 § omförmälda trakter i Sverige, som skola begagnas i samband med vissa saavidt de falder indenfor disse kartbladers ramme.

Dette kartbilag er at betragte som et supplerende specialkart til kartbilag nr. 6 og har i tilfælde av uoverensstemmelse forrangen fremfor dette.

8. Kart i maalestokken 1 : 100 000 over deler av Nordland fylke med tilstøtende strøk i Troms og Nord-Trøndelag fylker og i Sverige, sammensat av følgende blade av Topografisk kart over Norge: L 9 Lødingen, M 9 Ofoten, N 9 Narvik, L 10 Hamarøy, M 10 Tysfjord, N 10 Skjomen, L 11 Nordfold, M 11 Hellemobotn, L 12 Sørfold, M 12 Riddoalgge, L 13 Saltdalen, M 13 Sulitelma, K 14 Beiardalen, L 14 Junkerdalen, K 15 Dunderlandsdalen, L 15 Nasa, K 16 Umbugten, L 16 Virvand, K 17 Krutfjeld, J 18 Hatfjelldalen, K 18 Skarmodalen, J 19 Børgefjeld og K 19 Ranseren.

Paa dette kartbilag, som er delt i tre deler (a, b og c), er avlagt grænsene for de i § 22 omhandlede renbeitedistrikter i Nordland fylke og de i samme paragraf omhandlede svenske trakter, som skal benyttes i forening med visse tilstøtende renbeitedistrikter i Norge, samt for de i § 36 omhandlede omraader i Nordland fylke og i Grong herred i Nord-Trøndelag fylke, hvor visse svenske lapper skal ha adgang til at la ren komme ind.

9. Kart i maalestokken 1 : 200 000, sammensat av bladene nr. 25 Nasafjäll og nr. 32 Tärna av Generalstabens karta över norra Sverige, hvorpaa er avlagt grænsene for de i § 22 omhandlede trakter i Sverige, som skal benyttes i forening med visse til-

angränsande renbetesdistrikt i Norge.

Denna bilaga är att anse såsom en supplerande specialkarta till kartbilagan n:r 8 och har i fall av bristande överensstämmelse vitsord.

I händelse av bristande överensstämmelse mellan den i förevarande konvention innefattade beskrivning av gränser och dessa gränsers inläggning å förenämnda kartbilagor, skall beskrivningen äga vitsord.

Detsamma gäller vid bristande överensstämmelse mellan beskrivningen av flyttningsvägarna och dessas inläggning å kartorna, i ty att inläggningen avser allenast att antyda vägarnas sträckning.

Konventionens ikraftträdande och tiden för dess giltighet m. m.

202 §.

Denna konvention träder i kraft den 1 januari 1923 och gäller till och med den 31 december 1952. Därest densamma icke minst tre år före sistnämnda dag blivit av ettdera riket uppsagd, skall den gälla ytterligare tio år; och skall den allt framgent anses förlängd för en tidrymd av tio år, om den icke minst tre år före utgången av nästföregående tioårsperiod uppsagts.

Då konventionen upphört att gälla, skola första kodicillen eller tillägget till gränstraktaten den 7/18 oktober 1751 och artikel 1 i konventionen den 26 oktober 1905 angående flyttlapparnas rätt till renbete m. m. åter träda i tillämpning.

Svenska förordningen den 6 juni 1883 rörande de lappar, som med renar flytta emellan konungarike-

støtende renbeitedistrikter i Norge.

Dette kartbilag er at betragte som et supplerende specialkart til kartbilag nr. 8 og har i tilfælde av uoverensstemmelse forrangen fremfor dette.

I tilfælde av uoverensstemmelse mellem den i nærværende konvention givne beskrivelse av grænser og disse grænsers avlægning paa ovennævnte kartbilag skal beskrivelsen være den avgjørende.

Det samme gjælder i tilfælde av uoverensstemmelse mellem beskrivelsen av flytteveiene og disses avlægning paa kartene, idet avlægningen alene tilsigter at antyde, hvor veiene gaar.

Konventionens ikrafttræden og varighet m. m.

§ 202.

Nærværende konvention træder i kraft den 1 januar 1923 og forblir gjældende til og med den 31 december 1952. Saafremt den ikke senest tre aar før sidstnævnte dag er blit opsagt av noget av rikene, skal den fremdeles være gjældende for ti aar og saa fremdeles for ti aar ad gangen, hvis den ikke opsiges tre aar før den forlængende konventionstids utløp.

Naar konventionen er bortfaldt, gjælder igjen første kodicil og tillæg til grænsetraktaten av 7/18 oktober 1751 og artikel 1 i konventionen av 26 oktober 1905 angaaende flytlappenes ret til renbeite m. m.

Den norske lov av 2 juni 1883 angaaende lappene i kongerikene Norge og Sverige og den svenske

na Sverige och Norge, samt norska lagen den 2 juni samma år »angaaende lappene i kongerikene Norge og Sverige» skola, med i dessa författningar sedermera gjorda ändringar och tillägg, gälla intill utgången av år 1922.

Den tvist, som i enlighet med kompromiss mellan de båda rikena av den 29 mars 1909 anhängiggjorts vid skiljedomstol, nedlägges.

203 §.

De fördragsslutande parterna äro överens om det förklarande, att vad konventionen innehåller i fråga om rättigheter och förpliktelser, som för ettdera rikets lappar skola gälla inom det andra riket, icke må å någondera sidan åberopas till stöd för yrkande i fråga om den rättsliga ställning, som bör tillkomma lapparna, när konventionen upphört att gälla. Vad särskilt angår bestämmelserna i 26 § skola dessa icke prejudiciera spörsmålet om de svenska lapparnas rättsliga ställning i där avsedda områden.

204 §.

Denna konvention skall så snart ske kan ratificeras och ratifikationerna utväxlas i Stockholm senast fyra månader efter undertecknandets datum.[1]

Utfärdat i Kristiania, i två exemplar, den 5 februari 1919.

FREDRIK RAMEL.
(L. S.)

forordning av 6 juni 1883 angaaende de lapper, som flytter med ren mellem kongerikene Sverige og Norge, med senere ændringer og tillæg skal være gjældende indtil utgangen av aaret 1922.

Den i henhold til kompromis mellem de to riker av 29 mars 1909 indledede voldgiftssak hæves.

§ 203.

De kontraherende parter er enige om at erklære, at det som konventionen indeholder om de rettigheter og forpligtelser, som for det ene rikes lapper skall gjælde i det andet rike, ikke paa nogen av sidene maa paaberopes til støtte for paastande om den retslige stilling, som bør tilkomme lappene, naar konventionen har ophørt at gjælde. Hvad særskilt angaar bestemmelsene i § 26, skal disse ikke præjudicere spørsmaalet om de svenske lappers retslige stilling i der nævnte omraader.

§ 204.

Denne konvention skal, saasnart ske kan, ratifiseres og ratifikationsdokumenterne utveksles i Stockholm senest fire maaneder efter undertegningens datum.

Utfærdiget i Kristiania, i to exemplarer den 5 februar 1919.

IHLEN.
(L. S.)

[1] Ratificerad av Sverige den 27 maj 1919. Ratifikationerna utväxlades i Stockholm den 28 maj 1919.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Första avdelningen.

Svenska lappars rätt till renbetning i Norge.

1. Troms fylke och vissa angränsande trakter.

Sida.

Betesområdet i fylket. 1 § 46
Trakter, som skola begagnas i samband med vissa delar av betesområdet i fylket. 2 § 48
Från vilka lappbyar inflyttning kan försiggå. 3 § 50
Renantal. Betestid. Renbetesdistrikt. 4 § 50
De särskilda renbetesdistrikten. 5 §:
A. Vårdistrikten 51
B. Sommardistrikten 61
Renbetesdistriktens förbehållande åt svenska lappar. 6 § 68
Renräkningar. 7 och 8 §§ 68
Flyttningsvägar. 9 § 69
Vägar till vårdistrikten 69
» » sommardistrikten 79
Åtgärder på flyttningsvägar. 10 och 11 §§ 94
Gärden till förebyggande av skada av renar. 12—21 §§ 95

II. Nordlands fylke.

Betesområden i fylket och vissa angränsande svenska trakter. Renbetesdistrikt. Renantal. 22 och 23 §§ 102
Från vilka socknar i Sverige inflyttning kan försiggå. 24 § 111
Betestid. 25 § 111
S. k. bygsel i vissa renbetesdistrikt, 26—28 §§ 111
S. k. inderster (sprintare) i bygselområdet Grundvand. 29 § 114
Flyttningsvägar. 30 § 114
Gärden till förebyggande av skada av renar. 31 § 115
Övergångsbestämmelser för en del av Hatfjelldals härad. 32—35 §§ 115
Rätt att låta renar överskrida riksgränsen. 36 och 37 §§ 117

Sida.

III. Gemensamma bestämmelser för Troms och Nordlands fylken.

Lapparnas anmälningar. Förmän och andre förmän. 38—42 §§ 120
Hänvisning till annat renbetesdistrikt. 43 § 122
Förmannens och andre förmannens befogenhet och skyldigheter. 44—46 §§ . . . 123
Lapparnas skyldighet att åtfölja sina renar. 47 § 125
Flyttning. 48—53 §§ 126
Bevakning av renar. 54—56 §§ 128
Lapparnas rätt till skogsfångst. 57—77 §§ 129
Lapparnas rätt till jakt och fiske. 78 § 138
Förbud mot uppförande å norskt område av byggnader och gärden. 79 § . . . 139
Förbud mot att å norskt område hålla andra djur än renar och hundar. 80 § 139
Lapparnas skyldighet att ersätta skada, vållad av renar. 81—91 §§ 140
Synemän och syneförrättning. 92—105 §§ 147
Syneförrättnings överklagande vid domstol. 106—111 §§ 154
Klagan över dom. 112—119 §§ 160
Delgivning. 120—124 §§ 161
Arvoden åt syneförmän m. fl. 125 § 163
Förrättnings- och rättegångskostnader. 126—128 §§ 164
Förskottsbetalning av allmänna medel. 129—132 §§ 165
Ändring av distriktsgränser. 133 § 166

Andra avdelningen.

Norska lappars rätt till renbetning i Sverige.

Från vilka norska områden renar må föras på bete i Sverige. Betesområden. 134—136 §§ 167
Betestid. 137 och 138 §§ 167
Renräkning. 139 § 168
Lapparnas anmälningar. Förmän och andre förmän. 140—143 §§ 168
Hänvisning till annan betestrakt. 144 § 170
Förmannens och andre förmannens befogenhet och skyldigheter. 145—147 §§ . . 170
Lapparnas skyldighet att åtfölja sina renar. 148 och 149 §§ 172
Förskottsbetalning av allmänna medel. 150 § 173
Lapparnas rätt till jakt och fiske. 151 § 173
Tillämpning å norska lappar av svenska bestämmelser rörande renbetning. 152 § 174

Tredje avdelningen.

Gemensamma bestämmelser för svensk renbetning i Norge och norsk renbetning i Sverige.

Vilka lappar hava rätt till renbetning i det främmande riket. 153 § 174
Vilka renar lapp kan medföra till det främmande riket. 154 § 175
Bofastas hundar. 155—157 §§ 175
Smittosam sjukdom bland renar. 158—167 §§ 177

Sida.

Renar, som olovligen uppehålla sig i det främmande riket. 168—191 §§ 180
Straffbestämmelser. Åtal. Delgivning. Verkställighet. 192—198 §§ 196
Tjänstemäns skyldighet att övervaka konventionens iakttagande. 199 § 200
Den allmänna lagstiftningens tillämpning. 200 § 200
Kartbilagor. 201 § 201
Konventionens ikraftträdande och tiden för dess giltighet m. m. 202—204 §§ . . 204

Stockholm 1919. P. A. Norstedt & Söner. 192772